SALMAN RUSHDIE

ÖFKE

CAN

ROMAN

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN
BEGÜM KOVULMAZ

SALMAN RUSHDIE

ÖFKE

(FURY)

Can Yayınları

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN
BEGÜM KOVULMAZ

Salman Rushdie – Öfke (roman)
Fury, Salman Rushdie BasımNisan 2008
İngilizce Aslından Çeviren:Begüm Kovulmaz
Yayına Hazırlayan: Pınar Savaş
Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Dizgi: Gelengül Çakır
Düzelti: Fulya Tükel
Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Özal Matbaası
ISBN 978-975-07-0933-3 CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 252 59 88 252 59 89 Fax: 252 72 33
http://www.canyayinlari.com e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Salman Rushdie, 1947’de Hindistan’ın Bombay kentinde doğdu. Çocukluğunda anadili Urduca’nın yanında İngilizce'yi de öğrendi 1961’de gittiği İngiltere’de Cambridge’deki King’s College’da tarih okudu. Okulu bitirdikten sonra bir süre, Pakistan’a taşınmış olan ailesiyle birlikte yaşadı. 1975’te yayınlanan ilk romanı *Grimus’*un ardından, ikinci romanı *Geceycınsı Çocukları* 1981’de Booker Ödülü’ne, 1993’te de ödülün 25 yıllık tarihindeki en iyi roman olarak Bookerların Booker’ı Ödülırne değer görüldü. 1983’te yayınlanan *Utanç* adlı romanı, Fransa’da En İyi Yabancı Kitap Ödülü’nü alırken, Pakistan’da yasaklandı. 1988'de yayınlanan ve Whitebread Ödülü’nü kazanan *Şeytan Âyetleri* adlı romanı, edebiyat tarihinde bugüne dek görülmemiş bir tartışmaya yol açtı; İran’ın o dönemdeki dinsel önderi Ayetullah Homeyni, İslamiyet’i aşağıladığı gerekçesiyle Rushdie hakkında ölüm fetvası çıkardı. İran hükümeti 1998’de Rushdie hakkındaki fetvayı uygulamayacağını ve uygulanması için kimseyi özendirmeyeceğini açıkladı. Rushdie, daha sonra, *Magripli’nin Son İç Çekişi* (1995), *Ayaklarının Altındaki Toprak* (1999) ve *Öfke* (2001) adlı romanlarını yayınladı. Deneme ve eleştiri yazılarını *Düşsel Anayurtlar* (1991), çocuklar için öykülerini *Harun ile Öyküler Denizi* (1990), kısa öykülerini de *Doğu, Batı* (1994) adlı kitaplarında topladı. Son romanı *Soytarı Şalimar* 2005’te yayınlandı. **Begüm Kovulmaz,** 1977’de doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü’nü ve Bilgi Üniversitesi Sinema-TV Yüksek Lisans Bölümü’nü bitirdi. Çeşitli yayınevlerinde editörlük yaptı. Rudyard Kipling, Angela Carter, Susan Sontag, Naipaul gibi yazarların yapıtlarını dilimize çevirdi.

PADMA İÇİN …

BİRİNCİ BÖLÜM

Yakın geçmişteki elli beşinci doğum gününden beri kendi (çok eleştirilen) tercihiyle kadınlardan kaçan ve yalnız olan, emekli idealar tarihçisi, huysuz bebek imalatçısı Profesör Malik Solanka, hayatının gümüş yıllarını bir altın çağda geçirdiğini fark etti. Penceresinin diğer tarafında uzun, nemli bir yaz, üçüncü milenyumun ilk sıcak mevsimi ortalığı kavuruyor, ter döktürüyordu. Şehir para içinde yüzüyordu. Kiralar ve gayrimenkul fiyatları tavan yapmıştı, giyim sektöründe çalışan herkes modanın daha önce hiç bu kadar moda olmadığı konusunda hemfikirdi. Saat başı yeni lokantalar açılıyordu. Mağazalar, bayiler, galeriler, özel ürünlere gösterilen yoğun ilgiyi karşılayabilmek için mücadele ediyordu; sınırlı miktarda üretilen zeytinyağı, üç yüz dolarlık şişe açacakları, müşterinin isteğine göre değişiklikler yapılmış Humvee marka cipler, virüs koruma yazılımlarının son sürümleri, kataloglarında lastik kızlara ve ikizlere yer veren eskort servisleri, video enstalasyonları, ham sanat, soyu tükenmiş dağ keçilerinin yumuşak sakallarından dokunmuş, kuştüyü hafifliğinde şallar. Apartman dairesini yenileten o kadar çok kişi vardı ki, kaliteli demirbaş ve teçhizat fiyatları alıp başını gitmişti. Küvetler, kapı tokmakları, ithal kerestеler, antika görünümü verilmiş şömineler, bideler ve mermer döşeme malzemeleri için bekleme listeleri oluşturulmuştu. Nasdaq Endeksi değer kaybetmiş, Amazon hisse senetleri düşüşe geçmişti ama gelişen teknoloji şehri ele geçirmişti; herkes bilişim şirketlerinden, halka arzdan ve etkileşimden, henüz başlayan, tahayyül edilemez gelecekten söz ediyordu. Gelecek, herkesin şansını denediği ve kazanmayı beklediği bir kumarhaneydi.

Profesör Solanka'nın sokağında, hali vakti yerinde beyaz gençler, bol giysileri içinde gül rengi mermerden bina girişlerine yayılıp oturuyor, yakında mutlaka kavuşacakları milyarları beklerken modaya uygun biçimde yoksul numarası yapıyorlardı. Solanka'nın cinsel orucuna karşın hâlâ dört dönen bakışları, Orta AvrupalIlara özgü çıkık elmacıkkemikli, yeşil gözlü, uzun boylu bir kıza sık sık takılıyordu. Diken diken, açık kızıl-sarı saçları, rapçi D'Angelo'nun giyim mağazası Voodoo'dan alınmış basketbol kepinin altından palyaço-modasına uygun fırlayan kızın dudakları dolgun ve alaycıydı: Eski dünyalı, biraz züppe, ufak tefek Solly Solanka akşamüstü yürüyüşe çıktığında hasır Panama şapkası ve krem rengi keten takımı içinde bastonunu çevirerek önünden geçince, kız aceleyle ağzına götürdüğü

avucunun arkasından edepsiz bir tavırla kıkırdadı. Solly, Profesör’iin üniversite yıllarından kalan, hiçbir zaman hoşlanmadığı ama tamamen kurtulmayı başaramadığı lakabıydı.

“Hey, bayım? Beyefendi, bakar mısınız?” Sarışın, cevap almakta ısrarcı, buyurgan bir tavırla ona sesleniyordu. Satrapları, Romalı Praetoria muhafızları gibi dikkat kesilmişlerdi. Küstahça, gücünden emin bir tavırla, kendi çöplüğünde oluşuna ve muhafızlarına güvenerek, hiç çekinmeden büyük şehir yaşantısının kurallarından birini hiçe sayıyordu. Güzel bir kızın küstahlığıydı alt tarafı, önemi yoktu. Profesör Solanka durdu, yayılıp oturmuş kapı eşiği tanrıçasıyla yüzleşmek için döndü, bu sırada kız sinir bozucu tavrıyla onu sorgulamaya devam ediyordu. “Çok yürüyorsunuz. Demek istediğim, günde beşaltı kere yürüyerek bir yerlere gittiğinizi görüyorum. Burada oturuyorum, yaklaştığınızı görüyorum, uzaklaştığınızı görüyorum, ama köpeğiniz yok, hanım arkadaşlarınızla ya da elinizde alışveriş torbalarıyla da dönmüyorsunuz. Üstelik yürüyüşe çıkmak için tuhaf saatleri seçiyorsunuz, işe gidiyor olamazsınız. Bu yüzden kendi kendime, ‘Niçin sürekli tek başına yürüyor?’ diye soruyorum. Şehirde beton parçalarıyla kadınlara saldıran bir sapık olduğunu duymuşsunuzdur elbette, ama tuhaf biri olduğunuzu düşünsem sizinle sohbet etmeye kalkışmazdım. Üstelik İngiliz aksanıyla konuşuyordunuz ve bu sizi daha da ilginç kılıyor, değil mi ama? Birkaç kez sizi takip bile ettik fakat bir yere gittiğiniz yoktu, sadece dolaşıyor, amaçsızca yolları arşınlıyordunuz. Bana bir şey arıyormuşsunuz gibi geldi, ne aradığınızı sormak istedim. Sadece arkadaşlık etmek niyetindeyim efendim, sadece komşuluk edelim dedim. Gizemli birisiniz. En azından bana göre öylesiniz.”

Profesör Solanka aniden parladı. “Aradığım şey,” diye çemkirdi hışımla, “rahat bırakılmak.” Genç kızın teklifsiz sözleriyle hak ettiğinden daha şiddetli bir öfkeyle, sinir sistemini sel suları gibi kaplayarak kendisini bile şaşırtan öfkeyle sesi titredi. Onun hiddetli sesini duyan genç kadın irkildi, sessizliğe sığındı.

“Adamım,” dedi Praetoria muhafızlarının en iriyarı, en korumacısı ve şüphesiz kızın sevgilisi olan peroksit sarışını bölük kumandanı, “bir barış havarisi için fazla savaş heveslisi değil misin?”

Kim olduğunu çıkaramadığı birini hatırlatıyordu kız, belleğindeki bu küçük aksaklık, bu “yaşlılık anı” yüzünden hırstan içi içini yiyordu. Neyse ki, şiddetli, sıcak bir sağanağa hazırlıksız yakalandıktan sonra ıslak şapkası ve sırılsıklam giysileriyle Karayıp karnavalından döndüğünde kız orada

değildi, sokakta kimse kalmamıştı zaten. Yağmur altında koşturan Profesör Solanka, Batı Central Park'taki Shearith İsrail Cemaati Sinagogu'nun (dört, inanmazsan say da bak; tam dört tane yekpare Korint sütunu üzerindeki üçgen alınlığıyla beyaz balina gibi bir bina) önünden geçerken yan kapıdan içeri baktığında gözüne ilişen, ergenliğe geçiş töreni henüz bitmiş, ekmek kutsama töreni için elinde bıçakla bekleyen on üç yaşındaki kızı hatırladı. Dinlerin hiçbirinde Lütuf Sayma töreni yok, diye düşüncelere daldı Profesör Solanka; hiç olmazsa Anglikanlar böyle bir tören düzenlemeyi akıl etmeliydi diye düşünmeden edemiyor insan. Kalabalık salonda kızın yüzü ışıldıyor, en yüksek beklentileri gerçekleştireceğine dair mutlak güven, genç ve yuvarlak yüz hatlarından okunuyordu. Evet, kutsanmış bir dönemdi bu, tabii "kutsanmış" gibi sözcükleri kullanmaktan hoşlanıyorsanız; bir kuşkucu olan Solanka hoşlanmazdı.

Yakındaki Amsterdam Bulvan'nda yaz aylarına özgü bir blok partisi veriliyordu, sağanaklara rağmen iyi satış yapan bir sokak pazarı kurulmuştu. Profesör Solanka, indirimli tezgâhlara yığılmış bu ürünlerin, dünyanın diğer bölgelerinin çoğunda en seçkin küçük butiklerin ve lüks mağazaların raflarını ve vitrinlerini süslediğini tahmin ediyordu. Hindistan, Çin ve Afrika' nın tamamında, Güney Amerika kıtasının büyük bölümünde, modaya harcayacak zamanı ve parası olanlar -basitçe ifade etmek gerekirse, daha yoksul enlemlerde yaşayanlar, sadece bir şeyler elde etmek uğrunaManhattan'da sokakta satılan ürünler için cinayet işleyebilirdi, ucuzluk mağazalarında satılan ikinci el giysiler ve tekstil ürünleri, şehir merkezindeki alışveriş merkezinde satılan ıskartaya çıkarılmış porselenler ve tasarımcı elinden çıkma indirimli markalar için de aynısı geçerliydi. Amerika insafsız zenginliğin kayıtsızlığıyla böylesi bir refaha omuz silkerek gezegenin geri kalanını aşağılamış oluyor, diyordu Malik Solanka kendi kendine, her zamanki modası geçmiş düşünce tarzıyla. Oysa bu bolluk döneminde New York dünyanın ihtiras ve şehvetinin amacı, hedefi haline gelmişti, üstelik "aşağılanmak" gezegenin geri kalanının arzusunu iyice körüklüyordu. Batı Central Park'ta faytonlar bir yukarı bir aşağı geziniyordu. Koşum takımlarındaki çıngıraklar bozuk para gibi şıngırdıyordu.

Sezonun en sevilen sinema filmi, Sezar Joaquin Phoenix'in imparatorluk Roma'sınm çöküşünü anlatıyordu, bu Roma'da onur ve asaletin yanı sıra sözünü bile etmeye gerek olmayan ölüm kalım muharebeleri ve eğlenceleri sadece muazzam gladyatör arenasında, Flavius Amfitiyatrosu ya da

Colosseum’un bilgisayarla yaratılmış yanılsamasında bulunabiliyordu. New York’ ta da hem mangır hem de sirk gösterileri boldu: Sevimli aslanları anlatan bir müzikal, Beşinci Cadde’de bir bisiklet yarışı, Garden’da masum Amadou Diallo’yu öldüren kırk bir tane polis mermisi hakkında bir şarkı söyleyen Springsteen, polis sendikasının The Boss’un1 konserini boykot etme tehdidi, Hillary’ye *karşı* Rudy, bir kardinalin cenazesi, sevimli dinozorları anlatan bir film, birbirine benzeyen ve kesinlikle sevimsiz iki başkan adayı (Gush, Bore), Rick’e *karşı* Hillary, Shea Stadyumu’ndaki Springsteen konserini vuran elektrik fırtınası, bir kardinalin göreve başlama töreni, sevimli İngiliz tavuklarını anlatan bir çizgi film, hatta bir de edebiyat festivali; bunlara ek olarak şehrin çok ırklı, çokuluslu ve cinsel kimlikli alt-kültürlerini yücelten, (bazen) bıçaklama olaylarıyla ve (çoğunlukla) kadınlara yönelik saldırılarla sona eren bir dizi “taşkın” geçit alayı. Kırsalın ineklere göre olduğuna inanan, doğma büyüme şehirli ve doğuştan eşitlikçi olduğunu düşünen Profesör Solanka, geçit alayı günlerinde şehirli yurttaşlarının hıncahınç kalabalığı arasında ter içinde dolaşırdı. Bir pazar günü dar kalçalı eşcinsellerin geçit törenine karışırken, ertesi hafta sonu ülkesinin bayrağını sutyen niyetine gövdesine dolamış Puerto Rikolu, koca popolu bir kızın yanında kalçasını çalkalardı. Böyle kalabalıklar arasında kendini rahatsız hissetmiyordu; tam tersine. İzdihamda doyurucu bir anonimlik, kimsenin kimseye karışmadığı bir rahatlık buluyordu. Kalabalıkta onun sırlarıyla ilgilenen olmazdı. Herkes kendini kaybetmeye gelirdi. Kitlelerin gizemli büyüsü işte böyle bir şeydi, zaten son zamanlarda Profesör Solanka’nın hayattaki tek amacı kendini kaybetmekti. Bu yağmurlu hafta sonunda da havada bir kalipso ritmi vardı, ama Harry Belafonte’nin Jamaika veda nağmeleri ya da Profesör Solanka’nm bir miktar suçluluk duygusuyla karışık sevgiyle hatırladığı budalaca şarkılar *(“Şimdi güzellikle söylüyorum sana/sakm eşeğimi oraya bağlama/çünkü hem tepinir hem anınr benim eşek/ eşeğimi sakın oraya bağlama!”)* değil. Banana Bird, Cool Runnings, Yellowbelly gibi JamaikalI polemikçi ozanlarm hakiki hiciv müziği canlı olarak Bryant Park’ tan ya da Broadway boyunca omuzlarda taşman teyplerden yükseliyordu.

Geçit töreninden eve döndüğünde, melankoli ve kamu alanına yönlendirip geçici olarak kurtulduğu her zamanki gizli hüznü Profesör Solanka’yı yeniden ele geçirdi. Dünyada yanlış giden bir şeyler vardı. Gençliğinin iyimser barış ve sevgi felsefesi onu uzun zaman önce terk ettiğinden, gittikçe sentetikleşen sahte (aslında pek sevdiği “sanal”

sözcüğünden, bu bağlamda kullanıldığında nefret ediyordu) gerçeklikle nasıl uzlaşacağını artık bilmiyordu. Güçle ilgili sorular zihnini kurcalıyordu. Kızışmış şehir halkı çeşit çeşit lotus çiçeklerini yiyip uyuşmakla meşgulken, şehir yöneticileri kim bilir neleri hasır altı ediyorlardı: Akşam haberlerinde amatör video kayıtlan gösterilene dek saldırıya uğrayan kadınların şikâyetlerine alçakça yanıtlar veren Giulianiler ve Safirler, bu kaba kuklalar değildi şehrin asıl yönetenleri; her zaman yerlerinde olan, doyumsuz arzularını durmaksızın besleyen, yenilik arayan, güzelliği silip süpüren ve boyuna, daima daha fazlasını isteyen en yukarıdakilerdi. Dünyanın asla yüz yüze gelmediğimiz her zamanki hükümdarları -tanrısız Malik Solanka bu beşeri hayaletleri ebedi ve ezeli payesiyle taçlandırmaktan kaçmıyordu-, arkadaşı Rhinehart'm deyişiyle hırçın, ölümcül Sezar'lar; ruhları donmuş Bolingbroke'lar;1 belediye başkanı ve emniyet müdürünün Coriolanüs'lerini2 kurcalayan tribunuslar...3 Profesör Solanka bu son imgeyi yeniden düşününce hafifçe ürperdi. Karakterinde geniş, kan kırmızı bir kabalık damarı olduğunu bilecek kadar iyi tanıyordu kendini, yaptığı kaba saba sözcük oyununa yine de çok şaşırdı.

Kuklacılar hepimizi zıplatıp hoplatıyor, anırtıyor, diye endişelendi Malik Solanka. Biz kuklalar dans ederken iplerimizi çekiştirdiler kim?

Dairesine girdiğinde telefon çalıyor, şapkasının siperliğinden hâlâ yağmur suları damlıyordu. Apartman dairesinin holündeki kablosuz telefonu kaparak aksi bir tavırla cevap verdi. "Evet, buyurun lütfen?" Karısının sesi, Atlas Okyanusu'nun yatağındaki kablo aracılığıyla kulağına ulaştı. Her şeyin değişmekte olduğu bu günlerde, belki de okyanus üzerindeki, çok yüksekteki bir uydu aracılığıyla geliyordu ses, emin olamıyordu. Sinyal çağı artık yerini ton çağma bırakıyordu. Analog (aynı zamanda dilin zenginliği, *analoji)* devri geçiyor, dijital devri başlıyor, sayısal veri, sözel veri karşısında son zaferini ilan ediyordu. Karısının sesini her zaman sevmişti. On beş yıl önce Londra'da, o esnada şans eseri masasının başında olmayan yayıncı arkadaşı Morgen FYanz'a telefon etmiş ve zırıldayan aleti oradan geçmekte olan Eleanor Masters açmıştı; daha önce hiç karşılaşmadıkları halde bir saat boyunca sohbet etmişlerdi. Bir hafta sonra Eleanor'un evinde akşam yemeği yediler ve ilk randevu için böylesine kişisel bir buluşma yeri seçmenin uygunsuzluğundan hiç söz etmediler. Gerçekten de, her şeyden önce onun sesine âşık olmuştu. İlişkileri hakkında ikisinin de en sevdiği hikâyeydi bu; tabii şimdi aşktan

sonraki acımasız hesaplaşma döneminde, hatıralar yürek sızısına dönüştüğü zaman, ellerinde telefondaki seslerden başka hiçbir şey kalmadığı için, en hüzünlü hikâyelerden biri haline gelmişti. Profesör Solanka, Eleanor'un sesini dinledi ve bu sesin dijital enformasyon parçalarına bölündüğünü hoşnutsuzlukla hayal etti; yumuşak, hoş ses herhalde Haydarâbad-Dekkan'da bir yere kurulmuş merkezî bir bilgisayar sistemi tarafından önce yutuluyor, sonra kusuluyordu. "Hoş" sözcüğünün sayısal karşılığı nedir acaba, diye merak etti. Güzelliği kodlayan sayılar hangileridir; onun çevresini saran, onu dönüştüren, ileten, deşifre eden ve bu süreçte her nasılsa onun ruhunu tuzağa düşürmekte ya da boğmakta başarısız olan sayılar hangileridir? Güzellik denen o hayalet, teknoloji sayesinde değil, aksine ona rağmen, yeni makinelerin içinden değerini hiç yitirmeden geçebiliyor.

"Malik. *Solly.*" (İkincisini onu sinirlendirmek için söylemişti.) "Dinlemiyorsun. Dalıp gittin yine, zihninde şu tekrarlanan melodilerden biri dönmeye başladı, oğlunun hasta olduğunu, bu basit gerçeği bile algılayamıyorsun. Diğer bir basit gerçeği, her sabah kalktığımda babasının niçin evde olmadığını sormasını -tahammül edilmez bir ısrarla sormasınıdinlemek zorunda kaldığımı da anlamıyorsun. Kaldı ki en basit gerçeği, yani hiç sebep göstermeden, akla uygun bir açıklama yapmadan bizi terk edip gittiğini, okyanusu aşıp seni en çok sevenlere, kahretsin, seni her şeye rağmen hâlâ seven bizlere ihanet ettiğini, bilmem söylememe gerek var mı?" Alt tarafı öksürüyordu, çocuk ölümcül bir hastalığa tutulmamıştı ama Eleanor haklıydı, Profesör Solanka içine kapanmış, dalıp gitmişti. Bu küçük telefon meselesinde olduğu gibi bir zamanlar birlikte ve şimdi ayrı sürdürdükleri hayatlarında, eskiden sarsılmaz kabul edilen evliliklerinde, bütün arkadaşlarının tanık olduğu o en mükemmel ortaklıkta ve Asman Solanka' nın ortak ebeveynleri olarak hep böyle davranmıştı; koyu renk saçlı ana babasının mucizevi ürünü olan sarışın, yumuşakbaşlı, güzeller güzeli üç yaşındaki oğullarına semavi bir ad koymuşlardı (Asman: erkek ismi, düz anlamıyla gökyüzü, mecazî anlamı cennet) çünkü her ikisinin de içtenlikle, çekincesizce inanabildiği tek cennet oydu.

Profesör Solanka dalgınlığı için karısından özür diledi, bunun üzerine kadıncağız ağlamaya başladı, araba kornasına benzeyen gürültülü hıçkırıkları Solanka'nın kalbine işliyordu; ne de olsa kalpsiz bir adam değildi. Sessizce sakinleşmesini bekledi. Karısı nihayet sustuğunda, en resmî tavrıyla konuşmaya başlayarak kendini -ve onuufacık bir duygu

emaresinden bile mahrum etti. “Yaptıklarımın sana anlaşılmaz geldiğini kabul ediyorum. Flakat anlaşılmaz olanın önemi hakkında banabizzat öğrettiklerini hatırlamadan edemiyorum doğrusu" bu noktada Eleanor telefonu yüzüne kapatmıştı, ama cümlesini buna rağmen tamamladı “şeyde, ah, Shakespeare’de.” Bu duyulmayan son bölüm aklına karısının çıplak vücudunu getirmişti; on beş yıl önceki Eleanor Masters uzun saçları, yirmi beş yaşının görkemiyle başını kucağına koymuş yatıyor, mavi deri ciltli, yüzüstü duran, yıpranmış bir *Shakespeare’in Toplu Eserleri* de kasıklarını örtüyordu. O ilk akşam yemeğinin münasebetsiz ama tatlı bir acelecilikle gelen sonu böyle olmuştu işte. Şarabı Solanka getirmiş, üç şişe pahalı Tignanello Antinori (üç! Bir gönül avcısının ölçüsüzlüğünün delili) satın almış, Eleanor da Solanka için fırında kuzu inciği pişirmiş ve kimyon kokulu etin yanında taze yapraklardan bir salata servis etmişti. Üzerinde kısa, siyah bir elbise vardı ve Bloomsbury. Grubu tasarımlarının belirgin etkisini taşıyan dairesinde hafif adımlarla, çıplak ayakla dolaşıyordu; dairenin övünç kaynağıysa, kafesinde sahibesinin kahkahasını taklit eden papağandı: böyle narin bir kadın için fazla güçlü bir kahkaha. Solanka ilk ve son kez hiç tanımadığı bir kadınla buluşuyor, kadın sesinin hakkını veriyordu; sadece güzel değil aynı zamanda zekiydi, nasıl oluyorsa hem kendinden emin hem de kolay incinir görünüyordu, ayrıca harika bir aşçıydı. Bol bol suteresi yedikten ve Solanka’nın getirdiği kırmızı Toskana şarabından epeyce içtikten sonra doktora tezini anlatmaya başladı (bu arada oturma odasında, yerde oturma düzenine geçmiş, Cressida Bell tarafından dokunmuş el yapımı küçük halının üzerine rahatça yayılmışlardı) ama sözü öpücüklerle kesildi, çünkü Profesör Solanka tatlılıkla, bir kuzu gibi âşık oluvermişti. Paylaştıkları uzun, güzel yıllar boyunca ilk hamleyi kimin yaptığı konusunda mutlulukla tartışırlar, Eleanor hararetle (ama parlayan gözlerle) bu kadar cüretkâr davranmış olabileceğini reddederken, Solanka -doğru olmadığını bildiği halde Eleanor’un “kollarına atladığını” iddia ederdi.

“Anlatacaklarımı dinlemek istiyor musun, istemiyor musun?” Evet, demişti başıyla onaylayarak, eli kadının küçük, hoş biçimli memelerinden birini okşuyordu. O da kendi elini Solanka’nmkinin üzerine koyup tezini anlatmaya başlamıştı. İddiasına göre her büyük trajedinin kalbinde aşk hakkında cevabı olmayan sorular yatıyordu ve oyunu kavrayabilmek için herkesin bu anlaşılmaz gizemleri kendi yorumuna göre açıklamaya çalışması gerekiyordu. Hamlet, ölen babasını sevmesine rağmen niçin

intikam almayı sürekli geciktirir ve kendisini seven Ophelia'nın mahvolmasına neden olur? Lear, kızları arasında en çok Cordelia'yı sevmesine rağmen, onun açılış sahnesinde dürüstlüğüyle kanıtladığı sevgisini niçin işitemez ve Cordelia'mn kız kardeşlerinin sevgisizliğine mahkûm olur: Macbeth'e gelince, kralını ve ülkesini seven yiğit bir adam olmasına rağmen, niçin erotik ama sevgisiz Leydi M.'in yönlendirmesiyle kanın şeytani hükümranlığının peşine düşer? Profesör Solanka, New York'ta, dalgın bir tavırla tuttuğu kablosuz telefon hâlâ elinde, Eleanor'un çıplak memesinin kendi kımıldayan parmakları altında sertleşen ucunu hayretle anımsadı; ayrıca onun Othello sorununa getirdiği olağandışı cevabı da, çünkü Eleanor'a göre sorun Iago'nun "gerekçesiz kötülüğü" değil, Mağribi'nin duygusal zekâ yoksunluğu, "Othello'nun aşk konusundaki akıl almaz aptallığıyla, güya çok sevdiği karısını iler tutar tarafı olmayan kanıtlar yüzünden katletmesine yol açan kıskançlığının ahmakça ölçüsüzlüğüydü." Eleanor'un çözümü şuydu: *"Othello Desdemona'yı sevmiyor.* Bu düşünce bir gün ansızın zihnimde beliriverdi. O anda kafamın içinde gerçek bir ampul yandı sanki. Sevdiğini söylüyor ama doğru olamaz. Çünkü onu seviyorsa, işlediği cinayetin anlamı yok demektir. Bana göre, Desdemona, Othello'nun iktidar sembolü karısı, en değerli ve ona en çok itibar kazandıran malı, beyaz adamın dünyasında yükselen konumunun fiziksel kanıtıydı. Anlıyor musun? Asıl *bunları* seviyor, *onu* değil. Othello, belli ki bir siyah değil ama bir 'Mağribi': bir Arap, bir Müslüman, adı da büyük olasılıkla Arapça Attallah ya da Ataullah'm Latince'ye çevrilmiş hali. Dolayısıyla günah ve kefaretin Hıristiyan dünyasına değil, kutupsallıkları namus ve yüz karası olan İslami ahlak evrenine ait. Desdemona bir "namus cinayetine" kurban gitmiştir. Suçlu olması gerekmiyordu. İtham edilmesi kendi başına yeterliydi. Karısının iffetine yapılan saldırı Othello'nun namus anlayışıyla bağdaşmıyordu. İşte bu yüzden onu dinlemedi, içindeki şüpheye aldırış etmedi ya da onu affetmedi, bir kadım seven erkeğin yapabileceklerinin hiçbirini yapmadı. Othello sadece kendini, bir âşık ve lider olarak kendisini, daha kibirli bir yazar olan Racine'in diyebileceği gibi kendi *alevini,* kendi *ışıltısını* seviyor. Ona göre Desdemona birey bile değil. Onu maddeleştirdi. O, Othello'nun Oscar-Barbie heykelciği. Oyuncak bebeği. En azından ben bu tezi öne sürdüm ve belki de sadece küstahlığımı, katıksız arsızlığımı ödüle layık bulduklarından doktoramı verdiler." Tignanello'dan kocaman bir yudum aldı, sonra sırtını

kabarttı, iki kolunu Solanka’mn boynuna doladı ve onu üzerine çekti. Trajedi zihinlerinden silinip gitti.

Bunca yıl sonra, Profesör Solanka duşta sıcak suyun altında, duruyor, kalipso düşkünleriyle birlikte yaptığı sırılsıklam gezintiden sonra ısınmaya çalışıyor ve kendini ukala bir dangalak gibi hissediyordu. Eleanor’a cevap verirken onun tezinden alıntı yapmak gibi bir merhametsizliğe başvurmak zorunda değildi. Kendisine ve değersiz davranışlarına bu yüce, Shakespeariyen havaları vermeye çalışmak da nereden çıkmıştı? Venedikli Mağribi ve Kral Lear’la aynı mertebede olduğunu düşünmeye gerçekten cüret edebilir, kendi mütevazı gizemlerini onlarınkiyle eş tutabilir miydi? Böylesi bir kendini beğenmişlik şüphesiz boşanmak için geçerli sebep sayılırdı. Onu aramalı ve bunları söyleyerek özür dilemeliydi. Ama bu da yanlış anlaşılacaktı. Eleanor boşanmak istemiyordu ki. Şimdi bile Solanka’nın geri dönmesini istiyordu. “Sen de gayet iyi biliyorsun,” demişti birçok kere, “bundan, bu aptallığından vazgeçmeye karar verdiğin zaman her şey yoluna girecek. Her şey harika olacak. İnat etmene katlanamıyorum.”

İşte terk ettiği karısı böyle biriydi! Bir kusuru varsa, o da oral seks yapmayı reddetmesiydi. (Solanka’mn kendi tuhaflığıysa, sevişirken başının tepesine dokunulmasından nefret etmesiydi.) Bir kusuru varsa, o da koku alma duyusu çok geliştiği için Solanka’nın sürekli kötü koktuğunu hissetmesine neden olmasıydı. (Sonuçta, Solanka eskisinden daha sık yıkanmaya başlamıştı.) Bir kusuru varsa, o da satın aldığı şeyin fiyatını sormamasıydı ve bu özellik de, İngilizlerin deyişiyle “paralı bir aileden gelmeyen” bir kadın için alışılmadık bir özellikti. Bir kusuru varsa, o da kocasının geliriyle yaşamaya alışmış olması ve Noel için ülke nüfusunun yarısının bir senede kazandığından fazla para harcayabilmesiydi. Bir kusuru varsa o da anneliğin onu insanlığın geri kalanının arzularına, açıkça söylemek gerekirse, Profesör Solanka’nın arzularına kör etmiş olmasıydı. Bir kusuru varsa, o da yeniden çocuk sahibi olmak istemesiydi. Başka hiçbir şey istememesiydi. Arabistan'ın bütün altınlarını bile.

Hayır, kusursuzdu o: Sevgililerin en naziği, en özenlisi, annelerin en harikası, büyüleyici ve yaratıcı, arkadaşların en rahatlatıcısı ve cömerti, fazla konuşkan değilse de oldukça hoşsohbetti (bakınız ilk telefon konuşması) ve sadece yiyecek içecek değil, insan doğası konusunda da ince zevk sahibiydi. Eleanor Masters’] gülümsetmek, incelikli, hoş bir iltifat almak gibiydi. Arkadaşlığı insanın sırtını hafifçe sıvazlayan bir eldi. Ne

olmuş biraz savurganlık ediyorsa? Son zamanlarda “tavır sahibi olmak” diye nitelendirilen arsız sırıtışı ve kibirli kayıtsızlığıyla dünya çapında şaşırtıcı bir popülerlik kazanan dişi oyuncak bebek sayesinde ailenin hali vakti umulmadık derecede yerindeydi, ayrıca babasının yarattığı bu bebekten tam sekiz yıl sonra doğan Asman Solanka’yla bebek arasında tekinsiz bir benzerlik vardı: Bebeğin sarı saçlı, kara gözlü, yumuşak mizaçlı, etten kemikten hali gibiydi çocuk. Devasa kazıcılara, buharlı silindirlere, uzay gemilerine, lokomotiflere ilgi duyan ve Dumbo’daki sirki taşıyan inatçı küçük lokomotif Casey Jones’un “başarabilirim-başarabilirim -başarabileceğimi sanmıştım- başarabileceğimi sanmıştım” sözcükleriyle özetlediği kararlılığından çok etkilenen Asman, bir erkek çocuk olmasına rağmen uzun kirpiklerle süslenen güzelliği yüzünden, aynı zamanda insanlara babasının daha önceki eserini hatırlattığından, sürekli, insanı çileden çıkaracak sıklıkla kız sanılıyordu. Bebeğin adı, Minik Beyin’di.

Profesör Solanka, 1980’lerin sonunda, akademik hayatın dar görüşlülüğü, rekabetçiliği ve had safhadaki taşralılığı yüzünden üniversiteden umudunu kesmişti. “Mezar hepimizi ağzını açarak bekliyor ama üniversitelerdeki öğretim üyelerini beklerken ağzını açmasının sebebi sıkıntıdan esnemesidir,” dedi Eleanor’a, sonradan anlaşılacağı üzere gereksiz yere de ekledi: “Yoksulluğa hazırlan.” Arkasından akademi üyesi arkadaşlarının şaşkınlık ve dehşetine karşın karısının sınırsız desteğiyle -devletin yurttaşlarına, yurttaşların devlete karşı sorumluluğunun ve bununla koşut, bazen de çelişkili ilerleyen kişisel egemenlik düşüncesinin gelişimini sorguladığıCambridge, King’s College’daki imtiyazlı görevinden istifa edip Londra’ya (Arsenal Stadyumu’na seslenme mesafesindeki Highbury Hill’e) taşındı. Kısa süre sonra da, evet, televizyon sektörüne girdi; BBC onu gece geç saatte yayınlanacak, kahramanları Profesör Solanka’nın kendi elleriyle yaptığı, kötü şöhretli, büyük boy, entel bebekler olacak popüler bir felsefe tarihi programını geliştirmekle görevlendirince, bu girişim tahmin edilebileceği üzere kıskançlığın ateşlediği alayla karşılandı.

Bu kadarı da fazlaydı artık. Saygıdeğer bir meslektaşın görmezden gelinen ayrıksı uğraşı, korkak bir fırarinin tahammül sınırlarını aşan aptallığına dönüşmüş, *Minik Beyin’in Serüvenleri* ekrana bile çıkmadan büyük küçük bütün “enteller” tarafından oybirliğiyle alay konusu haline getirilmişti. Derken program yayınlandı ve bir sezon sonra, genel bir şaşkınlık dalgasına yol açıp eleştirenlerin yüzünü kızartarak elit zümrenin gizli eğlencesi olmaktan çıktı, yapımcıları memnun edecek kadar genç ve

sürekli büyüyen bir hayran kitlesi kazandı, kült bir klasiğe dönüştü, en sonunda ana haber bülteninden hemen sonraki o çok arzulanan yayın saatine alınarak ödüllendirildi. Sonra da televizyonun altın saatlerinde yayınlanan gerçek bir televizyon çılgınlığına dönüştü.

King’s College’da herkes, Malik Solanka’nm yirmili yaşlarının ortasında -Eaberge fonuyla finanse edilen sol eğilimli bir enstitüde din ve siyaset hakkında konuşmak için gittiği Amsterdam’daRijk Müzesi’ni1 ziyaret ettiğini, bu muazzam hazine koleksiyonundaki, tarihî dönem mobilyalarıyla titizlikle döşenmiş bebek evlerini, çağlar boyunca Hollanda’da dört duvar arasında süren hayatın benzersiz tasvirlerini görünce büyülendiğini biliyordu. Evler sanki bombalar cephelerini yerle bir etmiş gibi duvarsızdı; Solanka’nm tam karşılarında durarak tamamladığı küçük tiyatro sahnelerine benziyorlardı. Evlerin dördüncü duvarı kendisiydi. Amsterdam’daki her şeyi minyatürleştirilmiş gibi görmeye başlamıştı: Herengracht’taki kendi oteli, Anne Frank Evi, sön derece güzel Surinamlı kadınlar. İnsan hayatını küçültülmüş, oyuncak bebek boyutuna indirgenmiş olarak görmek zihnin bir oyunuydu. Genç Solanka sonuçları onaylıyordu. İnsan çabasının ölçüleri konusunda biraz alçakgönüllü davranmakta sakınca yoktu. Zihninizdeki düğmeye bastıktan sonra, asıl zor olan her şeyi eskisi gibi görmekti. Schumacher’in tam da o sıralarda söylemeye başladığı gibi: Küçük güzeldi. Malik, Rijk Müzesi’ndeki bebek evlerini her gün ziyaret etti. Elleriyle bir şeyler üretmeyi hayatı boyunca hiç düşünmemişti. Şimdiyse aklı fikri keskiler ve tutkalda, paçavralar ve iğnelerde, makaslar ve macunlardaydı. Gözünün önüne duvar kâğıtları ve döşemelik kumaşlar geliyor, yatak örtüleri hayal ediyor, banyo aksesuvarları tasarlıyordu. Fakat müzeyi birkaç kez ziyaret ettikten sonra sadece evlerle yetinemeyeceğini anladı. Hayalî meskenlerinde insanlar da olmalıydı. Yoksa bu işin bir anlamı olmayacaktı. Hollanda bebek evleri, bütün incelik ve güzelliklerine, Solanka’nm hayal gücünü donatmış ve dekore etmiş olmalarına rağmen, nihayetinde dünyanın sonunu düşünmesine sebep olmuşlardı: Malın mülkün zarar görmediği ama yaşayan tüm canlıların yok olduğu tuhaf bir afet geliyordu aklına (cansızların canlılardan aldığı en büyük intikamın, nötron bombasının icat edilmesine yıllar vardı). Bu afet düşüncesinden sonra, müzeden tiksinmeye başladı. Müzede minyatür cesetlerle dolu gizli odalar olduğunu hayal ediyordu: kuş, hayvan, çocuk, hizmetkâr, aktör, leydi, lord cesetleri. Bir gün büyük müzeden çıktı gitti ve Amsterdam’a bir daha ayak basmadı.

Cambridge’e döner dönmez kendine ait küçük evrenler inşa etmeye başladı. Yaptığı bebek evleri, en başından beri özgün kişisel imgelemin ürünleriydi. Başta hayal ürünü, hatta masalsıydılar: HollandalI minyatür ustaları tarafından zaten en mükemmel biçimde aktarılmış olan geçmişe değil, geleceğin bilincine bilimkurgusal dalışlar yapıyordu. Bu bilimkurgu evresi de fazla uzun sürmedi. Solanka, büyük matadorlar gibi boğaya yakın durmanın değerini kısa sürede anladı:

Yani kendi hayatından, yakın çevresinden seçtiği malzemeleri sanat simyasıyla tuhaflaştırmayı öğrendi. Eleanor’un “ampulün yandığı an” dediği bu kavrayış, sonunda genellikle küçük dramatik sahnelere yerleştirdiği bir Büyük Dâhiler serisine dönüştü: Savaş döneminde düzenlenen bir barış yürüyüşünde polisler tarafından coplanan Bertrand Russell, arkadaşları çok çalıştığını düşünmesin diye perde aralarında operaya giden Kierkegaard, *strappado* ya da Filistin askısı olarak bilinen korkunç yöntemle işkence gören Machiavelli, mukadder baldıran zehrini içen Sokrates ve Solanka’ nın gözdesi; iki suratlı, dört kollu bir Galileo: Bir yüzü bıyık altından gerçekleri mırıldanır, bir çift kolu güneşin etrafında dönen dünyanın minik bir maketini giysilerinin katları arasına gizlerken, kırmızı cüppeli adamların acımasız bakışları altında üzgün ve pişman görünen diğer yüzü, gerçek olduğunu bildiği halde sözlerini herkesin önünde geri alıyor, ikinci çift kolu da Kutsal Kitap’ın bir kopyasını samimi bir tavırla sıkı sıkı göğsüne bastırıyordu. Yıllar sonra, Solanka akademisyenlikten ayrıldığı zaman, bu bebekler onun yerine çalışmaya başlayacaklardı. Bunlar ve televizyonda bunları sorguya çekmesi için yarattığı araştırmacı bilgi avcısı, seyircilerin temsilcisi, zamanda yolculuk yapan, sonra büyük bir yıldız haline gelip dünya çapında sayısız kopyası satılan dişi bebek: Minik Beyin. Solanka’ nın havalı, moda meraklısı fakat yine de idealist Candide’i, şehir gerillası karmaşası içindeki Cesur Gerçek Avcısı, dilenci tası elinde, Japonya’nın Derin Kuzeyi’nin uzak köşelerine yolculuk eden diken saçlı kız, Başo. Minik Beyin zeki, küstah, korkusuzdu ve derin bilgilere, üstürç nitelikli bilgeliğe ulaşmaya gerçekten ilgi duyuyordu; bir öğrenciden çok, zaman makinesi sahibi bir ajan provokatör gibi, çağların büyük dehalarını şaşırtıcı açıklamalar yapmaya kışkırtıyordu. Örneğin, Minik Beyin sayesinde, on yedinci yüzyıl inansızı Baruch Spinoza’nın en sevdiği edebiyatçının P.G. Wodehouse olduğu ortaya çıkmıştı ve bu hayret verici bir tesadüftü, çünkü dans eder gibi yürüyen ölümsüz uşak Reginald Jeeves’in1 en sevdiği filozof da elbette Spinoza’ydı.

(Bağlı olduğumuz ipleri kesen, Tanrı’mn ilahı kuklacı görevinden istifa etmesine izin veren ve vahyin insan tarihinin üstünde değil, içinde bir olay olduğuna inanan Spinoza.) *Minik Beyin’in Serüvenleri’n*deki Büyük Dâhiler zamanda yolculuk da edebiliyordu. İberyalı Arap düşünür İbn Rüşd de Yahudi mukabili Salomon Ben Maimon gibi ateşli bir Yankees taraftarıydı.

Minik Beyin sadece bir kez fazla ileri gitti. Yeni altkültürün biracı, ağzı bozuk gençlerinin konuşma tarzıyla Galileo Galilei’yle söyleşi yaparken, büyük dâhinin açmazlarını, mangalda kül bırakmamak diye özetlenebilecek kendi felsefesine uygun biçimde yorumladı. “Arkadaş, ben olsam boynumu büküp her şeyi kabullenmezdim,” dedi coşkuyla, Galileo’ya doğru eğilerek. “Papanın biri yalan söylememi istese, siktiğimin devrimini ateşleyiverirdim ben. Evini başına yıkardım onun. Siktiğimin şehrini ateşe verirdim.” Tekrarladığı küfürler prodüksiyon çalışmalarının en başında yumuşatılıp “kahrolası” sözcüğüyle değiştirildi, ama asıl sorun bu değildi. Vatikan’ı kundaklama düşüncesi hava dalgalarının patronlarına kaldırılamayacak kadar ağır geldi ve Minik Beyin, ilk defa sansürün duyuları felç eden yakışıksız mualemesine maruz kaldı. Elinden hiçbir şey gelmedi, tek yapabileceği, Galileo’yla birlikte gerçeği mırıldanmaktı: Aslında dönüyor. Aslında alevler arasında yok olmasına izin verirdim...

Başa alalım, Cambridge’e dönelim. Voltaire üzerine çalışan Fransız edebiyatı uzmanının bir akşam yemeği masasında yüksek sesle açıkladığı görüşüne göre, “Solly” Solanka’nm ilk çalışmaları -uzay istasyonları maketleri ve montajı ayın yüzeyinde yapılacak ahtapotumsu yerel tasarımlarakademik çalışmalarında “zihin açıcı surette mevcut olmayan” bir orijinallik ve hayal gücü sergiliyordu.

Bu iğneli espri, işitme mesafesindeki herkese yüksek sesle kahkahalar attırmıştı.

“Zihin açıcı surette mevcut olmayan”. Aynı anda hem ciddiyetten uzak hem de ölümcül ciddi olan bu uçarı, nüktedan hakaretler, Oxbridge’de konuşulan günlük dilin parçasıydı. Profesör Solanka iğneleyici laflara asla alışamadı, bunlar onu sık sık derinden yaraladı, her zaman içindeki nükteyi anlıyormuş gibi davrandığı iğnelemeleri, esasen bir kez bile komik bulmadı. Tuhaftır, aslında inanması güç bir arkadaşlığı paylaştığı, kaygı verici adı Krysztof WaterfordWajda olan ve Dubdub lakabıyla tanınan Voltaire’ci saldırgan da aynı görüşteydi. Tıpkı Solanka gibi Waterford-Wajda da acımasız akran grubunun baskısıyla onlar gibi konuşmayı öğrenmiş, ama yine de kendini rahatsız hissetmeye devam etmişti. Solanka bunu biliyordu,

dolayısıyla “zihin açıcı surette mevcut olmayan” lafının arkadaşı hakkındaki düşüncelerini etkilemesine izin vermedi. Bununla birlikte, dinleyicilerin kahkahalarını da asla unutmadı.

Neşeli, Eton Koleji mezunu, varlıklı, yarı Hurlingham Kulübu gözde bekârı, yarı çatık kaşlı bir PolonyalI olan Dubdub kendi servetini kazanmış bir adamın;

bir arka sokak boksörü gibi görünen, konuşan ve içki içen, servetini çift cam pazarında kazanmış, sonra da yazlık köşk sahibi zümrenin bütün dehşetine rağmen olağanüstü bir evlilik yapmış (“Sophie Waterford bir Leh’le evlenmiş!”) tıknaz ve göçmen bir camcının oğluydu. Yumuşak ve düz saçlarıyla Rupert Brooke’u andıran yakışıklı yüzüne gölge düşüren sipsivri çenesi, parlak renkli tüvit ceketlerle dolu gardırobu, baterisi . ve hızlı bir arabası vardı ama kız arkadaşı yoktu. Okuldaki ilk döneminde, birinci sınıf balolarından birinde, özgürlüğüne kavuşmuş bir altmışlar kadım dans teklifini reddedince, hayal kırıklığıyla “Cambridge’deki bütün kızlar niçin bu kadar kaba?” diye haykırmıştı. Merhametsiz Andree ya da Sharon da, “Çünkü erkeklerin çoğu senin gibi,” diye cevap vermişti. Akşam yemeği sırasında, hurra Henrylere1 özgü şakacı bir tavırla başka bir genç güzelliğe sosisini ikram etmişti. Bu ifadesiz yüzlü Sabrina, istenmeyen hayranlarını başından atmaya alışkın olan bu Nicki, kılı bile kıpırdamadan tatlı sesiyle cevabı yapıştırmıştı: “Ah, etini asla yemediğim bazı hayvanlar vardır.”

Solanka’nın da Dubdub’ı, hem de en az birkaç kere iğnelemekle suçlanmayı hak ettiğini belirtmek gerek. 1966 yılının özgür yaz mevsiminde, birlikte mezun oldukları gün, cüppeli, sevinçli, ebeveynler tarafından kuşatılmış halde kolejin ön bahçesinde gelecek hakkında hayaller kurarken, masum Dubdub insanı hayrete düşürecek bir şey söylemiş, yazar olmak istediğini açıklamıştı. “Belki Kafka gibi,” demişti derin düşüncelere dalarak, yüzünde üst sınıflara özgü o kocaman gülümseme; annesinin hokey takımı kaptanı gülümsemesi, acının, yoksulluğun ya da kuşkunun gölgesinin asla karartmadığı gülücük vardı. Babasından kalma mirasının, atalarının gösterişsiz Lodz şehrinde katlanmak zorunda kaldıkları tercüme edilemeyecek mahrumiyetleri akla getiren sarkık, kara kaşlarının altındaki uygunsuz gülümseme: “*Sıçan Deliğinde. Amaçsız Bir Makinenin İcadı. Öfke*. Böyle şeyler.”

Solanka kahkahalarını bastırdı, insaflı davranmaya çalışıp kendi kendine bu gülümseme ve kaşların, gümüş kaşık İngiltere ve teneke fincan

Polonya’nın uyuşmazlığında; bir seksenlik, ışıl ışıl, Cruella de Vil’e benzeyen moda düşkünü anneyle şu bodur, basık suratlı tank gibi babanın uyumsuzluğunda bir yazarın filizlenmesinin ve gelişmesinin hakikaten mümkün olabileceğini hatırlattı. Kim bilir? Bunlar olanakdışı bir melezin, bir İngiliz Kafka’nın ihtiyaç duyduğu doğru üreme koşullan bile olabilirdi.

“Ya da, alternatif olarak,” diye derin derin düşünüyordu Dubdub, “daha ticari eserler vermeye yönelebilirim. *Fıstıklar Vadisi.* Veya kalburüstü ve süprüntü edebiyat arasında, ortalama olmanın mutluluğu var. Çoğu insan orta halli zevklere sahiptir Solly, itiraz etme sakın. Biraz kışkırtılmak isterler, fazlasını değil. Ayrıca, sırası gelmişken, çok uzun eserler yazmak da bir halta yaramaz. Senin şu muhteşem kâğıt ağırlıkların, Tolstoy’un, Proust’un olmaz. Baş ağrıtmayan kısa kitapları tercih ederler. Önemli klasikleri -kısacayeniden yazıp ucuz roman haline getirmeli. *Othello'*yu *Mağribi’ nin Cinayeti* adı altında güncelleştirmeli. Buna ne dersin?”

Bu kadarı da fazlaydı artık. Waterford-Wajdalarin kaliteli şampanyasını içtikçe gevşeyen Solanka -kendi ebeveynleri mezuni^t törenine katılmak için Bombay’dan kalkıp gelmeyi uygun görmemiş ve Dubdub da bir bardak şampanya içmesi için cömertçe ısrar etmiş, sonra bardağı sık sık doldurmuştu-, Krysztof’un saçma önerilerine coşkulu bir taşkınlıkla itiraz etmeye koyuldu, dünyayı yazar Waterford-Wajda’nm edebi boşanışlarından esirgemesi için içtenlikle yalvarmaya başladı. “Ne olursun, alttan alta tehditkâr kır evi destanları yazma: *Şato* tarzında bir *BridesheadBlandings’te Dönüşüm..* Ah, ne olursun merhamet et. Dahası, seks âlemleri söz konusuysa kendini dhginlemelisin. Sen Jackie Susann’dan çok Alex Portnoy’sun ve unutma ki Jackie Susan, Bay Roth’un yeteneğine hayran olduğunu, ancak onun elini sıkmak istemediğini söylemişti. Ama ne olur popüler klasikler yazmaya kalkışma! *Cordelia Bilmecesi? Elsinore Tereddütü?* Eyvah eyvah.”

Bu dostça-düşmanca alayları birkaç dakika boyunca dinleyen Dubdub, iyi huylu bir tavırla boyun eğdi: “O zaman belki de yazar değil yönetmen olurum. Güney Fransa’ya gideceğiz. Herhalde orada film yönetmenlerine ihtiyaç duyuyorlardır.”

Kısmen böyle şeyler söyleyebildiği için, ama aynı zamanda eşek anırtısını andıran gösterişli kahkahasının altında gizlenen, özünde iyi ve samimi yüreğinden dolayı, Malik Solanka’nm avanak Dubdub’a karşı zaafı vardı. Ayrıca, ona borçlanmıştı. 1963 yılının soğuk bir sonbahar gecesinde, King’s College’m Market Hill öğrenci yurdunda, on sekiz yaşındaki

Solanka bir kurtarıcıya muhtaç olmuştu. Kolejdeki ilk gününü şiddetli, boğucu bir korkunun pençesinde geçirmiş, yataktan çıkmaya gücü yetmemiş, şeytanlarla boğuşmuştu. Gelecek, tıpkı çocuklarını bir lokmada yutan Kronos gibi onu haklamayı bekleyen, ardına kadar açılmış bir ağızdı ve geçmiş -Solanka’mn ailesiyle bağları fena halde yıpranmıştıkırık bir çömlekti. Geriye sadece içinde bütün işlevini yitirdiğini anladığı dayanılmaz şimdiki zaman kalıyordu. Yataktan çıkmayıp örtüleri başına çekmek çok daha kolaydı. Döşemeleri Norveç ahşabından. pencereleri çelik çerçeveli, karaktersiz, modern odasında yakın geleceğe karşı siper aldı. Kapıdan sesler geldi, cevap vermedi. Adımlar yaklaştı ve uzaklaştı. Fakat akşam saat yedide, diğerlerine hiç benzemeyen -daha gür, yapmacık ve cevap alacağından eminbir sesin çağrısını duydu: “Üzerinde tuhaf bir Asyalı ismi yazan melanet, kocaman bir bavulu arayan var mı içeride?” Solanka, kendi şaşkınlığına rağmen ağzım açtı, cevap verdi. Böylece dehşet günü, yaşamı erteleme dönemi bitti ve üniversite yılları başladı. Dubdub’ ın korkunç sesi, tıpkı prensesin öpücüğü gibi, karanlık büyüyü bozmuştu.

Solanka’nm eşyaları yanlışlıkla kolejin Peas Tepesi’ndeki öğrenci yurduna bırakılmıştı. Krys -henüz Dubdub lakabını almamıştıbir yük arabası buldu, Solanka’nın bavulunu arabaya yerleştirmesine ve taşımasına yardım etti, sonra da bavulun talihsiz sahibini kolej salonunda birer bira içip akşam yemeği yemeye götürdü. Arkasından, o salonda yan yana oturup ışıltısıyla göz kamaştıran King’s dekanının Cambridge’de bulunmalarının “sadece üç sebebi olduğunu” anlatışını dinlediler: “Akıl! Akıl! Akıl!” Önlerindeki yıllar boyunca, en önemli bilgileri danışmanların nezaretinde ya da amfilerde değil, “arkadaşlarının odasında birbirlerinin zihnini dölleyerek” edineceklerdi. Waterford-Wajda’nm duymazdan gelmesi mümkün olmayan anırtısı -“HAH, hah, hah, HAH”bu açıklamayı takip eden şaşkın sessizliği paramparça etti. Bu saygısız, nahoş kahkahanın ardından, Solanka onu seviverdi.

Dubdub bir yazar ya da yönetmen olmadı. Araştırmalarını yaptı, doktorasını kazandı, sonunda bir üniversiteden teklif aldı ve hayatının geri kalanını nasıl değerlendireceği sorusuna ebedi bir çözüm bulan birinin minnettar yüz ifadesiyle teklifi havada kaptı. Solanka, bu ifadede bir an için altın çocuk maskesinin arkasındaki Dubdub’ı, doğduğunda"kendisini içinde bulduğu ayrıcalıklı dünyadan umutsuzca kaçmaya çalışan genç adamı gördü. Solanka, durumu açıklamak amacıyla, arkadaşının annesinin yapmacık bir sosyete kadını, babasının da kaba saba bir vahşi olduğuna

ikna etmeye çalıştı kendini, fakat hayal gücü onu yanıltmıştı: Gerçekte tanıştığı anne ve baba son derece sevimli insanlardı, oğullarını çok sevdikleri belli oluyordu. Buna rağmen Waterford-Wajda'nin umutsuzluk içinde yaşadığı belliydi, hatta sarhoşken, King's üniversite bursundan "Melanet cankurtaran halatım, sahip olduğum tek şey," diye söz etmişti. Başkalarının sıradan ölçütlerine göre pek çok şeye sahipken neler söylüyordu böyle. Hızlı arabası, baterisi, Roehampton'a yayılmış ailesi, vakıf fonu, *Tatler* bağlantıları. Solanka, sonraları büyük pişmanlık çekmesine neden olan bir anlayışsızlığa kapılıp Dubdub'a kendi kendine acıma balçığında uzun süre yuvarlanmasına gerek olmadığını söyledi. Dubdub bir an kasıldı, başını sallayarak onayladı, gürültülü bir kahkaha patlattı -"HAH-hah-hah-HAH"ve uzun yıllar boyunca kişisel sorunlarından hiç söz etmedi.

Meslektaşlarından çoğu, Dubdub'ın entelektüel kapasitesiyle ilgili sorulara bir türlü cevap bulamıyordu: Dubdub Bilmecesi'ydi bu. Sık sık akılsızca şeyler yapıyordu Cambridge erkeklerine bile fazla incitici geldiği için tutmayan diğer takma adı da Pooh idi: ölümsüz Minik Beyinli Ayıcık. Ancak akademik başarısı sayesinde hızla yükseliyordu. Doktorasını almasını sağlayan ve ilerideki ünü için fırlatma rampası işlevini gören tezi, Pangloss'un2 savunması gibi okunabilirdi:

Merkezinde hem bu hayalî kişinin başlangıçtaki Leibnizci aşırı iyimserliği hem de sonraki, etrafı çitlerle çevrili dinginciliği vardı. Bunlar, tezi yazdığı dönemdeki distopik, kolektivist, belirgin bir siyasi çizgisi olan akımlarla o kadar çelişkili görünmüşlerdi ki, Solanka ve diğerlerine cidden şoke edici geldiler. Dubdub, *"Bahçe Bakımı"* adını verdiği yıllık dersler vermeye başladı. Cambridge'deki -bir de sadece Pevsner's ve Leavis's'tekibirkaç dersine, benzeş kalabalıklar ilgi gösterdi. Gençler (ya da, doğrusunu söylemek gerekirse daha genç olanlar: (Çünkü ağırbaşlı giyimine rağmen Dubdub kesinlikle gençliğiyle bağlarını koparmış değildi) Onu soru yağmuruna tutmaya ve yuhalamaya geliyor, ama samimi karakterinin sevimli cazibesine, Malik Solanka'yı okulun ilk günü kapıldığı korkudan kurtaran mavi gözlü masumiyetine ve buna eşlik eden sözlerinin dinleneceğine dair güvenine tav olarak dersten daha sessiz ve düşünceli ayrılıyorlardı.

Zaman değişir. Yetmişli yılların ortasında bir gün, Solanka arkadaşının ders verdiği amfinin arka sıralarından birine sessizce süzüldü. Onu şimdi etkileyen şey, Dubdub'm söylediklerinin sertliği ve bununla tamamen zıt

düşen, söylediklerini etkisiz hale getiren, neredeyse Pythonesk1 alaycılığıydı. Ona baktığınızda, zamanlar hâlâ zamanın ruhu denilen şeyle hiçbir teması olmayan, tüvit ceketli bir züppe görüyordunuz, ama ağzından çıkanları dinlerseniz, bambaşka bir şey duyuyordunuz: çevresini kuşatan, Beckett'e yaraşır bir kasvet. Dubdub, elindeki yıpranmış *Candide'i* havada sallayarak, "Umut etmeyin, bunu bilmiyor musunuz," dedi radikal solculara ve uzun sakallı Kıllılara,ayrım yapmadan. "Büyük kitap böyle der. Hayatın gidişatında düzelme falan beklemeyin. Korkunç bir haber olduğunu biliyorum ama yapacak bir şey yok. Daha iyisi olmayacak. İnsanın mükemmelleşebilirliği sadece Tanrı'nın kötü bir şakasıdır da diyebilirsiniz."

On yıl önce, çeşitli ütopyaların, Marksist, hippi ütopyaların ulaşılabilir göründüğü yıllarda, işsizlik sorununun alt sınıra çekilmesinin ekonomik refahın entelektüel gençlerin okuldan ayrılmak ya da devrimci Erewhonlulara dönüşmek gibi dâhice, aptalca fantezilerini gerçekleştirmesine fırsat verdiği dönemde, Dubdub linç edilebilir ya da en azından baskıyla susturulabilirdi. Ancak bu, madenciler grevi ve üç günlük hafta döneminin muhasebesinin yapıldığı İngiltere'ydi. Godot' daki Lucky'nin büyük monologuna yansıyan çatlaklarla dolu bir İngiltere: kısacası insanın küçüldüğü ve önemini yitirdiği, iyimserliğin altın günlerinin, olanaklı dünyaların en iyisinin kolayca ulaşılabilir göründüğü dönemin hızla solup gittiği bir yer. Dubdub'ın Pangloss hakkındaki Stoacı çalışması -siğillere rağmen dünyadan zevk almaya bak, çünkü sahip olduğun tek şey odur, dolayısıyla zevk almak ve umutsuzluk birbirinin yerini tutabilirhızla işlevsellik kazanıyordu.

Görüşleri Solanka'yı da etkilemişti. Kökeni çok eski zamanlara uzanan otorite ve birey sorunu hakkmdaki düşüncelerini formülleştirmeye çalışırken, bazen kulağında Dubdub'm kışkırtıcı sesini duyuyordu. Devletçilik döneminden geçiliyordu ve Solanka'nm kalabalığın arasına karışmasına engel olan şeylerden biri de Waterford-Wajda'ydi. Devlet seni mutlu edemez, diye fısıldıyordu Dubdub kulağına, kendini iyi hissetmeni sağlayamaz, kırılan kalbini onaramaz. Devlet okulları yönetir ama çocuklarına okumayı sevmeyi öğretebilir mi, yöksa bu senin görevin midir? Bir Ulusal Sağlık Hizmetleri Kurumu var ama ihtiyaçları olmadığı halde doktora giden oldukça kalabalık kitleye karşı ne yapabilir? Devlet konutları var elbette, ama komşuluk ilişkileri doğrudan devletin müdahale alanına girmiyor ki. Solanka'nın ilk kitabı, Avrupa tarihinde devlete karşı birey .sorunsalına değişken yaklaşımları işleyen, İhtiyacımız Olan adlı küçük cilt,

siyasi yelpazenin iki kanadının birden eleştirilerine maruz kalmış ve daha sonra, ileride Thatchercılık olarak adlandırılacak siyasi doktrinin “ön metinlerinden” biri olarak tanımlanmıştı. Margaret Thatcher’dan nefret eden Profesör Solanka, kendisine bir suçlama gibi gelen görüşün doğruluk payı da taşıdığını suçluluk içinde teslim etmek zorunda kaldı. Thatchercı Muhafazakârlık, yanlış yöne gitmiş bir karşı-kültürdü: Solanka’nm kuşağının güç odaklarına güvensizliğini paylaşıyor ve eski güç birliklerini yok etmek için onların muhalif söylemlerini kullanıyordu: Nihayetinde gücü -artık ne anlama geliyorsa insanlara değil, bir kodaman ahbap çavuşlar şebekesine teslim etmek için. Buna yukarı damlama ekonomisi deniyordu ve tamamen altmışların suçuydu. Profesör Solanka’nın akademi dünyasından istifa etmesinde böyle düşüncelerin de doğrudan payı vardı.

1970’lerin sonunda, Krysztof Waterford-Wajda küçük bir yıldıza dönüşmüştü. Akademisyenler karizmatik sayılıyordu artık. Bilimin zaferini ilan edeceği, fiziğin yeni metafiziğe dönüşeceği, büyük sorunun cevabını, insan olmanın ne anlama geldiğini felsefenin değil mikrobiyolojinin sorgulayacağı günler hâlâ biraz uzaktı: En büyüleyici gösteri edebiyat eleştirisiydi ve bu alanın devleri her zamankinden geniş bir uluslararası sahnede çalım satmak için kanatlı çizmeleriyle bir adımda kıtadan kıtaya geçiyorlardı. Dubdub, zamanından önce beyazlamış karmakarışık buklelerini Peter Sellers’ın *Büyülü Hıristiyan* filmindeki gibi dört duvar arasındayken bile dalgalandıran kişisel rüzgâr efektiyle dünyayı dolaştı. Bazen hevesli görevliler tarafından şu ünlü Fransız Jacques Derrida sanıldığı oluyordu ama Dubdub bu onuru bir İngiliz’in kendisiyle dalga geçen gülümsemesiyle elini sallayarak uzaklaştırır, bu arada Polonyalı kaşlarını hakarete uğramış gibi çatardı.

Geleceğin iki önemli endüstrisinin doğmakta olduğu dönemdi bu. Yaklaşan onyıllarda, kültür endüstrisi ideolojinin yerini alıp bir zamanlar ekonominin sahip olduğu “birincil” önem konumunu kazanacak, yepyeni kültür komisarları *nomenklaturası;* tanımlama, dışlama, düzeltme ve baskılama bakanlıklarında görev yapan yeni bir aparatçikler soyu oluşturacak, ayrıca yeni savunma ve saldırı ikiciliğini temel alan bir lehçe yaratacaktı.1 Şayet kültür dünyanın yeni laiklik anlayışıysa, o zaman yeni din de şöhretti ve ünlüler endüstrisi veya daha doğrusu kilisesi-yeni *ruhbanlar sınıfına* bu yepyeni cepheyi kendi dinine döndürerek fethetmek için anlamlı bir misyon veriyordu: şaşaalı selüloitten araçlar ve katot ışınından roketler inşa etmek, dedikodu malzemesinden yeni yakıtlar

geliştirmek ve Seçilmiş Kişileri yıldızlara uçurmak. Bu yeni inancın daha karanlık taleplerini karşılamak için arada bir insanlar da kurban ediliyor, çok yüksekten, kanatları kavrularak düşenler oluyordu.

Dubdub da İkarus'u hatırlatan böyle bir ateşleme arızasıydı. Solanka, altın yıllarını yaşayan arkadaşını o dönemde ender olarak gördü. Hayat, ilk bakışta sıradan tesadüflerle bizleri ayırır ve bir gün rüyadan uyanır gibi başımızı sallayarak kendimize geldiğimizde, arkadaşlarımız asla kavuşamayacağımız yabancılara dönüşmüştür. "Burada Rip van Winkle'yi tanıyan biri yok mu?" diye sorarız üzüntüyle ama artık hiç kimse tanımıyordur. Bu iki üniversite arkadaşının başına gelen de buydu. Dubdub artık çoğunlukla Amerika' daydı, Princeton'da onun için özel bir kürsü icat edilmişti, başlarda sık sık telefonlaştılar, sonra sıra Noel ve doğum günü kartlarına geldi, arkasından da sessizlik. Ta ki 1984 yılında, bu eski mekânın masal kitaplarına layık haline en çok benzediği sıcacık bir Cambridge yazı akşamında, Profesör Solanka'nın "A" merdivenlerinde, öğrenci barının üstündeki -eskiden E.M. Forster'a ait olanodalarının meşe ağacından dış kapısı Amerikalı bir kadın tarafından tıklatılana kadar. Adı Perry Pincus'tu: İnce kemikli, esmer, büyük memeli, seksi ve gençti ama neyse ki bir öğrenci olacak kadar genç değil. Kadının bu nitelikleri, Solanka'mn melankolik bilincinde çabucak olumlu bir etki bıraktı. Çocuksuz ilk evliliğinin bitişinden sonra toparlanmaya çalışıyordu ve Eleanor Masters onu gelecekte bir yerde bekliyordu. "Krysztof'la birlikte Cambridge'e dün geldik," dedi Perry Pincus. "Garden House'da kalıyoruz. Daha doğrusu *ben* Garden House'da kalıyorum. O Addenbrook's'da. Dün gece bileklerini kesti. Depresyondaydı. Seni görmek istedi. İçecek bir şey alabilir miyim?" İçeri girdi ve beğeni dolu bakışlarla çevresini inceledi. Küçük ve büyükçe bebek evleri, her yerde duran insansı figürler: Elbette çoğu evlerin içindeydi ama yumuşak ve sert, erkek ve kadın, yine hem küçük hem büyükçe figürler evlerin dışına, Profesör Solanka'nm mobilyalarına, odasının köşelerine de yayılmıştı. Perry Pincus'un makyajı -ağır olsa daözenliydi, ağır, kapkara takma kirpikleri gözkapaklarına yükleniyordu ve seksi bir kedinin savaş kostümünü giymişti: kısa, dar bir kıyafet, ince, yüksek topuklu ayakkabılar. Sevgilisi kısa süre önce intihara yeltenen bir kadın için alışılmadık bir kıyafetti ama kendisini mazur göstermeye çalışmadı. Perry Pincus, gittikçe genişleyen dünyasının yıldızlarıyla yatıp kalkmaktan hoşlanan genç bir İngiliz edebiyatı meraklısıydı. Tesadüfi ve geçici ilişkilere düşkün olduğundan, bunların

sonuçlarına katlanmak (eşler, intiharlar) ona göre değildi. Bununla birlikte zekiydi, hayat doluydu ve hepimiz gibi o da kabul edilebilir biri, hatta belki de iyi biri olduğuna inanıyordu. İlk votka yudumunu kafaya diktikten sonra -Profesör Solanka dolapta her zaman bir şişe bulundururdu açık sözlülükle, “Klinik depresyon,” dedi. “Ne yapacağımı bilemiyorum. Çok hoş biri ama zor durumdaki erkeklere destek olamam ben. Hemşire ruhlu kadınlardan değilim. Hükmeden erkekleri sçverim.” İkinci yudumdan sonra, “Galiba benimle tanıştığında bakirdi,” diye devam etti. “Mümkün olabilir mi bu? İtiraf etmedi, elbette. Ülkesinde gözde bekâr olduğunu anlattı. Doğru söylediğini anladım, maddi açıdan konuşursak yani, ama ben para avcısı kadınlardan değilim.” Kafaya diktiği üçüncü yudumdan sonra, “Tek istediği oral seksti, alternatif olarak da beni arkadan becermek. Bana göre hava hoş, yani fark etmez. Bunu sık sık talep ederler benden. En çekici özelliklerimden biri, memeleri olan bir erkek çocuğuna benzemektir. Cinsellik açısından kafası karışık erkekleri cezbeder. Bana güven. Biliyorum bunu.” Dördüncü dubleyi yuvarladıktan sonra, “Söz cinsellik ve kafa karışıklığından açılmışken Profesör,” dedi, “*Bebekleriniz* harikaymış doğrusu.” Solanka acıktığına, ama henüz o kadar da aç olmadığına karar verdi ve kadını tatlılıkla ikna ederek merdivenlerden aşağı indirdi, King’s Parade’e kadar eşlik etti ve bir taksiye bindirdi. Kadın makyajı dağılmış gözleri ve şaşkın yüz ifadesiyle camın arkasından ona baktı, sonra arkasına yaslandı ve hafifçe omuz silkti. *Neyse ne, fark etmez.* Sonradan, Solanka, Perry “Çimdik Popo”nun' bütün edebi çevrelerde kendince ünlü olduğunu öğrendi. Şimdilerde her şey için ünlü olunuyordu, Perry de öyleydi.

Ertesi sabah, büyük hastane binasına değil, Trumplington Caddesi’nin biraz aşağısındaki, yeşil, yapraklarla dolu bir arazinin ortasına konuşlanmış hoş görünümlü eski, tuğla bir binaya, Dubdub’ı ziyarete gitti: umutsuzlar için kır evi gibi bir yer. Dubdub pencerc kenarında durmuş sigara içiyordu, eski okul sabahlığına benzeyen, belki de güven veren eski bir eşya işlevi gören yıpranmış, lekeli bir cüppenin altına beyaz çizgili, gıcır gıcır bir pijama giymişti. Bileklerinde sargı bezleri vardı. Daha iri, yaşlı görünüyordu ama o kahrolası sosyete gülümsemesi hâlâ gösterişle yüzünde parlıyordu. Profesör Solanka, genleri yüzünden hayatı boyunca her gün böyle bir maske takmaya mecbur kalsa, kendisinin de uzun zaman önce bileğinde sargı bezleriyle buraya düşmüş olacağını hissetti.

“Karaağaç hastalığı,” dedi Dubdub, bahçedeki kesilmiş ağaçlardan geriye kalanları işaret ederek. “Korkunç bir şey. Eski İngiltere’nin karaağaçları

kayboldu gitti." *Kayboldu gitti.* Profesör Solanka hiçbir şey söylemedi. Ağaçlar hakkında konuşmaya gelmemişti. Dubdub ona doğru döndü, ne düşündüğünü anladı. "Hiçbir şey beklemeyin, böylece hayal kırıklığına uğramazsınız, değil mi ama," diye mırıldandı, küçük bir çocuk gibi çekingen görünüyordu. "Kendi derslerimi dinlemeliymişim." Solanka yine cevap vermedi. Derken. Dubdub uzun yıllardan beri ilk kez Eton Koleji öğrencisi gibi rol kesmekten vazgeçti. "Sorun acı çekmek," dedi açık sözlü ve ifadesiz bir tavırla. "Hepimiz niçin bu kadar acı çekiyoruz? Bunca acı niçin var? Niçin durduramıyoruz acıyı? Etrafına set çekebiliyoruz ama her seferinde sızmaya başlıyor ve inşa ettiğimiz duvarlar bir gün yıkılıp gidiyor. Sadece ben değil. Yani, ben de tabii, ama aslında herkes. Sen de. Niçin böyle devam edip duruyor? Bizi öldürüyor. Yani, beni. Beni öldürüyor."

"Kulağa biraz soyut geliyor," diye konuşmaya davranı Profesör Solanka, nazik bir tavırla.

"Evet, haliyle." Solanka'yı terslediğine hiç şüphe yoktu. Koruyucu kalkanlarım yeniden çalıştırmıştı. "Beklentini karşılayamadığım için kusuruma bakma. Minik Beyinli Ayıcık olmanın zorluklarından biri."

"Lütfen," dedi Profesör Solanka. "Anlat bana."

"En kötü yanı da bu işte," dedi Dubdub. "Anlatacak hiçbir şey yok. Kesin veya muhtemel bir sebebi yok. Bir gün uyanıyorsun ve bir de bakıyorsun ki artık kendi hayatının parçası değilsin. Biliyorsun bunu. Hayatın sana ait değil. Bedenin de, bunun baskısını anlamanı nasıl sağlarım bilmiyorum ama, *senin* değil. Sadece kendi kendine süren bir hayat var. Ona sahip değilsin. Hatta hiç ilgin yok. Hepsi bu. Fazla önemli görünmediğini biliyorum ama bana inanmalısın. Birini hipnotize edip pencerenin altında bir yığın kocaman şilte durduğuna inandırmak gibi bir şey. Pencereden atlamamak için bir neden bulamazlar."

"Aynısını ya da biraz daha hafifini hatırlıyorum," diye onayladı yıllar önce Market Hill'de geçirdiği günü hatırlayan Profesör Solanka. "Beni o ruh halinden çekip kurtaran şendin. Şimdi sıra bende." Dubdub başını iki yana salladı. "Korkarım bu kolayca kurtulabileceğim bir şey değil." İnsanların gösterdiği yoğun ilgi ve şöhret. Dubdub'm varoluş krizini iyice ağırlaştırmıştı, önemli bir şahsiyete dönüştükçe kişiliğini yitirdiğini hissediyordu. Sonunda, geleneksel akademinin dehlizlerine çekilmeye karar vermişti. *Büyülü Hıristiyan* Derridada gibi dünyayı dolaşmaya son! *Performans* gösterilerine son. Bu yeni kararın verdiği güçle, yanma edebiyatçı avcısı Perry Pincus'u, o utanmaz cinsellik kelebeğini de alıp

uçakla Cambridge’e dönmüş, onunla aynı eve yerleşip bu ilişkiyi merkeze oturtacağı yeni bir hayata başlayabileceğine gerçekten inanmıştı. İşte bu kadar uçmuştu Dubdub.

Krysztof Waterford-Wajda, üç intihar girişimini daha atlattı. Sonra, Profesör Solanka’nm mecazen kendi hayatına son vermesinden, sevdiği herkese ve her şeye veda edip kucağında diken saçlı bebeğiyle -Minik Beyin’in yıpranmış, giysileri yırtılmış, gövdesi hasarlı, eski ve ender bulunan bir kopyasıAmerika’ya gitmek üzere yola koyulmasından sadece bir ay önce, Dubdub düşüp ölüverdi. Atardamarlarından üçü tıkanmıştı. Basit bir baypas ameliyatıyla kurtulabilirdi ama ameliyatı reddetti ve bir İngiliz karaağacı gibi devrildi. Belki de bu ölüm, böyle açıklamalar arayanlar için elbette, Profesör Solanka’nm dönüşümünü tetikleyen nedenlerden biriydi. New York’ta rahmetli arkadaşını hatırlayan Profesör Solanka, pek çok konuda Dubdub’ın peşinden gittiğini fark etti: Onun bazı düşüncelerini kabullenmişti, evet, ayrıca *le monde mediatique'e* [medyatik dünya], Amerika’ya, kaosa da onun adım izlerini takip ederek gelmişti.

İkisi arasındaki bağlantıyı sezen ilk tanıdıklardan biri Perry Pincus’tu. Memleketi San Diego’ya dönmüş, yerel bir kolejde, bazılarını cismen tanıdığı eleştirmen ve yazarlar hakkında ders veriyordu. Profesör Solanka’ya her yıl hiç aksatmadan gönderdiği Mutlu Noeller mesajlarından birinde, her zamanki arsızlığıyla, dersine Pincus 101 adını verdiğini açıklamıştı. “Benim kişisel beğeniler koleksiyonum, en beğendiğim yirmi isim,” diye yazmış, alayla eklemişti: “Listede sizin adınız yok, Profesör. Hangi deliği tercih ettiğini bilmediğim bir adamın çalışmalarını avucumun içi gibi bildiğimi iddia etmem mümkün değil.” Kutlama mesajlarıyla birlikte, anlaşılmaz bir nedenden dolayı, her seferinde pelüş bir oyuncak da gönderirdi: bir ornitorenk, bir denizaygırı, bir kutup ayısı. California’dan yılda bir kez gelen bu hediyeler Eleanor’u çok eğlendirirdi. “Onunla yatmadığın için,” diye bilgilendirmişti karısı, Profesör Solanka’yı, “seni sevgilisi olarak düşünemiyor. Bu yüzden annenin yerine geçmeye çalışıyor. Söyle bakalım, Perry Çimdik Popo’nun küçük oğlu olmak nasıl bir duygu?”

Yukarı Batı Yakası’ndaki konforlu kiralık evinde, güzel görünümlü, yüksek tavanlı, meşe ağacından görkemli kaplamalarla döşeli, sahiplerinin seçkin beğenisini yansıtan bir kütüphanesi olan gösterişli dubleksinde, Profesör Malik Solanka ellerinin arasında bir kadeh kırmızı Geyserville zinfandelle oturuyor, yas tutuyordu. Ayrılık kararını kendi başına vermişti ama yine de eski hayatını düşünüp kederleniyordu. Eleanor telefonda ne

söylemiş olursa olsun, bu ayrılığın telafisi olmadığı belliydi. Solanka sadakatsiz ya da dönek biri olduğunu düşünmüyordu ya, bir yılandan sık deri değiştirmişti. Ülkesini, ailesini, bir değil iki karısını terk etmişti. Ve şimdi, çocuğunu da. Belki de son gidişinin olağandışı olduğunu düşünmek hataydı. Belki de acı gerçek doğasına karşı gelmediği, onun belirlediği yolda ilerlediğiydi. Gerçeğin cilasız aynasının önünde çırılçıplak durup aslında nasıl biri olduğunu kabullenmesi gerekiyordu.

Yine de, tıpkı Perry Pincus gibi o da iyi biri olduğuna inanıyordu. Kadınlar da inanıyordu buna. Modern erkeklerde ender rastlanan şiddetli bir sadakat güdüsüne sahip olduğunu hisseden kadınlar -bu gözü açılmış, ihtiyatlı kadınlar!sık sık ona âşık oluveriyor, güçlü duyguların derin sularına sürüklenme hızlarıyla kendilerini bile şaşırtıyorlardı. Solanka da onları hayal kırıklığına uğratmıyordu. Kibar, anlayışlı, cömert, zeki, komik ve olgundu, ayrıca kadınlarla yatakta da iyi, her zaman çok iyi anlaşıyordu. Sonsuza kadar böyle sürecek, diye düşünüyorlardı, çünkü onun da böyle düşündüğünü görebiliyorlardı: Sevildiklerini, değer gördüklerini, güvende olduklarını hissediyorlardı. Onlara -kadınlarının her birine sıraylaaile bağları yerine dostluk ilişkileri olduğunu, dostluktan da çok aşka önem verdiğini söylüyordu. Doğru söylediğine inanıyorlardı. Böylece savunma duvarlarını indiriyor, rahatlayıp güzelliklerin tadını çıkarmaya başlıyor, Solanka’nın içindeki gizli bükülüşü, kuşkusunun korkunç torkunu, karnından fırla'yan uzaylı canavar sıra sıra sivri dişlerini göstererek ortaya çıkana, Solanka patlayana dek fark etmiyorlardı. Sonun yaklaştığını, karşılarına dikilene dek asla göremiyorlardı. İlk karısı, Sara, çarpıcı tasvir yeteneğiyle şöyle açıklamıştı Solanka’nm yaptıklarını: “Baltayla vahşice işlenmiş bir cinayet gibiydi.”

Öfkeden köpüren Sara, “Senin sorunun,” demişti, son tartışmalarından birinin ortasında, “gerçekte sadece şu kahrolası bebeklerini sevmen. Cansız, minyatür dünyadan fazlasıyla başa çıkamazsın sen. İnşa edebileceğin, bozabileceğin ve yönetebileceğin, sana karşı çıkmayan, becermek zorunda olmadığın kadınlarla dolu bir dünya. Yoksa bebeklerine cinsel organlar da mı yapmaya başladın; tahtadan, plastikten, girip çıkarken balon gibi gıcırdayan şişme organlar mı yapıyorsun? Gizli bir köşedeki barakana insan boyutlarında, becerilecek bebeklerden bir harem mi gizledin, bir gün altın saçlı, sekiz yaşında bir çocuğa tecavüz etmekten ve onu parçalayarak öldürmekten tutuklandığında, oynayıp hevesini aldıktan sonra bir köşeye attığın zavallı kahrolası canlı bebek ortaya çıktıktan sonra bulacakları şey

bu harem mi? Zavallının ayakkabısını bir hendekte bulacaklar, televizyonda kuşkulu bir kamyoneti tarif edecekler, ben de haberi izliyor olacağım, kendi kendime, yüce İsa, diyeceğim, bu kamyoneti tanıyorum, sapkın senbana-bebeğini-göster-ben de-sana-benimkini-göstereyım buluşmalarına giderken kahrolası bebeklerini taşıdığı kamyonet bu. Hiçbir şeyden haberi olmayan eş olacağım ben. Televizyondaki inek suratlı eş olacağım, sadece kendimi, hayal edilemez aptallığımı savunmak adına seni savunmak zorunda kalacağım, çünkü ne de olsa seni seçmişim."

Hayat *öfkedir,* diye düşündü Solanka. Cinsel, Ödipal, siyasi, büyülü, hayvanca öfke bizi en yüksek doruklarımıza çıkarır ve en bayağı derinliklerimize indirir. Yaratıcılık, esin, özgünlük, tutku gibi, şiddet, acı, saf korkusuz yıkım, vurduğumuz ve yediğimiz, acısı asla geçmeyen darbeler de öfkeden kaynaklanır. Fürialar1 peşimizi bırakmaz, Şiva da hem yaratan hem yok eden abus dansını sürdürür. Tanrıları boş ver şimdi! Solanka'yı ateşli bir öfkeyle azarlayan Sara, en saf, en toplumsallaşmamış formuyla insan ruhunu temsil ediyordu. Aslında olduğumuz şey, maskelemek için kendimizi medenileştirmeye çalıştığımız şey budur: İçimizdeki korkunç insansı hayvan, kâinatın yüce, üstün, özkıyım eğilimli, azade efendisi. Birbirimizi büyük mutlulukların doruklarına taşırız. Paramparça ederiz.

Adı Lear'dı, Sara Jane Lear; yazar ve suluboya ressamı Edward Lear'm uzaktan akrabasıydı ama karakterinde muzip Edward'in ölümsüz saçmalarından eser yoktu. *Ne hoş şeydir Sarah Lear'ı tanımak, ciltlerce kitabı ezbere bilir! Huysuz ve tuhaf olduğunu düşünenler var, ama bana gayet sevimli gelir.* Gözden geçirdiği dizeler Sara'yı gülümsetmedi bile. "Aynı dizeleri başkalarından daha önce kaç kere duyduğumu hayal edersen etkilenmememi mazur görürsün." Solanka'dan bir-iki yaş büyüktü, Joyce ve *nouveau roman* hakkında bir tez yazıyordu. Onun Chesterton Caddesi'ndeki bir apartmanın ikinci katındaki dairesinde, -geriye dönüp bakınca daha çok korkuya, yirmili yaşların yalnızlığında boğulurken birbirlerinin can simidine sıkı sıkı tutunmaya benzeyen"aşk" sayesinde Solanka *Finnegans Wake'i* zorlanarak da olsa iki kere baştan sona okudu. Sarraute, Robbe-Grillet ve Butor'un asık yüzlü eserlerini de. Anlaşılması zor cümleler yığınından başını kaldırınca, diğer koltukta oturan Sara'nm, köşeli bir şeytan maskesine benzeyen güzel ama kurnaz yüzünü çevirmiş, kendisini seyretmekte olduğunu gördü. Fenlands'in şeytan gözlü hanımı. Yüz ifadesini okuyamadı. Küçümsemeyle bakıyor olabilirdi.

Düşünüp taşınmadan çabucak evlenmiş ve yaptıkları hatanın tutsağı olduklarını hemen hissetmişlerdi. Buna rağmen uzun ve mutsuz yıllar boyunca birlikte yaşadılar. Sonradan hayat hikâyesini Eleanor Masters’a anlatırken, Solanka karısını kaçış planlan yapan biri, oyundan ayrılmaya en yatkın oyuncu olarak tanıttı. “En çok arzuladığı her şeyden çabucak vazgeçti. Üstesinden gelip gelemeyeceğini bile görmeden.” Sara, üniversite yıllarında kendi kuşağının en başarılı aktrislerinden biriydi ama oyunculuğun peşine düşmemiş, tek bir pişmanlık sözcüğü bile etmeden sahne makyajını ve seyircileri sonsuza dek bırakıvermişti. Daha sonraları tezini de yarım bırakıp bir reklam şirketinde çalışmaya başlayacak, akademisyen gardırobunun kozasından çıkıp gösterişli kelebek kanatlarını açacaktı.

Evliliklerinin bitişinden kısa süre sonra olmuştu bu kariyer değişikliği. Solanka eski karısının yaptıklarını öğrenince küplere bindi. Bütün o zorlu okumalar boşunaymış meğer! Sadece okumak da değil. “Onun yüzünden,” dedi Eleanor’a, öfkeden köpürerek, “L’Annee demiere â Manenbad'ı *bir günde üç kez seyrettim. Bütün bir hafta sonunu, filmde oynadıkları o kahrolası mikado oyununu çözümlemeye çalışarak geçirdik. ‘Kazanamayacaksın, biliyorsun.’ ‘Kaybedemiyorsan bu bir oyun değil demektir.’ ‘Ah, kaybedebilirim, ama asla kaybetmedim.’ İşte o oyun. Diyaloglar onun yüzünden aklıma kazındı ama o ne yaptı, defolup ‘senin de varsa kibirle sergile’ evreninde yaşamaya gitti. Bense Fransız edebiyatının bu Tanrı’nın cezası* couloir'*larma [dar geçit] sıkıştım kaldım, oysa o Jil Sander imzalı bir iş kadını tayyörü içinde Altıncı Cadde’nin gökdelenlerinden birinin kırk altıncı katındaki köşe ofiste, hiç şüphem yok ki, büyük paralar götürüyor.”*

“Evet, ama unutma ki *onu* terk eden *şenelin,”* diye hatırlattı Eleanor. “Sıradaki kadını buldun ve Sara’yı yeni bir sevgiliyle değiştirdin: Onu yüzüstü bıraktın. Onunla asla evlenmemeliydin, bu apaçık ortada, zaten senin de tek bahanen. Diğer yandan. Kraliçe Lear’ının aşk hakkmdaki büyük, cevaplanamaz sorusu da şu: Niye evlendin o zaman? Ayrıca unutma ki, sonraki sevgilin, şu Harley motosikletli Wagnerci Valkyrie seni bir besteci için terk ettiğinde hak ettiğin cezayı bulmuşsun: Sahi, neydi o bestecinin adı?” Sorusunun cevabını biliyordu ama ikisinin de hoşuna giden bir hikâyeydi bu. “Kahrolası Rummenigge.” Solanka sırıtmaya başladı, sakinleşmişti. “Üç orkestra-ve-birShermantankı çalışmalarından birinde ona asistanlık yaptı, sonra besteci ona bir telgraf gönderdi. *Aramızdaki apaçık*

ve derin bağlantıyı inceleyeceğimiz zamana dek, lütfen cinsel hayatınıza ara veriniz. Lear ertesi gün Münih'e tek yönlü bir bilet aldı ve yıllar boyunca Kara Orman'ın derinliklerinde kayboldu. Fakat mutlu değildi," diye ekledi. "Çünkü görüyorsun ya, iyi durumda olup olmadığını anlayamayan biriydi." Solanka tarafından terk edilince, Eleanor bu hikâyelere acımasız bir sonsöz eklemişti. "Aslına bakarsan, bu hikâyeleri bir de onlardan dinlemek isterim," demişti zorlu telefon konuşmalarından biri sırasında. "Belki de en başından beri yüreği soğuk bir alçaktın."

* * *

Malik Solanka, gece seansında peş peşe gösterilecek iki Kieslowski filmini izlemek için yalnız başına yavaş yavaş yürüyerek Lincoln Plaza'ya giderken, hayatının bir *Dekalog* filmi olduğunu hayal etmeye çalıştı. Yüzüstü Bırakmak Hakkında Kısa bir Film. Solanka'nın hikâyesi On Emir'den hangisini anlatır, ya da geçen haftaki filmlerden önce konuşan akademisyenin deyişiyle, sorguya çekerdi? Uygunsuz faaliyetlerle ilgili günahlara karşı pek çok emir vardı. Açgözlülük, zina, şehvet: Bunların hepsi yasaklanmıştı. Peki uygunsuz ihmallerle ilgili yasalar neredeydi? İlgisiz Bir Baba Olmayacaksın. Düşündüm de, Çok İyi Bir Sebebin Olmadan Kendi Hayatını da Terk Etmeyeceksin, Korkak Kaçak, Şimdiye Dek Yaptıklarının Hepsi Yanlıştı. Ne Sanmıştın ki? Canının İstediği Her Haltı Yiyebileceğini ıtıi? Kim Olduğunu Sanıyorsun Sen: Hugh Hefner mı? î)alai Lama mı? Yoksa Donald Trump mı? Kendini Ne Sanıyorsun, Tanrı Aşkına Söylesene? Ha ufaklık? Ha?

Sara Lear büyük olasılıkla burada, şehirdedir, diye düşündü birden. Şimdi ellili yaşlarının sonunda olmalıydı, herhalde olağanüstü portfolyosuyla önemli bir işkadınıydı, Pastis ile Nobu gibi kalburüstü lokantaların gizli rezervasyon numaralarına kolayca ulaşabilen biriydi ve muhtemelen şeyde, ah, Amagansett'teki otobanın güneyinde yazlık bir evi vardı. Neyse ki onu arayıp bulması, bağlantı kurması ve hayatta yaptığı seçimler için tebrik etmesi gerekmiyordu. Sara kim bilir nasıl sevinç çığlıkları atardı! Çünkü, reklamcılığın kesin zaferini ilan edişini görecek kadar yaşamışlardı. Sara, yetmişli yıllarda ağırbaşlı akademik hayatını ciddiyetsiz bir macera için bırakırken, reklam dünyasında çalışmak biraz utanç verici kabul ediliyordu. O zamanlar, reklamcı olduğunuzu arkadaşlarınıza alçak sesle ve gözlerinizi yerden kaldırmadan itiraf ediyordunuz. Reklamcılık büyük çapta dolandırıcılıktı, bir kandırmacaydı, verdiği sözü tutmanın en kötü şöhretli düşmanıydı. Reklamcılık -o dönemde korkunç bir düşünceaçıktan açığa

kapitalistti. Bir şeyler satmak *bayağılık* kabul ediliyordu. Şimdiyse herkes -saygın yazarlar, büyük ressamlar, mimarlar, siyasetçilerreklam dünyasına girmek istiyordu. Tedavi görmüş alkolikler içki reklamı yapıyordu. Herkes ve her şey satılıktı. Reklam ilanları devasa heykellere dönüşmüş, King Kong gibi binaların duvarlarına tırmanıyordu. Dahası, çok seviliyorlardı. Solanka televizyon izlerken reklam aralarında televizyonunun sesini hâlâ kısıyordu ama herkesin tam aksini yaptığına hiç şüphesi yoktu. Reklam kızları -Esther, Bridget, Elizabeth, Halle, Gisele, Tyra, Isis, Aphrodite, Katereklamların arasında yayınlanan programlardaki oyunculardan çekiciydi: Kahretsin, zaten reklamlardaki *erkekler* bile -Mark Vanderloo, Marcus Schenkenberg, Marcus Aurelius, Marc Anthony, Marky Marktelevizyon programlarındaki kadınlardan daha çekiciydi. Bütün kadınların fıstık gibi, bütün erkeklerin de Mark adında olduğu idealleştirilmiş güzellikte bir Amerika hayalini sunmanın yanında, pizza, spor cip ve “Tereyağı Olmadığına İnanmıyorum” sloganıyla margarin satan reklamlar, para yönetimi ve ticari internet sitelerinin ditditditinin ötesinde, Amerika’nın acısını hafifletiyor, baş ağrısını, gaz ağrısını, kalp ağrısını, yalnızlığı, bebekliğin ve yaşlılığın, ebeveyn ve çocuk olmanın dertlerini, erkeklerin kaygılarını ve kadınların acılarını, başarının ve başarısızlığın sıkıntısını, atletin sağlıklı ağrısını ye suçlunun yıkıcı pişmanlığını, yalnızlığın ve cehaletin acısını, şehirlerin iğne gibi sipsivri sızısını ve bomboş ovaların kasvetli, çıldırtıcı acısını, ne istediğini bilmeden istemenin üzüntüsünü, çevresini seyreden yarı bilinçli benliklerin her birinin içindeki uluyan boşluğun şiddetli ıstırabını hafifletiyordu. Reklamın popüler olmasına şaşmamalı. Her *şeyi daha iyi hale getiriyordu. Yol yordam gösteriyordu. Sorunun parçası değildi. Çözüm getiriyordu.

Aslında, Profesör Solanka’nın binasında bir metin yazarı da yaşıyordu. Kırmızı pantolon askısı takıyor, Hathaway marka gömlekler giyiyor ve pipo bile içiyordu. O aikşamüstü, apartman girişindeki posta kutularının yanında, elinde rulo haline getirilmiş taslaklarla kendini Solanka’ya tanıtmıştı. (Profesör kendi kendine sessizce sormadan edemiyordu: Yalnızlığı nasıl bir özellik taşıyordu ki, komşuları mutlâka sessizliği bozmak zorunda hissediyorlardı kendilerini?) “Ben,Tatooine gezegeninden Mark Skywalker.”

Perry Pincus’un da dediği gibi, neyse ne. Papyonlu, gözlüklü, Jedi şövalyelerine hiç benzemeyen bu genç adam Solanka’nm ilgisini çekmiyordu, ayrıca eski bir bilimkurgu meraklısı olarak, kültürsüz kitlelere

seslenen uzay macerası serisi *Yıldız Savaşlan'ndan* nefret ediyordu. Fakat New York'ta insanların kendilerini yeniden yaratma çabalarına karşı çıkmaması gerektiğini çoktan öğrenmişti. Ayrıca, kendisini tanıtırken "Profesör" unvanından söz etmemeyi de öğrenmişti. İlim irfan sahibi olduğunu öğrenmek insanların sinirine dokunuyordu, resmiyet de karşısındaki üzerinde otorite kurmaya çalışmak olarak algılanıyordu. Küçültme eklerinin ve sözcüklerinin ülkesindeydi.

Dükkânlar ve lokantalar bile insanlarla çabucak samimi olmaya çalışıyorlardı. Köşeyi dönünce karşısına Andie'nin Yeri, Bennie'nin, Josie'nin, Gabriela'nın, Vinnie'nin Yeri, FYeddie ve Pepper'm Yeri çıkıyordu. Sakınganlık memleketini, ölçülülüğün ve dile getirilmeyenlerin ülkesini arkasında bırakmıştı, üstelik her şey hesaba katıldığında iyi yaptığını düşünüyordu. Hana' nın (tıbbi malzemeler satan) Yeri'nin kapısından içeri girip bir MASTEKTOMİ SUTYENİ satın alabiliyordunuz. Dile getirilemeyen şey, otuz santim boyunda kırmızı harflerle karşınızdaki dükkânın vitrininde yazıyordu. Neyse, reklamcıyı, "Solly Solanka," diye yanıtladı ifadesiz bir sesle, hoşlanmadığı halde lakabını söylediğine kendisi de şaşırmış, üstelik Skywalker da adını duyunca kaşlarını çatmıştı. "Karacı mısın?1' diye sordu. Adamın ne demek istediğini anlamayan Solanka, bunu özür dilercesine söyledi. "Ah, demek ki değilsin." Skywalker başını salladı. "Solly ismi yüzünden olabilirsin diye düşünmüştüm. Ayrıca, kusura bakma ama burnun da onlarınkini andırıyor." Bilinmeyen sözcük bu bağlamda hemen anlaşılır hale geldi ve Solanka'nın aklına dillendirmemek için kendini zor tuttuğu bir soruyu getirdi: Acaba Tatooine'de Yahudiler var mıydı?

"İngilizsin tabii," diye devam etti Skywalker. (Solanka göçmenliğiyle ilgili sömürge dönemi sonrası ayrıntılara hiç girmedi.) "Mila söyledi. Bana bir iyilik yap. Şunlara bir göz at." Mila, sokağın şu genç imparatoriçesi olmalıydı. Solanka, hoşnutsuzlukla isimleri arasındaki ses ahengini fark etti: Mila, Malik. Genç kadın bunu keşfettiği zaman şüphesiz Solanka'yla paylaşmadan edemeyecekti. Solanka da açıkça ortada olanı, yani sesle anlamın farklı şeyler olduğunu ona hatırlatmak zorunda kalacak, bu diller arası yankının başka şeylere, özellikle de ikisi arasında bir yakınlaşmaya yol açmasına gerek olmadığını belirtecekti. Genç reklamcı rulo halindeki taslakları açmış, girişteki masanın üzerine yaymıştı. "Bana dürüstçe fikrini söyle," diye sıkıştırdı Solanka'yı. "Bu bir şirket imajı kampanyası." Taslaklarda, ünlü şehirlerin iki sayfaya yayılmış günbatımı siluetleri vardı.

Solanka nasıl cevap vermesi gerektiğine emin olamadı, eliyle belli belirsiz bir işaret yaptı. “Reklam metni,” diye atıldı Skywalker. “Sence nasıl, iyi mi?” Bütün resimlerin tepesinde aynı başlık vardı: ÜZERİNDE GÜNEŞ BATMAYAN ŞİRKET: ULUSLARARASI AMERICAN EXPRESS BANKACILIK ŞİRKETİ. Aslında metnin iyi mi, vasat ya da kötü mü olduğu hakkında hiçbir fikri olmayan Solanka, “İyi. Güzel,” dedi. Muhtemelen, dünya üzerinde her an en az bir tane açık American Express ofisi bulmak mümkündü, demek ki reklamcı iddiasında haklıydı ama Los Angeles’taki bankaların hâlâ açık olduğunu bilmek, örneğin Londra’daki bir insanın ne işine yarayacaktı? Bu düşüncelerini kendine sakladı ve reklamcıya sağduyulu ve onaylar bir tavırla baktığını umdu. Fakat Skywalker bu kadarıyla yetinmeyecekti besbelli. “Bir İngiliz olarak,” diye sorguladı, “bu kampanyanın İngilizlerin ağırına gitmeyeceğini söyleyebilir misiniz?”

Solanka gerçekten çok şaşırmıştı. “Britanya İmparatorluğu yüzünden, demek istiyorum. Üzerinde güneş batmayan imparatorluk. Kimseyi gücendirmek istemem. Sadece emin olmak istiyorum. Yani bu cümlenin ülkenizin şanlı tarihine dil uzatmadığından.” Profesör Solanka, şiddetli bir öfkenin göğsüne yükseldiğini hissetti. Ahmaklara layık takma ismiyle bu genç adama bağırıp çağırmak, ağzını bozmak, hatta avucunu iyice açıp suratının ortasına bir tokat indirmek için şiddetli bir istek duydu. Kendini denetim altına almakta ve David Ogilvy klonu giysileri içindeki azimli genç Mark’ı, banal metninin İngiltere’deki en kırmızı suratlı albayların bile neşesini kaçırmayacağına ölçülü bir ses tonuyla ikna ederek rahatlatmakta oldukça zorlandı. Sonra aceleyle dairesine döndü, kalbi güm güm atarak kapıyı kapadı, duvara yaslandı, gözlerini yumdu, nefesini tuttu ve titremeye başladı. Evet, “selam nasılsın” larla dolu, dobra, her şeyin edepsizce ayan beyan yaşandığı, MASTEKTOMİ SUTYENİ açıklığındaki yeni çevresinin diğer yüzü de buydu işte: kültürel aşırı duyarlılık, neredeyse patolojik gücendirme korkusu. Tamam, asıl sorunun bu olmadığını herkes gibi kendisi de biliyordu. Sorun, içindeki şiddetli öfkenin kaynağının belirsizliğiydi. Neredeyse iradesini bile bastıran bu hiddet dalgalarına sık sık hazırlıksız yakalanmasının sebebi neydi?

Soğuk duş aldı. Arkasından, sıcaklık ve nemle savaşmak için hem klima hem de tavan pervanesini son hızla çalıştırıp iki saat boyunca karanlık odasında yattı. Düzenli nefes alıp vermek iyi geldi, rahatlamak için zihinde canlandırma tekniklerini kullanmayı denedi. Öfkenin somut bir nesne,

yumuşak, koyu renkli, küt küt atan bir topak olduğunu hayal etti, sonra zihninde çevresine kırmızı bir üçgen çizdi. Arkasından, üçgeni topak yok olana kadar yavaş yavaş daralttı. İşe yaramıştı. Kalp atışları normale döndü. Yatak odasındaki televizyonu açtı, teknolojinin daha eski döneminden kalma yaşlı bir canavara benzeyen alet vızıldayarak ve takırdayarak çalışırken, sahadaki El Duque'yi, beysbolcunun olağanüstü, hiperbolik oyununu seyretti. Atıcı, dizini neredeyse burnuna değene kadar çekti, tortop oldu, sonra gövdesi bir kamçı gibi açıldı. Bronx'taki bu kararsız, neredeyse korkutucu mevsimde bile, Hernandez insanın içinde sükûnet hissi uyandırmayı başarıyordu.

Profesör Solanka, sürekli Eliân hakkında yayın yapan CNN'i birkaç saniyeliğine açma hatasına düştü. İnsanların totemlere duyduğu ebedi ve ezeli ihtiyaç midesini bulandırdı. Küçük bir erkek çocuk denizin ortasındaki şambrelin üzerinden kurtarılmış, fakat annesi boğulmuş ve dinî histeri hemen başlayıvermişti. Ölen anne neredeyse Meryem gibi bir sembole dönüşmüş, üzerinde KURTAR BİZİ ELIÂN yazan posterler türemişti. Miami'nin dernonoloji -bu inanca göre Castro şeytanın ta kendisiydi: Yamyam Hannibal Castro çocuğu canlı canlı yiyecek, onun ölümsüz ruhunu çıkarıp nohut aşma katacak, bir kadeh kırmızı şarapla birlikte mideye indirecektiihtiyacından doğan bu kült, kendine hemen papazlar da bulmuştu. Çocuğun medya bağımlısı korkunç amcası, Eliânizm'in vaftiz edilmiş papasıydı, onun "sinirleri yorgun" kızı zavallı Marisleysis de her an yedi yaşındaki çocuğun gerçekleştirdiği ilk mucizelere tanık olduğunu açıklamaya başlayacak birine benziyordu. İşin içine bir balıkçı bile karışmıştı. Ayrıca elbette söylentiler yayan havai'iler vardı: Eliân'm yatak odasında yaşayan fotoğrafçı, ellerindeki kontratları havada sallayan televizyon filmi yapımcıları, aynısını yapan yayınevleri, CNN ve naklen yayın çanakları, tüylü kılıflar geçirilmiş mikrofonlarıyla diğer haber ekipleri. Bu arada, küçük çocuk Küba'da oldukça farklı bir toteme dönüştürülüyordu. Ölmekte olan bir devrim, yaşlıların ve çalı sakallıların devrimi, çocuğu tazelenen gençliğinin kanıtı olarak kabul ettirmeye çalışıyordu. Sudan yükselen Eliân, devrimin ölmezliğinin sembolü haline gelmiş, yani bir yalana dönüşmüştü. Fidel, çok eski zamanlardan kalma bu yaşlı kefere, yüzüne bir Eliân maskesi geçirmiş, bitmez tükenmez söylevler veriyordu.

Çocuğun babası Juan Miguel Gonzâlez, uzun süre memleketi Cârdenas'tan çıkmadı ve çok az konuştu. Oğlunu geri istediğini söyledi:

Belki de ağırbaşlılık buydu ve aslında muhtemelen yeterliydi. Profesör Solanka, amcalarıyla kuzenleri oğlu Asman'la arasına girdiği takdirde ne yapacağını düşünürken, elindeki kalemi ortadan ikiye kırıverdi. Sonra kanal değiştirip yeniden beysbol maçına döndü ama geç kalmıştı. Kendisi de Kübalı bir mülteci olan El Duque, herhalde bu konuda Solanka'yla aynı görüşü paylaşmazdı. Asman Solanka ve Eliân Gonzâlez'i bulanıklaştırıp birleştiren zihni yine fazla ısınmaya başlamıştı ve çocuğuyla arasına kimsenin girmesine gerek kalmadığını hatırlatıyordu. Solanka bu kopuşu dışarıdan yardım almadan, kendi başına gerçekleştirmeyi başarmıştı. Çözümsüz öfkesinin tırmanışa geçtiğini fark edince, bol bol çalıştığı süblimleşme1 tekniklerini yeniden uygulamaya başladı ve hiddetini dışarı, ideolojik görüşleri delilik raddesine ulaşmış, kendi deneyimleriyle en nefret ettikleri şeylere dönüşmüş Miami çetesine yöneltti. Bağnazlıktan kaçarken yobazlara dönüşmüşlerdi. Gazetecilere haykırıyor, kendileriyle aynı görüşü paylaşmayan politikacılara sövüp sayıyor, yoldan geçen arabalara yumruk sallıyorlardı. Beyin yıkamanın kötülüklerini anlatıyorlardı ama kendi beyinlerinin pek de temiz olmadığı apaçık ortadaydı. Solanka, televizyondaki Kübalı atıcıya yüksek sesle, "Yıkanmamış, lekelenmiş," diye haykırdı ve bağırdığını sonradan fark etti. "Beyinleriniz bütün ömrünüz boyunca lekelenmiş. Şaşkınlığını koklamaya çalışan yüzlerce kameranın karşısında, salıncakta oturan o küçük çocuğa gelince, ona babası hakkında neler anlatıyorsunuz?"

Hepsini yeni baştan yaşamak zorunda kaldı: titreme. kalp çarpıntısı, nefes daralması, duş, karanlık, nefes alıp verme, zihinde canlandırma. İlaç kullanmıyordu: İlaçlan kendine yasaklamıştı, kafa doktorlarından da uzak duruyordu. Gangster Tony Soprano bir deli doktoruna gidiyor olabilirdi ama canı cehenneme, kurmaca bir karakterdi o. Profesör Solanka şeytanıyla kendi başına .yüzleşmeye karar vermişti. Psikanaliz ve kimya bilimine başvurmak hile yapmak gibi geliyordu ona. Düelloyu gerçekten kazanmak istiyorsa, şayet içine giren iblisin sırtını yere getirip onu cehenneme gönderecekse, sadece ikisinin kapışması şarttı: Anadan doğma, dizginsiz, çıplak yumruklarla ölümüne dövüşmeleri gerekiyordu.

Malik Solanka kendini dışarı çıkacak kadar iyi hissettiğine karar verdiğinde hava kararmıştı. Sarsılmıştı ama kaygısız bir tavır takınmaya çalışarak Kieslowski filmlerini izlemek üzere yola koyuldu. Bir Vietnam gazisi, hatta çok şey görüp geçirmiş bir gazeteci olsa, davranışları daha kolay anlaşılabilirdi. Yirmi yıldır tanıdığı Amerikalı şair ve savaş muhabiri

Jack Rhinehart, bugün bile, çalan bir telefon yüzünden uyandığında aleti kapıp paramparça ediyordu. Kendine engel olamıyordu ve telefonu parçalarken yarı uykudaydı zaten. Jack çok sayıda telefon eskitmişti ama kaderini kabulleniyordu. Hasarlıydı ve daha kötü durumda olmadığı için şanslı olduğu kanaatindeydi. Oysa Profesör Solanka'nın katıldığı tek savaş hayatın kendisiydi ve şansı da oldukça yaver gitmişti. Parası ve çoğu insanın hayran olduğu bir ailesi vardı. Hem karısı hem çocuğu olağanüstüydü. Oysa Solanka gecenin bir yarısı kalkıp mutfağında oturmuş, cinayet işlemeyi düşünmüştü: Gerçek bir cinayet, mecazi değil. Hatta elinde bir et bıçağıyla yukarı çıkmış ve korkunç, dilsiz bir dakika boyunca uyuyan karısının başında beklemişti. Sonra arkasını dönmüş, geceyi misafir odasında geçirmiş ve sabah bavulunu toplayıp hiçbir açıklama yapmadan New York'a giden ilk uçağa binmişti. Olanlar mantığın çok ötesindeydi. Yapmak üzere olduğu şeyle arasına bir okyanus, en azından bir okyanus girmesi gerekiyordu. Dolayısıyla Batı Yetmişinci Cadde'nin imparatoriçesi Bayan Mila, gerçeğe sandığından da çok yaklaşmıştı. Bilmesi gerekenden fazlasını biliyordu.

Kendi içinde kaybolmuş, sinema sırasında bekliyordu. Derken sağ kulağının tam arkasında genç bir adam konuşmaya başladı, hikâyesini, yakışıksız denecek kadar yüksek sesle, kimin dinlediğine aldırış etmeden, arkadaşıyla birlikte sıradaki herkese, bütün şehre anlatıyordu: Sanki şehrin de çok umurundaydı. Metropolde yaşamak, olağanüstü şeylerin diyet gazoz kadar sıradan, anormalliğin popüler standart olduğunu öğrenmekti: "Sonunda onu aradım ve merhaba anne, dedim, ne var ne yok, o da, Burada, Ücraköy'de akşam yemeğini kimle yiyorum biliyor musun, dedi, bil bakalım annenin köftelerini kim lüpletiyor? Noel Baba burada, ta kendisi. Bir zamanlar senin yılansı kokarca sıçanı babanın kahrolası ahmak kıçını koyduğu yerde, masanın başında oturuyor. Yemin ederim böyle dedi. Öğleüzeri saat üçte kendinden geçmişti bile. Kelimesi kelimesine böyle söyledi. Noel Baba. Ben de, tabii anne ne demezsin, peki tsa nerelerde, diye sordum. O da cevap olarak, sen ona *Sayın* İsa diyeceksin genç adam, dedi, ayrıca bilmeni isterim ki. *Sayın* İsa Mesih Bey balık servisi yapıyor. Daha fazla dayanamayacaktım, bu yüzden, hoşçakal anne, beyefendilere benden selam söyle, iyi eğlenceler," dedim. Erkeğin sesine bir kadının sert, dehşete düşmüş gibi çıkan kahkahası eklendi. HAH-ha-HA.

Bu bir Woody Ailen filmi olsa *(Kocalar ve Kanlan'* nın bir bölümü Solanka'nın kiraladığı dairede çekilmişti), şu noktada sinema kuyruğunda

bekleyenler sohbete katılır, taraf tutar, biraz önce duyduklarıyla yarışacak ya da ona baskın gelecek kişisel anekdotlarını anlatır ve eski Bergman, Ozu ya da Sirk filmlerini hatırlayıp öfkeli, çılgın annenin monologunun benzerlerini bulurlardı. Bir Woody Ailen filminde, Noam Chomsky ya da Marshall McLuhan, günümüzde geçen bir filmse belki de Gurumayi veya Deepak Chopra, saksıdaki bir palmiyenin arkasından çıkıverir, yapmacık, nazik birkaç sözcük söyleyerek yorumunu bildirirdi. Annenin durumu kısa süreliğine Woody'nin acı verici derin düşüncelerine konu olurdu: Kadının sabuklamaları bütün gün mü sürüyordu, sadece yemek zamanında mı ortaya çıkıyordu? Ne tür bir ilaç kullanıyordu ve ilacın bütün yan etkileri prospektüsünde yazıyor muydu? Bir değil, tam iki tane önemli figürle büyük olasılıkla fingirdeşmeyi planlaması ne anlama geliyordu? Acaba Freud bu olağandışı seks üçgeni hakkında ne yorum yapardı? Bu kadının hem hediye paketi yapılmış eşyalara, hem de ölümsüz ruhunun kurtuluşuna eşit ölçüde ihtiyaç duyması bize onun hakkında ne anlatıyordu? Peki, Amerika hakkında ne anlatıyordu?

Ayrıca, yanındakiler gerçek insanlarsa, kimdi bunlar? Bu zavallı viski düşkünü hanımefendinin mutfağında gizlenen kaçak katiller mi? Kadm tehlikede olabilir miydi? Dahası, açık fikirli entelektüeller olduğumuza göre, hakiki bir çifte mucizenin gerçekleşmiş olabileceğine, en azından kuramsal olarak ihtimal vermemiz gerekmez miydi? Peki, bu durumda, İsa acaba Noel Baba'dan nasıl bir hediye isteyecekti? Tamam, diyelim ki Tanrı'nın Oğlu tonbalığı servisi yapıyordu, peki masada herkese yatacak kadar köfte var mıydı bakalım?

Mariel Hemingway bunların hepsini özenle ama cansız bir ifadeyle tek tek düşünür, sonra aynı hızla sonsuza dek unuturdu. Bir Woody Ailen filminde bu sahne siyah-beyaz çekilirdi: Ne kadar gerçekdışı olsa da, zamanla gerçekçilik, dürüstlük ve sanatla özdeşleştirilen bir süreç. Oysa dünya renklidir ve senaryosu film senaryoları kadar sağlam değildir. Malik Solanka saldırgan bir tavırla arkasına döndü, şikâyet etmek için ağzını açtı ve karşısında Mila ile onun oyun kurucu-Romalı bölük kumandanı karışımı erkek arkadaşını gördü. Kızı, hayalinde canlandırarak yanma çağırmıştı. İkisinin arkasında da uyuşuk apartman girişi taburu -yaslanarak, eğilerek, çömelerek, kasılarak bekliyordu.

Solanka harika göründüklerini kabul etmek zorunda kaldı: Deri değiştirir gibi çıkardıkları gündelik Hilfiger kostümlerinin altından, Calvin'in klasik beyaz ve taba rengi yazlık giysilerini temel alan, çok farklı bir kolejli tarzı

çıkmıştı, gecenin o saatinde bile hepsinin yüzünde güneş gözlüğü vardı. Sinema salonlarında gösterilen reklamlardan biri, Ray-Ban marka gözlüklerini takmış, bir kum tepesinin üzerine oturup güneşin doğmasını bekleyen bir grup havalı vampiri -televizyondaki Buffy sayesinde, Vampirler pek revaçtaydıanlatıyordu. Gözlüğünü getirmeyi unutan vampir, güneşin ilk ışıklarıyla birlikte yanıp kızarıyor, o patlayarak yok olurken arkadaşları da uzun ve sivri köpekdişlerini göstererek kahkahalarla gülüyorlardı. HAH-haha-HA. Belki de, diye düşündü Profesör Solanka, Mila ile ortakları vampir, kendisi de korunması olmayan salaktı. Tabii bu, Solanka'mn da bir vampir olduğu anlamına geliyordu, zamanın yasalarına kafa tutabilen bir ölüm kaçkını... Mila güneş gözlüğünü çıkarıp kışkırtıcı bir tavırla doğrudan gözlerinin içine bakınca, Solanka onu kime benzettiğini hemen hatırladı.

"Şu işe bak, yalnız bırakılmak isteyen Bay Garbo da buradaymış," dedi peroksit sarışını Romalı yüzbaşı düşmanca bir tavırla: Böylece huysuz, yaşlı Profesör Solanka'nın çıkarabileceği her türlü soruna karşı hazır olduğu sinyalini veriyordu. Ama Malik, Mila'nın bakışlarma tutulup kalmıştı. "Aman," dedi. "Aman, affeder siniz, bu benim Minik Beyin'im. Bağışlayın ama bu be nim bebeğim." Cesametli yüzbaşı bunun anlaşılmaz, dolayısıyla sakıncalı bir cevap olduğuna karar verdi, ayrıca Solanka'nm tavrında gerçekten de şaşkınlıktan fazlası vardı: asabi bir şey, hatta tiksinti olabilecek bir şey. İriyarı genç adam "Sakin ol Greta," dedi ve devasa ellerinden birini Solanka'nın göğsüne yaslayıp sarsıcı bir baskı uyguladı: Solanka geriye doğru sendeledi ve bir duvara çarptı.

Ama genç kadın saldırı köpeğini geri çağırdı. "Ed, sorun değil. Ed, gerçekten, hiç sorun değil." Tam o sı rada, neyse ki, sıra birden hızla ilerlemeye başladı. Ma lik Solanka aceleyle ilerleyip salona girdi ve vampir grubundan mümkün olduğunca uzağa oturdu. Işıklar kararırken, içine işleyen o yeşil gözlerin sanat filmi se yircilerinin arasından dikkatle kendisine bakmakta olduğunu gördü.

Bütün gece dışarıda dolaşmış, fakat aradığı huzuru şafak söktükten sonraki, çoktan günün telaşıyla dolan saatler şöyle dursun, gecenin kör karanlığında yürürken bile, hiçbir yerde bulamamıştı. Zaten gece de kör karanlık değildi. Tam olarak hangi yollardan yürüdüğünü anımsamıyor, Broadway'den ya da çevresindeki sokaklardan şehir merkezine gidip döndüğünü sanıyor ama beyaz ve renkli sesin katkısız şiddetini hatırlayabiliyordu. Sesin, kızarmış gözlerinin önünde soyut şekillerle dans

edişini hatırlıyordu. Keten takımının ceketi bütün ağırlığıyla, ıslaklığıyla omuzlarından sarkıyordu ama sağduyuya uygunluk adına, öyle yapması gerektiğini düşündüğü için, ceketi de hasır şapkasını da çıkarmadı. Şehrin gürültüsü her geçen gün artıyordu: Belki de sıradan gürültüleri çığlıklar gibi duymasına yol açan, kendi kulaklarının en üst seviyeye dayanan hassasiyetiydi. Çöp kamyonları devasa'hamamböcekleri gibi kükreyerek şehirde dolaşıyordu. Bir sirenin feryatları, bir alarm sesi, büyük bir aracın geri vites sinyali, çekilmez bir müziğin ritimleri kulaklarından hiç eksik olmuyordu.

Saatler geçip gidiyordu. Kieslowski'nin karakterlerini akimdan çıkaramıyordu. Eylemlerimizin temelinde neler yatıyordu? Babalarının paha biçilmez pul koleksiyonu yüzünden neredeyse çıldıracak hale gelen, birbirlerine ve ölen babalarına yabancılaşmış iki erkek kardeş. İktidarsız olduğunu öğrenen ve sevgili karısının cinsel hayatının kendisinden bağımsız sürmesi düşüncesine tahammül edemeyen bir adam. Davranışlarımızın kökeninde yatan gizemli dürtüler. Örtülü yüzlerini belki bir an için görürüz ama bizi ilerlemeye zorlayan onların kudretidir: Karanlığa iterler bizi. Ya da aydınlığa.

Kendi sokağının köşesini dönerken, binalar bile Solanka'ya kendine aşırı güven duyanların, dünyayı yönetenlerin tumturaklı sözleriyle hitap etmeye başlamıştı. Kutsal Ayin Okulu, misyonerlik çalışmalarını taşa kazınmış Latince'yle yapıyordu:

PARENTES CATHOLICOS HORTAMUR UT DILECTAE PROLI SUAE EDUCATIONEM CHRISTIAN AM ET CATHOLICAM PROCURANT.

Bu çağrı Solanka'mn içinde hiçbir karşılık bulmadı. İçinden küçük bir kâğıda yazılı fal çıkan kurabiyeden çıkmış gibi görünen bir başka dilek de, yaldızlı harflerle yandaki binanın De Mille-Asurlu tarzındaki iddialı girişinin üzerine yazılmıştı. BÜTÜN İNSANLAR KARDEŞÇE SEVGİYLE BAĞLANSA NE GÜZEL BİR YER OLURDU DÜNYA. Köşe taşındaki yazıya bakılırsa, şehrin en küstahça gösterişli ve güzel yapılarından biri olan bu bina, yaklaşık yetmiş beş yıl önce Yunan ve Mezopotamya geleneklerinden eğretilemelerin çakışmasından hiç çekinmeden, "Pythiacılık"a adanmıştı. Geçmişin büyük imparatorluklarının ambarlarını böyle yağmalamak ve karıştırıp birleştirmek, eski güçleri bu şekilde aynı kazanda eritmek ya da kaynaştırmak, bugünkü kudreti kanıtlamak anlamına geliyordu.

Apollon'la güreşen Python'un yuvası Delphoi'ye çok eski zamanlarda Pytho denilirdi, ayrıca Pytho, çok daha ünlü Delphoi Kâhini'nin tapmağının da adıydı: Kehanetlerde bulunan rahibe Pythia, çılgınlık nöbetleri ve kendinden geçmelerin insanıydı. Solanka, binayı yapanların "Pythia" ibaresini eklerken "çılgınlık nöbetleri ve vecit haline adanmış" demeye çalıştıklarını sanmıyordu. Böyle destansı bir bina, mütevazı -olağanüstü derecede, son raddede mütevazışiir alıştırmaları için yapılmış da olamazdı. (Altı ölçülük antik vezinle yazılan şiirlere Pythia vezni denir.) Herhalde, Apollon' la, Apollon'un hem müzik hem atletizm alanında vücut bulmasıyla ilgili genel bir gönderme yapmaya niyetlenmişlerdi. Panhelen festivallerinin dört büyük etkinliğinden biri olan Pythia oyunları, milattan önce altıncı yüzyıldan itibaren, iki Olimpiyat arasındaki dört yıllık dönemin üçüncü yılında düzenlenmekteydi. Spor müsabakaları gibi müzik yarışmaları da düzenleniyor, Tanrı Apollon'la yılan Python'un büyük mücadelesi yeniden canlandırılıyordu. Belki de -bu yarım yamalak bilgiçlik mabedini, bol bol dolarla desteklendiği takdirde cehaletin bilgeliğe dönüşeceği inancına adanmış bu tapınağı inşa edenler, bu bilgilerin pek azından haberdardı. Andavallı Apollo'nun tapmağı.

Bu kokuşmuş antikçağ karışımının cehennemin dibine kadar yolu var, diye sessizce haykırdı Profesör Solanka. Çünkü daha muazzam bir tanrısal varlıkla çevrelenmişti: melez, hepçil gücünün doruğundaki Amerika. Kendini silip yok etmek için geldiği Amerika. Bağlılıklardan ve böylece öfkeden, korkudan ve acıdan kurtulmak için geldiği yer. Yut beni, diye sessizce dua etti Profesör Solanka. Amerika, beni yut ve bana huzur ver.

Pythia'nın sahte Asur sarayının kaşısındaiki kaldırımda, şehrin en iyi Viyana *Kaffeehaus* simülasyonu kapılarını açmak üzereydi. Burada, ahşap askılara geçirilmiş *Times* ve *Herald Tribune* gazetelerini bulabilirdi. Solanka içeri girdi, sert bir kahve istedi ve şehrin sonsuz taklit oyunlarının en kısa süreli ve geçicisine kapıldı gitti. Artık darmadağın olmuş keten takımı ve hasır Panama şapkasıyla, Dorotheergasse'deki Cafe Hawelka'nin daha talihsiz müdavimlerinden biri sanılabilirdi. New York'ta kimse fazla dikkatli bakmazdı, eski Avrupa inceliklerini görmek için eğitilmiş çok az sayıda göz vardı burada. Banana Republic'ten alınmış beyaz gömleğin üzerindeki ter lekeleri ve kolasız yakası, tozlu, kahverengi sandaletler, bir porsuğunkini andıran dağınık (ne özenle kırpılmış ne de dikkatle briyantinlenmiş) sakalı burada tuhaf kaçmıyordu. Hatta sorulmuş olsa söylemek zorunda kalacağı adı bile kulağa hafifçe *Mitteleuropaische*

gelecekti. Ne şehir ama, diye düşündü. Yarım hakikatler ve yankıların, her nasılsa dünyaya hükmeden şehri.

Soğutmalı vitrininde ünlü Avusturya pastaları sergilenen tezgâha yaklaştı, kusursuz görünen Sachergateau'yu yok sayıp onun yerine bir dilim Linzertorte istedi, söyleneni anlamadığını açıkça belli eden bir Latin Amerikalı'mn bakışlarıyla karşılaşınca sinirlenerek işaret etmek zorunda kaldı. Sonunda, nihayet kahvesini yudumlayıp gazete okumaya başlayabildi.

Gazeteler, insan genomu raporunun yayınlanmasıyla ilgili haberlerle doluydu. Bu raporun, "hayatın ışık saçan kitabının" en mükemmel sürümü olduğunu söylüyorlardı, farklı zamanlarda Kutsal Kitap'ı ve romanı tanımlamak için kullanılmıştı bu deyiş: Oysa şimdi saçılan ışık aslında bir kitaptan değil, internette yayınlanmış elektronik bir iletiden, dört adet amino asitle yazılmış bir şifreden geliyordu ve Profesör Solanka'mn şifrelerle arası hiçbir zaman iyi olmamıştı, semafor ya da artık ölü olan Mors bir yana, yeni başlayanlar için kuşdilini bile öğrenememişti. Tabii herkesin Mors alfabesiyle yazmayı bildiği sözcüğü o da biliyordu. Bip bıp bip biiip biiip biiip bip bip bip. S.O.S. *İmdat.* Ya da, kuguşdigiligiyle, igimdagat. Herkes genom zaferinin öncülük edeceği mucizeler hakkında tahminlerde bulunurken -örneğin bir açık büfe davetinde tabağı ve şarap kadehini tutarken aynı anda yemek yiyememe sorununu çözmek için uzatabileceğimiz fazladan kollar. Malik'e göre kesin olan iki şey vardı: Birincisi, bu keşiflerin hepsi onun işine yaramayacak kadar uzak tarihlerde yapılacaktı ve İkincisi, her şeyi değiştiren, varlığımızın felsefi tabiatını dönüştüren, öz-farkmdalığımızda nitel denilebilecek kadar büyük bir nicel değişimi içeren bu kitabı asla okuyamayacaktı.

Bu düzeyde bir kavrayışın dışladığı insanlar, aynı cehalet bataklığında hep birlikte debelendiklerini düşünerek avunabilirlerdi. Bir yerlerde kendisinin asla kavrayamayacağı şeyleri bilen birileri olduğunun farkına varan, dahası, bilmediği şeyin hayati önem taşıdığından haberdar olan Solanka, içinde bir ahmağın donuk küskünlüğünü, aheste öfkesini hissetti. Kendini bir erkek arı ya da işçi karınca gibi hissediyordu. Chaplin veya Fritz Lang'in eski filmlerinde ayak sürüyen binlerce kişilik kalabalıkların içinde biri; en tepeye yerleşmiş, gücünü istediği gibi kullanan bilgeliğin hâkimiyeti altında, toplumun çarklarında parçalanmaya mahkûm kimliği belirsizlerden biri gibi hissediyordu. Yeniçağın yepyeni imparatorları vardı, o da onların kölesi olacaktı.

“Bayım. Beyefendi.” İncecik kumaştan, diz hizasında lacivert bir etek ve şık bir beyaz bluz giymiş genç bir kadın tepesinde dikiliyor, rahatsızlık verecek kadar yakında duruyordu. Sarı saçlarını sımsıkı toplamıştı. “Gitmenizi rica ediyorum, efendim.” Latin Amerikalı tezgâhtar da gerilmişti, müdahale etmeye hazırdı. Profesör Solanka gerçekten çok şaşırmıştı. “Acaba bir sorun mu var küçükhanım?”

“Acabası fazla bayım, bir sorunumuz var: Küfür ettiniz, ağza alınmaz sözler söylediniz, hem de yüksek sesle. Yakası açılmadık laflar saydınız. Üstelik bağırıyordunuz. Şaşılacak şey, şimdi de bir sorun mu var diyorsunuz. Sorun sizsiniz, beyefendi. Şimdi lütfen gidin buradan.” Nihayet, diye düşünüyordu dayak yemişten beter edilerek kafeden kovulurken, bir hakikat anı. Burada gerçek bir AvusturyalI varmış, en azından. Ayağa kalktı, topak topak olmuş ceketini çekiştirerek üzerine geçirdi ve şapkasını hafifçe yan yatırarak, bahşiş kutusuna uzanmadan dışarı çıktı. Kadının söylediği tuhaf şeylerin hiçbir açıklaması yoktu. Eleanor’la aynı yatağı paylaştığı dönemde, karısı onun horlamasından şikâyet ederdi. Solanka uykuyla uyanıklık arasında gidip gelirken Eleanor onu dürtükler ve yan yatmasını söylerdi. Oysa Solanka uyumadığını anlatmak isterdi ona, karısının konuştuğunu duyabiliyordu, dolayısıyla gerçekten horluyor olsa kendi sesini de duyardı. Zamanla Eleanor ona eziyet etmekten vazgeçmiş ve Solanka huzurla uyumaya başlamıştı. Ama sonsuza kadar sürmemişti. Hayır, bunu düşünemezdi, şimdi hiç sırası değildi. Şimdi, bilinci yine yerindeyken ve her türlü ses kulaklarını doldururken, sırası değildi.

Apartmanına yaklaşırken penceresinin önüne kurulmuş inşaat iskelesinin üzerindeki işçiyi gördü, adam binanın cephesini onarıyor, bir yandan da aşağıda, kaldırımda *beedi* içen iş arkadaşına inişli çıkışlı Pencapça’yla, yüksek sesle talimatlar veriyor, açık saçık şakalar yapıyordu. Malik Solanka hemen ev sahibi olan Jayleri, organik tarımla uğraşan, yaz aylarını taşrada meyveleri ve sebzeleriyle geçiren zengin aileyi arayarak ısrarlı şikâyetlerini sıraladı. Bu hayvani gürültüye tahammül edemiyordu. Kira kontratında onarımm binanın dışında ve sessizlik içinde yapılacağı açıkça belirtilmişti. Dahası, tuvalet de doğru dürüst çalışmıyor, sifonu çektikten sonra küçük dışkı parçaları yeniden suyun yüzüne fırlayıveriyordu. İçinde bulunduğu ruh hali yüzünden, Solanka’nın sıkıntısıyla sorunun ciddiyeti oransızdı ve duygularını dairenin nazik, aklı karışmış sahibine anlatırken biraz fazla hararetli davrandı. Oysa Bay Simon Jay, karısı Ada’yla birlikte orada otuz

sene mutlu bir hayat sürmüş, çocuklarım bu odalarda büyütmüş, onlara bu banyolarda tuvalet eğitimi vermiş, evindeki her günü sade ve sınırsız bir mutluluk içinde geçirmişti. Solanka'yı ilgilendirmiyordu bunlar. Sifonu ikinci çekişinde sorunun ortadan kaybolduğunu biliyor, ama yine de durumu kabullenmeyi reddediyordu. Bir tesisatçı çağrılması gerekiyordu, hem de en kısa sürede.

Joseph Schlink adındaki seksenlik tesisatçı da tıpkı Pencaplı inşaat işçileri gibi geveze biri çıktı. Albert Einstein'ı hatırlatan beyaz saçları ve Bugs Bunny gibi ön dişleriyle dimdik, incecik ve adaleli Joseph, ilk misillemeyi yapanın kendisi olması için kuşandığı bir tür gurur zırhıyla kapıdan içeri daldı. "Ne düşündüğünü sakın söyleme, tamam mı?" dedi. "Belki çok yaşlı olduğumu düşünüyorsun, belki düşünmüyorsun, zihin okuduğumu iddia edemem, ama New York'ta ve komşu eyaletlerde benden becerikli ve daha dinç bir tesisatçı bulabilirsen, benim adım Schlink değil demektir." Göçmen bir Alman Yahudisinin belirgin, yontulmamış aksam. "Adım seni eğlendirdi mi? Gül o zaman. Beyefendi, Bay Simon bana Mutfak Schlink'i der, Bayan Ada da Banyo Schlink'i, isterlerse Bismarck Schlink desinler, bana göre hava hoş, burası özgür bir ülke, ama mizah benim mesleğimde işe yaramaz. Latince *humor,'* gözden çıkan nem demektir. Bu alıntıyı 1972 yılında Nobel Ödülü'nü alan Heinrich Böll'den yapıyorum. Kendi mesleğinde *humor*'un faydalı olduğunu ileri sürmüş Böll, ama benim işimde hatalara neden olur. Zaten benim gözlerimde nem yok, değil mi, alet çantamda da tıkaç yok. İşimi çabucak yapmayı sevdiğim gibi, paramı da çabucak almak isterim, unutmayasın. Filmdeki zenci herifin dediği gibi, bana parayı göster. Savaşı bir Nazi denizaltısındaki sızıntıları tıkayarak geçirdim ben, senin şu küçük sorununu çözemeyeceğimi mi sandın?"

Solanka sıkıntıyla -cazip gelse de, ona "Schlinking" demeyi reddettitesisatçının anlatacak hikâyeleri olan eğitimli bir adam olduğunu fark etti. Üstelik, Solanka ayakta duramayacak kadar yorgunken oluyordu bütün bunlar. Şehir ona bir ders veriyordu. Başkalarının verdiği rahatsızlıktan, gürültüden kaçış yoktu. Kendi hayatını hayattan ayırmak için okyanusu aşmıştı. Sessizlik peşinde buraya gelmiş ve arkasında bıraktığından daha şiddetli bir gürültüyle karşılaşmıştı. Gürültü artık Solanka'nm içindeydi. Bebeklerin durduğu odaya girmeye korkuyordu. Belki bebekler de onunla konuşmaya başlardı. Belki bebekler de canlanır, Solanka onları sonsuza dek susturmak zorunda kalana kadar, hayatın

heryerdeliği, inatla bir an bile üzerine gelmekten vazgeçmemesi, üçüncü milenyumun kafa patlatıcı, berbat, tahammül edilmez ses düzeyi yüzünden kahrolası kafalarını koparmak zorunda kalana kadar, çene çalmaya, dedikodu yapmaya, heyecanla cıvıldamaya devam ederlerdi.

Nefes al. Ağır ağır, dairesel nefes tekniği alıştırması yaptı. Pekâlâ. Tesisatçının gevezeliğini bir ceza olarak kabul edecekti. Adamın gevezeliğiyle başa çıkmak, Solanka için tevazu ve özdenetim alıştırması olacaktı. Karşısında, suyun altına dalarak ölüm kamplarından kurtulmuş bir Yahudi vardı. Tesisatçılık becerisi sayesinde denizaltı mürettebatı onu korumuş, teslim oldukları güne kadar ona sahip çıkmışlardı: Özgürlüğüne kavuştuğu zaman da hayaletlerini geride bırakarak, ya da başka bir deyişle, koltuğunun altına kıstırıp yanına alarak Amerika'ya gelmişti.

Schlink, hikâyesini daha önce binlerce kez anlatmıştı, belki de yüz binlerce kez. Ezberlenmiş deyişler ve vurgularla yeniden tekrarlamaya başladı. "Hayal etmeye çalış. Denizaltında çalışan bir tesisatçı zaten biraz komiktir, buna bir de olaydaki ironik yanı, psikolojik karmaşayı ekle. Her anını anlatmama gerek yok. Ama işte karşında duruyorum. Hayatımı yaşadım. Şeyimi... görevimi yaptım."

Solanka, adamın romanlara konu olacak bir hayat yaşadığını teslim etmek zorundaydı. Film de olurdu. Orta bütçeli, başarılı bir uzun metraj çıkardı hayat hikâyesinden. Tesisatçıyı Dustin Hoffman canlandırabilirdi, peki denizaltı kaptanı kim olacaktı? Klaus Maria Brandauer, Rutger Hauer. Ama gerçekte her iki rol de Malik'in adını bile bilmediği genç aktörlere verilirdi herhalde. Her zaman gurur duyduğu sinema bilgisi bile yıllarla birlikte solup gitmişti. "Hikâyeni yazıp kaydetmelisin," dedi Schlink'e, biraz fazla yüksek sesle konuşarak. "İyi iş yapar dedikleri cinsten bir hikâye. C/-571 ve *Schindler'in Listesi* bir arada. Belki de Benigni'ninki gibi iki tarafı keskin bir komedi. Yo, Benigni' nin filminden daha sert olmalı. Adı da *Yahudi Gemisi* olsun." Schlink hemen ciddileşti ve incinmiş dikkatini tamamen tuvalete vermeden önce, hüzünlü, nefret dolu bakışlarını Solanka'mn yüzüne dikti. "Mizah işe yaramaz," dedi. "Sana söylemiştim. Saygısız biri olduğunu da eklemek zorunda kaldığım için üzgünüm ama öylesin."

Bu arada Polonyalı temizlikçi Wislawa aşağıya, mutfağa gelmişti. Solanka daireyle birlikte onu da kiralamak zorunda kalmıştı. Kadın ütü yapmayı reddediyor, köşelerdeki örümcek ağlarına dokunmuyor, o temizlik yapıp gittikten sonra Solanka şömine rafının üzerindeki toza parmağıyla

çizgi çizebiliyordu. Diğer yandan, cana yakın mizacı ve dişetlerini sergileyen kocaman.gülümsemesi olumlu yanlarıydı. Ama o da fırsat bulduğu anda, hatta fırsat verilmese bile hevesle hikâyesini anlatmaya girişiyordu. Bir hikâyenin tehlikeli, bastırılamaz gücü. Dindar bir Katolik olan Wislawa'mn inancı, sözde gerçek bir hikâye yüzünden derinden sarsılmıştı: Kadın hikâyeyi kocasından, kocası amcasından, kocasının amcası da, papanın daha papa seçilmeden önce uzun yıllar özel şoförlüğünü yapan bu Ryszard adlı adamı bizzat tanıyan güvenilir bir arkadaşından dinlemişti. Papalık seçimi zamanı geldiğinde, şoför Ryszard geleceğin papasını Avrupa'nın; tarihin eşiğinde, büyük değişikliklerin kıyısında duran bir Avrupa'nın bir ucundan diğer ucuna arabayla götürmüştü. İki adam hoş bir arkadaşlık kurmuş, böyle uzun bir yolculuğun sade, insani keyiflerini ve sıkıntılarını paylaşmışlardı. Sonunda Kutsal Şehir'e vardıkları zaman, din adamı emsalleriyle birlikte dört duvar arasına kapanırken, şoför sonucu beklemeye başlamıştı. Nihayet beyaz duman görünmüş, *habemus papam* çığlığı duyulmuş, derken kırmızılar içinde bir kardinal, devasa görünen, geniş, sarı taş basamakları yavaş yavaş, yan yan, bir Fellini filmi karakteri gibi inmeye başlamıştı. Basamakların tam dibinde de koyu füme renkli küçük araba ve heyecanlı şoför bekliyordu. Kardinal alnını silerek, oflaya poflaya şoför camına yaklaşmış, bu arada Ryszard da alacağı haberin heyecanıyla camı indirmişti. Kardinal PolonyalI yeni papanın kişisel mesajını şoföre iletmişti:

"Kovuldun."

Katolik olmayan, inançsız Solanka, doğru bile olsa hikâyeyle fazla ilgilenmiyordu, zaten doğruluğuna da hiç ikna olmamıştı, temizlikçiyle onun ölümlü ruhunu kurt kapanına almış kuşku şeytanının güreş müsabakasına hakemlik yapmaya meraklı değildi, Wislawa'yla konuşmamayı tercih ederdi, kadının dairenin içinde süzülmesini, daireyi lekesiz ve yaşamaya elverişli bir yer haline getirmesini, çamaşırlarını yıkayıp ütülemesini ve katlamasını tercih ederdi. Eakat daireye ve onunla birlikte gelen temizlikçiye ayda sekiz bin dolardan fazla masraf yapmasına rağmen, kader kâğıtları dağıtırken Solanka'ya berbat bir el düşmüştü. Wislawa'mn cennetteki rezervasyonunun tehlikeye düşmesi hakkında gerçekten de yorum yapmak istemiyor, fakat kadın sürekli bu konuyu açmakta ısrarcı davranıyordu. "Böyle bir Papa'nın yüzüğünü nasıl öpeyim, benim hemşerim aslında, ama ah Tanrım, bir kardinali, hem de birini kovması için böyle kolaylıkla gönderivermek. Papamız hakkında böyle

düşünürken, onun rahipleri hakkında nasıl düşüneyim, peki o zaman nasıl günah çıkarayım da günahlarımın bağışlanmasını dileyeyim. İşte, Cehennem’ in demir kapıları ayaklarımın dibinde açılıyor bile.”

Sigortalan atmak üzere olan Profesör Solanka, kırıcı bir şey söylemeye her gün biraz daha yaklaşıyordu. Cennet, demeyi düşünüyordu Wislawa’ya, gizli numarası sadece New York’un en ünlü ve zenginleri tarafından bilinen bir yerdir. Demokrasi ruhuna jest olsun diye, bazen birkaç tane sıradan ölümlünün de içeri girmesine izin verilir: Suratlarında duruma uygun saygılı ifadelerle, bu seferlik şansın gerçekten yüzlerine güldüğünü bilen insanların ifadeleriyle gelirler. Bu köprü ve tünel ayaktakımının faltaşı gibi açılmış gözlerinden okunan heyecan, mekânın müdavimlerinin ve elbette Mülk Sahibi’nin bıkkın memnuniyetini çoğaltır. Fakat arztalep kanunlarına göre, Wislawa’mn halka açık sıralara, sonsuzluğun güneşli açık tribününe kavuşması mümkün değildi.

Solanka bunları ve fazlasını söylememek için kendini zor tutuyordu. Bunun yerine örümcek ağlarını ve tozu işaret ediyor, ama kadın ona yalnızca dişetlerini sergileyen gülümsemesi ve anlamadığını belirten, Krakov’a özgü bir el işaretiyle karşılık veriyordu. “Uzun zamandır Bayan Jay’in yanında çalışıyorum.” Wislawa’ya göre, bu cevap bütün şikâyetlere karşılık vermeye yetiyordu. İkinci haftadan sonra Solanka isteklerini ona iletmekten vazgeçti ve şömine raflarını kendisi silmeye, örümcek ağlarını temizlemeye, gömleklerini Columbus’taki, köşeyi döner dönmez karşısına çıkan, Çinlilerin işlettiği derli toplu çamaşırhaneye götürmeye başladı. Ama kadının ruhu, kadının var olmayan ruhu, zaman zaman da olsa Solanka’nın pastoral, aldırışsız ilgisini ısrarla talep etmeyi sürdürdü.

Solanka’nın başı hafifçe dönmeye başlamıştı. Uykusuzluktan zihni iyice bulanmış halde yatak odasına gitti. Arkasından gelen, yoğunlaşmış, nemli havanın içinden süzülen sesleri duyabiliyordu. Canlanan ve kapalı kapının ardında gevezelik etmeye başlayan bebekler yüksek sesle kendi “özgeçmişlerini”, nasıl yaratıldıklarını anlatıyorlardı. Solanka’nın her biri için uydurduğu hayalî hikâyeleri. Hikâyesi olmayan bir bebeğin piyasa değeri de düşük olurdu. İnsanlar için de geçerliydi aynısı. Okyanusların bir kıyısından diğer kıyısına, sınırların bir tarafından diğer tarafına geçerken hayat boyu yanımızda taşıdığımız buydu: kendi mesellerimizle dolu küçük bohçamız, “sonra şöyle oldu” larımız, kişisel “bir varmış bir yokmuş”larımız. Hepimiz hikâyelerimizdik ve öldüğümüzde, talihimiz yaver giderse, ölümsüzlüğümüz de böyle bir hikâyeye dönüşecekti. Malik

Solanka’nm karşı koyduğu büyük hakikat buydu. Asıl yok etmek istediği kendi özgeçmişiydi. Nereden geldiğinin, küçük Malik yeni yeni yürümeye başlamışken kimin annesini terk ettiğinin ve böylece yıllar sonra aynısını yapma iznini Malik’e de verdiğinin hiç önemi yoktu. Şeytan alsın üvey babaları, küçük bir çocuğu itip kakanları, süslenip püslenmeyi, aciz anneleri, suçlu Desdemona’ları ve beş para etmez akrabalık ve aşiret bağlarının yükünü. Kendisinden önce gelen pek çokları gibi o da Amerika’ya Ellis Islandlı1 olmanın, hayata yeniden başlamanın nimetlerinden faydalanmaya gelmişti. Bana bir ad ver, Amerika, beni bir Buzz, Chip veya Spike yap. Hafıza kaybıyla yıka beni, kudretli bilmezliğinle üstümü ört. J. Crew’una2 al beni, fare kulaklarımı ver! Artık bir tarihçi değil, bırak tarihsiz bir adam olayım. Yalanlar söyleyen anadilimi boğazımdan söküp atayım, senin kırık dökük İngilizceni konuşayım. Tara beni, dijitalleştir, ışınla beni. Geçmiş hasta ve yaşlı Dünya’ysa, Amerika, o zaman benim uçan dairem ol. Beni uzayın kıyısına uçur. Çünkü Ay yeterince uzak değil.

Ama hikâyeler, yatak odasının çerçevesine pek iyi oturmayan camından içeri sel gibi akmaya devam ediyordu. Artık sadece 40 ya da 50 milyon dolarları kaldığına göre Saul ve Gayfryd -“ganimet eşler Porsche marka arabalar kadar yaygınken, Gayfryd ganimet eşlerin Stanley Kupası haline gelmişti”ne yapacaklardı? ... Yaşasın, Muffıe Potter Ashton hamileymiş! ... Sagaponack’taki Gibşon’s Plajı’nda, S.J. “İshak” Perelman’la samimi görüntüleri çekilen Paloma Huffıngton de Woody değil miydi? ... Griffin ve onun şu iriyarı, güzeller güzeli Dahl’ı hakkında söylenenleri duydun mu? ... Ne dedin, Nina’nın adını taşıyan bir *parfüm* mü üretilecekmiş? Ama şekerim, o kadının işi çoktan bitti, otobanda ezilip ölmüş bir *hayvan leşi* gibi kokuyordun.. Meg ve Dennis yakın zamanda Ayrılanlar Kasabasına taşınmışlar, sadece CD koleksiyonunu değil, gurularmı da paylaşamıyorlarmış... Genç bir yıldızın yükselişinin, büyük stüdyolardan birinin patronunun da adının geçtiği lezbiyen bir ilişkiyle bağlantılı olduğunu fısıldayan ünlü Hollywood aktrisi kim? ... Peki Karen’in son kitabını *okudun* mu, *Hayat Boyu İnce Baldırlar'ı*? ... Lotus, en popüler gece kulüpferinden biri, O.J. Simpson’m doğum günü partisini veto etmiş! Sadece Amerika’da, çocuklar, sadece Amerika’da!

Profesör Solanka harap olmuş keten takımı hâlâ üzerinde, elleriyle kulaklarını sıkı sıkı örterek, uyudu. 77 5 Öğleyin, çalan telefonun sesiyle uyandı. Jack Rhinehart, telefon parçalayan arkadaşı, Profesör Solanka’yı

Hollanda-Yugoslavya Avrupa Kupası 2000 çeyrek final maçını kablolu televizyonda izlemeye davet ediyordu. Malik ikisini de şaşırtarak daveti kabul etti. “Seni o köstebek yuvasından çıkarabildiğime sevindim,” dedi Rhinehart. “Ama Sırpları desteklemeye niyetleniyorsan gelme daha iyi.” Solanka bugün tazelenmiş hissediyordu kendini: Yükü hafiflemişti, evet, arkadaşlığa ihtiyacı vardı. Bu inziva günlerinde bile böyle ihtiyaçları oluyordu. Himalayalar’ın tepesinde yaşayan bir münzevi rahip televizyonda futbol izlemenin eksikliğini çekmezdi ama Solanka’nın yüreği bu kadar temiz değildi. Uyumadan önce çıkarmaya üşendiği takımı çıkardı, duş aldı, çabucak giyindi ve arabayla şehir merkezine gitti. Rhinehart’m apartmanın önünde taksiden inerken güneş gözlüğü takmış bir kadın onu iterek aceleyle taksiye atladı ve Solanka iki gün içinde ikinci kez aynı tedirgin edici hisse, karşılaştığı yabancıyı tanıdığı hissine kapıldı. Asansörde, kadının kim olduğunu çıkardı: adı üçüncü sınıf sadakatsizlikleri anlatmak için kullanılan bir deyim haline gelen, baklayı ağzından çıkarmaya dünden hevesli kadın: Tangalann Meryemi. “Yüce İsa, Monica Lewinsky’yi mi gördün?” dedi

Rhinehart. “Eskiden buralarda Naomi Campbell, Courtney Love ya da Angelina Jolie’yle karşılaşırdım. Şimdiyse Minnie Düşükçene. Mahallenin kalitesi iyice düştü, değil mi?”

Rhinehart yıllardır boşanmaya çalışıyordu ama karısı hayatını bunu engellemeye adamıştı. Başlangıçta güzel, mükemmel bir tezat oluşturan, abanoz ve fildişinden bir çifttiler: Kadın uzun boylu, sakin, solgun, adamsa aynı ölçüde uzun, ama simsiyah bir AfrikalıAmerikalı, dahası hiperaktif: Avlanır, balık tutar, hafta sonu hızlı arabalar kullanır, maratonlarda koşar, spor salonundan çıkmaz, tenis oynardı ve son dönemlerde, Tiger Woods’un yükselişi sağ olsun, saplantılı bir golf oyuncusu haline gelmişti. Evliliklerinin ilk günlerinden itibaren, Solanka bu kadar enerjik bir adamın böyle uyuşuk bir kadım nasıl idare ettiğini merak etmişti. •Gösterişli bir törenle Londra’da -Rhinehart savaş yılları boyunca Amerika dışında yaşamayı tercih etmiştievlenmişlerdi ve düğün için bir yardım derneğinden kiralanan, aslında psikolojik sorunları olanlar için bir rehabilitasyon merkezi olarak kullanılan seramik ve mozaikle döşeli saray yavrusunda, Malik Solanka sağdıç olarak bir konuşma yapmış, konuşmanın bir yerinde ölçüyü biraz fazla kaçırmış, o zamanlar pek beğenilen W.C. Fields taklidini yaparak bu evliliğin risklerini, “altı bin metre yükseklikte seyreden bir uçaktan atlayıp bir saman balyasının üzerine inmeye çalışmaya” benzetmişti. Sonunda doğru bir kehanette bulunduğu ortaya çıkmıştı gerçi.

Fkkat arkadaşlarının çoğu gibi, o da Bronislawa Rhinehart'm esas özelliklerinden birini tahmin edememişti. Kadın sülük kadar yapışkandı.

(Kendisinin ve herkesin bu birliktelik hakkındaki şüpheleri doğrulanınca, en azından çocukları yok, diye düşünmüştü Solanka. Asman'la son telefon konuşması akima geldi. "Nereye gittin baba, neredesin?" Uzun zaman önceki halini, kendi çocukluğunu düşündü. En azından Rhinehart bir çocuğun ağır ve derin acısıyla uğraşmak zorunda değildi.)

Rhinehart karısını aldatmıştı, bunu yadsımak olanaksızdı. Evliliğe ilk tepkisi kendine bir sevgili bulmak olmuştu ve bu gizli kapaklı ilişkiyi yürütmenin zorluklarıyla başa çıkmak için bir sevgili daha buluvermişti. Her iki metresi de hayatını düzene sokması için baskı yapmaya, kişisel oto rallisinde yarışın galibi olmak için ısrar etmeye başlayınca, Rhinehart gürültülü, kalabalık yatağında bir kadına daha yer açmayı her nasılsa becermişti. Belki de Minnie Düşükçene, o kadar da uygunsuz bir yerel ikon değildi. Birkaç sene böyle yaşadıktan ve Holland Park'tan West Village'a taşındıktan sonra, Bronislawa -birdenbire çeşitli yerlerde insanın karşısına çıkıveren bu PolonyalIlar da neyin nesiydi?Hudson Caddesi'ndeki apartman dairesinden ayrılmış ve lüks bir Doğu Yakası otelinin küçük süitinde, kredi kartlarını sık sık kullanarak sürdürdüğü gösterişli yaşamın masraflarını mahkeme zoruyla Rhinehart'a ödetmeye başlamıştı. Rhinehart'tan boşanmak yerine onun hayatının geri kalanını cehenneme çevirmek ve kanını yavaş yavaş emmek niyetinde olduğunu tatlı bir sesle açıklamıştı. "Sakın parasız kalayım deme sevgilim," diye tavsiyede bulunmuştu. "Çünkü o zaman gerçekten sevdiğin şeylerin peşine düşmek zorunda kalırım."

Rhinehart'm asıl tutkusu, yemek ve içmekti. Springs'te sivri çatılı, üç gözlü bir kır evi, arka bahçesinde de evden pahalıya sigorta ettirdiği bir baraka vardı. Şarap mahzeni olarak kullandığı barakanın içindeki en kıymetli eşya, altı gözlü, Viking Range marka bir set üstü ocaktı. Rhinehart bu günlerde turbo şarjlı bir gastronoma dönüşmüştü, derin dondurucusu sosa indirgenmeyi -o seviyeye yükseltilmeyi!bekleyen ölü kuşlarla doluydu. Buzdolabında, dünyanın en leziz yiyecekleri kendilerine yer açmak için itişip kakışıyordu: tarlakuşu dilleri, emu testisleri, dinozor yumurtaları. Fakat Solanka, Rhinehart'ın düğününde arkadaşının annesi ve kız kardeşine Jack'in evine yemek davetine gitmenin ne büyük bir keyif olduğundan söz açınca, iki kadın da şaşırmış, hatta aptala dönmüştü. "Jack ve aşçılık mı? *Bizim* Jack'ten mi söz ediyorsunuz?" diye sormuştu annesi, duyduklarına

inanamıyormuş gibi oğlunu işaret ederek. “Konserve açacağını nasıl tutacağını göstermezsem, Jack bir bezelye konservesini bile açamaz.” “Benim b*ildiğim* Jack,” diye eklemişti kız kardeşi, “tencereyi yakmadan su bile ısıtamaz.” “Benim *bildiğim* Jack,” diye son sözü söylemişti annesi, kararlı bir tavırla, “bir rehber köpeğin ipini tutup peşinden gitmezse *mutfağın* yolunu bile bulamaz.”

Aynı Jack şimdi dünyanın en ünlü şefleriyle aşık atabilecek kadar iyi bir aşçıydı ve Solanka bir kez daha, insanın özdönüşüm becerisine, Amerikalıların kendi özel, tanımlayıcı vasıfları olarak belleyip sahiplendikleri kendini dönüştürebilme yetisine hayran kaldı. Gerçi yanılıyordu Amerikalılar. Her şeyi Amerikan logosuyla işaretliyorlardı: Amerikan Rüyası, Amerikan Bufalosu, Amerikan Grafıtisi, Amerikan Sapığı, Amerikan Ezgisi. Oysa gerçekte herkesin sahiplenebileceği şeyler vardı ve dünyanın diğer yerlerinde milliyetçi bir ön ek getirmenin bu şeyleri daha anlamlı kılacağı düşünülmüyordu. İngiliz Sapığı, Hindistan Grafitisi, Avustralya Bufalosu, Mısır Rüyası, Şili Ezgisi. Amerika’nın şeyleri Amerikalılaştırma, onlara sahip çıkma ihtiyacı, diye düşündü Solanka, tuhaf bir güvensizliğin işareti. Ayrıca, şiirsellikten yoksun bir dille söylemek gerekirse, kapitalizmin. Bronislawa’nm Rhinehart’m içki deposuna yönelik tehdidi hedefi bulmuştu. Rhinehart savaş bölgelerine gitmekten vazgeçti ve bunun yerine, yine sadece onların okuduğu haftalık ve aylık dergilerde, çok güçlü, çok ünlü, çok zenginler hakkında yazmaya başladı: Aşklarını, iş anlaşmalarını, asi çocuklarım, kişisel trajedilerihi, ağızlarında bakla ıslanmayan hizmetçilerini, işledikleri cinayetleri, geçirdikleri ameliyatları, hayır işlerini, korkunç sırlarım, oyunlarını, düşmanlıklarını, cinsel hayatlarını, kötülüklerini, cömertliklerini, seyislerini, köpek dolaştırıcılarını, arabalarını anlattı. Şiir yazmaktan da vazgeçti ve aynı dünyada; gerçek dünyayı yöneten hayalî dünyada geçen romanlar yazmaya başladı. Yazdıklarım, Romalı tarihçi Suetonius’un yazdıklarına benzetiyordu. Mâlik Solanka’ya ve dinlemek isteyen herkese, “Saraylarında yaşayan bugünün Sezar’larını konu ediyorum ben,” diye anlatmayı huy edinmişti. “Kız kardeşleriyle yatıyorlar, annelerini öldürüyorlar, atlarını senatör ilan ediyorlar. Saraylara karmaşa hâkim. Ama ne var biliyor musun? Şayet dışarıda kalanlardan biri, sokaktaki sıradan vatandaşsan, yani bizden biriysen, tek gördüğün sarayların saraylar olduğudur, kudret oradadır ve parmaklarını şıklattılar mı, oğlum, dünya zıplamaya başlayıverir.” (Rhinehart, bazen eğlendiğini göstermek için Eddie Murphy-Tavşan Birader

taklidi yapmayı huy edinmişti.) “Komadaki milyardef'kız ya da ebeveynlerini gırtlaklayan zengin çocuklar hakkında yazarken, bu elmas madenini keşfettiğimden beri, gerçekleri kahrolası Çöl Fırtınası’nda ya da Saraybosna’daki Keskin Nişancılar Geçidi’nde bir kapı aralığında saklanırken gördüğümden de net görüyorum ve inan bana, lanet olası bir kara mayınına basıp paramparça olmak burada da mümkün, hatta daha muhtemel.”

Son zamanlarda. Profesör Solanka arkadaşının sık sık tekrarladığı bu söylevi ne zaman dinlese, sesinde giderek artan bir samimiyetsizlik seziyordu. Amerika’ da ırkçılık konusundaki araştırmalarıyla ünlenmiş, dolayısıyla bir sürü güçlü düşman edinmiş genç ve radikal, siyah bir gazeteci olan Jack savaşa giderken, bir kuşak önce genç Cassius Clay’in dile getirdiği aynı korkuları taşıyordu içinde: Yani en çok sırtına kurşun yemekten, o zamanlar “dost ateşi” olarak nitelendirilmeyen kaza kurşununa kurban gitmekten korkuyordu. Fakat sonraki yıllar boyunca, insanların etnik dayanışma, düşüncesini görmezden gelmek konusundaki trajik becerisine tekrar tekrar, defalarca şahit oldu: Siyahların siyahlara, Arapların Araplara, Sırpların BosnalIlar ve Hırvatlara yaptığı işkenceleri gördü. Eski Yugoslavya, İranIrak, Ruanda, Eritre, Afganistan. Timor’daki kıyımlar, Meerut ve Assam’daki toplu katliamlar, dünyanın sonsuz, renk körü afetleri. Bu yıllardan birinde, Amerikalı beyaz meslektaşlarıyla yakın arkadaşlıklar kurmayı da başarabilecek hale geldi. Sınıf değiştirdi. Kimliğini tirelerle ayırmaktan vazgeçti ve basitçe, sadece bir Amerikalıya dönüştü.

Bu ve benzeri etiket değiştirme çabalarının altında yatan sebeplere duyarlı olan Solanka, Jack’in dönüşümünün hayal kırıklığıyla yakından ilgili olduğunu, hayal kırıklığından da büyük bir öfkeyi beyaz ırkçıların hırsla “kendi türü” olarak niteleyeceği insanlara yönelttiğini, böyle bir öfkenin de kolaylıkla kaynağına dönebileceğini anlıyordu. Jack, Amerika’dan uzak durmuş, beyaz bir kadınla evlenmiş, ırkı “sorun etmeyen”, yani hemen herkesin beyaz olduğu *sağduyulu* çevrelerden arkadaşlar edinmişti. Bronislawa’dan ayrılıp New York’a dönünce de “soluk benizlinin kızlan” dedi' ği beyaz kadınlarla birlikte olmaya devam etmişti. Ama şakalar gerçekleri saklayamıyordu. Son zamanlarda Jack’in tanıdığı tek siyah adam yine Jack’ti ve herhalde tek kahverengi tenli arkadaşı da Solanka’ydı. Rhinehart bir sınırın diğer tarafına geçmişti.

Şimdi de başka bir sınırı aşmak üzereydi. Yeni mesleği sayesinde Saraylara istediği gibi girip çıkma hakkını elde etmişti ve bayılıyordu buna. Bu altın yaldızlı çevreler hakkında bir eşekarısmın nefretiyle yazılar yazıyor, hamlıklarını, körlüklerini, aptallıklarını, sığlıklarını ve yüzeyselliklerini anlatarak onları yerden yere vuruyordu, fakat Warren Redstone'lar ve Ross Buffett'lar, Schuyler'lar ve Muybridge'ler, Van Buren'lar ve Klein'lar, Ivana OpalbergSpeedvogel'lar ve Marlalee Booken CaudeH'lar ona davetiye yağdırmaya devam ediyordu, çünkü onların hayatının müptelası olmuştu ve bunu biliyorlardı. Jack onların ev zencisiydi ve Solanka'nın şüphelerine göre onu bir evcil hayvan gibi çevrelerinde bulundurmak hoşlarına gidiyordu. "Jack Rhinehart" iş görür bir addı, tam anlamıyla bir zenci adı değildi: Tupac, Vondie, Anfernee ya da Rah'schied gibi geto çağrışımları yoktu (Afrikalı-Amerikalı topluluklarda yenilikçi isimlerin ve yaratıcı yazım kurallarının revaçta olduğu günlerdi bunlar). Saraylarda insanlara böyle adlar verilmiyordu. Erkeklere Biggie, Hammer, Shaquille, Snoop ya da Dre denmiyor, kadınlara Pepa, LeftEye ya da D:Neece adları uygun görülmüyordu. Amerika'nın altın salonlarında Kunta Kinte'ler ya da Shaznay'lar yoktu: fakat yataktaki becerilerine iltifat etmek için bir erkeğe Zula ya da Çomak gibi lakaplar takılabilir, kadınlar da Blaine, Brooke ya da Home adlarını taşıyabilirdi; üstelik istediğiniz her şey büyük olasılıkla şuradaki yatak odasının kapısının arkasında, saten çarşaflar arasında ağır ağır fokurdayarak sizi bekliyordu; şurada, hafifçe aralık duran kapının hemen arkasında.

Ve evet, elbette kadınlar. Rhinehart'm asıl bağımlılığı ve Aşil topuğu kadınlardı, burası da Fıstıklar Vadisi. Hayır: Vadisi değil dağı, Fıstıklar Everest'i, efsanevi Bereket boynuzu, ama içi fıstık dolu. Bu kadınları; Christieleri, Christyleri, Kristenleri, Chrysteleleri, gezegendeki hemen herkesin fantezilerine konu olan, Castro ve Mandela'nın bile birlikte kameralara poz vermekten memnun olduğu dev analarını karşısına çıkarırsanız, Rhinehart hemen sırtüstü serilip (ya da doğrulup) yalvarmaya başlardı. Rhinehart'ın havalı görüntüsünün sayısız katmanı altında bu küçültücü gerçek yatıyordu: Baştan çıkarılmıştı ve beyaz adamın kulübüne kabul edilme arzusu hiç kimseye, hatta belki kendine bile itiraf edemediği karanlık sırrıydı. Öfkenin kaynağı, işte böyle sırlardır. Öfke tohumları bu karanlık yatakta büyür. Jack'in zırhla kaplanmış tavırlarına, asla yerinden kaymayan maskesine rağmen, Solanka arkadaşının alev alev yanan gözlerinde parlayanın, hiddetinin kendi kendisinden nefret eden ateşi

olduğuna emindi. Jack'in bastırılmış hiddetinin kendi öfkesinin aynası olduğunu kabullenmesiyse çok uzun zaman aldı.

Rhinehart'ın yıllık geliri altı basamaklı kademenin ortaüst seviyesine denk geliyordu, ama sık sık, yarı şaka yan ciddi, paraya sıkıştığını söylerdi. Bronislawa üç yargıç ve dört avukat eskitmiş, Solanka'ya kalırsa bu yolculuk esnasında akla Jarndyce davasını getiren bir beceri edinmiş, yasal engeller ve bürokrasinin işleyişini geciktirme konusunda Hindistan'da bile az rastlanan bir deha haline gelmişti. Bununla (harfi harfine) çılgınca gurur duyuyordu. Gerçekleri nasıl eğip bükeceğini, olayları nasıl karmaşıklaştıracağını öğrenmişti. Dinî yükümlülüklerini yerine getiren koyu bir Katolik Olduğu için, kılık değiştirmiş şeytanın ta kendisi olmasına rağmen Rhinehart'tan boşanmayacağını söylemişti en başta. Avukatlarına, şeytanın aslında kısa boylu, beyaz tenli, yeşil redingotlu, atkuyruklu, topuklu ayakkabılar giyen biri olduğunu ve filozof Immanuel Kant'a çok benzediğini anlatmıştı. Ama her biçime girebiliyordu: İsterse duman sütunu, aynadaki bir yansıma ya da siyah, kudurmuşçasına enerjik bir koca gibi görünebiliyordu. "Şeytan'dan intikamımı," demişti sersemlemiş avukatlara, "onu yüzüğüme tutsak ederek alacağım." York'ta kanuni boşanma gerekçelerinin sayısı azdı ve titizlikle tanımlanmıştı, şiddetli geçimsizlik sebebiyle boşanmak mümkün değildi, dolayısıyla Rhinehart'm boşanma davasından ümidi yoktu. İkna etmeyi, rüşvet vermeyi, tehdit etmeyi denedi. Karısı inatla dayandı ve boşanmayı kabul etmedi. Sonunda Rhinehart dava açtı ama karısı buna da aynı dirayetli ve azimli tavırla, hayranlık uyandırıcı, neredeyse mistik bir eylemsizlikle cevap verdi. Pasif direnişinin amansızlığı herhalde Gandhi'yi bile etkilerdi. Yaklaşık on yıl boyunca, entipüften gündüz kuşağı pembe dizilerinde bile aşırıya kaçacak sıklıkta bir dizi fiziksel ve psikolojik "çöküntü" yaşamış, tam kırk yedi kere mahkemeye itaatsizlikten suçlu bulunmasına rağmen, Rhinehart şikâyetçi olmakta gönülsüz davrandığı için hapse bile girmemişti. Dolayısıyla, Rhinehart kırklı yaşlarının ortasında olmasına rağmen otuzlu yaşlarında işlediği günahların bedelini ödemeye devam ediyordu. Bu arada zamparalığı ve cömertliği için şehre şükranlarını sunmayı da sürdürüyordu. "Şu Mannahattoelulardan1 çaldığımız topraklar, bankada birkaç kuruşu ve eğlenmeye niyeti olan bekâr bir adam için mutluluk verici bir av sahası, gerçekten."

Ama aslında bekâr değildi. Geçen on bir yıl içinde, istese şüphesiz eyalet sınırını aşıp şiddetli geçimsizliğin boşanma sebebi kabul edildiği

Connecticut’a taşınabilir, ya da Nevada’da yasal oturma hakkı almak için yaklaşık altı hafta harcayarak bu Gordion düğümünü kesip atabilirdi. Fakat yapmadı. Bir keresinde, sarhoşken, minnettar erkeklere flört 1 Manhattan'a, adı Hollandah sömürgeciler tarafından değiştirilmeden önce, Amerikan etme konusunda çok sayıda seçenek sunmadaki cömertliğine rağmen, şehirde bir sorun olduğunu itiraf etmişti Solanka’ya. “Kadınların hepsi büyük laflar duymak istiyor,” diye itirazını bildirmişti. “Sonsuzluk, ciddiyet, bağlılık, uzun vadeli ilişkiler istiyorlar. Tutkulu bir aşk olmayacaksa hiç olmasın diyorlar. İşte bu yüzden bu kadar yalnızlar. Hepsine yetecek kadar erkek yok, satın alamayacaklarsa incelemeye vakit harcamıyorlar. Kiralamaya, zaman paylaşımına kapalılar. Kafayı üşütmüş hepsi. Çılgınca yükselişe geçmiş bir piyasada emlak arıyorlar, hem de fiyatların yakında daha da yükseleceğini bile bile.” Gerçeğin bu sürümünde, Rhinehart’ın bitmek bilmeyen boşanma davası nefes almasını sağlıyor, ona yaşam alanı açıyordu. Yakışıklı ve çekici olduğu için kadınlar onu deniyor, ilişkinin sonuçsuzluğundan bıkana kadar bekliyorlardı.

Fakat durumu biraz farklı biçimde okumak da mümkündü. Artık zamanının çoğunu geçirdiği yerde, Büyük Şeker Dağı’nda, Ritz’ten Büyük Elmas’ta, Rhinehart kelimenin tam anlamıyla ikinci sınıf biriydi ve Olympos’un tepesinde sunulanları arzulama tuzağına düştüğü anda, boyunu aşan bir işe kalkışmış oluyordu. Onların oyuncağı olduğunu unutmamak gerekiyordu: Kızlar oyuncaklarla oynamayı sevseler de, onlarla evlenmezler. Dolayısıyla yarı evli olmak, bu sonsuz boşanma davasına takılıp kalmak, Rhinehart’a kendini kandırmak için bir bahane de veriyordu. Büyük olasılıkla, onunla birlikte olmak için sıraya girmiş bekleyen kadınlar yoktu ortada. Bekârdı, yaşlanıyordu -kırk yaşma girmiştive zamanı azalıyordu. Neredeyse -bütün tutkulu kadın avcılarının korktuğu sözcüklerleişi bitmişti artık.

Jack Rhinehart’tan on beş yaş büyük ve onlarca kez daha çekingen olan Malik Solanka, hiç utanmadan son derece eril bir hayat yaşayan Rhinehart’ı sık sık gıptayla karışık hayranlıkla dinlemiş ve izlemişti. Savaş bölgeleri, kadınlar, tehlikeli sporlar: gözünü budaktan sakınmayan bir adamın hayatı. Şimdi bir kenara bıraktığı şiirleri bile, erkeksi Ted Hughes ekolündendi. Yaşça ondan büyük olmasına rağmen, Solanka sik sık Rhinehart’ın öğretmen, kendisinin de öğrenci olduğunu hissetmişti. Tek becerisi oyuncak bebekler yapmak olan bir adam, eğlence anlayışı haftada iki kez Hunter Koleji’ndeki kırk basamaklı bir merdiveni koşarak inip çıkmak olan bir

rüzgâr sörfçüsü, paraşütçü, bungee jumping meraklısı ve kaya tırmamşçısı karşısında başını saygıyla eğmek zorundaydı. Çocuk olmak -ama bu onun yasaklı, silinmiş geçmişine fazlaca yaklaşmak anlamına geliyorduMalik Solanka'mn doya doya yaşamasına izin verilmeyen bir keyifti.

Patrick Kluivert, Hollanda takımının ilk golünü atınca, Solanka ve Rhinehart ellerindeki Meksika biralarını sallayarak ve haykırarak ayağa fırladılar. Derken kapı zili çaldı ve Rhinehart girizgâha gerek duymadan açıkladı durumu: "Ah, bu arada, sanırım âşık oldum. Onu da davet ettim. Umarım senin için sorun değildir." İlk defa olmuyordu böyle bir şey. Bu sözler, Rhinehart' m gizlice "yeni garson kız" diye nitelendirdiği bir genç kadının kapıdan içeri gireceği anlamına geliyordu. Fakat sonrasında olanların hepsi yeniydi. "Seninkilerden biri," dedi kapıyı açmak için ayağa kalkan Rhinehart, omzunun üstünden. "Hint kopuntusu. Yüz yıllık esaretten sonra, bin sekiz yüz doksanlarda ataları sözleşmeli işçi olarak şeye gitmiş. Neydi adı? Lilliput-Blefuscu. Şimdi şekerkamışı üretimini yönetiyorlar ve ülkeden ayrılmaya kalksalar ekonomi çöküverir, ama Hintlilerin gittiği her yerde durum nasıldır, bilirsin. İnsanlar onları sevmez. Çok çalışırlar, kabuklarından çıkmazlar ve kendilerini bulunmaz Hint kumaşı sanırlar. İstersen İdi Amin'e sor."

•Televizyonda Hollanda takımı harika bir oyun çıkarıyordu ama futbol maçı birdenbire konudışı kalmıştı. Malik Solanka, birkaç saniye önce Rhinehart'm salonuna giren kadının açık farkla dünya üzerindeki en güzel Hintli kadın

-hatta en güzel kadınolduğunu düşünüyordu. Onun sarhoş edici varlığıyla kıyaslanınca, elindeki Dos Equis şişesi alkolsüz sayılırdı. Dünya üzerinde boyu iki metreden biraz kısa, beline kadar inen siyah saçları olan başka kadınlar da vardı herhalde, şüphesiz böyle buğulu gözler ve yumuşacık yastıkları andıran dudaklar da bulunabilirdi, başka boyunlar da bu kadar ince ve narin, başka bacaklar da böyle sonsuzca uzundu. Başka kadınların da böyle memeleri vardı. Ne olmuş? Annesinin en sevdiği şarkıcı, muhafazakâr Hıristiyan Pat Boone'un ellili yıllarda, şehvetli anlarından birinde söylediği aptalca şarkının, "Bernardine"in sözlerindeki gibi: "Tek tek bakınca uzuvların değil fazla güzel/ama birleşimi tamamen sana özel." Aynen öyle, diye düşündü Profesör Solanka soluksuz kalarak. Tastamam öyle.

Kadının sağ kolunun alt tarafında, yirmi santim uzunluğunda, balıksırtı desenini andıran bir yara izi vardı. Solanka'nın baktığını görünce hemen

kollarını kavuşturdu ve sol elini yara izinin üzerine koydu. İzin onu daha da güzelleştirdiğini, zaruri bir kusur ekleyerek güzelliğini mükemmelleştirdiğini bilmiyordu. İncinebildiğim kanıtlayan, böylesine baş döndürücü bir güzelliğin bir anda yok olabileceğini işaret eden yara izi var olanı iyice vurguluyor, insanın içinden bu güzelliği -aman yarabbi, diye düşündü Solanka, bir yabancı için kullanılacak sözcükler mi bunlar!bağrına basmak geliyordu.

Muazzam fiziksel güzellik var olan bütün ışığı üzerine çeker, karanlık dünyada parlayan bir işaret fenerine dönüşür. Bu narin alevciğe bakabilecekken insan niçin etrafını çeviren karanlığa bakmak istesin? Karşısında böyle bir ışıltı sergileniyorken niçin konuşsun, yemek yesin, uyusun, çalışsın? Değersiz hayatının geri kalanı boyunca niçin ona bakmaktan başka bir şey yapsın? *Lumen de lumine*.' Yanan bir galaksi gibi ekseni etrafında dönerek odaya giren Nila’mn akla yıldızları getiren olağanüstü güzelliğini seyrederken, hayallerindeki kadının gerçek olmasını dileyebilse, ovalayacak büyülü bir lambası olsa, bu kadını dileyeceğini düşünüyordu. Rhinehart’ı nihayet Soluk Benizli’nin kızlarından kurtulduğu için içten içe tebrik ederken, aynı zamanda bu koyu tenli Venüs’le birlikte olduğunu hayal ediyor, kendi sımsıkı kapalı kalbinin açılmasına izin veriyor, böylece hayatının büyük bölümünü unutmak için harcadığı şeyi yeniden hatırlıyordu: İçindeki kraterin büyüklüğü, yakın ve uzak geçmişiyle bağlarını koparırken oluşan, belki de böyle bir kadının aşkının doldurabileceği boşluk. Eskil, gizli bir acı içinde yükseliyor, şifaya kavuşmak için yalvarıyordu.

“Evet, kusura bakma kardeşim,” diye yükseldi Rhinehart’ın gıdıklayıcı, sözcükleri uzatarak söyleyen sesi, evrenin uzak bir köşesinden. “Çoğu insanda böyle bir etki bırakıyor. Elinde değil. Bir düğmeye basıp bu ışığı kapatamıyor. Neela, bu Malik, kendi arzusuyla cinsellikten elini eteğini çeken arkadaşım. Açıkça görebileceğin gibi, kadınlardan sonsuza dek vazgeçti.” Solanka, Jack’in kendisiyle eğlendiğini fark etti. Kendini gerçek dünyaya dönmeye zorladı. “İyi ki öyle bir karar almışım,” dedi sonunda, ağzını büzüp zorla gülümsemeye çalışarak. “Yoksa, onun uğruna seninle kapışmamız gerekecekti.” İşte yine aynı ses ahengi, diye düşündü: Neela, Mila. Şehvet peşime düştü ve bana uyaklı uyarılar gönderiyor.

Kalburüstü bağımsız film şirketlerinden birinde yapımcıydı, televizyon için hazırlanan belgesel programları alanında uzmanlaşmıştı. Şu sıralarda, köklerine dönmesini gerektirecek bir projeyi tasarlıyordu. Memleketinde,

Lilliput-Blefuscu'da işlerin yolunda olmadığım anlattı, Neela. Batılılar onun ülkesini bir Güney Denizi cenneti, balayı ve romantik kaçamaklar yapılacak bir yer gibi görüyorlardı, ama aslında büyük sorunlar vardı. Hint asıllı Lilliputlular ve az farkla nüfusun çoğunluğunu oluşturan yerli, etnik "Elbee" toplumu arasındaki ilişkiler hızla bozuluyordu. Muhalif grupların New York'taki temsilcileri, konuya dikkat çekmek için yürüyüşler düzenlemeye karar vermişlerdi ve her iki yürüyüş de gelecek pazar günü yapılacaktı. Gösteriler küçük çaplı ama coşkulu olacaktı. İki grubun yürüyüş rotası ayrıydı ama yine de hiddetli çatışmalar bekleniyordu. Neela da yürüyüşe katılmaya kararlıydı. Profesör Solanka, minik zıtlıklar ülkesindeki siyasi çalkantılar hakkında konuşan Neela'nm barut kesildiğini gördü. Bu çatışma, güzeller güzeli Neela için önemsiz bir mesele değildi. Köklerine hâlâ bağlıydı ve Solanka bundan dolayı ona hayranlık duydu. Jack Rhinehart çocukça bir tavırla laf yetiştiriyordu: "Harika! Hep birlikte gideriz! Elbette gideceğiz! Halkın için yürürsün, değil mi Malik? Eh,olmadı Neela için yürürsün artık!" Rhinehart ciddiyetsiz bir tavırla konuşuyordu: yanlış hesap. Solanka, Neela'nın kasıldığını ve kaşlarını çattığını gördü. Bu meselenin hafife alınmasını kabul etmeyecekti. "Evet," dedi Solanka, kadının gözlerinin içine bakarak. "Yürürüm."

Maçı izlemeye başladılar. Başka goller de atıldı: Hollanda'nın attığı toplam altı gole karşılık, Yugoslavya önemsiz bir teselli golü atmıştı. Neela da Hollanda'nın

daha iyi oynamasına sevinmişti. Takımın siyah oyuncularını, rekabetçi olmayan ve sahte alçakgönüllülükten uzak bir tavırla, güzellikte kendisine yakın buluyordu. "Surinamlılar," dedi, farkında olmadan genç Malik Solanka'nm uzun yıllar önce Amsterdam'da aklından geçen düşünceleri dile getirerek, "ırkların karışmasının ne kadar değerli olduğunun yaşayan kanıtlarıdır. Şunlara bakın. Edgar Davids, Kluivert, yedek kulübesindeki Rijkaard, eski güzel günlerdeki Ruud. Muhteşem Gullit. Hepsi göçmen, yabancı. Bütün ırkları karıştırın, dünyanın en güzel insanlarını elde edersiniz. Yakında," dedi kendi kendine konuşur gibi, "Surinam'a gitmek istiyorum." Deri pantolon içindeki uzun bacaklarından birini kolçağının üzerine koyduğu kanepeye iyice yayılırken *Post* gazetesini kanepeden aşağı itti. Gazete yere, Solanka'nın ayaklarının dibine düştü ve Profesör'ün gözü manşete takıldı: BETONLU KATİL YİNE SALDIRDI. Altında, küçük harflerle: *Panama Şapkalı Adam Kim?* Bir anda her şey değişti, açık pencereden içeri dolan karanlık Solanka'yı kör etti. İçini kaplayan küçük

heyecan dalgası, keyif ve arzu yok oldu gitti. Titrediğini hissetti ve hemen ayağa kalktı. “Gitmem gerek,” dedi. “Ne! Bitiş düdüğü çalar çalmaz çekip gidecek misin? Malik, dostum, bu yaptığm büyük kabalık.” Ama Solanka sadece Rhinehart’a bakıp başını sallamakla yetindi, doğruca, hızlı adımlarla kapıya yöneldi. Arkasında, Neela’nın *Post*’un manşeti hakkında konuşmaya başladığını duydu, Solanka odadan çıkarken Neela da gazeteyi yerden almıştı. “*Alçak herif*. Bu işin bittiğini söylemişlerdi, sokaklar güya güvenliydi, değil mi,” diyordu. “Ama kahretsin, asla güvenli değil. İşte yine başlıyoruz.”

“İslam bu sokakları Allahsız, cehennemlik kötü şoförlerden temizleyecek,” diye haykırdı taksi şoförü, yoluna çıkan bir motosikletliye. “İslam bu şehri senin gibi Yahudi pezevenklerden, pisliklerden, ayrıca yolu işgal eden fahişe Yahudi karılarınızdan arındıracak.” Küfür yağmuru Onuncu Cadde boyunca devam etti. “Kendi gün değmemiş bacısını beceren kâfirler, sizler ve lanet olasıca döküntü arabalarınız Allah’ın cehennemini boylayacaksınız.” “Kendi pisliğini yiyen domuzun murdar zürriyeti, şu yaptığını bir daha yapmayı dene de şanlı cihat taşaklarını merhametsiz yumruğuyla ezsin.” Patlayıcı madde gibi tehlikeli küfürler saydıran şoförün köy şiveli Urducasını dinleyen Malik Solanka, dikkatini kısa süreliğine kendi içindeki kargaşadan ayırıp adamın zehirli diline yöneltti. Ali Mecnun yazıyordu adamın kimlik kartında. Mecnun, sevdalı demekti. Söz konusu sevdalı yirmi beş yaşlarında ya da daha genç, seksi John Travolta perçemiyle hoş, yakışıklı, ince uzun bir delikanlıydı ve burada, New York’ta yaşıyordu, üstelik düzenli bir işi de vardı: Peki tavuğuna kışt diyen mi olmuştu da bu kadar öfkeliydi?

Solanka kendi sorusuna sessizce cevap verdi. İnsan, deneyimlerinin yaralarını biriktiremeyecek kadar genç olduğunda, kimi zaman dünyasının acılarını kıldan bir gömlek gibi üzerine geçirmeyi tercih edebilir. Karşısındaki örnekte, Ortadoğu barış süreci sendeleyerek ilerlerken ve görev süresi dolmak üzere olan Amerika başkanı lekeli mirasını cilalayacak bir atılıma muhtaç olduğundan Barak ve Arafat’ı Camp David’de düzenlenecek zirve konferansında buluşmaya davet ederken, Filistin’de çekilen acılar için Onuncu Cadde suçlanıyordu. Sevdalı Ali, Hintli ya da PakistanlIydı, ama şüphesiz, paranoyak bir panİslam dayanışması düşüncesinin yanlış yola sapmış kolektivist ruhuyla, İslam dünyasının sıkıntılarından New York caddelerini kullananları sorumlu tutuyordu. Küfür etmeye ara verdiğinde, telsizle annesinin ağabeyiyle konuşuyor -“Evet,

amca. Evet, elbette dikkatliyim amca. Evet, arabanın pahalı olduğunu biliyorum. Hayır, amca. Evet, kibar davranıyorum, her zaman amca, güven bana. Evet, en iyi hareket tarzı budur. Biliyorum.”ve Solanka’ya utana sıkıla nereden gitmesi gerektiğini soruyordu. Çocuğun bu acımasız caddelerdeki ilk iş günüydü ve aptallaşacak kadar korkmuştu. Kendisi de tedirgin bir ruh hali içinde olan Solanka, Sevdalı’ya nazik davrandı ama Verdi Meydam’nda taksiden inerken onu uyarmayı unutmadı: “Ağzını bu kadar bozmasan iyi olmaz mı Ali Mecnun? Biraz tut kendini. Bazı müşterilerin rahatsız olabilir. Ne dediğini anlamayanlar bile.” Çocuk boş gözlerle Solanka’ya baktı. “Ben mi, beyefendi? Ağzımı bozmak mı? Ne zaman yapmışım?” Tuhaf bir durumdu. “Bütün yol boyunca,” diye açıkladı Solanka. “Bağırdığında sesini duyabilecek herkese küfür ettin. Pezevenk, Yahudi, her zamanki laflar işte. *Urdu,”* diye ekledi Urduca, durumu açıklığa kavuşturmak için, *“meri madri zaban hai.”* Urduca benim anadilim. Sevdalı kıpkırmızı oldu, kırmızılık gömleğinin yakasına kadar indi, şaşkın, masum, kapkara gözleriyle Solanka’ya baktı. “Sahib, madem duydunuz, öyledir o zaman. Ama beyefendi, gerçekten farkında değildim.” Solanka’nın sabrı taştı, dönüp yürümeye başladı. “Fark etmez,” dedi. “Trafik öfkesi. Kendinden geçmiştin. Önemli değil.” Broadway boyunca yürüyerek uzaklaşırken, Sevdalı Ali muhtaç bir tavırla, halden anlamasını rica edercesine arkasından seslendi: “Ciddi değildim, Sahib. Ben camiye bile gitmem. Tanrı Amerika’yı korusun, değil mi ya? Sadece boş sözlerdi onlar.”

Evet, söz ve edim aynı şey değildir, diye düşündü Solanka, telaşla uzaklaşırken. Yine de sözler eyleme dönüşebilir. Doğru yerde, doğru zamanda söylenen sözler dağları yerinden oynatabilir, dünyayı değiştirebilir. Ayrıca, ne yaptığını bilmediğini iddia etmek -eylemleri onları tanımlayan sözlerden ayırmakkabul edilebilir bir mazeret haline gelmeye başlamıştı anlaşılan. “Ben böyle olsun istememiştim,” deyince, kötü ve ahlaksızca hareketler, en azından dünyadaki Sevdalı Ali’lerin düşüncesine göre, anlamını yitiriyordu. Gerçekten böyle miydi peki? Elbette hayır. Yo, mümkün değildi bu. Açıklaması olmayan bu boş, son derece kıymetsiz mazeret, herhangi bir pişmanlık ölçeğinde derece alamayacak bu cehalet gösterisi şöyle dursun, çoğu insan gerçek bir pişmanlık eyleminin bile işlenen bir suçu telafi etmeye yetmeyeceğini düşünüyordu. Şaşılacak şey: Solanka genç, aptal Ali Mecnun’da kendini görmüş, onun hiddetinin ve hafızasındaki boşlukların aynısını kendinde de bulmuştu. Fakat Solanka,

kendini mazur göstermeye çalışmıyordu. Neela Mahendra altüst edici gelişiyle konuyu değiştirmeden önce, Jack Rhinehart'ın dairesinde, tedirginliğinin boyutunu saklamaya çalışarak da olsa, ara ara kendisini tutsak alan tedhişçi öfkeyle ilgili korkularını Rhinehart'a itiraf etmeye çalışıyordu. Maça dalıp gitmiş olan Jack, onu dinlerken dalgın dalgın başını sallıyordu. "Sigortalarının çok çabuk attığını sen de biliyor olmalısın," dedi.

"Yani, bu özelliğinin bilincindesin, değil mi? Biraz şarabın da alevlendirdiği patlamalarının ertesi sabahında özür dilemek için kaç kişiyi aradığının -kaç kere *beni* aradığının farkındasm herhalde? Malik Solanka'nm Toplu Özürleri. Her zaman güzel bir kitap olacağını düşünmüşümdür. İçinde tekrarlar olabilir ama komik ve keyifli."

Solankalar birkaç yıl önce tatillerini Springs'teki yazlık evde, Rhinehart ve o dönemki "garson kızıyla" birlikte geçirmişlerdi. Minyon bir Güneyli güzel olan kızcağız -memleketi Tennessee'ydi; İç Savaş sırasında "Bulutların Üzerindeki Çarpışmaya" sahne olan Lookout Dağıseksi çizgi film yıldızı Betty Boop'un adeta bir kopyasıydı ve Rhinehart, bu takma isimden nefret ettiği açıkça belli olmasına rağmen, kız arkadaşına Lookout Dağı'ndan çıkan ve yaşayan tek ünlünün, sert servisleriyle tanınan tenisçi Roscoe Tanner'ın adını kullanarak, sevgiyle Roscoe diye seslenmekte ısrar etmişti. Yazlık ev küçüktü ve zamanlarının çoğunu dışarıda geçirmek zorunda kalmışlardı. Bir gece, East Hampton meyhanelerinden birine gidip erkek erkeğe içmç oturumunu uzattıktan sonra, Solanka şiddetli sağanağa rağmen direksiyon başına geçmekte inat etmişti. Bir süre dilsiz bir dehşet içinde yol almışlardı. Sonra Rhinehart, elinden geldiği kadar nazik bir tavırla, "Malik, Amerika'da arabalar yolun diğer tarafında gider," demişti. Solanka, şoförlük becerilerine hakaret olarak algıladığı bu sözlere hiddetlenip zıvanadan çıkmış, arabayı durdurup Rhinehart'ı sağanak altında eve kadar yürümek zorunda bırakmıştı. "En iyi özürlerinden hriydi dbğrusu," diye hatırlattı Jack bu olayı, "özellikle de ertesi sabah yanlış bir şey yaptığım hatırlayamadığın için."

"Evet," diye mırıldandı Solanka, "ama artık içki içmediğim halde şuurumu kaybediyorum. Üstelik öfke patlamalarım da bambaşka bir ıskalada." O konuşurken televizyondaki seyircilerin sesi yükseldi ve Rhinehart'ın dikkatini çekti, bu yüzden itirafı duyulmadı. "Ah," diye devam etti Rhinehart, biraz sonra, "arkadaşlarının bazı konulan senin yanında açmamak için nasıl ter döktüğünü bir bilsen. Örneğin, ABD'nin Orta Amerika politikası. Ya da Asya politikası. Aslına bakarsan, genel olarak

ABD, yıllardır senin yanında konuşulmaması gereken konulardan kabul ediliyor, bu yüzden İblisler Efendisi'nin kucağına yerleşmeye karar verdiğin zaman çok sevindiğimi söyleyemem.” Evet ama, demek istiyordu Solanka, zokayı yutarak, yanlış yanlıştır ve Amerika'nın kahrolası uçsuz bucaksız *gücü* yüzünden, kahrolası bitmez tükenmez *cazibesi* yüzünden, baştaki o pezevenklerin yaptıkları yanlarına kâr... “İşte böyle, görüyorsun ya,” dedi Rhinehart parmağıyla Solanka'yı işaret edip kıkırdayarak. “Patlayacak gibi şişiyorsun. Kıpkırmızı, sonra mosmor oluyorsun, derken adeta kararıyorsun. Fırsat kollayan bir kalp krizi gibisin. Buna kendi aramızda ne diyoruz biliyor musun? Solanka'laşmak. Malik'in Çin sendromu. Tam anlamıyla Allah'ın belası bir sinir krizi. Yani, arkadaşım, başka ülkelere gidip kötü haberleri getiren biri varsa o da *benim*, ama bu, uyruğum yüzünden beni azarlamana engel olmuyor, çünkü senin gözünde, uyruğum, benim adıma yapılan büyük kötülüklerin hepsinden sorumlu olmama sebep oluyor.”

Yaşlı bir aptal kadar aptalı yoktur. Solanka, her şeye rağmen Sevdalı Ali'yle aynı olduğunu düşündü tevazuyla. Sadece kelime hâzineleri ve aldıkları eğitimde yüzeysel farklar vardı. Hayır: Kendisi daha kötüydü, çünkü Sevdalı yeni işinde ilk gününü geçiren bir çocukken, Solanka korkunç, belki de dizginlenemeyecek bir şeye dönüşüyordu.

Hem acı hem acıklı olansa, eskiden beri var olan kavgacılığının, başkalarına besbelli Öfke komik gelen taşkınlığının, şimdi gerçekleşmekte olan büyük değişimi, korkunç bozulmayı arkadaşlarının bile görmesine engel olmasıydı. Bu kez kurt gerçekten geliyordu ama hiç kimse, hatta Jack bile Solanka'nm yardım çığlıklarını ciddiye almıyordu.

“Dahası var,” diye şakıdı Rhinehart neşeyle, “adını hatırlamadığım bir adamı, *Philip Larkin'in sözlerini alıntılarken hata yaptı diye* kapı dışarı ettiğini hatırlıyor musun? Dostum! Demek komşularına ters davranmaya *başladın?* Vay canına. Bu olayın haber değeri büyük, hemen gazeteleri arayalım.”

Malik Solanka kendinden feragat ettiğini şen şakrak bir ruh hali içindeki arkadaşına nasıl anlatacaktı: Amerika'nın yırtıcı-parçalayıcıların en büyüğü olduğunu, kendisinin de Amerika'ya yutulmak için geldiğini nasıl açıklayacaktı? Peki ona, ben karanlıkta bir bıçağım ve sevdiklerimi tehlikeye atıyorum, diyebilecek miydi?

Solanka'mn elleri kaşınıyordu. Teni bile ona ihanet ediyordu. Kadınların hayret etmesine ve elini sıcak sudan soğuk suya sokmadan yaşadığım iddia ederek ona takılmasına sebep olan bebek poposu gibi pürüzsüz teninde, saç

diplerinde ve en kötüsü de ellerinde rahatsızlık verici, ağrılı döküntüler belirmişti. Derisi kızarmış, buruşmuş ve çatlamıştı. Henüz bir cildiyeciye gitmemişti. Hayatı boyunca egzamayla uğraşan Eleanor'u terk etmeden önce onun ilaç dolabını yağmalamış ve iki kocaman tüp dolusu hidrokortizon merhemini aşırıp yanında Amerika'ya getirmişti. Semtindeki Duane Reade'den kocaman bir şişe kuvvetli bir nemlendirici satın almış, kremi her gün birkaç kere kullanmayı sessizce kabullenmişti. Profesör Solanka doktorlar hakkında pek olumlu duygular beslemiyordu. Bundan dolayı kendi ilaçlarını kendi seçiyor, sonuçta kaşıntısı devam ediyordu.

Bilim çağıydı ya, tıp ilmi hâlâ ilkellerin ve ahmakların elindeydi. Doktorlardan öğrenilecek en temel şey, ne kadar az bilgileri olduğuydu. Dünkü gazetede, yanlışlıkla bir kadıncağızın sağlıklı memesini kesip çıkaran doktorla ilgili haber vardı. Doktor "kınanmıştı". O kadar sıradan bir olaydı ki, habercik ancak gazetenin iç sayfalarından birinin derinlerinde yer bulabilmişti kendine. İşte doktorlar böyle şeyler yapıyordu: yanlış ciğer, yanlış göz, yanlış bebek. Doktorlar hata yapıyordu. Bu hatalar haberden bile sayılmıyordu.

Haberler: İşte burada, dindeydiler. Sevdalı Ali'nin taksisinden indikten sonra *News* ve *Post* gazetelerini almış, düzensiz bir rotayı takip ederek, sanki bir şeyden kaçmaya çalışıyormuş gibi hızla evine doğru yürümeye başlamıştı. Çevredeki posterler, Ellen DeGeneres'in yakında Beacon Tiyatrosu'nda sahneye çıkacağını ilan ediyordu. Solanka yüzünü buruşturdu. Her zamanki şarkısını da söyleyecekti herhalde: *Hormonların olduğu yerde, inlerim ben de.* Salon da, "Ellen, seni seviyoruz," diye haykıran kadınlarla dolu olacaktı: Alabildiğine sıradan esprilerle dolu gösterisinin ortasında komedyen duracak, başını öne eğecek, elini kalbinin üzerine koyacak ve onların acılarının simgesi olduğu için ne kadar duygulandığını söyleyecekti. Övgüler düzün bana, teşekkür ederim, teşekkürler, biraz daha övgü alayım, hey, Anne bak, birlikte bir ikonuz! Vay canına! İnsanı o kadar *alçakgönüllü* davranmaya teşvik ediyorsunuz ki... Bilim alanında olağanüstü keşifler yapılıyor, diye düşündü Profesör Solanka. Londra'daki bilim adamları, beynin içyan adacığını, "önsezilerle" ilişkilendirilen bir bölgesini ve ön singulat korteksin aşk, mutluluk ve neşeyle bağlantılı olduğu düşünülen bir bölümünü tanımlamışlardı. Dahası, İngiliz ve Alman bilim adamları şimdi de ön lateral korteksin zekâyla doğrudan ilişkili olduğunu iddia ediyorlardı.

Karmaşık bulmacaları çözmeleri istendiğinde, gönüllülerin beyninin bu bölgesinde kan akımı yoğunlaşıyordu. *Söyle bana, aşk nerede başlar?/Yürekte mi, yoksa başta mı dağar?'* Peki aptallığın, diye yarı retorik bir soru sordu deli-yürek Solanka kendi kendine, yeri beynin neresidir? Söyleyin bakalım, dünyanın bilim adamları? İnsan hiç tanımadığı birine "Seni seviyorum" diye haykırırken beynin hangi adacığı ya da korteksinde kan akışı hızlanıyor? Peki ya ikiyüzlülük? Artık daha ilginç konulara el atalım isterseniz...

Başını iki yana salladı. Asıl konudan kaçıyorsun. Profesör. Yapman gereken gözlerini ona dikmek ve doğrudan yüzüne bakmak, ama sen dans ederek çevresinde dolaşıyorsun. Artık öfkeye gelelim, olmaz mı? Gerçekten öldüren kahrolası hiddetten söz edelim. Söyle bana, cinayet nerede başlar? Gazetesine sıkı sıkı yapışan Malik Solanka, çevresindeki yayaları dağıtarak Yetmiş İkinci Cadde boyunca aceleyle doğuya ilerledi. Columbus'ta sola saptı ve çılgına dönmüş gibi beşaltı blok gittikten sonra durdu. Burada dükkânların isimleri bile Hintliydi: Bombay, Pondicherry. Etrafındaki her şey elbirliği etmişçesine unutmaya çalıştığı şeyi hatırlatıyordu, yani evini: genel olarak ev düşüncesini ve özellikle de kendi ev yaşantısını. Evi Pondicherry'de değildi belki, ama evet, Bombay'da olduğunu inkâr edemezdi. Zagat notu yüksek olan Meksika temalı bir bara girdi, bir tekila ısmarladı, bir tane daha yuvarladı ve sonunda ölülere sıra geldi. Şu sonuncu, dün geceki ceset ve önceki ikisi. İsimleri şunlardı: Bugünkü büyük haber Saskia "Sky"2 Schuyler ve onun selefleri Lauren "Ren" Muybridge Klein ile Belinda "Bindy" Booken Caudell. Yaşları şöyleydi: on dokuz, yirmi, on dokuz. Fotoğrafları şunlardı: Gülüşlerine bakın, bunlar iktidarın gülümsemeleri. Bir beton parçası bu ışıkları söndürmüştü. Fakir değildiler ama artık beş paraları yoktu.

Gerçekten bir başkaydı, şu Sky denen kız. Bir yetmiş boyunda, dolgun vücutlu, altı dil bilen, herkese Uptown Girl şarkısının klibindeki Christie Brinkley'yi hatırlatan, kocaman şapkaları ve son moda giysileri seven, istediği herkesin defilesinde podyuma çıkabilecek bir kız: Jean-Paul, Donatella, Dries, hepsi ona yalvarmışlardı, Tom Ford *dizleri* üzerine bile çökmüştü ama o fazla "çekingendi" -doğuştan yüksek tabaka mensubu olanların; modacıların terzi, podyum modellerinin fahişelerden bir basamak yukarıda olduğunu düşünen o eski zengin züppeliğine kendini fazla kaptıranların şifreli lafıydı bu-, zaten Juillard'dan aldığı bursu düşünmesi gerekiyordu. Daha geçen hafta, Southampton'dan acele ayrılması gerektiği,

giyecek bir şey bulamadığı ve seçmeye vakti olmadığı için, sevgili dostu, sosyete tasarımcısı Imelda Poushine'i arayıp bütün koleksiyonunu göndermesini istemiş, karşılığında da bir kuryeyle dört -inanmazsan say da bak-, tam dört yüz bin dolarlık çek yollamıştı.

Evet, diyor Rush & Molloy'dan Imelda, çek iki gün önce tahsil edildi. Harika bir kızdı, yaşayan bir taşbebek adeta, ama iş iştir ne de olsa. Hepimiz onu *korkunç* derecede özleyeceğiz. Evet, aile mezarlığına gömülecek, mezarlığın en güzel yerine, Jimmy Stewart'm karşı komşusu olacak. Herkes gelecek. Güvenlik *çok sıkı* tutulacakmış. Onu son yolculuğuna gelinlikle uğurlamaya karar verdiklerini duydum. *Böyle* onurlandırılacak. Çok güzel görünecek tabii, ama inanın bana, o kız paçavralar içinde bile güzel görünürdü. Evet, onu ben giydireceğim. Şaka mı yapıyorsunuz? Benim için bir ayrıcalıktır bu. Açık tabut töreni yapılacak. İşinin ehli isimleri görevlendirmişler: Saçını Sally H. yapacak, makyajını Rafael, fotoğrafları da Herb çekecek. Göklere varana dek durmak yok, ay, kelime oyunu yapmak istememiştim. Hazırlıklarla annesi ilgileniyor. Demirden yapıma bir hanımefendi. Tek damla gözyaşı dökmedi. Kendisi de elli yaşında ama ölümcül bir güzeli..., ay affedersiniz, bunu sakın yazmayın, tamam mı? Kelime oyunu yapmak istememiştim.

Vârisler mirastan yoksun kalıyor, hükümranlar kurban ediliyor, bakış açısı buydu. Onca eğitim boşa gitmişti! Saskia on dokuzunda olmasına rağmen sadece dilbilimci, piyanist, kendini modaya adamış biri değil; aynı zamanda uzman binici, Sydney Olimpiyat takımına girmeyi uman okçu, uzun mesafe yüzücüsü, müthiş dansçı, harika aşçı, mutlu bir hafta sonu ressamı, bel kanto şarkıcısı, annesi gibi mükemmel bir ev sahibesiydi: Gazete fotoğrafındaki gülümsemenin açıkça dünyevi kösnüllüğüne bakılacak olursa, tabloid basınının pek meraklı olduğu ancak açıkça anlatmaya cüret edemediği başka sanat dallarında da marifetliydi. Gazeteler Saskia'nın yakışıklı sevgilisi, polo oyuncusu III. Bradley Marsalis'in fotoğraflarını basmakla yetinmek zorunda kalıyorlardı, ama abonelerin hepsi delikanlı hakkındaki şu gerçeği biliyordu: Polo takımı arkadaşları, takım taklavatma istinaden ona "At" lakabını takmıştı.

Kayıp Çocuklardan birinin sapamndan fırlayan taş, güzeller güzeli Kuş Wendy'yi düşürmüştü. Kuş Wendyler diyelim: çünkü Sky Schuyler hakkında anlatılanların aynısı Bindy Caudell ve Ren Klein için de geçerliydi. Üçü de çok güzeldi, üçü de uzun boylu, sşrışın, müthiş hünerli kızlardı. Şayet bu seçkin ailelerin mali geleceği kendilerinden son kertede

emin erkek kardeşlerin, ağabeylerin ellerine teslim edildiyse, bu genç kadınlar da klanlarının şahsiyetinin sorumluluğunu üstlenmek; klanın stilinin, sınıfının, imajının sorumluluğunu almak üzere yetiştiriliyorlardı. Ailelerin kaybının büyüklüğünü, erkeklerin sersemlemiş haline bakarak anlamak mümkündü. Biz erkekler iş bitiriciyiz, diyordu sessiz, kederli yüzleri, ama bizi biz yapan kadınlar imizdir. Bizler gemiyiz, onlarsa okyanus. Bizler aracız, onlarsa rotamız. Şimdi nasıl olmamız gerektiğini kim söyleyecek bizlere? Yüzlerinde korku da vardı, sırada kim var? Dallarından koparalım diye güneşin altın elmaları gibi bizlere sunulan olgun kızlar arasm*j* dan hangisi ölümcül kurdun kurbanı olacak?

Yaşayan bir taş bebek. Bu genç kadınlar ganimet olmak için doğmuşlardı, Eleanor Solanka’nın deyimiyle tam donanımlı Oscar-Barbielerdi bunlar. Kızlarla aynı zümreden genç erkeklerin bu üç ölüme verdiği tepki, kulüp binalarının kaidesi üzerinde sergilenen çok kıymetli madalyonların, altın çanakların ya da gümüş kupaların çalınması durumunda verecekleri tepkinin aynısıydı. Söylentilere göre, Bekâr & Erkek anlamına geldiği ileri sürülen B&E adlı gizli bir cemiyetin altın yaldızlı genç adamlardan oluşan üyeleri, en sevdikleri esas sevgililerinin kaybının yasını tutmak için gece yarısı gizli bir toplantı düzenleyeceklerdi. Bu yaslı erkeklere, “At” Marsalis, Anders “Zula” Andriessen -Candelllerin kızının lokanta zinciri sahibi Avrupalı yakışıklısı* ve Lauren Klein’m çapkın oynaşı Keith Medford (“Çomak”) önderlik edecekti. B&E gizli bir cemiyet olduğundan üyeleri varlığını inkâr ediyor, yas merasiminin doruk noktasını boyalı vücutlarla çıplak dans ve karma seks savaşı faaliyetlerinin oluşturacağı, özel bir Vineyard plajında çırılçıplak denize girdikten sonra, büyük çocukların, yataklarında boşalan yerleri doldurmak isteyen adayların becerilerini özel olarak test edeceği yönündeki dedikoduları doğrulamaktan kaçmıyorlardı.

Ölen kızlar ve onların yaşayan kız kardeşleri, Eleanor’un Desdemona tarifine uygun düşüyordu. Mülktüler. Şimdi bu senaryoya ölüm saçan, denetimsiz bir Othello da eklenmişti: Belki de onlara sahip olamamak onurunu incittiği için, sahip olamadıklarını yok ediyordu. Oyunun bu milenyum uyarlamasında, genç kadınları sadakatsizlikleri değil, ilgisizlikleri yüzünden öldürüyordu. Belki de sadece insaniyetsizliklerini, incinebilirliklerini ifşa etmek için. Taşbebekliklerini gözler önüne sermek için. Çünkü bunlar -evet!android kadınlardı, modern çağın taşbebekleri:

makineleştirilmiş, mekanize edilmiş, geçmişte kalan çocuk odalarındaki basit tasvirler değil, gerçeğe dönüştürülmüş insan avatarları.

Başlangıçta, oyuncak bebek bizatihi bir şey değil, bir temsil nesnesiydi. En eski bez bebeklerden ve zenci bebeklerden önce, insanlar gerçek çocukların ve yetişkinlerin benzeri olan temsili bebekler yapıyorlardı. Bebeğinizin başkalarının eline geçmesine izin vermek her zaman bir hataydı: Bebeğinizi elinde bulunduran kişi, sizin de çok önemli bir parçanızı ele geçirmiş oluyordu. Bu düşüncenin en aşırı ifadesi elbette vudu bebeğiydi; iğneler batırarak temsil ettiği kişiye zarar verebileceğiniz, tavuk gırtlaklayan Müslüman bir aşçı gibi boynunu bükerek canlı kopyasını uzaktan öldürebileceğiniz bebek. Derken seri üretim çağı başladı ve insanla bebek arasındaki bağlantı kopuverdi. Bebekler oyuncak bebekleşti, kendi klonlarına dönüştü. Özdeşbaskı oldular, karaktersiz, birörnek seri üretim hattı sürümleri haline geldiler. Günümüzde, bunların hepsi yeniden değişmeye başlıyordu. Solanka, banka hesabındaki her kuruşu, bebeklerinde sadece kişilik değil aynı zamanda bireysellik de arayan modern insanlara borçluydu. Solanka'nın bebeklerinin anlatacak hikâyeleri vardı.

Ama artık kanlı canlı kadınlar da bebek gibi olmak, sınırı aşmak ve oyuncaklara benzemek istiyordu. Artık özgün olan bebek, temsili olan kadınlardı. Bu yaşayan taşbebekler, ipsiz kuklalar sadece "bebek gibi" süslenmekle yetinmiyorlardı. Son modaya uygun dış görünüşlerinin, kusursuz ışıltılar saçan ciltlerinin altında, davranışı yönlendiren çiplerle tıkabasa doluydular. Eylemleri öyle ayrıntılı programlanmış, o kadar kusursuzca tımar edilmiş ve giydirilmişlerdi ki, içlerinde / insani dağınıklığa hiç yer kalmamıştı. Sky, Bindy ve Ren, bir anlamda bebeğin tarih boyunca kültürel dönüşümünün son evresini temsil ediyorlardı.

Elbirliğiyle insani özelliklerinden sıyrılmaya çalışarak kendi sınıflarının totemleri haline gelmişlerdi ve ait oldukları zümre dünyaya kumanda eden Amerika'yı yönetiyordu: Dolayısıyla onlara saldırmak, tabii bu açıdan bakmak isteyenler için, büyük Amerika imparatorluğuna, doğrudan Pax Americana'ya saldırmak anlamına geliyordu... Sokakta yatan bir ceset, diye düşündü kendine gelen ve dünyaya dönen Malik Solanka, kırık bir bebeğe çok benzer.

...Peki Solanka'dan başka böyle düşünen var mıydı? Zihninde böyle çirkin, yanlış yorumlanmış kavramlarla Amerika'da yaşayan başka biri kalmış mıydı? Bu genç kadınlara; devam ettikleri kolejlerden olağanüstü

akademik başarı ödülü alarak mezun olmayı ve hafta sonlarını yatçılıkla uğraşarak geçirmeyi planlayan bu uzun boylu, kendinden emin güzellere sorsanız, limuzin servisleri, hayırseverlik çalışmaları, hızlı hayatları ve beğenilerini kazanmak için çabalayan uysal, hayran süper kahramanlarıyla Şimdinin Prenseslerine danışacak olsanız, size özgür olduklarını, her ülkedeki her kadından daha özgür olduklarını ve ister baba, ister sevgili ya da patron olsun, hiçbir erkeğe ait olmadıklarını söylerlerdi, Kimsenin bebeği değildi onlar, kendi hayatlarını yöneten, kendi görüntülerine, cinselliklerine hükmeden, kendi hikâyeleri olan kadınlardı. Tam anlamıyla bağımsızlığım yaşayan ilk genç kadın kuşağına aittiler. Ne eskil ataerkil düzenin ne de Mavi Sakal'ın şatosunun kapılarım yumruklayan, erkek nefretiyle dolu, uzlaşmaz feminizmin kölesiydiler. İşkşdını ve sevgili, derin ve yüzeysel, ciddi ve uçarı olabilir, bu kararlan kendileri alırlardı. Her şeye -hürriyet, cinsel cazibe, parasahiptiler ve hallerinden pek memnundular. Derken birisi çıkagelmiş, başlarının arkasına vurduğu darbelerle -ilki bayıltmak, sonrakiler işlerini bitirmek içinhepsini ellerinden almıştı. Peki onları öldüren kimdi? İstediğiniz insaniyetten mahrum bırakmaksa, katil tam size göre biriydi. Onları insan olmaktan mahrum eden kızların kendisi değil oydu, Betonlu Katil. Tekilasının üzerine eğilerek bar taburesinde oturan Profesör Malik Solanka, gözyaşlarıyla ıslanan yüzünü ellerine gömdü.

Saskia Schuyler, “Madison Bulvarı'nın en çirkin binası” olarak nitelendirdiği, oldukça büyük ama alçak tavanlı bir dairede oturuyordu: “Armani mağazasının tam karşısındaki mavi tuğlalı zevksizlik timsali” binanın Sky'a göre “tek iyi yanı”, mağazayı telefonla arayıp çalışanlardan giysileri vitrine doğru tutmalarını istemek, sonra da dürbünle bu giysilere bakabilmekti. Ebeveynlerinin Manhattan'daki bu eski, geçici dairesinden nefret ediyordu. Schuylerlar şehir dışında; New York eyaletinin Chappaqua yöresi yakınlarında, inişli çıkışlı bir manzaranın ortasındaki bahçeli malikânede öturuyor ve Clintonlarm kendi kasabalarında bir ev almasından sık sık şikâyet ediyorlardı. Bradley Marsalis'e göre, ailesinin bu konudaki endişelerini gidermeye çalışmaktan hoşlanan Sky, Hillary'nin orada uzun süre kalmayacağını sık sık söylerdi. “Eğer kazanırsa doğruca D.C.'ye ve Senato'ya gidecek, kaybederse daha da hızlı ayrılacak mahallenizden.” Bu arada, Sky, Madison'daki daireyi satıp Tribeca'ya taşınmak istiyordu ama bulduğu üç daire de kooperatif yönetim kurulu tarafından reddedilmişti. Kurul hakkındaki şikâyetlerini bağırıp çağırarak dile getirirdi Sky: “Süngeri

fazla doldurulmuş kanepeler gibi parlak, dar kumaşlara bürünmüş cilalı, yaşlı madamlardan oluşan bu kurula üye olmak isteyen herkes mobilyaya benzemek zorunda sanırım.” Fakat binanın yirmi dört saat kapıcı servisi vardı ve gece vardiyasında çalışan kapıcı, yaşlı Abe Green’in ifadesine göre, olay günü “bir milyon dolar kadar güzel görünen” Bayan Schuyler, saat bir buçuk sularında büyük bir müzik ödülleri galasından (“At”m müzik endüstrisinde bağlantıları vardı) dönmüştü. Gitmek istemediği belli olan Bay Marsalis’ten -“Hem de nasıl gıcık olmuştu,” diye eklemişti Greenapartman kapısında ayrılmış ve mutsuz bir yüz ifadesiyle asansöre yürümüştü. Green de onunla birlikte asansöre binerek hanımefendiyi katma kadar geçirmişti. Onu gülümsetmek için, “Beşinci katta oturmanız ne kötü, küçükhanım,” demişti, “daha yukarıda otursaydınız sizi birazcık daha fazla seyredebilirdim.” Genç kadın, on beş dakika sonra yeniden asansörü çağırmıştı. “Her şey yolunda mı, küçükhamm?” diye sormuştu Abe. “Evet, galiba yolunda. Evet, elbette Abe,” demişti kız. Hâlâ değiştirmediği parti kıyafetiyle, tek başına dışarı çıkmış, bir daha da dönmemişti. Cesedi epey uzakta, şehir merkezinde, Midtown Tüneli girişi yakınlarında bulunmuştu. Lauren Klein ve Bindy Candell’in son saatleri araştırıldığında, onların da eve geç döndüğü, erkek arkadaşlarını içeri davet etmeyip kısa süre sonra yeniden dışarı çıktıkları anlaşılmıştı. Sanki kızların üçü de Hayat’ı geri çevirmiş, arkasından Ölüm’e verdikleri randevuya yetişmek için aceleyle yola koyulmuştu.

Saskia, Lauren ve Belinda soyulmamışlardı. Parmaklarmdaki yüzükler, küpeleri, kolyeleri, pazı bilezikleri yerli yerindeydi. Cinsel saldırıya da uğramamışlardı. Cinayet sebebi olabilecek bir ipucuna ulaşılamamıştı ama, her üç erkek arkadaş da sevgililerini takip eden biri olabileceğini söylemişti. Ölümlerinden önceki günlerde, üç kadın da “sinsice etrafta dolaşan” Panama şapkalı tuhaf bir yabancıdan söz etmişlerdi. Vineyard Haven’daki otel süitinde yaptığı basın açıklamasında, ağırbaşlı bir tavırla purosunu içen Brad Marsalis, “Sky adeta idam edildi,” demişti muhabirlere ve fotoğrafçılara. “Sanki birisi onu ölüme mahkûm etti ve sonra da cezayı şeyle, soğukkanlılıkla infaz etti.” 7 Solanka ve Eleanor’un ayrılığı, arkadaş çevrelerinde şok dalgaları etkisi yapmıştı. Yıkılan her evlilik devam edenleri sorguya çeker. Malik Solanka, şehirdeki kahvaltı masalarında, yatak odalarında ve başka şehirlerde, dile getirilmeyen, bazen de getirilen sorulardan oluşan bir zincirleme tepkime yarattığının farkındaydı: Bizim ilişkimiz hâlâ iyi gidiyor mu? Tamam, o zaman ne kadar iyi? Bana

söylemediğin şeyler var mı? Bir sabah uyandığımda yatağımı bir yabancıyla paylaştığımı fark etmeme sebep olacak bir şey söyleyecek misin? Yarın dünü nasıl yeniden yazacak, gelecek hafta geçen beş, on, on beş yılı nasıl bozacak? Sıkıldın mı? Bu benim suçum mu? Sandığımdan daha mı güçsüzsün? O adam mı? O kadın mı? Sorun cinsel hayatımız mı? Çocuklar mı? Düzeltmek ister misin? Düzeltecek bir şey kaldı mı? Beni seviyor musun? Beni hâlâ seviyor musun? Ben seni, ah İsa, yüce İsa, hâlâ seviyor muyum?

Arkadaşlarının kaçınılmaz surette, belirsiz bir ölçüde onu sorumlu tuttuğu bu şiddetli ıstıraplar, yankılar halinde Solanka'ya döndü. Eleanor, Solanka'nın ısrarla yasaklamasına rağmen, Manhattan'daki telefon numarasını isteyen herkese veriyordu. Görünen o ki, kadınlardan çok erkekler onu arayıp paylama ihtiyacı hissediyordu. Yıllar önce yerinde olmadığı için telefonuna Eleanor'un cevap verdiği post-hipi Budist yayıncı Morgen Franz, sıranın en başındaydı. Morgen, Californialı olduğu gerçeğinden kaçmak için Bloomsbury'ye sığınmıştı ama sözcükleri uzatarak konuşmasına sebep olan ağır HaightAshbury aksanmdan asla kurtulamamıştı. “Bu iş beni hiç memnun etmedi dostum,” demek için aramıştı Malik'i, acısını vurgulamak için sesli harfleri her zamankinden de çok uzatıyordu. “Dahası, memnun olan kimse yok. Bunu niçin yaptığını bilmiyorum, dostum, ama bir ahmak ya da pislik olmadığın için eminim kendine göre sebeplerin vardır, birtakım sebepler bulduğuna hiç şüphem yok, anlıyorsun ya? Hem de iyi sebepler bulmuşsundur, dostum, buna hiç şüphem yok, yani sana söyleyebileceğim tek şey var, o da seni çok sevdiğim, anlıyorsun ya? İkinizi de çok seviyorum ama şu anda sana çok öfkeli olduğumu söylemek zorundayım.” Solanka arkadaşının kızarmış, kısa sakallı yüzünü gözlerinin önüne getirebiliyor, duygularını vurgulamak için sık sık kırpıştırdığı içlerine göçük gözlerini hayal edebiliyordu. Franz'm tasasızlığı efsane haline gelmişti

-“kimse Morg'dan serinkanlı olamaz”, sloganı buydu-, dolayısıyla bu ateşli telaşı oldukça şaşırtıcıydı. Bununla birlikte, Solanka sakin davranmayı başardı ve kendine duygularını açıkça ve geri alınamaz biçimde ilan etme izni verdi.

“Altı-yedi yıl önce,” dedi, “çocuk yapmayı reddettiğin için Lin gözyaşları içinde Eleanor'u arardı ve ben ne düşünürdüm, biliyor musun? Kendine göre sebeplerin olduğunu, insan ırkının sana hissettirdiği derin hayal kırıklığıyla her gün uğraşmak zorunda kaldığım ve çocuklar konusunda da

kendini savunmayı tercih ettiğini. Ben de o günlerde ‘sana çok öfkeliydim’ Morgen. Lin’in bebekler yerine kedilerle avunmak zorunda kaldığını gördüm, bundan hiç hoşlanmadım ve bil bakalım ne oldu? Ne seni azarlamak için telefonla aradım ne de bu konuya uygun düşen Budist öğretisinin ne olduğunu sordum, çünkü karınla aranda olup bitenlere burnumu sokmamam gerektiğini düşündüm. Ona dayak atmadığın için ya da başka bir deyişle zarar verdiğin onun bedeni değil de ruhu olduğu için, bunun ikiniz arasında özel bir mesele olduğunu düşündüm. Bu yüzden bana bir iyilik yap ve ortadan kaybol. Bu senin hikâyen değil. Benim hikâyem.” Eski dostlukları, birlikte geçirdikleri sekiz ya da dokuz Noel gecesi, Trivial Pursuit, sessiz sinema müsabakaları, paylaştıkları sevgi böylece yok oldu gitti. Ertesi sabah, Lin EYanz, söylediklerinin affedilmeyecek şeyler olduğunu bildirmek için Solanka’yı aradı. “Lütfen şunu bil ki,” diye ekledi, fısıltı gibi yumuşak, fazlasıyla resmî, Vietnam aksanlı Amerikan İngilizcesiyle, “Eleanor’u terk etmen Morgen’le beni birbirimize her zamankinden çok yaklaştırdı. Eleanor da güçlü bir kadın ve ilişkisinin yasını tuttuktan sonra hayatının dizginlerini yeniden eline alacak. Hepimiz hayatımıza sensiz devam edeceğiz Malik, sense bizleri hayatından kovduğun için daha yoksul olacaksın. Senin için üzülüyorum.”

Elinizde bir bıçakla uyuyan karınızın ve çocuğunuzun çevresinde dolaştığınızı başka birine anlatmak bir yana, söyleyemezsiniz bile. Böyle bir bıçak, ağlayan bir bebek yerine uzun tüylü bir kediyi tercih etmekten çok daha büyük bir suçun simgesidir. Solanka bu tüyler ürpertici, esrarengiz olayın nasılını niçinini bilmiyordu. *Bu gördüğüm bir hançer mi, kabzası elimde?* Günahkâr Macbeth gibi kendisi de orada olduğunu, silahın elinde olduğunu biliyordu ve bu imgeyi sonradan değiştirmek ya da silmek olanaksızdı. Bıçağı uyuyan kalplere saplamamış olması masum olduğu anlamına gelmiyordu. Bıçağı sıkı sıkı tutarak öylece durması yeter de artardı bile. Suçluydu, suçlu! Sert, arkadaşlığını yıkacak 'sözcükler kullanarak eski dostuyla konuşurken bile, Malik Solanka bu sözcüklerin samimiyetsizliğinin farkındaydı, Lin’in sitemlerini hiç yorum yapmadan kabullendi. Keskinliğini ölçmek için başparmağını Sebatier marka bıçağın ağzında dolaştırdığı anda, itiraz etme hakkından feragat etmişti. Bu bıçak artık onun hikayesiydi ve hikâyesini yazmak için Amerika’ ya gelmişti.

Hayır! Umutsuzluk içinde, ***yazılanları bozmak*** için gelmişti. Olmak değil, yok olmak için. Yeniden yaratılışın ülkesine, kırmızı pantolon askılı Jedi Mark Skywalker’m memleketine, paradigmatik modern edebiyat

geleneği kendini -geçmişini, bugününü, gömleklerini, hatta adınıaşk uğruna yeniden yaratan bir adamın hikâyesi olan ülkeye uçmuştu ve burada, anlatılarından neredeyse tamamen kopuk olduğu bu yerde, böyle bir yeniden yapılandırmanın ilk aşamasına yeltenmeyi tasarlıyordu; başka bir deyişle -ölen kadınlara karşı duyarsızca kullandığı mekanik betimlemeyi şimdi de kasten kendisi için kullanıyordutamamen silinecek, eski programı “tamamen iptal edecekti”. Şimdi kullandığı yazılımda bir virüs, muhtemelen öldürücü bir hata vardı. Benliğini benliksizleştirmekten azı işe yaramayacaktı. Bütün mekanizmayı temizleyebilirse, belki virüs de çöp tenekesini boylayacaktı. Ancak ondan sonra yeni bir adam inşa etmeye başlayabilirdi belki. Ciddiyetle, düz anlamıyla düşünüldüğünde, lafın gelişi söylenmediğinde ne kadar fantastik, hayalî bir istek olduğunu bütün açıklığıyla görüyordu ya, kulağa ne kadar çılgınca gelse de, harfi harfine bunları yapmak istiyordu. Diğer seçeneği neydi ki? İtiraf, korku, ayrılık, polis, kafa doktorları, Broadmoor, utanç, boşanma, hapishane? Cehenneme inen basamaklar merhametsiz görünüyordu. Üstelik en büyük cehennem, büyüyen oğlunun hayalinde bırakacağı cehennem olavaktı: alev alev yanarak sonsuza kadar dönen bir bıçak. O anda, kaçışın gücüne dair neredeyse dinî bir inanç uyanmıştı içinde. Kaçmak diğerlerini ondan, kendini de kendinden kurtaracaktı. Onu hiç tanımayan insanlarla dolu bir yere gidecek, bilinmezlikle yıkanacaktı. Yasaklı Bombay yıllarından kalma bir hatıra kararlılıkla dikkatini çekmeye çalışıyordu: 1955 yılında bir' gün, Bay Venkat -bu önemli bankerin oğlu Chandra, on yaşındaki Malik’in en iyi arkadaşıydıaltmış yaşına basmış ve bir *sanyasi* olmaya karar vermiş, üzerine Gandhi’ninkileri hatırlatan bir peştamal geçirmiş, bir eline tahta bir asa, diğerine de bir dilenci çanağı alıp ailesini sonsuza dek terk etmişti. Malik, Bay Venkat’ı severdi, çok heceli, ağızdan yuvarlanırcasma çıkan, Güney Hintlilere özgü adını baştan sona ve hızla söylemesini isteyerek Malik’e takılırdı adam: Balasubramanyam Venkataraghavan. Heceleri söylemeye çalışırken küçük dili tökezleyen Malik’i, “Haydi oğlum, daha hızlı,” diye teşvik etmeye çalışırdı. “Sen de benimki kadar muhteşem bir ismin olsun istemez miydin, söyle bakalım?”

Malik Solanka, Warden Caddesi’nden biraz uzaktaki Methwold’s Estate denilen mahallede, kapısının üzerinde Noor Ville yazan bir apartmanın ikinci katında oturuyordu. Venkatlar da aynı kattaki diğer dairede yaşiyor, çok mutlu bir aileye benziyorlardı: Hatta Malik bu aileye kendini bildi bileli imrenmişti. Şimdi her iki dairenin de kapısı açıktı, Bay Venkat eski hayatına

sonsuza dek veda ederken, faltaşı gibi açılmış gözleriyle ciddi çocuklar, şaşkına dönmüş yetişkinlerin çevresine toplanmışlardı. Venkatların dairesinin derinliklerinden yetmiş sekizlik bir plağın cızırtılı sesi geliyordu: Ink Spots'un, Bay Venkat'ın en sevdiği grubun şarkılarından biri çalıyordu. Annesinin omzuna yaslanmış ağlayan Bayan VenÖfke kat'ın görüntüsü küçük Malik Solanka'yı çok etkiledi. Banker dönüp yürümeye başlayınca, Malik birden ona seslendi: "Balasubramanyam Venkataraghavan!" Sonra, giderek hızlanarak ve daha yüksek sesle, aynı anda boğulur ve çığlık atar gibi olana kadar tekrar etti: "Balasubramanyamvenkataraghavanbalasubramanyamven k a t a r a g h a v a n B A L A S U B R A M A N Y A M VENKATARAGHAVAN!"

Banker ağırbaşlı bir tavırla durdu. Ufak tefek, sıska bir adamdı, nazik bir yüzü ve parlak gözleri vardı. "Çok güzel söyledin, hızın da etkileyiciydi," diye yorum yaptı. "Hiç hata yapmadan beş kez tekrar ettiğin için, tam beş tane soruna cevap vereceğim, tabii sormak istiyorsan."

Nereye gidiyorsun? "Bilgi ve şayet mümkünse huzur aramaya." Niçin takım elbiseni giymiyorsun? "Çünkü istifa ettim." Bayan Venkat niçin ağlıyor? "Bu soruyu ona sormalısın." Ne zaman geri geleceksin? "Bu adım, Malik, son adımımdır ve sonsuza dek sürecek." Peki ya Chandra ne olacak? "Bir gün anlayacak." Artık bizi sevmiyor musun? "Altıncı sorunu sordun. Hakkını kaybettin. Bundan sonra uslu bir çocuk ol. Arkadaşına destek ol." Malik Solanka, Bay Venkat tepeden aşağı inerek uzaklaştıktan sonra, annesinin ***sanyasV***lerin felsefesini açıklamaya çalıştığını hatırladı: Bu felsefeye gönül veren erkek bütün mallarından ve dünyevi bağlantılarından vazgeçiyor, ölümle buluşmadan önce Tanrısal olana yaklaşmak için hayatla arasındaki bağları kesip atıyordu. Bay Venkat evini terk etmeden önce işlerini yoluna koymuş, ailesinin geçim sıkıntısı çekmemesini garanti altına almıştı. Ama asla geri dönmeyecekti. Malik anlatılanların çoğunu anlamamış,' ama Chandra aynı gün geç saatlerde babasının eski Ink Spot plaklarını parçalamaya başladığında, "Bilgiden nefret ediyorum! Huzurdan da. Huzurdan gerçekten ***nefret ediyorum," diye haykırdığında arkadaşının ne demek istediğini hemen kavramıştı.***

İnançlıların seçimlerine öykünen inançsız bir adamın zevksiz ve uygunsuz bir sonuç elde etmesi kaçınılmazdı.

Profesör Malik Solanka peştamal kuşanmamış, eline bir dilenci çanağı almamıştı. Kaderini sokaklara ve yabancıların hayırseverliğine teslim etmek yerine birinci mevkide JFK'e uçmuş, kısa süreliğine Lowell'da bir oda

tutmuş, bir emlakçıyı aramış ve şansı hemen yaver gitmiş, kendini bu ferah Batı Yakası devre mülkünde buluvermişti. Manaus, Alice Springs ya da Vladivostok'a gitmek yerine, tamamen meçhul biri olmadığı, kendisine tamamen yabancı olmayan, dilini konuşabildiği, yolunu bulabildiği ve yerlilerinin alışkanlıklarını az çok anladığı bir şehre gelmişti. Düşünmeden harekete geçmiş, plan program yapmadan uçaktaki koltuğuna oturup kemerini takmış, sonra da reflekslerinin yönlendirdiği kusurlu seçimini kabullenmekle yetinmiş, ayaklarının zorlanmadan döndüğü bu beklenmedik yolda ilerlemeye razı olmuştu. New York'ta yaşayan bir *sanyasi*, dubleks dairede oturan ve kredi kartı olan bir *sanyasi* başlı başına çelişkiler yumağıydı. Pekâlâ. Çelişkiyi sahiplenecekti ve zıtlıklarla örülü doğasına rağmen hedefinin peşinde ilerleyecekti. O da inziva ve huzur peşindeydi. Dçmek ki, eski kişiliğini iptal etmesi, bir kenara bırakması gerekiyordu. Kişiliğinin gelecekte bir gün lahdinden fırlayan bir hortlak gibi peşine düşüp onu geçmişin mezarına sürüklemeye çalışmayacağından emin olmalıydı. Başarısız olacağı varsa başarısız olurdu tabii, ama insan hâlâ çabalarken başarısızlığı ve onu takip edecekleri düşünmemeliydi. Ne de olsa, en yükseklere sıçrayan Jay Gatsby bile sonunda yenilgiye uğramış, ama yere çakılmadan önce o muhteşem, kırılgan, altın şapkalı, örnek gösterilen Amerikan hayatını yaşamıştı.

Uyandı, yatağında doğruldu -üzerinde yine giysileri, nefesinde kuvvetli bir içki kokusu vardıama evine ne zaman ya da nasıl ulaştığını bilmiyordu. Bilinci yerine gelince kendinden korkmaya başladı. Ne yaptığını bilmediği bir gece daha geçirmişti. Video kasedinde boş, karlı bir görüntü daha. Ama tıpkı önceki gibi ellerinde ya da giysilerinde kan izi, üzerinde silah ya da bir beton parçası yoktu. Sendeleyerek doğruldu, televizyonun uzaktan kumandasını buldu ve yerel haber bülteninin sonuna yetişti. Beton Katili ya da Panama Şapkalı Adam'a, yeni bir sosyetik güzelin öldürüldüğüne dair hiçbir haber yoktu. Yaşayan taşbebeklerden bir başkası kırılmamıştı. Hızla ve derin nefesler alarak sırtüstü yatağa serildi. Ayakkabılarını ayaklarıyla iteleyerek çıkardı ve örtüleri ağrıyan başının üstüne çekti.

Bu dehşete aşinaydı. Uzun zaman önce, bir Cambridge yurdunda geçirdiği ilk günde de yatağa kıvrılmış, yeni üniversite öğrencisi hayatıyla yüzleşmeyi başaramamıştı. Tıpkı o zamanki gibi şimdi de panik ve iblisler dört bir yandan üzerine saldırmıştı. İblislere karşı savunmasızdı. Onların yarasa kanatlarının hışırtısını kulaklarında duyuyor, inanmadığı ama kullandığı dilde, duygularında, kişiliğinin denetleyemediği bölümünde

ortaya çıkan cehenneme çekmek için hortlak parmaklarını ayak bileklerinin çevresine, doladıklarını hissediyordu. İçinde büyüyen, denetleyemediği bu şey iyice azıtmış, güçsüz parmaklarının arasından kurtulmuştu... Krysztof Waterford-Wajda ona ihtiyacı olduğunda neredeydi? Haydi, Dubdub, kapıyı tıklat ve beni bu esneyen uçurumun kıyısından çek kurtar. Ama Dubdub Cennet kapısının ötesinden dönüp Solanka' nın kapısını tıklatamazdı.

Bu değil, dedi Solanka kendi kendine, sayıklar gibi. Bunca yolu gelmesine sebep olan hikâye bu olamazdı! Onu buraya sürükleyen, bir Jekyll ve Hyde melodraması, ucuz bir macera olamazdı. Hayatının mimarisinde gotik öğelere, çılgın bir bilim adamının laboratuvarına, fokurdayan imbiklere, şeytani bir başkalaşıma neden olan iksirlere yer yoktu. Yine de korkudan, dehşetten kurtulamıyordu. Örtülere sıkıca sarındı, başını iyice örttü. Giysilerinde sokak kokusu vardı. Suç işlediğini gösteren bir ipucu yoktu. Hakkında bir soruşturma açılmamıştı. Yaz aylarında Manhattan'da ortalama kaç erkek Panama şapkası takıyordu, kim bilir? En az yüzlerce kişi olmalı. Peki o zaman niçin kendine işkence ediyordu? Çünkü bıçak olayı mümkünse bu da mümkündü. Koşullar da aleyhindeydi: Üç gece boyunca ne yaptığını hatırlamıyordu ve üç genç kadın ölü bulunmuştu. Bu birleşimi de karanlıktaki bıçak gibi mutlak sessizlikle karşılaması gerekiyordu ama olanları saklayıp görmezden gelemiyordu. Ayrıca Cafe Mozart'ta farkında olmadan ettiği küfürler de vardı. Mahkûm edilmesine yetecek kadar kanıt yoktu ama kendi yargıcı yine kendisiydi ve jüri hâlâ salona dönmemişti.

Zihni hâlâ bulanıktı, telefonu alıp bir numarayı çevirdi ve mekanik sesler tarafından tekrarlanan bitmek bilmez girizgâhlardan sonra sesli mesajlarını dinledi. *Bir adet yeni mesajınız bulunmaktadır. Sıradaki BİR adet yeni mesajınız henüz dinlenmemiştir. Birinci mesaj*. Sonra, Eleanor'un yıllar önce âşık olduğu sesi ulaştı kulağına. "Malik, kendini unutmak istediğini söylüyorsun. Bense sana kendini çoktan unuttuğunu söylüyorum. Öfkenin sana hükmetmesini istemediğini söylüyorsun. Ama bana kalırsa öfkene daha önce hiç bu kadar teslim olmamıştın. Beni unutmuş olsan da, ben seni hatırlıyorum. O bebek hayatlarımızı mahvetmeden önce nasıl biri olduğunu hatırlıyorum. Eskiden her şey ilgini çekerdi. Ben de buna bayılırdım. Neşeni, berbat sesine rağmen şarkı söylemeni, komik taklitlerini hatırlıyorum. Bana kriketi sen sevdirdin, şimdi Asman'm da sevmesini istiyorum. İnsanları merak eder, yapabileceklerimizin en iyisinin ne olduğunu düşünürdün, ama yapabildiğimiz en kötü şeylere de kendini

kandırmadan bakardın. Hayatı, oğlumuzu, beni sevdiğini hatırlıyorum. Bizi terk ettin, ama biz seni terk etmedik. Evine dön, sevgilim. Lütfen eve dön.” Örtüsüz, cesur, insanın kalbini parçalayan sözcükler. Ama ^rada yine bir boşluk vardı. Öfkesinden ve unutmaktan Eleanor’a ne zaman söz etmişti? Belki de eve döndüğünde sarhoştu, olanları açıklamak istemişti. Belki de ona bir mesaj bırakmıştı ve dinlediği de Eleanor’un cevabıydı. Eleanor her zamanki gibi Solanka’nın anlattıklarından fazlasını işit, mişti. Aslında, kısacası, dinlemiş ve korkusunu işitmişti.

Kendini kalkmaya zorladı, soyundu ve duş aldı. Dairenin boş olduğunu fark ettiğinde mutfakta kahve hazırlıyordu. Oysa Wislawa’nm bugün gelmesi gerekirdi. Kadın niçin gelmemişti? Solanka ona telefon etti. “Efendim?” Tamam, duyduğu Wislawa’mn sesiydi. “Wislawa?” dedi aksi bir tavırla. “Ben Profesör Solanka. Senin bugün işe gelmen gerekmiyor muydu?” Uzun bir sessizlik oldu. “Profesör?” dedi Wislawa ürkek bir tavırla, alçak sesle. “Hatırlamıyor musunuz?” Solanka vücut sıcaklığının hızla düştüğünü hissetti. “Neyi? Neyi hatırlayacakmışım?” Wislawa’mn sesi her an ağlamaya başlayacakmış gibi titriyordu. “Profesör, beni kovdunuz ya? Hem de niçin? Haksız yere. Tabii ki hatırlarsınız. Ya söyledikleriniz? Eğitimli bir adamdan böyle laflar duyacağım kırk yıl düşünsem aklıma gelmezdi. Sizinle işim bitti. Arayıp sormanıza rağmen dönemem.” Arkasında biri konuşuyordu, bir kadın sesi geliyordu; Wislawa kararlı bir tavırla, aceleyle ekledi: “Fakat kira kontratınızda ücretimle ilgili bir madde de var. Beni haksız yere kovduğunuz için ücretimi almaya devam edeceğim. Ev sahibiyle konuştum, onlar da bana hak verdi. Sizi arayacaklar. Biliyorsunuz, uzun süredir Bayan Jay için çalışıyorum.” Malik Solanka tek kelime etmeden telefonu kapattı.

Kovuldun. *Bir film sahnesi gibi. Kırmızı etekli kardinal, Papa’nın veda mesajını iletmek için altın basamaklardan iner. Kadın şoför,, küçük arabasının içinde beklemektedir ve arabanın camına doğru eğilen zalim habercinin yüzü, Solanka’nm yüzüdür.*

Şehir, Anvil adlı böcek ilacıyla ilaçlanıyordu.Staten Island’da birkaç tane kuşun Batı Nil virüsünden öldüğü anlaşılmıştı ve belediye başkanımn işi şansa bırakmaya niyeti yoktu. Sivrisineklere karşı seferberlik başlatılmıştı. Alacakaranlıkta dışarı çıkmayın! Uzun kollu giysiler giyin! İlaçlama sırasında bütün pencerelerinizi kapatın ve havalandırma cihazlarını çalıştırmayın! Bu müdahaleci radikalizme rağmen yeni milenyumun başından beri hastalık hiçbir insanda görülmemişti. (Sonradan birkaç vaka

OFtaya çıkmış ama hiçbiri ölümle sonuçlanmamıştı.) Amerikalıların bilinmeyen karşısındaki ürkekliği, olmayan sorunları telafi etme çabaları AvrupalIları her zaman güldürmüştür. Eleanor Solanka -insanların en mülayimi Eleanor bile-, “Paris’te bir arabanın egzozu patlasa,” demekten hoşlanırdı, “ertesi gün milyonlarca Amerikalı tatil rezervasyonlarını iptal ediyor.”

Solanka ilaçlama yapılacağını unutmuş, saatler boyunca gökten yağan görünmez zehrin altında dolaşmıştı. Bir an, hafıza kaybı için böcek ilacını suçlamayı düşündü. Astımlılar kriz geçiriyor, binlerce ıstakozun öldüğü söyleniyor, çevreciler vızıldayıp duruyordu. Niçin Solanka da böyle yapmasın? Ama doğuştan gelen adalet anlayışı bu yola sapmasına engel oluyordu. Sorunlarının kimyasal değil varoluşsal bir temeli olması akla daha yatkındı.

Şayet kulaklarınla duyduysan, sevgili Wislawa,

öyle olmuş demektir. Ama anlıyorsun ya, ne yaptığımın farkında değildim... ***Davranışlarını denetim altına almakta zorlanıyordu. Profesyonel yardım almaya kalkıştığı takdirde doktorun ağır sinirsel çöküntü teşhisi koyacağını tahmin ediyordu. (Solanka’nm yerinde Bronislawa Rhinehart olsa, bu teşhisi memnuniyetle kabullenir ve hemen dava açacak birilerini aramaya başlardı.) Zihninde güçlü bir düşünce belirdi: Zaten başından beri bir tür sinirsel çöküntüyü davet ettiğini şaşkınlıkla fark etti. Yok olmak hakkında düşünmüş, bu düşünceyi yere göğe sığdıramamıştı! Şimdi kişiliğinin bazı kronolojik dilimleri arasındaki bağlantıyı yitirince -tam anlamıyla zaman içinde parçalarına ayrılıp dağılmaya başlayıncaniçin bu kadar şaşırıyordu ki? Ne dilediğine dikkat et, Malik. W.W. Jacobs’u unutma. Maymun pençesi hikâyesini hatırla.***

Kadastrocu’nun Şato’ya geldiği gibi gelmişti New York’a: kararsızlık içinde, son anda ve gerçekçi olmayan umutlarla. Konaklayacağı yer zavallı Kadastrocu’ nunkinden biraz daha rahattı, geldiği günden beri sokaklarda dört dönüyor, içeri girmenin yolunu arıyor, büyülü, görünmez, melez kalbine giden yolu keşfettiği takdirde, bir şehir çocuğu olarak bu büyük DünyaKenti’nde şifa bulacağını kendi kendine tekrarlıyordu. Bu mistik sav, besbelli çevresindeki sürekliliği de değiştirmişti. Genel gerçeklik anlayışı ve metropol yaşantısının kurallarına göre her şey mantıklı işliyor görünse de, aslında gizem her yerdeydi. Eakat belki de bağlantı yerleri sökülen tek kimlik kendisininki değildi. Bu altın dönemde, bolluk çağı maskesinin

altında, Batılı bireylerin, Amerika'daki insanların içindeki çelişkiler ve yokluk da derinleşiyor ve artıyordu. Belki de bu geniş çaplı parçalanma, ateş, mücevherlerle süslü giysiler ve gizli kül şehrinde, kamusal hazcılık ve kişisel korku çağında görünür hale gelecekti.

Yönünü değiştirmesi gerekiyordu. Bitirdiği hikâye başladığı hikâye olmayabilirdi. Evet! Hayatının idaresini yeniden ele geçirecek, kırılan parçalarım toplayıp birleştirecekti. Kişiliğinde yapmak istediği değişiklikleri kendisi başlatacak ve gerçekleştirecekti. Kendisini saran bu baskıcı ve tatsız havaya, bu dalgın sürüklenişe kapılmayacaktı. Bu para delisi şehrin; azgın Jokerlerin ve Penguenlerin planlarını engelleyecek bir Batman (hatta Robin bile) olmadan koşuşturduğu bu Gotham'm; hiçbir Süpermen'in adımını atmaya cesaret edemediği, Kriptonit'ten yapılma bu Metropolis'in; servetin zenginlik, sahip olma hazzının mutluluk zannedildiği, insanların ham varoluşun kaba, pürüzlü gerçeklerini ovarak parlatacak kadar cilalı hayatlar yaşadığı, uzun zamandır ayrı dolaşan insan ruhlarının temas etmeyi bile güçbela hatırladığı bu şehrin tek başına onu kurtarabileceğine nasıl ikna olabilmişti: Masallara konu elektriğinin erkekleri ve erkekleri, ve erkekleri ve kadınları ayıran elektrikli tellere güç verdiği bu şehir mi kurtaracaktı onu? Roma, orduları güçten düştüğü için değil, Romalılar Romalı olmanın ne anlama geldiğini unuttuğu için düşmüştü. Peki bu yeni Roma kırsal bölgelerinden daha taşralı olabilir miydi: Bu yeni Romalılar neye nasıl değer vereceklerini unutmuş, ya da bunu hiç öğrenmemiş olabilir miydiler? Bütün imparatorluklar bu kadar liyakatsiz miydi, yoksa söz konusu imparatorluk hakikaten incelikten iyice mi yoksundu? Bu telaşlı çalışma ve maddi bolluk dünyasında artık hiç kimse zihnin ve kalbin ağır taşocağı işçiliğiyle uğraşmıyor muydu? Ey Rüya-Amerika, medeniyetin büyük yolculuğu obezite ve ıvır zıvırla, Roy Rogers ve Planet Hollywood'da, *USA Today*'de ve E!'de mi sona erecekti; yoksa milyon dolarlık televizyon yarışmalarının açgözlülüğünde ya da duvardaki sineği bile izleyen röntgencilik tutkunluğunda mı; veya konukları şovdan sonra birbirini öldüren Ricki, Oprah ve Jerry'nin günah çıkarma hücrelerinde ya da karanlıkta oturup cehaletlerini beyazperdeye doğru uluyan gençler için tasarlanmış, tuvalet mizahı yapan salak ile avanak komedilerde mi? Hatta JeanGeorges Vongerichten ve Alain Ducasse'nin ulaşılmaz yemek masalarında mı? Peki ulvi coşkunun kilidini açgn gizli anahtarları kim arayacak? Tepe'deki Şehri kim yıktı, herkes; masumlar, zihinsel engelliler, suçlular gelip yan yana ölebilsin diye kim onun yerine

ölüm demokrasisi dağıtan bir dizi elektrikli sandalye koydu? Cennet'i asfaltla kaplayıp otopark yapan kim? George W. Gush'un sıkıcılığına ve Al Bore'un fışkırtısına razı olan kim? Charlton Heston'ı kafesinden çıkarıp arkasından çocukların niçin vurulduğunu soran kim? Peki Kutsal Kâse'ye ne oldu, Amerika? Ey siz, Yanki Galahadlar, Hoosier Lanscelotlar, ey ağıl Parsifalleri, Yuvarlak Masa'ya ne oldu? Malik içinde fokurdayarak yükselen taşkını hissetti ve engel olmaya çalışmadı. Evet, Amerika onu da baştan çıkarmıştı; evet, ışıltısıyla ve muazzam iktidarıyla Solanka'yı kışkırtıyordu ve bu hayranlığı yüzünden ödün vermek zorunda kalmıştı. Amerika'nın karşı olduğu yönlerine kendi içinde de saldırmalıydı. Söz verdiği gibi ebediyen alıkoymuştu Amerika onu. Şimdi herkes Amerikalıydı, en azından Amerikanlaşmıştı: Hintliler, İranlIlar, Özbekler, Japonlar, Lilliputlular; hepsi. Amerika dünyanın oyun sahası, kural kitabı, hakemi ve topuydu. Amerika karşıtlığı bile kılık değiştirmiş Amerikancılıktı; nihâyetinde Amerika'nın şehirdeki tek gösteri, Amerika meselesinin eldeki tek sorun olduğunu kabul etmek anlamına geliyordu ve bu yüzden, herkes gibi Malik Solanka da elinde şapkasıyla onun yüksek tavanlı koridorlarında dolaşıyor, ziyafet masasında bir yer kapabilmek için yalvarıyordu: Ama bu, onun gözlerinin içine bakamayacağı anlamına gelmiyordu. Arthur tahttan indirilmiş, Excalibur yitip gitmiş, kara Mordred kral olmuştu. Yanında, Camelot tahtında da kız kardeşi cadı kraliçe Morgen le Fay oturuyordu.

Profesör Malik Solanka, hamarat bir erkek olmakla övünürdü. Becerikli elleriyle iğneyi ipliğe geçirebilir, kendi giysilerini onarabilir, gömleklerini ütüleyebilirdi. Felsefe bebeklerini yapmaya başladığında bir süreliğine bir Cambridge terzisine çıraklık etmiş, bir karışlık felsefecilerinin giysilerini biçip dikmeyi öğrenmiş, Minik Beyin için sokak modasına uygun kıyafetler tasarlamıştı. Wislawa gelse de gelmese de yaşadığı yeri temiz ve düzenli tutmayı bilirdi. Bundan böyle aynı ev idaresi kurallarını kendi zihinsel ve ruhsal hayatına da uygulayacaktı.

Çin çamaşırhanesinin mor renkli çamaşır torbasını sağ omzuna atıp Yetmişinci Cadde boyunca yürümeye koyuldu. Columbus'a dönerken, kulağına şu monolog çalındı: "Eski karım Erin'i hatırlarsın. Tess'in annesi. Evet, aktris olan; artık genellikle reklamlarda oynuyor. Ne oldu biliyor musun? Yeniden birlikteyiz. Ne tuhaf, değil mi? Tam iki yıl onun en büyük düşmanım olduğunu düşünmekle, sonraki beş yıl da daha iyi ama yine de karmaşık bir ilişkiyi sürdürmeye çalışmakla geçti! Arada bir Tess'le birlikte

onu da davet etmeye başlamıştım. Doğrusunu istersen, Tess annesine yakın olunca rahat ediyor. Derken bir gece oluverdi. Evet, o zaman tek gecelik bir yakınlaşma olduğunu sanmıştım. Bir ara odanın diğer ucunda, her zamanki sandalyemde oturmak yerine kalkıp onun yanma, kanepeye oturdum. Biliyor musun; onu arzulamaktan asla vazgeçmemiştim, sadece arzum bir yığın başka şeyin, doğrusunu istersen dağ gibi bir öfkenin altına gömülmüştü, ama o anda birden ortaya çıkıverdi ve bum! Sel gibi taştı. Doğrusunu istersen yedi yıl boyunca epey birikmişti, ona duyduğum arzu yani; hatta öfke arzumu iyice yoğunlaştırmıştı, öyle ki, eskisinden çok daha harikaydı. Ama asıl şunu anlatacağım: Kanepeye doğru yürüdüm, olanlar oldu ve sonra bana şöyle dedi: ‘Biliyor musun, yanıma geldiğin zaman beni öpecek misin, yoksa bana vuracak mısın anlayamadım.’ Sanırım kanepeye ulaşana kadar ben de emin değildim. Doğrusunu istersen.”

Bunları yüksek sesle anlatan zayıf ve uzun boylu, kıvırcık saçlı, Art Garfunkel’i andıran kırklı yaşlarındaki adam, benekli bir köpeği dolaştırıyordu. Solanka, adamın kıvırcık kızıl saçlarının halesine gizlenen cep telefonu kulaklığını ilk anda göremedi. Bu günlerde hepimiz ayyaşlara ve kaçıklara benziyoruz, diye düşündü; yolda yürürken sırlarımızı rüzgâra açıyoruz. İşte zihnini meşgul eden bölünmüş çağdaş gerçekliğin çarpıcı bir örneği tam karşısındaydı. Köpeğini dolaştıran, şu anda sadece telefon sürekliliğinde var olan

-sessizliğin sesinde oyalananArt, alternatif evrende. Yetmişinci Cadde Sürekliliği’nde en derin mahremiyetini yabancılara açık ettiğinden habersizdi. Profesör Solanka, New York’u bu yönüyle çok seviyordu. Başka insanların hikâyeleriyle çevrelenmiş olma hissinden, kendisinin de bir karakter olup içine karışmasına ihtiyaç duyulmayan bir hikâyenin ortasındaki şehirde hayalet gibi dolaşmaktan zevk alıyordu. Peki ya adamın karısı için beslediği çelişik duygular, diye düşündü Solanka: karını anlamak için, Amerika’yı oku. Belki ben de hâlâ o kanepeye doğru yürüyorum.

Günün gazeteleri beklenmedik bir rahatlama sağlamıştı Solanka’ya. Televizyonu çok geç açmış olmalıydı çünkü SkyRepı-Bindy cinayetiyle ilgili gelişmeleri yakalayamamıştı. Solanka, polis ekibinin -bu soruşturma için üç farklı bölgenin emniyet müdürlükleri güçlerini birleştirmiştigenç

kızların sevgililerini sorgulamak için içeri aldığını okudu ve ferahladı. Gençler serbest bırakılmıştı ve henüz resmî bir suçlama yapılmamıştı ama polisler epeyce ciddi görünüyordu ve genç adamlar Riviera yatlarına ya da Güney Asya sahillerine gitmekte acele etmemeleri konusunda uyarılmıştı.

Soruşturmaya yakın bazı açıklanmayan kaynaklardan öğrenildiğine göre, “Panama Şapkalı Adam” teorisi hiç ciddiye alınmıyordu; belli ki bu gizemli takipçiyi zanlıların uydurduğu düşünülüyordu. Zula, At ve Çomak fotoğraflarda oldukça ürkmüş görünüyorlardı. Basın, faili meçhul üç cinayetle Nicole Brown Simpson cinayeti ve küçük Jon Benet Ramsey’nin ölümü arasında bağlantı kurmakta vakit kaybetmedi. “Böyle vakalarda,” deniyordu bir başmakalede, “soruşturmayı aile ve yakınlar ekseninde sürdürmek en doğrusudur.”

* * *

“Konuşabilir miyiz?” Yaşadığı büyük rahatlıktan başı dönerek apartmanına vardığında, Mila kapının önünde onu bekliyordu; maiyeti yanında değildi ama kollarında kocaman bir Minik Beyin bebeği vardı. Tavırlarındaki değişim şaşırtıcıydı. Kibirli sokak tanrıçası edalarının, dünyanın kraliçesi duruşunun yerinde yeller esiyordu. Solanka’nm karşısındaki yeşil gözleri parıldayan, utangaç, hantal bir genç kadındı. “Sinema kuyruğunda söylediklerin,” dedi. “Şensin değil mi, öyle olması lazım. Sen o Profesör Solanka’sın. ‘Minik Beyin, Prof. Malik Solanka tarafından yaratılmıştır.’ Onu sen yarattın, ona hayat verdin. Vay canına. Bütün *Seriivenler'in* video kasetleri var bende: Yirmi birinci doğum günümde babam bu işlerle uğraşan bir adama gitti ve Galileo bölümünün sansürlenmemiş senaryosunu benim için satın aldı, biliyorsun, sakıncalı kısımları çıkarmak zorunda kalmadığın hali. Sahip olduğum en değerli şey. Tamam, artık lütfen haklı olduğumu söyle, çünkü şu anda kendimi öyle rezil ettim ki, yanılıyorsam bir daha asla havalı biri olamam. Şey, havam zaten indi aslında, Tanrı aşkına, buraya kucağımda bir ***bebekle*** geldiğim için Eddie ve diğer çocukların neler düşündüğünü bilsen şaşarsın.” Solanka’nm hissettiği büyük rahatlamadan sonra zaten inmiş olan savunma duvarları, böyle güçlü4bir heyecan karşısında tamamen yok

oldu. “Evet,” diye onayladı. “Evet, benim.” Kız ciğerlerini patlatırcasına bir çığlık attı, Solanka’nm yüzünün on santim uzağında birden havaya sıçradı. Sonra hoplayıp zıplamaya devam ederek “Olamaz!” diye haykırdı. “Ah, aman Tanrım. Size söylemek zorundayım, Profesör: ***Harikasınız.*** M.B.’nize, kucağımdaki bu küçükhanıma da son on ***senedir saplantı*** derecesinde düşkünüm. Her hareketini takip ederim onun. Sizin de fark ettiğiniz gibi, ***kişisel tarzımın*** temeli ve ***ilham kaynağı*** Minik Beyin’in ta kendisidir.” Elini uzattı. “Mils. Mila Milo. Gülmeyin. Aslında Milosevic’di ama babam herkesin rahatça söyleyebileceği bir isim istedi. Yani,

Amerika'dayız, öyle değil mi? Kolaylaştırmak lazım. Mii-la Mii-lo." Sesli harfleri uzatıp abartarak yüzünü gözünü buruşturdu, sonra sırıtmaya başladı. "Kulağa, bilemiyorum, ***çiftlik gübresi*** markası gibi geliyor. Belki de ***mısir gevreği."***

Mila konuşurken, Solanka o eski öfkenin; bunca yıldır açıklanmamış, sözcüklerle anlatılamayacak kadar güçlü, derin, teskin edilemeyen Minik Beyin öfkesinin yeniden içinde yükselmeye başladığını hissetti. Bu öfke doğrudan doğruya bıçak olayına sebep olmuştu... Yoğun çaba harcayarak hiddetini zorla bastırdı. Bugün, hayatının yeni aşamasının ilk günüydü. Bugün kırmızı bir sis görmeyecek, müstehcen tiratlar atmayacak, hiddeti yüzünden hafıza kaybı yaşamayacaktı. Bugün şeytanla yüzleşecek ve onunla dövüşüp sırtını yere getirecekti. Nefes al, dedi kendi kendine. Nefes al.

Mila endişelenmiş görünüyordu. "Profesör? İyi misiniz?" Solanka hızla başını salladı: evet, evet. Kısaca derdini anlattı: "İçeri gel, lütfen. Sana bir hikâye anlatmak istiyorum..."

İKİNCİ BÖLÜM

Solanka ilk bebeklerini, tasarladığı evlere yerleştirmek için gençken yaptığı minyatür karakterleri, giysileriyle birlikte, yumuşak kavak ağacından titizlikle yontuyor, parlak renklere boyuyor, yüzlerine minicik fakat belirgin detaylar çiziyordu: Bir kadının ağrıyan dişini anlatan şiş yanağı, neşeli bir adamın gözlerinin çevresine eklediği kırışıklıklar. Çok eskilerde kalan o ilk günlerden sonra zamanla evlere duyduğu ilgiyi yitirmiş, ama yarattığı karakterler günbegün kişilik ve karmaşık psikolojik özellikler kazanmıştı. Bu günlerde küçük heykellerini kilden yapıyordu. Var olmayan Tanrı da var olan insanları bu malzemeden yaratmıştı zaten. İşte insan hayatının en büyük paradoksu buydu: Yaratıcısı kurmaca olan hayatın kendisi alabildiğine gerçekti.

Solanka'ya göre bu karakterler birer insandı. Onları yaratma sürecinde, Solanka için tanıdığı herkes kadar gerçektiler. Ama işini bitirdikten, bebekleri tamamladıktan, hikâyelerini öğrendikten sonra kendi yollarına gitmelerinden mutluluk duyuyordu: Başka eller onları televizyon kamerasına uygun hale getirebilir, başka zanaatkârlar kalıplarını çıkarıp kopyalarını yapabilirdi. Solanka'yı ilgilendiren sadece karakter ve onun hikâyesiydi. Geri kalan her şey, ona göre oyuncakla oynamaktan ibaretti.

Âşık olduğu tek yaratısı -başka kimsenin dokunmasını istemediği bebeğien sonunda kalbini de kıfdı. Söz konusu yaratı Minik Beyin'di elbette: önce bir bebek, sonra kukla, derken bir çizgi film kahramanı, daha sonra da bir aktris ya da bir talk-şov sunucusu, jimnastikçi, balerin veya minyatür Minik Beyin giysileri içinde bir süpermodel. Minik Beyin'in gece geç saatlerde yayınlanan, büyük beklentilerle karşılanmayan ilk programı, neredeyse tamamen Malik Solanka'nm istediği gibiydi. Zaman yolculuğunu konu alan bu maceralı programda, "M.B." bir havariyken, karşılaştığı felsefeciler gerçek kahramanlardı.

Fakat program televizyonun en çok izlendiği saatlere alınınca, kanal yöneticileri hemen işe karıştı. İlk formatın fazla entelektüel olduğunu düşünüyorlardı. Programın yıldızı Minik Beyin'di ve yeni şovun onun çevresine inşa edilmesi gerektiğine karar verildi. Sürekli seyahat etmek yerine, kendine ait bir mekâna ve iletişim kuracağı bir dizi yeni karaktere ihtiyacı vardı. Bir sevgili adayı, hatta daha da iyisi bir sürü talibi olmalıydı, böylece dönemin en sevilen genç aktörleri programa konuk oyuncu olarak katılabilir ve Minik Beyin'in özgürlüğü kısıtlanmazdı. Her şeyden önemlisi

de komediye ihtiyacı vardı: Zekice espriler, seçkin mizah, evet tabii, ama bol bol güldürmesi şarttı. Hatta gülme efekti bile eklenebilirdi. Bu çok tutan fikrini yakında karşısına çıkacağı büyük izleyici kitlesi için geliştirmek üzere Solanka'ya yardımcı olacak yazarlar bulunabilirdi, bulunacaktı. İstediği buydu, değil mi: Herkes tarafından izlenmek? Geliştirilmeyen fikirler ölüme mahkûmdu. Televizyon hayatının gerçeklerinden biriydi bu.

Minik Beyin böylece bütün ailesi ve komşuları, arkadaşlarıyla birlikte Beyinhisar'daki Beyin Sokağı'na taşındı: Artık Minik Büyük Beyin adlı bir ağabeyi vardı, sokağın biraz aşağısında Beyin Gücü adlı bir bilim laboratuvarı bulunuyordu ve' komşularından biri de pek az konuşan bir kovboy filmi yıldızıydı (John Beyinne). Solanka için acı vericiydi bütün bunlar, ama komedi anlayışı yerlerde süründükçe reytingler de yükseliyordu. *Beyin Sokağı, Minik Beyin'in Serüvenleri'n*i hemen unutturdu ve uzun süreli, kârlı bir programa dönüştü. Bir noktada Malik Solanka kaçınılmaza boyun eğdi ve programdan ayrıldı. Ama telif hakkından vazgeçmedi, yaratısıyla ilgili "ahlaki haklarını" garanti altına aldı ve Minik Beyiri'in ticari gelirinin hatırı sayılır bir bölümü için pazarlık edip anlaştı. Artık programı istese de izleyemiyordu. Fakat Minik Beyin onun gidişini görmekten son derece mutlu olmuş gibiydi.

Minik Beyin yaratıcısını aşmıştı -tam anlamıyla böyle olmuştu, çünkü bebek artık insan boyutlarındaydı; Solanka'dan birkaç karış uzunduve dünyada kendi yolunu çiziyordu. Tıpkı Hawkeye, Sherlock Holmes ya da Jeeves gibi yaratıldığı eserin sınırlarını aşmış ve kurmaca dünyasında özgürlüğe ulaşmıştı. Artık televizyonda yeni ürünleri tanıtıyor, süpermarket açılışlarında boy gösteriyor, akşam yemeği davetlerinde söylevler veriyor, televizyon programlarına ev sahipliği yapıyordu. *Beyin Sokağı* ömrünü tamamladığında ve yayından kaldırıldığında, Minik Beyin çoktan gerçek bir televizyon kişiliği haline gelmişti. Kendi talk-şovunu sunmaya başladı, yeni, popüler komedi dizilerinde konuk oyuncu olarak boy gösterdi, Vivienne Westwood defilesinde podyuma çıktı, kadınları küçük düşürdüğü gerekçesiyle Andrea Dworkin'in -"zeki kadınlar bebek gibi olmak zorunda değildir"ve erkekleri küçük düşürdüğü gerekçesiyle Kari Lagerfeld'in ("hangi gerçek erkek *sözcük dağarcığı* kendisininkinden daha zengin bir kadını ister?") eleştiri oklarına hedef oldu. Yüksek danışmanlık ücretleri karşılığında her iki eleştirmen de "M.B."nin arkasındaki fikir geliştirme grubuna, BBC'de Minik Beyin Takımı olarak bilinen ekibe katılmaya hemen razı oldu. Ancak Minik Beyin'in sabun köpüğü filmi ***Beyin Dalgasi***

ekibin ender hatalı adımlarından biriydi ve gişede çuvalladı; ama anılarını (!) yazdığı'açıklanır açıklanmaz, yayınlanmasından aylar önce, kitap Amazon’un çok satanlar listesinin en tepesine tırmandı, sadece sıranın en önüne geçmeye kararlı olan coşkun hayranların ön siparişleri bile çeyrek milyona ulaştı. Kitap yayınlandığı zaman bütün rekorları kırdı: Anıların ikinci, üçüncü ve dördüncü bölümü de sene aşırı yayınlandı ve en alçakgönüllü tahminlere göre dünya çapında elli milyondan fazla sattı.

Minik Beyin, bebek dünyasının Maya Angelou’su haline gelmişti, en az kafesteki diğer kuş kadar amansız bir otobiyografi yazarıydı ve hayatı milyonlarca genç insana örnek oldu -mütevazı doğumu, mücadeleyle geçen yılları, coşkulu galibiyetleri: Ah, yoksulluk ve zulüm karşısındaki gözüpekliği! Ah, Kader’in seçilmişleri sırasına girmeye hak kazanmanın mutluluğu!ki Batı Yetmişinci Cadde’nin havalı imparatoriçesi Mila Milo da bunların arasında yer almaktan gurur duyuyordu. (Onun yaşanmamış hayatı, diye düşündü Solanka. Minik Beyin’in yarı Zindanlar & Ejderhalar masalı, yarı yoksul getto destanı uydurma hayat hikâyesi, üstelik kimliği belirsiz, yeteneği hayalet kişiler tarafından onun adına yazılmıştı! Solanka’nm düşlediği hayat değildi bu; gözbebeği için hayalinde yarattığı hikâyeyle hiç ilgisi yoktu. Bu M.B., yanlış hayat hikâyesi, yanlış diyalogları, yanlış kişiliği, yanlış giysileri, yanlış ***beyniyle*** sahtekârın biriydi. Medya ülkesinde bir yerde, Minik Beyin’in hapis tutulduğu bir If Şatosu vardı. Bir yerlerde, Demir Maske’nin arkasına hapsolmuş bir Bebek vardı.)

Hayranlarının en şaşırtıcı özelliği, her kesimden insanlar olmalarıydı. Erkekler onu en az kadınlar kadar, yetişkinler çocuklar kadar seviyordu. Bütün dil, ırk ve sınıf ayrımlarım aşmıştı. Hayranları için ideal sevgili, bir sırdaş ya da ulaşılacak bir hedef olabiliyordu. Anılarını anlattığı ilk kitabı başlangıçta Amazon çalışanları tarafından kurmaca olmayan eserler listesine konulmuştu. Yetkililer bu kitabı ve sonraki ciltleri hayal ürünü eserler listesine taşımak isteyince, hem okurlar hem Amazon çalışanları itiraz etmişti. Minik Beyin’in artık bir simulakra olmadığım iddia ediyorlardı. O bir fenomendi. Peri Ana’mn sihirli değneği ona dokunmuştu ve artık gerçekti.

Malik Solanka bunların hepsini uzaktan, dehşet ^çinde izliyordu. Kendi hayal gücünün yaratığı, kişiliğinin özünden ve en saf gayretlerinden doğan bu bebek, gözlerinin önünde en derinden nefret ettiği şeye, bir tür zevksiz şöhret canavarına dönüşüyordu. Şimdi yok edilmiş olan orijinal Minik

Beyin gerçekten zekiydi, Erasmus ya da Schopenhauer’a bile ayak uydurabilirdi. Güzel ve-sivri dilliydi ama fikirler denizinde yüzmüş, feraset hayatı sürmüştü. Denetimini uzun zaman önce yitirdiği bu gözden geçirilmiş baskıysa, sıradan bir şempanzeden alt tarafı biraz daha zekiydi. Günbegün eğlence mikro-evreninin yaratığı haline geliyor, klipleri

-evet, artık albüm de çıkarıyordu!Madonna’ nınkilerle yarışıyor, film galalarına katıldığında tehlikeli bir elbiseyle kırmızı halıdan geçen bütün yıldız adaylarından daha çarpıcı görünüyordu. Bir video oyunu vardı, ayrıca kapak kızıydı. Aslında fotoğraflar için poz verenin, kendi yüzü tamamen ikonlaşmış bebeğin maskesi altında gizlenen gerçek bir kadın olduğunu unutmamak gerekiyordu. Eakat yıldız olma meraklısı pek çok genç kadın, -artık BBC’nin dizginleyemeyeceği kadar büyüyen, kanaldan ayrılıp hızla gelişen bağımsız bir şirket haline gelen ve yakınlarda bir gün milyar dolar sınırını aşmayı hedefleyenMinik Beyin Takımı’mn modelin kimliğinin tamamen gizli kalacağını ısrarla ilan etmesine rağmen, bu görevi üstlenmek için yarışıyordu: Minik Beyin’e vücudunu veren kadınların adları asla açıklanmadı fakat dedikodular bitmek bilmiyordu, Avrupa ve Amerikalı paparazziler kendi bilirkişi raporlarını yayınlayarak, Minik Beyin’in gururla sergilediği, yüzle ilgili olmayan bazı detaylar sayesinde, modelin hangi oyuncu ya da manken olduğunu teşhis ettiklerini iddia ettiler.

Hayret edilecek şey, bir cazibe kedisine dönüşmek hayranlarının lateks kafalı Minik Beyin’den soğumasına yol açmamış, aksine, yetişkin erkekler arasında yepyeni bir hayran kitlesi kazanmasını sağlamıştı. Artık onu kimse durduramazdı: Basın açıklamaları yaparak kendi yapım şirketini kuracağını anlatıyor, güzellik için ipuçları, yaşam tarzı öğütleri vereceği, popüler çağdaş kültürü kendi özel tarzıyla yorumlayacağı bir dergi çıkaracağını bildiriyor, hatta Amerika’da kablolu televizyona çıkıp yurt çapında yayın yapacağını ilan ediyordu. Bir Broadway müzikali yoldaydı

-müzikal dünyasının bütün büyük oyuncularıyla; sevgili Tim, sevgili Elton, sevgili Cameron ve tabii ki sevgili, çok sevgili Andrew’la müzakereler sürüyorduve planları arasında yepyeni, büyük bütçeli bir sinema filmi çekmek de vardı. Yeni film ilkinin bayat hatalarını tekrarlamayacak, zilyonlarca satan otobiyografilerinden, “organik olarak” doğacaktı. “Minik Beyin plastik-fantastik bir Barbie Baharat Kız değildir,” diyordu dünyaya -kendinden üçüncü tekil şahıs olarak bahsetmeye başlamıştı“ve yeni film hayli insancıl, her anlamda kaliteli bir çalışma olacak. Marty, Bobby, Brad, Gwynnie, Meg, Julia, Tom ve Nic filmle

ilgileniyor, Jenny, Puffy, Maddy, Robbie ve Mick de öyle, galiba bu günlerde herkes bir Minik Beyin olmak istiyor.”

Minik Beyin’in günbegün artan parlak başarılarının çeşitli yorumlar ve analizlere vesile olması kaçınılmazdı. Hayranları, kültürsüzlük abidesi saplantıları yüzünden alay konusu edildi, fakat saygın tiyatrocular hemen meydana çıkıp antik maske tiyatrosu geleneğinden, bu geleneğin Yunanistan ve Japonya’daki köklerinden söz ettiler. “Maskenin arkasında, oyuncu normallikten, sıradanlıktan sıyrılıp özgürleşir. Bedeni, olağanüstü, yeni özgürlükler elde eder. Bunların hepsini maske emreder. Rol yapan, maskedir.” Profesör Solanka olan bitenden uzak durdu, dizginlerinden kurtulan yaratısı hakkında görüş bildirmesi için gelen bütün davetleri elinin tersiyle itti. Fakat parayı geri çeviremedi. Telif hakkı ücretleri banka hesabına akmaya devam ediyordu. Açgözlülüğü yüzünden ödün vermişti ve verdiği ödün dudaklarını mühürlüyordu. İmzaladığı sözleşme altın yıırhurtlayan kaza saldırmasına engel oluyordu, düşüncelerini içine atmak zorundaydı ve bastırmak zorunda kaldığı düşüncelerin hoşnutsuzluğunun acı safrasıyla doluyordu. Bir zamanlar zevkle ve özenle betimlediği, biçimlendirdiği karakterin önayak olduğu her yeni medyatik girişimle birlikte, Solanka’nm kötürüm öfkesi de çoğalıyordu.

Minik Beyin, *Hello!* dergisiyle -söylenenler doğruysa yedi basamaklı bir ücret karşılığındaanlaşmış ve okuyucuları güzelim kır evini yakından görmeye davet etmişti: Anlaşılan söz konusu ev Galler Prensi’ nin Gloucestershire’daki yuvasından fazla uzak olmayan, Kraliçe Anne tarzında eski bir malikâneydi ve bu son dönüşümün küstahlığı, her şeyin başında Rijk Müzesi’ndeki bebek evlerinden ilham almış olan Malik Solanka’yı yıldırım çarpmışa çevirdi. İnsanların çoğu hâlâ kısıtlı imkânlarla zor şartlar altında yaşarken, artık büyük evlerde bu kendini beğenmiş bebekler mi oturacaktı? Bu gelişmenin yanlışlığı -Solanka’mn görüşüne göre ahlaki iflası işaret ediyorduonu gerçekten çok korkuttu: Yine de, kendisi iflasın çok uzağında olduğu için dilini tuttu ve kirli paraları kabul etti. “Art Garfunkel”in cep telefonu kulaklığına söyleyebileceği gibi: Tam on yıl boyunca kendine karşı nefret ve bol bol öfke yedeklemişti. Hokusai’nin dağ sırtı gibi yükselen dalgalarını hatırlatan öfke, Solanka’nm tepesine dikiliyordu. Minik Beyin, Solanka’nm kudurmuş bir devanasına dönüşen çocuk suçlusuydu. Şimdi Solanka’nm nefret ettiği her şeyin simgesiydi ve onu yaratırken methetmek istediği bütün ilkeleri, görünüşe göre Solanka’ nmkileri de, devasa ayaklarının altında çiğniyordu.

M.B. fenomeni 1990'ları görmüş geçirmiş ve yolcu etmişti, yeni milenyumda da sıfırı tüketecek gibi görünmüyordu. Malik Solanka korkunç gerçeği kabul etmek zorundaydı. Minik Beyin'den nefret ediyordu.

Bu arada, elini attığı hiçbir şey meyve vermiyordu. Yeni karakterler ve hikâye taslaklarıyla yeni ve başarılı animasyon şirketlerinin kapısını çalıyor ama cevap olarak bazen nazikçe ve bazen acımasızca, düşüncelerinin günümüze uygun olmadığı söyleniyordu. Gençlerin elinde olan bu sektörde, Solanka sadece yaşlı olmaktan beter bir şeye dönüşmüştü: demodeydi. Niccolö Machiavelli'nin hayat hikâyesi hakkında uzun metraj bir kil animasyon filmi hazırlama önerisini savunduğu toplantıda, iş dünyasının yeni dilini konuşmaya çalıştı. Filmdeki karakterler, elbette insanlar değil, antropomorfik hayvanlar tarafından temsil edilecekti. "Gerçekten de her şey var bu hikâyede," diye beceriksizce övdü fikrini. "Floransa'mn altın çağı! Bütün görkemiyle Mediciler: havalı, kilden aristokratlar! Dünyanın en güzel kediciği Simonetta Vespisi, şu genç tazı Kuçucelli tarafından ölümsüzleştirilir. Kedi Venüs'ün doğuşu! Pisi Bahan Ayini! Bu arada Amerigo Vespisi, bu yaşlı denizaslanı, Amerika'yı keşfetmek için yelken açar! Sıçan Rahip Savona-Roland, Şenlik Ateşlerini tutuşturur! Ve hepsinin merkezinde, bir farecik vardır. Şu herkesin bildiği Mickey gibi bir fare değil, maddiyatçı politikaları icat eden, olağanüstü tiyatro oyunları yazan bir fare, herkesin tanıdığı seçkin bir kemirgen: zalim kedi prensin işkencelerinden sağ kurtulan ve sürgünden zaferle döneceği günün hayalini kuran cumhuriyetçi fare..." Paralı tarafın yöneticilerinden biri saygısızca sözünü kesti; yirmi üç yaşından büyük olamayacak tombik bir gençti bu. "Floransa fikri harika," dedi. "Hiç şüphesiz. Buna bayıldım. Şu Niccolö muydu neydi? Farevelli de... olanaklı bir şeye benziyor. Ama sunduğun fikir -bu tretmannasıl desem? Floransa'ya *layık* değil. Belki de model çamurundan bir Rönesans yaratma zamanı değil şimdi, ne dersin?"

Yeniden kitap yazmaya dönebileceğini düşündü, ama yazmak istemediğini kısa sürede anladı. Tesadüflerin merhametsizliği, olayların insanı istikametinden alıkoyuş biçimi, Solanka'yı yozlaştırmış ve işe yaramaz hale getirmişti. Eski hayatı onu sonsuza dek terk etmiş, yarattığı yeni dünya da parmaklarının arasından kayıp gitmişti. Solanka James Mason'dı; kendini içkiye vermiş, yenilgilerinde boğulan, düşen bir yıldız, o kahrolası bebek de Judy Garland'ın rolünü üstlenmiş, yükseklerde uçuyordu. Pinokyo'nun hikâyesinde, melanet kukla etten kemikten gerçek bir çocuğa dönüştüğü zaman Gepetto'nun sorunları sona ediyordu; Minik

Beyin'in hikâyesinde. Galatea'ya olduğu gibi, aksine sorunlar bundan sonra başlıyordu. Hiddetten sarhoş olan Profesör Solanka, nankör Frankenbebeği'ni aforoz etti: Kaybol gözümün önünden! Yıkıl karşımdan, ucube çocuk. Seni tanımıyorum. Benim adımı taşıyamazsın. Beni asla arama, hayır duamı isteme. Artık bana baba deme. Minik Beyin, taslak, maket, tablo gibi her türlü sürümüyle Solanka'nın evinden ayrıldı ve sayısız malzemeyle üretilmiş, kâğıt, kumaş, ahşap, plastik, animasyon, video kaset, film gibi her türlü kopyası ortadan kaldırıldı. Onunla birlikte, kaçınılmaz biçimde, Solanka'nm kişiliğinin bir zamanlar çok kıymetli olan bir parçası da gitmişti. Solanka onu tek başına kovmayı bir türlü becerememişti. Eleanor bu görevi üstlenmeyi kabul etti. Krizin yaklaştığını gören -sevdiği adamın gözlerindeki kırmızı çatlaklar, alkol, amaçsızca, dümensiz dolaşmalarEleanor, yumuşak, tesirli ses tonuyla, "Bir günlüğüne evden uzaklaş ve gerisini bana bırak," dedi. O dönemde Asman'dan başka mesleğe ihtiyaç duymadığından yayıncılık kariyerini askıya almıştı ama o da yüksekte uçanlardan biriydi ve peşinden koşanlar çoktu. Bunu kocasından gizliyordu ama Solanka aptal değildi, Morgen Franz'ın ve başkalarının Eleanor'u arayıp telefonda en az yarım saat dil dökmesinin ne anlama geldiğini biliyordu. Karısı revaçta biriydi, bunu anlıyordu, kendisinden başka herkes isteniyordu zaten, ama Solanka da en azından uyduruk bir intikam alabilirdi: O da bir şeyi istemeyebilirdi; söz konusu şey bu ikiyüzlü yaratık, bu hain, bu, bu... bebek bile olsa.

Böylece, kararlaştırılan gün gelince evden ayrıldı,

ayaklarım yere vura vura Hampstead Heath fundalığına dalarak hızla uzaklaştı. Willow Caddesi üzerinde, geniş, çift cepheli bir evde oturuyorlardı ve her ikisi de Kuzey Londra'nın mücevheri, akciğeri olan Heath'in kapılarının hemen önünde olmasından her zaman büyük keyif duymuştu. Onun yokluğunda Eleanor her şeyi güzelce paketlettirerek uzun süreliğine kiralanan bir depoya gönderdi. Solanka bütün ıvır zıvırm Highbury çöplüğüne atılmasını tercih ederdi ya, bu bahiste de ödün verdi. Eleanor ısrar etmişti. Arşivleme güdüsü çok kuvvetliydi ve bu projeyi onun üstlenmesine ihti-

yaç duyan Solanka, karısının eleştirileri karşısında elini sinek kovalıyormuş gibi şöyle bir sallayıp tartışmaktan vazgeçti. Saatlerce yürüdü, Heath'in serin müziğinin, ağır ağır beliren patikalarının ve ağaçlarının sessiz, yürekten 140

ritminin ve daha geç saatlerde Iveagh Bequest'teki bir yaz konserinin tatlı yaylılarının çarpıntılı göğsünü teskin etmesine izin verdi. Döndüğünde, Minik Beyin gitmişti. Ya da, neredeyse gitmişti. Eleanor'un haberi yoktu ama bebeklerden biri Solanka'nm çalışma odasındaki dolaba gizlenmiş ve kilitlenmişti.

Orada kalacaktı.

Döndüğünde ev boşalmış, bir çocuğun ölümünden sonraki gibi ıssızlaşmıştı. Solanka, yirmi ya da otuz yaş birden yaşlandığını hissediyordu. Sanki gençlik heveslerinin en güzel eserlerinden ayrılmış ve sonunda merhametsiz Zaman'la yüz yüze gelmişti. Waterford-Wajda, yıllar önce Addenbrooke's'ta böyle bir histen söz etmişti. "Hayatın çok, nasıl desem bilmiyorum, sınırlı hale geldiğini hissedersin. Hiçbir şeye sahip olmadığım, hiçbir yere ait olmadığını, her şeyi geçici bir süre için kullandığını fark edersin. Cansız dünya kahkahalarla yüzüne güler. Sen yakında gideceksin, ama o kalmaya devam edecektir. Pek derin düşünceler değil, Solly, Ayıcık Pooh felsefesi olduğunu biliyorum ama yine de içimi paramparça ediyor." Bir çocuğun ölümü gibi değil, diye düşünüyordu Solanka: daha çok öldürülmesi gibi. Kızım bir lokmada yutan Kronos. Kurmaca çocuğunun katiliydi: etinin eti değil hayalinin hayaliydi öldürdüğü. Fakat gün boyunca olanların heyecanıyla hâlâ uyumamış, yaşayan bir çocuk daha vardı: Eşya taşıma kamyonunun gelişi, hamallar, kutuların taşınması onu çok heyecanlandırmıştı. "Ben de yardım ettim baba," diye karşıladı hevesli Asman babasını. "Minik Beyin'in gönderilmesine yardım ettim." Sessiz harfleri birbirine karıştırıyor, Minik Beyin yerine Minik Heyin diyordu. Aslında doğru sayılır, diye düşündü Solanka. Biraz daha zorlaşa hain diyecek, bu bebek de hayatımdakarşılaştığım en büyük hain zaten. "Evet," dedi dalgın dalgın. "Aferin sana." Ama Asman'ın aklında başka şeyler de vardı. "Niçin gitti baba? Annem gitmesini senin istediğini söyledi." Demek annen öyle dedi. Teşekkürler, annecik. Hiddetli bakışlarını Eleanor'a dikti, karısı omuz silkmekle yetindi. "Ona nasıl açıklayacağımı bilemedim. Sıra sende."

Minik Beyın'in çok yönlü kişiliği, çocuk kanallarından, çizgi romanlardan ve efsanevi anılarının sesli kayıtlarından fırlayarak Asman Solanka'dan bile küçük çocukların kalplerini fethetmişti. Üç yaşındaki çocukların bile bu çağdaş ikonun evrensel cazibesine kapılması olağandışı değildi. "M.B." Willow Caddesi'ndeki evden sürülebilirdi ama yaratıcısının oğlunun hayalinden kovulabilir miydi? "Geri gelsin," dedi Asman, ısrarlı

bir tavırla. Geri yerine ***geyi*** demişti. “Minik Beyin’i isterim.” Hampstead Heath’in pastoral senfonisi, yerini aile hayatının akortsuz gürültüsüne bırakmıştı. Solanka, bulutların yeniden tepesinde toplanmaya başladığını hissetti. “Gitmesi gerekiyordu, zamanı gelmişti,” dedi ve Asman’ı kucağına aldı, ama çocukların çoğu zaman yaptığı gibi farkında olmadan babasının hırçın ruh haline tepki gösteren Asman var gücüyle kıvranıp debelenmeye başladı. “Hayır! Bırak beni! Bırak beni!” Yorgun ve huysuzdu, Solanka da öyle. “Video izlemek istiyorum ben,” diye talebini bildirdi. ***Vidyo.*** “Minik Heyin vidyosu izlemek istiyorum.” Minik Beyin arşivini kaybetmenin şiddetiyle dengesi bozulan; onun istenmeyen, kullanılmış oyuncaklar ve bebeklerin yollandığı bir Elbe’ye, Ovidius’un Tomis’i gibi bir Karadeniz kasabasına sürgüne gönderildiğini hayal eden Malik Solanka, derin bir yası andıran beklenmedik bir ruh hali içinde girmişti ve oğlunun uyku öncesi huysuzluğunu kabul edilmez bir meydan okuma sandı. “Artık çok geç. Kendine gel,” dedi sinirli bir se& le, buna karşılık Asman salondaki halının üzerine çömelip son numarasını sergiledi: Şaşırtıcı derecede gerçekçi timsah gözyaşları dökmeye başladı. Solanka, üç yaşında olma mazeretinin arkasına saklanamayacak olmasına rağmen, en az oğlu kadar çocukça bir tavırla Eleanor’a yüklenmeye başladı. “Herhalde beni böyle cezalandırabileceğini sanıyorsun,” dedi. “Madem arşivden kurtulmak istemiyordun, bunu niçin açıkça söylemedin? Niçin onu kullanıyorsun? Eve dönünce sorun yaşayacağımı tahmin etmeliydim. Beni böyle işlemeye çalışacağın belliydi.”

“Lütfen onun yanında benimle böyle konuşma,” dedi Eleanor, eğilip Asman’ı kollarına alarak. “Her şeyi anlıyor.” Solanka, burnunu Eleanor’un uzun boynuna yaslayan çocuğun annesi tarafından yatağa götürülmeyi hiç debelenmeden kabullendiğini fark etti. “Aslında,” diye devam etti Eleanor, sakin bir sesle, “senin isteğin üzerine bütün gün taşıma işiyle uğraştıktan sonra, bunu yeni bir başlangıç anı olarak değerlendirebiliriz diye düşünmüştüm, ama aptalca bir düşünceymiş anlaşılan. Dolaptan bir kuzu budu çıkarıp kimyonla ovdum, çiçekçiyi aradım, Tanrım, bu çok aptalca ama, suteresi getirmelerini istedim. Mutfak masasında üç şişe Tignanello bulacaksın. İlki keyif, İkincisi aşırılık, üçüncüsü yatak için.. Belki hatırlarsın. Senin lafındı. Ama sıkıcı, artık genç olmayan karınla mum ışığında romantik bir akşam yemeği yemek ilgini çekmiyordur nasıl olsa, öyle değil mi?”

Yavaş yavaş ayrı yönlere sürükleniyorlardı; Eleanor ilk defa anne olmanın boğucu, tam zamanlı deneyimine gömülmüştü ve bu deneyimden öyle memnundu ki aynısını yeniden yaşamaya can atıyordu. Solanka ise içkinin günbegün yoğunlaştırdığı başarısızlık ve kendinden iğrenme duygus.unun sisleri arasında kaybolmuştu. Fakat evlilikleri hâlâ sürüyordu ve bunu başta’Eleanor’un cömert kalbine, sonra da Asman’a borçluydular. Kitapları çok seven ve saatler boyunca yüksek sesle kitap okunmasını isteyen Asman; bahçedeki salıncağında oturan, Malik’ten salıncağı döndürmesini isteyen, böylece tam tersi yönde hızla yeniden dönebilecek olan Asman; babasının omzuna tırmanıp oturan, kapı aralığından geçerken başını iyice eğen Asman (“Çok dikkatli oluyorum baba!”); kovalayan ve kovalanan, koşuşturan Asman; yatak örtülerinin ve yastıkların altına saklanan Asman; “Rock Around the Clock”u söylemeye çalışan ***-rak avanda lak***Asman ve belki hepsinden çok, zıplayan Asman. Oyuncak nayvanları çevresinde tezahürat yaparken ebeveynlerinin yatağına çıkıp zıplamaya bayılıyordu. “Bana bakın!” diye haykırırdı

-bakın yerine ***batın*** diyerek“Ne güzel zıplıyorum! Yukarı, yukarı zıplıyorum!”

Bir zamanlar yükseklere zıplayan yaşlı aşklarının cisimleşmiş, genç haliydi. Oğulları hayatlarını keyfe boğduğu sürece, Eleanor ve Malik Solanka da hiç bozulmamış bir ailevi saadet hayaline sığınabiliyorlardı, f^kat başka zamanlarda çatlaklar daha kolay göze çarpıyordu. Eleanor, Solanka’nın benbenci ıstırabını, zihninde yarattığı birtakım hakaretlere aralıksız verip veriştirmesini boğucu ve yorucu buluyordu ama bunu ona açıkça belli edecek kadar merhametsiz değildi; kendi giderek alçalan sarmalının içine hapsolan Solanka da Eleanor’u kendisini ve kaygılarını ihmal etmekle suçluyordu. Birlikte yatağa girdiklerinde, Eleanor, yerdeki şiltede uyuyan Asman’ı uyandırmamak için fısıldayarak Malik’in sevişmek için ilk adımı asla atmadığından şikâyet ederdi; Solanka da sert bir sesle Eleanor’un ayın bebek yapmaya uygun günleri hariç seviş144

mekle hiç ilgilenmediğini söylerdi. Üstelik ayın o günleri geldiğinde kavga etmeyi alışkanlık haline getirmişlerdi: Evet, hayır, lütfen, yapamam, nedenmiş, çünkü istemiyorum, ama çok ihtiyacım var, benim hiç ihtiyacım yok, ama bu güzelim küçük oğulcuğumuzun benim gibi tek çocuk olmasını istemiyorum, ben de bu yaşta yeniden baba olmak istemiyorum, Asman yirmi yaşında geldiğinde yetmişimi geçmiş olacağım. Sonra da gözyaşları, öfke ve genellikle Solanka için misafir odasınca geçirilen bir gece. Kocalara

benden bir tavsiye, diye düşündü hoşnutsuzlukla: Yedek odayı rahat eşyalarla döşemeyi sakın ihmal etme, çünkü er ya da geç, ahbap, o oda senin odan olacak.

Eleanor yüzünde gergin bir ifadeyle merdivenlerin başında durmuş, Solanka'nm huzur ve sevgi dolu bir gece geçirme davetine vereceği karşılığı bekliyordu. Zaman ağır vuruşlarla ilerledi, cevap vermesi gereken an geldi. Biraz daha akıllı ve istekli olsa karısının davetini kabul ederdi ve güzel bir akşam geçirirlerdi: Lezzetli yiyeceklerden sonra, bu yaşta üç şişe Tignanello içen Solanka hemen sızmazsa, o zaman şüphesiz sevişmeleri eskisi kadar keyifli olurdu. Ama cennette bir solucan vardı ve Solanka sınavı geçemedi. "Yumurtlama dönemindesin herhalde," dedi ve Eleanor sanki tokat yemiş gibi hızla yüzünü diğer tarafa çevirdi. "Hayır," diye yalan söyledi, sonra kaçınılmaza teslim oldu: "Ah, pekâlâ, evet. Ama mümkün değil mi yani, ah, keşke bunu ne çok istediğimi görebilseydin, ah, cehennemin dibi, boş ver, ne işe yarayacak sanki." Kucağında Asman'la uzaklaştı, gözyaşlarını tutamıyordu. "Onu yatırdıktan sonra ben de uyuyacağım, tamam mı?" dedi, hiddetinden ağlayarak. "Sen ne istersen yap. Yalnız kuzu budunu kahrolası fırından çıkarmayı unutma. Dışarı çıkar ve lanet olasıcayı çöpe at gitsin."

Asman annesinin kollarında yukarı çıkarken, Solanka onun genç ve yorgun sesiyle, endişeyle konuştuğunu duydu. "Babam kızmadı," dedi Asman, kendi endişelerini gidermeye çalışarak, yatıştırılmak isteyerek. Kızmadı yerine ***tızmacLı.*** "Babam beni evden göndermek istemiyor."

Mutfakta yalnız başına kalan Profesör Malik Solanka içmeye başladı. Şarap her zamanki gibi lezzetli ve kuvvetliydi ama keyif için içmiyordu. Ara vermeden içti, şişeleri teker teker bitirdi ve bu esnada şeytanlar vücudundaki çeşitli deliklerden çıkarak, burun deliklerinden aşağı kayıp kulaklarından fırlayarak, bulabildikleri bütün deliklerden damlayarak ve sürünerek geldiler. İlk şişenin dibini gördüğünde göz kürelerinde dans ediyorlardı, tırnaklarında; kocaman sert dillerini gırtlağına sarmış, kargılarıyla cinsel organını dürtüklüyorlardı ve tek duyabildiği en iğrenç nefret hakkmdaki cırtlak, kıpkırmızı şarkılarıydı. Şimdi kendine acımaktan vazgeçmiş, korkunç, suçlayıcı bir öfkeye kapılmıştı ve ikinci şişenin dibine ulaştığında, başı boynunun üzerinde sallanırken, ifritler onu çatallı dilleriyle öpmeye, kuyruklarını kamışına dolayıp ovmaya ve sıkıştırmaya başlamışlardı; onların müstehcen laflarını dinlerken, bağışlanamaz suçun yukarıdaki kadına ait olduğuna karar verdi, bu hale gelmesine sebep olan

oydu: En yakınındaki kişi, Solanka'nın can düşmanını, büyük rakibini, bebeği yok etmeyi reddeden hain, Minik Beyin zehrini Solanka'nın çocuğunun zihnine yerleştiren, oğulu babaya karşı dolduran kadın, saplantı haline getirdiği var olmayan ikinci çocuğu, gerçekten karşısında olan kocasına tercih ederek evin huturunu kaçıran Eleanor; o, karısı, Solanka'ya ihanet eden en büyük düşmanı. Üçüncü şişe, henüz yarısı boşalmışken, Eleanor'un iki kişi için sevgiyle hazırladığı, annesinin eski, dantel masa örtüsünü serdiği, en iyi yemek takımıyla ve Bohemia yapımı uzun saplı kırmızı şarap kadehleriyle süslediği masaya devrildi, kırmızı sıvı eski dantel örtünün üzerine yayılırken Solanka kahrolası kuzu budunu tamamen unuttuğunu fark etti, kapağını açınca fırından dumanlar fışkırdı ve tavandaki yangın dedektörü çalıştı, alarmın keskin sesi şeytanların kahkahalarına dönüştü, sesi durdurmak DURDURMAK için basamaklı tabureyi altına çekip oynak, koyu şarap kırmızısı bacaklarının sallantısına aldırmadan üzerine tırmanması ve kahrolası, salak aletin pillerini çıkarması gerekti, tamam, tamam, ama boynunu kırmadan pilleri çıkarmayı becerdiğinde bile şeytanların çığlıklara karışan kahkahaları kesilmedi, mutfak hâlâ duman altındaydı, kahrolası kadın, şu küçücük işi bile yapmadan yukarı çıktı, kafasının içindeki çığlıkları susturmak için ne yapacaktı, beynine saplanan, kulağında dönen, gözüne giren, midesine kalbine ruhuna saplanan bir bıçak, bıçak gibi; kaltak, eti fırından çıkarıp şuracığa koyamaz mıydı yani, bileyicinin yanındaki kesme tahtasının üstüne, uzun çatalın ve bıçağın, et bıçağının, keskin bıçağın yanına.

Ev büyüktü, çoktan yatağa, Malik'in yatağına girip sızan Eleanor ya da Asman duman alarmının sesini duyup uyanmamıştı. Kimseyi uyandıramayan alarm sisteminin ne kadar faydalı olduğu anlaşılmıştı böylece. Solanka karanlıkta onların başına dikilmiş, elinde et bıçağıyla duruyordu ve onları Solanka'ya karşı uyaracak bir alarm sistemi yoktu, değil mi ya; sırtüstü yatan Eleanor'un ağzı hafifçe aralanmış, hafif, pürüzlü bir horultu burnunda gürüldüyor, Asman da yan yatmış, annesine iyice sokulmuş, masumiyet ve güven dolu, saf, derin bir uykuya dalmıştı. Asman uykusunda belli belirsiz mırıldandı ve bilinçsiz sesi şeytanların çığlıklarının arasından babasının kulaklarına ulaşıp onu kendine getirdi. Karşısında yatan tek çocuğuydu, onun çatısı altında yaşayan ve dünyanın mucizelerle dolu bir

yer, hayatın da tatlı olduğunu bilen tek kişiydi: Şu anın her şey, geleceğin hakkında düşünülmesine gerek olmayan bir sınırsızlık olduğunu biliyor,

geçmişin işe yaramaz ve bereket versin ki geçip gitmiş olduğunu anlıyor, kendisinin de hoşgörülü büyücünün çocukluk örtüsüne sarılmış, sözcüklerin ifade edebileceğinden daha çok sevilen ve emniyette bir çocuk olduğunu görüyordu. Malik Solanka paniğe kapıldı. Uyuyanların başında ne yapıyordu böyle, elinde, elinde bir bıçakla, böyle bir şey yapabilecek bir insan değildi o, böyle insanlar hakkında ikinci sayfa haberleri okursunuz her gün, bunlar kendi bebeklerini boğazlayan, büyükannelerini bir lokmada yutan kaba saba adamlar ve kurnaz, şeytani kadınlardır: soğukkanlı seri cinayetler işleyen katiller, işkence görmüş sübyancılar, utanması arlanması olmayan cinsel tacizciler, kötülük peşinde üvey babalar, budala, vahşi Neandertal maymunları ve dünyanın bütün eğitimsiz, medeniyetsiz, hayvani yaratıkları; bunlar bambaşka insanlardı, tabiatı onlara benzeyen kimse yaşamıyordu bu evde, o halde kendisi, Cambridge Üniversitesi, King’s Kolej mezunu Profesör Malik Solanka, herkes bir yana o, sarhoş elinde zalim bir cinayet aletiyle burada duruyor olamazdı. Q.E.D.1 Zaten her şey bir yana, et kesmeyi hiç beceremem, Eleanor. Masada eti kesen, dilimleyen hep sen olurdun.

Bebek, diye düşündü irkilerek, şarabın etkisiyle titreyerek. Tabii ya! Bütün suç o şeytani bebekteydi. O dişi şeytanın bütün suretlerini evden göndermişti ama bir tanesi hâlâ buradaydı. Büyük bir hataydı bu. Dolabından çıkmış, sürünerek burnundan aşağı inmiş, et bıçağını eline tutuşturup onu bu kanlı görevi yerine getirmeye göndermişti. Ama şimdi nerede gizlendiğini biliyordu. Solanka'dan saklanamazdı. Profesör Solanka döndü, elinde bıçakla, kendi kendine mırıldanarak yatak odasından çıktı. O gittikten sonra Eleanor gözlerini açtı mı? Bilemezdi; şayet Solanka’nın geri çekilişini izlediyse ve onun hakkında bir hükme vardıysa, bunu yine ancak o söyleyebilirdi. Dışarıda, Batı Yetmişinci Cadde’ye karanlık çökmüştü. Konuşmayı bitirirken, Minik Beyin kucağındaydı. Giysileri paramparçaydı, bıçağın gövdesinde açtığı derin kesikleri görebiliyordunuz. “Onu bıçakladıktan sonra bile, gördüğün gibi, orada bırakamadım. Amerika’ya gelirken bütün yol boyunca kollarımın arasında tuttum.” Mila’nın bebeği, harap olmuş ikizini sessizce sorguya çekiyordu. “Artık her şeyi, hatta istediğinden bile fazlasını öğrendin,” dedi Solanka. “Bu şeyin hayatımı nasıl mahvettiğini biliyorsun.” Mila Milo’nun yeşil gözleri alev alev parlıyordu. Solanka’ya yaklaştı ve her iki elini kendi elleri arasına aldı. “İnanmıyorum,” dedi. “Hayatın mahvolmadı. Bunlar da -haydi ama, Profesör!bunlar sadece cansız *bebekler.*” “Bazen yüzünde beliren ifade

bana babamın ölmeden önceki halini hatırlatıyor,” dedi Mila Milo; bu sözlerin muhatabı tarafından nasıl algılanabileceğinden kayıtsızca bihaberdi. “Bulanık bir ifade, fotoğrafı çekenin eli hafifçe titremiş gibi. Robin Williams’in bir filmi vardı hani, kamera bütün film boyunca yüzüne hiç odaklanmıyordu, onun gibi işte. Bir keresinde, babama bu ifadenin ne anlama geldiğini sormuştum, o da başka insanların yanında çok fazla vakit geçiren bir adamın böyle görüneceğini söylemişti. İnsanoğlu müebbet hapistir, demişti, hapishane şartları ağırdır ve bazen hepimiz hapisten kaçmaya ihtiyaç duyarız. Bir yazardı babam, genellikle şiir yazardı aslında, romanları da vardı, adını duymamışsmdır gerçi, ama Sırp-Hırvatlar oldukça iyi bir yazar olduğu konusunda hemfikir. Aslında oldukça iyiden de iyi, olağanüstü, en iyi yazarlardan biridir. Fransızların dediği gibi, Nobellik bir yazardır, ama ödülü alamadı. Herhalde kısa ömrü yetmedi almaya. Yine de. Hiç şüphen olmasın. Çok iyiydi. Doğal dünyayla arasındaki bağın derinliği, eski çağlara, folklore yatkınlığı: Eşsiz bir yazardı o. Goblinler çiçeklerin bir içine bir dışına atlayıp duruyor, diye sataşırdım ona. Goblinin içindeki çiçeklerden söz etsek daha iyi, derdi. Şeytan’m kalbinde takılıp kalmış bir anı: saf, pırıl pırıl bir nehrin görüntüsü. Dinin onun için Önemli olduğunu anlamalısın. Genellikle büyük şehirlerde yaşadı ama ruhu yeşil tepelerdeydi. İnsanlar yaşlı bir ruhu olduğunu söylerdi. Ama kalbi gencecikti, anlıyor musun? Gerçekten öyleydi. Maymunlarla dolu bir fıçı. Çoğunlukla. Nasıl başa çıktığını hiç anlamazdım. Onu hiç rahat bırakmadılar, kafasını karıştırıp durdular Tito’ dan kaçtıktan sonra yıllarca Paris’te yaşadık, sekiz yaşıma, dokuzuma basana kadar kadar oradaki Amerikan okuluna devam ettim, annem ne yazık ki ben üç yaşındayken ölmüş, üç buçuk yaşındayken, meme kanserinden, ne yaparsın, gerçekten çabuk ve acılı bir ölüm olmuş anneminki, huzur içinde yatsın. Her neyse; evden mektuplar gelirdi, babam için zarfları açardım ve orada, kimden bilmiyorum, *kız kardeşinden* ya da öyle birinden gelen mektubun ilk sayfasında kocaman, resmî bir damga görürdüm: *Bu mektup sansürlenmemiştir.* HAH! Seksenlerin ortasında büyük PEN konferansına katılmak için New York’a geldiğinde beni de getirdi, hani şu ünlü konferans, her yerde partiler düzenleniyordu; Metropolitan’daki Dendur Tapınağı’nda bir parti, Saul ve Gayfryd Steinberg’ün dairesinde bir tane daha, insanlar hangisinin daha görkemli olduğuna karar vermekte zorlanıyordu. Norman Mailer, Halk Kütüphanesi’nde konuşma yapması için George Shultz’u davet etmişti ama Güney Afrikalılar apartheid taraftan

olduğu gerekçesiyle etkinliği boykot etmişti ve Shultz’un güvenliğini sağlayan görevliler davetiyesini getirmeyi unuttuğu için Bellow’u içeri almamışlardı, yani bir anlamda terörist muamelesi görmüştü, sonunda Mailer onun güvenilir olduğunu garanti etmek zorunda kalmıştı, Bellow’un hoşuna gitmiş olmalı! Derken kadın yazarlar protestoya başlamıştı çünkü kürsüde konuşma yapanların çoğu erkekti, ama Susan Sontag ya da Nadine Gordimer onları paylamıştı, demişti ki, Nadine ya da Susan, hangisiydi unuttum, edebiyat cinsiyet eşitliği gözeten birişveren değildir. Yanılmıyorsam Cynthia Ozick, Bruno Kreisky’yi, a) Musevi olduğu halde ve b) en fazla sayıda RusYahudisi göçmeni ülkesine kabul eden Avrupalı politikacı olduğu halde Yahudi aleyhtarı olmakla suçlamıştı, üstelik sadece Arafat’la bir kere görüştüğü için, bir kere bir araya geldiği için, bu durumda demek ki Ehud Barak ve Clinton gerçek birer Yahudi aleyhtarı, öyle değil mi? Yani, orada, Camp David’de Uluslararası Yahudi Düşmanları toplantısı düzenleyecekler, değil mi? Her neyse, babam da bir konuşma yaptı, konferansın ‘Yazarın İmgelemi Devlet İmgelemine Karşı’ gibi debdebeli bir başlığı vardı ve birisi, kim olduğunu unuttum, Breytenbach ya da Oz, böyle biri, devletin hayal gücü olmadığını söyleyince, babam aksini iddia ederek sadece hayal gücü değil, mizah anlayışı da var, dedi, devletin şakalarından birini örnek vereceğini söyledi, arkasından sansürlenmemiş mektubun hikâyesini anlattı, ben de dinleyiciler arasında oturmuş, herkes güldüğü için gurur duyuyordum, ne de olsa mektubu açan bendim. Babamın gittiği her toplantıya ben de gittim, gitmez olur muyum hiç? Yazarlar için çıldırıyordum, hayatım boyunca bir yazarın kızı olmakla gurur duymuştum ve bana göre dünyada kitaplardan muhteşem hiçbir şey yoktu, üstelik çok da keyifliydi çünkü küçücük olmama rağmen bütün toplantılara katılıp konuşulanları dinlememe izin veriyorlardı. Babamı kendisi gibi yazarlar arasında görmek ve nasıl saygı gördüğünü izlemek harikaydı, üstelik, bir sürü ünlü isim, ait oldukları gerçek insanlarla birlikte çevrede dolaşıyordu: Donald Barthelme, Günter Grass, Czeslaw Milosz, Grace Paley, John Updike, herkes. Ama sonunda bir gün babamın yüzünde o ifade belirdi; senin yüzündeki gibi, beni Chelsea’ye, Kitty Teyze’nin yanına bıraktı, gerçek teyzem değildi tabii, babamla kısacık bir ilişkisi olmuştu. Kadınlarla nasıl iyi anlaştığını görmeliydin, kocaman elleri, Stalin’inkini andıran kalın bıyığıyla iriyarı, çekici bir adamdı, kadınların gözünün içine bakarak kızışma dönemindeki hayvanlardan, örneğin kurtlardan söz etmeye başlardı ve başka hiçbir şey yapmasına gerek kalmazdı, kendilerinden geçerlerdi.

Yemin ederim sıraya giriyorlardı, babam otel odasına çıkınca kadınlar kapının önüne diziliveriyordu, gerçek, düzgün bir sıra oluşturup beklerlerdi, hayal edebileceğin en mükemmel kadınlar, sadece şehvetten dizleri biraz titrerdi: İyi ki kitap okumayı çok seviyordum, ayrıca Amerikan televizyonunu da izliyordum, bu sayede diğer odada keyfim yerindeydi, gayet iyiydim, ama pek çok kez dışarı çıkıp sıralarının gelmesini bekleyen bu kadınlara, yapacak daha iyi bir şeyiniz yok mu, diye sormak istedim, anlıyor musun? Alt tarafı bir kamış işte, Tanrı aşkına, kendinize gelin. Evet, eskiden sözlerimle insanları şaşırtırdım, herhalde sürekli babamla birlikte olduğum için çabuk büyüdüm, babam ve ben, ikimiz dünyaya karşı. Neyse, herhalde Kitty Teyze'den hoşlanmıştı, kadın sınavı geçmiş olmalıydı, çünkü ödül olarak, babam iki profesörle birlikte Appalachian Sıradağlarında uzun bir yürüyüşe çıktığında iki hafta süreyle bana baktı: Aşırı dozda insan temasından kurtulup temizlenmek için dağ yürüyüşlerine giderdi ve döndüğünde biraz farklı görünürdü, yüzü biraz daha aydınlık, biraz daha berrak gelirdi bana, anlıyor musun? Buna babamın Musa yüzü derdim. Dağdan aşağı gelmişti, anlıyorsun ya, On Emir'le. Tabii babam dağdan şiirlerle dönüyordu genelde. Her neyse, kısa keseyim; dağın tepesinde profesörlerle hoşbeşten döndükten beş dakika sonra Columbia Üniversitesi'nden bir ış teklifi aldı ve kalıcı olarak New York'a yerleştik. Ben çok sevinmiştim tabii, ama dediğim gibi, babam doğa insanıydı, üstelik doğma büyüme Avrupalıydı, bu yüzden çok zorlandı. Yine de, elinde olanla yetinmeye, karşısına çıkan her zorlukla baş etmeye alışıktı. Tamam, gerçek bir Yugoslav.gibi içki içiyordu, günde en az yüz sigara yakıyordu ve kalbi zayıftı, yaşlılığını göremeyeceğini biliyordu ama hayatıyla ilgili bir karar vermişti. Bilirsin, ***Narcissus'un Zencisi***'ndeki gibi. Ölene kadar yaşamalıyım. Tam da bunu yaptı işte: Çok çalıştı, çok sevişti, çok sigara içti, çok içki içti, sonra kahrolası savaş başladı ve babam birdenbire hiç tanımadığım birine dönüştü, sanırım bir Sırp'a dönüşüverdi. Dinle, diğer Miloseviç dediği o adamdan nefret ederdi, onunla aynı adı taşımaktan bile iğreniyordu, doğrusunu istersen adını da bu yüzden değiştirdi. Şair Milo'yu, faşist domuz hayduttan ayırmak için. Ama orada olaylar çığrından çıkınca, eski YugoslavyalI olma furyası başlayınca, Sırpların canavarlaştırılması kanına dokunmaya başladı, Miloseviç'in Hırvatistan'da yaptıkları ve Bosna'da yapacakları konusundaki analizlerin çoğuna hak verse de, Sırp karşıtı görüşler yüreğini tutuşturmuştu ve çılgın bir anında, oraya geri dönüp tıpkı Stephen Dedalus gibi ülkesinin manevi vicdani rolünü

üstlenmenin, demiri bir Sırp Soljenistin gibi yüreğinin demirhanesinde dövmenin falan filan, görevi olduğuna karar verdi. Ona vazgeçmesini söyledim, Soljenistin de kimdi zaten, Vermont'ta oturup Rusya Ana'da bir peygamber olmayı düşleyen yaşlı, kaçık bir sutavuğu. Sonunda ülkesine döndüğünde artık kimse eski teraneyi dinlemek istemiyordu, senin baş koymak istediğin yol bu değil, baba, senin hayatın kadınlar, sigaralar, içki, dağlar ve çalışmak, çalışmak, çalışmak; seni öldürecek olan bunlar değil miydi, Miloseviç ve katillerinden uzak durmayı planlamamış miydin, hele de bombalardan? Ama beni dinlemedi ve yaptığı plana sadık kalmak yerine bir uçağa atlayıp oraya, öfkenin göbeğine döndü. En baştan beri söylemek istediğim buydu, Pro155

fesör, bana boşuna öfkeyi anlatmayın, ben onun neler yapabileceğini bilirim. Amerika sınırsız gücü yüzünden korku doludur; dünyanın öfkesinden korkar ve bu öfkenin adını kıskançlık olarak değiştirir, ya da babam böyle söylerdi, en azından. Onların yerinde olmak istediğimizi sanıyorlar, derdi birkaç kadeh devirdikten sçnra, ama aslında hiddetten kuduracak haldeyiz ve artık tahammül etmek istemiyoruz. Görüyorsunuz ya, babam öfkeyi tanıyordu. Ama sonra bildiklerini bir kenara itti ve tam bir ahmak gibi davrandı. Çünkü uçağı Belgrad'a indikten beş dakika sonra - belki de beş saat, beş gün ya da beş hafta, kimin *umunında?*öfke onu paramparça etti ve bir tabuta koyacak kadar parçasını bulup toplayamadılar bile. Demek bir bebek sizi öfkeden çılgına çeviriyor, Profesör. *Üzüldüm* doğrusu." Hava değişmişti. İlkyazın boğucu sıcağı yerini rahatsız, düzensiz bir mevsime bırakmıştı. Çok bulut vardı, çok fazla yağmur yağıyordu, sabah sıcağı öğleden sonra birden soğuğa dönüşüyor, yazlık elbiselerini giyen kızları ve parktaki çıplak göğüslü, birtakım gizemli deri kayışları kendilerine ceza vermek'istercesine sıkı sıkı göğüslerine, pektoral kaslarının hemen altına saran patencileri ürpertiyordu. Profesör Solanka, aynı şehirde yaşadığı insanların yüzlerinde yepyeni şaşkınlıklar okuyordu: Güven duydukları şeyler, güneşli yaz ayları, ucuz benzin, atıcı David Cone'un kolları ve evet, Orlando Hernandez bile, hepsi onları hayal kırıklığına uğratmış, yüzüstü bırakmıştı. Fransa'da bir Concorde düşmüş ve insanlar geleceğe, kendilerini zapt eden engelleri yarıp aşacakları geleceğe ait düşlerinin bir bölümünün, kendi sınırsızlıklarının hayalî geleceğinin bu korkunç alevlerle birlikte gökyüzüne yükseldiğini hayal etmişlerdi. 155

İnsanlık tarihindeki bütün benzer dönemler gibi bu altın çağ da sona erecek, ermek zorunda, diye düşündü Solanka. Belki de bu gerçek,

yağmurlukların yukarı çevrilmiş yakalarından içeri süzülen yağmur damlaları ya da özgüvenlerinin kalın zırhındaki aralıktan içeri kayan bir hançer gibi insanların bilincine sessizce yerleşmeye başlamıştı. Bu seçim yılında, Amerika en çok siyaseten geçerli bir kur olmasına güveniyordu. Varlığı yadsınamazdı: Baştaki siyasetçiler onu sahiplenirken rakipleri onlara engel olmaya çalışıyor, piyasadaki canlılığı Tanrı'ya veya Federal Merkez Bankası Müdürü Alan Greenspan'a mal ediyorlardı. Ama kumaşımız bellidir ve harcımız kuşkuculukla karılmıştır; son kertede kuşkuculuk, özünde ve kendinden; hiçbir şeyin payidar olmadığı, her şeyin parçalanıp un ufak olacağı duygusu. Marx'in düşünceler hurdalığında, sürgün edildiği entelektüel St. Helena'da büyük olasılıkla hâlâ tekrarladığı sözlerle; katı olan her şey buharlaşır. Bu teminatın her gün ilan edildiği kamusal iklimde korkularımız nereye saklanır? Neyle beslenir? Belki de bizlerle, diye düşündü Solanka. Doların hâkimiyeti sürerken ve Amerika bacaklarını ayırmış, dünyanın üzerinde otururken, psikolojik bozukluklar ve her türlü sapkınlık evde cirit atıyordu. Yeniden düzenlenmiş, tektürelleştirilmiş Amerika'nın halinden memnunluk söyleminin altında; yirmi milyon kişiyi istihdam etmeye hazırlanan ve tarihindeki en kalabalık ev sahibi nüfusuna ulaşan Amerika'da; bütçesi dengelenmiş, cari açığı düşmüş, devlet tahvilleri değerlenmiş devasa Alışveriş Merkezi Amerika'da, insanlar aşırı stres altında, sinirsel çöküntünün eşiğindeydi ve bitmez tükenmez ahmakça klişelerle bütün gün bundan söz ediyorlardı. Bolluğun vârisleri gençler arasında sorun çok daha şiddetliydi. Erkenden büyümesine neden olan Parizyen yetişme tarzıyla Mila, akranlarının kafa karışıklığından sık sık ve küçümseyerek söz ediyordu. Herkesin korktuğunu söylüyordu, tanıdığı herkes, görünüşte ne kadar sağlam olurlarsa olsunlar, içten içe titriyordu ve hepsinin bol parası olması hiçbir şeyi de ğiştirmiyordu. Sorun, cinsiyetler arası ilişkilerde iyice ayyuka çıkıyordu. "Erkekler kızların neresine nasıl dokunacaklarını hiç bilmiyorlar artık, kızlar da arzu ve tecavüz, kur yapma ve saldırganlık, aşk ve cinsel taciz arasındaki farkı güçbela anlıyorlar." Kral Midas'ın diğer klasik "ne dilediğine dikkat et" öyküsünden öğrendiği gibi: Dokunduğunuz her şey ve herkes altına dönüşürse, hiçbir şeye, hiç kimseye dokunamayacak hale gelirsiniz.

Mila son zamanlarda değişmişti, Profesör Solanka'ya göre onun dönüşümü, yirmili yaşlarında halâ ergen kraliçe rolü kesen sorumsuz genç kız rolüne kıyasla büyük bir gelişmeydi. Solanka'ya "en parlak ampullerden biri değil ama kalbi sevgi dolu" diye tarif ettiği yakışıklı Eddie'sini, zeki ve

kültürlü bir kadını tehdit ve itici biri olarak algılayacak kolejli spor kahramanım elinde tutabilmek için kendi ışığını karartmıştı. Tamamen değil tabii, bunu belirtmek gerek. Ne de olsa, erkek arkadaşını ve diğer çocukları her nasılsa Kieslowski'nin iki filmini üst üste seyretmek için sinemaya sürüklemeyi başarmıştı; ya bu çocuklar göründükleri kadar aptal değildi ya da Mila'mn ikna kabiliyeti Solanka'nın tahmin ettiğinden yüksekti.

Malik'in şaşkın bakışları önünde günbegün açılıyor, zeki ve becerikli bir genç kadına dönüşüyordu. Solanka'yı günün her saatinde ziyaret etmeye devam etti. Bazen erkenden, onu kahvaltı etmeye zorlamak için geliyor -Solanka'nın akşam olana kadar yemek yememe alışkanlığını "son derece barbarca ve müthiş zarar-, lı" diye nitelendiriyordu, böylece Malik onun himayesi altında yulaf ezmesi ve buğday kepeğinin gizemlerini öğrenmeye ve günlük beslenme programını tamamlamak için

taze kahvesiyle birlikte en az bir tane meyve yemeye başladıya da yasak aşk ilişkileri için ayrılan buğulu öğleden sonrası saatlerinde uğruyordu. Fakat anlaşılan aşk hakkında düşünmüyordu. Solanka'yı basit zevklerle meşgul ediyordu: ballı yeşil çay, parkta dolaşmak, alışveriş harekâtları -"Profesör, durum çok ciddi; size giyilebilir kıyafetler almak için ***derhal*** ve ***hızla*** harekete geçmeliyiz"ve hatta Planetaryum'a yapılan bir ziyaret. Yanında Mila'yla. şapkasız, spor kıyafetler içinde, otuz yıldız ilk defa satın aldığı yepyeni ve esnek spor ayakkabılarla Büyük Patlama'nın ortasında dururken, onun annesi, kendisinin de Asman'ın yaşlarında -eh, belki biraz daha büyükbir çocuk olduğu duygusuna kapıldığı sırada, Mila ona doğru döndü, topuklu ayakkabılarıyla Solanka'dan en az on beş santim uzun olduğu için, biraz eğildi ve Malik'in yüzünü elleri arasına aldı. "İşte buradasınız, Profesör, her şeyin başladığı yerde. Gayet de iyi görünüyorsunuz. Ne olur biraz neşelenin artık! Yeni başlangıçlar her zaman iyidir!" Çevrelerinde yeni bir zaman döngüsü harekete geçiriliyordu. Her şey böyle başlamıştı işte: bum! Akıp giderek birbirinden uzaklaşmıştı. Merkez fazla dayanamayıp dağılmıştı. Ama evrenin doğumu faydalı, insana kendini iyi hissettiren bir eğretilemeydi. Arkasından, Yeats'e yakışacak bir anarşi hüküm sürmeye başlamamıştı. Bakm, madde başka maddelerle bir araya toplanmış, o ilk çorba topaklanmıştı. Derken yıldızlar, gezegenler, tek hücreli canlılar, balıklar, gazeteciler, dinozorlar, avukatlar, memeliler oluşmuştu. Hayat, hayat. Evet, Finnegan, kalk artık, diye düşündü Malik Solanka. Finn MacCool, artık kocaman parmağını emerek uyuma. Finnegan, uyan. Kız, sanki derin bir karşılıklı paylaşım ihtiyacına kapılmış

gibi, konuşmak için de geliyordu. Böyle zamanlarda neredeyse ürkütücü bir dolambaçsızlıkla, hızla konuşuyor, ağzına geleni söylüyordu; fakat bu monologların temelinde dövüşkenlik değil dostluk yatıyordu. Onun niyetini ve söylediklerinin altında yatanı anlayan Solanka, iyice rahatlamıştı. Mila'nın anlattıklarından sık sık önemli şeyler öğreniyor, bir anlamda sinekten yağ çıkarıyordu; söylediklerinin kıyısında köşesinde, sağa sola atılmış oyuncakları hatırlatan, gözden kaçmış lezzetli lokmalar vardı. Mesela tıpkı Solanka gibi inanılmaz olduğunu düşündüğü bir gerçeği, eski bir erkek arkadaşının onu niçin terk ettiğini anlatırken söyledikleri: ‘'İğrenç denecek kadar zengindi ve ben değildim." Omuz silkti. "Onun için sorundu. Yani, yirmi yaşıma gelmiştim ama hâlâ takım taklavatım yoktu." Takım mı? Solanka, bu sözcüğün bazı Amerikalı maço çevrelerde erkek cinsel organını ima etmek için kullanıldığını Jack Rhinehart'tan duymuştu, ama Mila'yı bu eksik: liği yüzünden terk edilmiş olamazdı herhalde. Mila, biraz güç anlayan ama sevimli bir çocuğa izahat verir gibi, Solanka'nm bazen Eddie'siyle konuşurken kullandığını duyduğu, insanın akima aptallar için yazılan rehberleri getiren dikkatli ses tonuyla, tane tane açıkladı: "Takım, Profesör, yüz milyon dolar anlamına gelir." Bu gerçeğin ifade ediliş biçimindeki hoşluk, Solanka'nın başını döndürdü. Büyük şeylerin yüzyılındaydılar: Günümüzde Amerika Birleşik Devletleri'nin Cennet Bahçelerine giriş ücreti. Yeni başlayan üçüncü milenyumda Amerika gençliğinin hayatı böyleydi işte. Olağanüstü güzel ve keskin zekâlı bir kızın tamamen maddi gerekçelerle reddedilmesi, dedi ciddi bir tavırla Mila'ya, yürek meseleleri ya da en azından çiftleşme oyunu söz konusu olduğunda Amerikan standartlarının emlak fiyatlarından bile yüksek olduğunu kanıtlar nitelikteydi. "‘Haklısın be," dedi Mila, cevap olarak. Sonra ikisi de gülmeye başladı, Solanka ağzından çıkan kahkahanın bir benzerini çok uzun yıllardır duymadığını fark etti. Gençliğin dizginsiz kahkahası.

Solanka, onun projelerinden birine dönüştüğünü biliyordu. Hasarlı insanlar koleksiyonu yapmak ve onları tamir etmeye çalışmak, Mila'nın özel hobilerinden biriydi. Bu konuyu ona açtığında, genç kız dürüstçe cevap verdi: "Benim becerim de bu. İnsanları onarmak. Bazıları eski evleri satın alıp yeniden dekore eder. Ben insanları onarırım." Demek ki onun gözünde eski bir malikâneye, en azından kiraladığı bu Yukarı Batı Yakası dubleksine, büyük olasılıkla altmışlardan beri elden geçirilmemiş olan ve artık biraz trajik görünmeye başlayan bu hoş binaya benziyordu: Hem içinde hem dışında, demişti Mila, değişiklik yapmanın zamanıdır.

"Boynuma gürültücü, küfürbaz, ***beedi*** içen Pencaplı dekoratörlerle dolu bir beşik asmaya kalkışmadığın sürece sorun yok," diye onay verdi Solanka. (Neyse ki inşaat işçileri çalışmayı tamamlayıp gitmişti ve geride sadece sokağın ve şehrin hengâmesi kalmıştı. Eakat bu gürültü bile eskisinden boğuk geliyordu Solanka'nın kulağına.)

Mila arkadaşlarını, kambur vampirler taburunu Solanka'ya tanıtıp onun için havalı tavırlardan fazlasını ifade etmelerini sağladı. Mila onları da elden geçirmişti ve başarısıyla -onların başarısıylagurur duyuyordu. "Epey zamanımı aldı, aslında okul çocuğu gözlüklerini ve kadife kumaştan iğrenç pantolonlarını seviyorlardı. Ama artık New York'un modayı en yakından takip eden inek müfrezesine liderlik etme ayrıcalığına sahibim ve inek derken, Profesör, aslında gerçek dehalardan söz ediyorum. Bu çocuklar çok havalı, buz gibiler, buz derken ateşli olduklarını söylemeye çalışıyorum. Seni Seviyorum virüsünü gönderen Filipinli çocuğu hatırlıyor musunuz? Boş verin onu. Amatörün biriydi, benim ekibimse birinci ligde. Bu bebekler

Gates'e virüs bulaştırmaya niyetlenseler onu -*yıllar* boyunca hapşırtırlar. Karşınızda, Kötü İmparator'un gerçekten korktuğu sörfçü erkekler ve kızlar var, tedbirli olmak adına aylak X kuşağı üyeleri gibi davranıyorlar, İmparatorluğun Darth'larından: Siyah Vader'la Kırmızı ve Azgın Maul'dan gizlenmeye çalışıyorlar. Ya da, *Yıldız Savaşları'm* sevmediğiniz için şöyle anlatayım: Kara Lord Saruon'dan ve onun Yüzük Tayflarından sakladığım hobitler bunlar. Frodo, Bilbo, Sam Gamgee, bütün Yüzük Kardeşliği. Onu tahtından indirip gücünü Kıyamet Dağı'nda yakma zamanı gelene kadar. Şaka yaptığımı sanmayın sakın. Gates'in şu anki rakiplerinden korkmasına ne gerek var, hepsini yendi zaten, Gates'in kölesi oldular. Hepsinin işini bitirdi. Kâbuslar görmesine neden olan, sıcak suyu ve asansörü olmayan bir binada oturan bir çocuğun sıradaki büyük keşfi yapması ve kendisinin dünün gazetelerinde kalmasıdır. Eskimek. İşte bu yüzden bizim gibi insanları satın alıp duruyor, ileride trilyonlar kaybetmemek için bugün milyonları gözden çıkarabilir. Tabii, ben de mahkemelerin tarafındayım, o sarayı yıkmak, parçalamak lazım, ne kadar erken olursa o kadar iyi. Ama bu arada bizim de kendimize göre büyük planlarımız var. Ben mi? Bana Yoda diyebilirsin. Konuşurum tersten ben. Düşünürüm baş aşağı. Çıkarırım içini dışma istersem. Kuvvetli midir Güç sende sanıyorsun? En kuvvetli Güç içimdedir benim. Cidden," diye devam etti, plastik kuklanın taklidini yapmayı bırakıp, "ben sadece yönetim kuruluyum. Ayrıca şu dönemde satış,

pazarlama ve reklam bölümü de benden ibaret. Basit ve etkili olmak gerek, öyle değil mi? Vampirlerin dediğiniz çocuklara gelince... Onlar yaratıcı sanatçılardır. Webspyder.net. Şu anda Steve Martin, Al Pacino, Melissa Etheridge, Warren Beatty, Christina Ricci ve Will Smith'in internet sitelerini tasarlıyoruz. Evet. *Aynca* Dennis Rodman'ınkini de. Marion Jones, Christina Aguilera, Jennifer Lopez, Todd Solondz ve 'N Sync de bizim müşterimiz. Büyük işler mi dediniz? Büyük işler bizim işimiz. Con Ed, Verizon, British Telecom, Nokia, Cana Plus: İletişim söz konusuysa, bize güvenebilirsiniz. Seçkin çevreler mi? Ekip üyelerimizin telefonları sürekli çalıyor ve arayanlar Robert Wilson, Hamburg' daki Thalia Tiyatrosu, Robert Lepage gibi isimler. Açıkça söylüyorum, bu işler bizden sorulur. Bugün sınır yasaları geçerli, Profesör, benim ekibim de Duvardaki Delik Çetesi. Butch, Sundance, bütün Vahşi Belde Çetesi üyeleri. Bana gelince; ben de ailenin anası. Salonun görünen bölümünü işletiyorum."

Demek ki onları yanlış değerlendirmişti, aslında genç dâhilerdi bu çocuklar: Eddie hâriç. Hakkında büyük şüpheler beslediği teknolojik geleceğin imparatorluk askerleriydiler; yine Eddie hariç. Ama Eddie Ford, Mila'nın en büyük projesiydi, yani en azından: "Sizinx le tanışana dek.

Ayrıca," dedi kız, "Eddie'yle sandığı nızdan da fazla ortak yönünüz var."

Eddie'nin top atan kolu onu memleketi Ücraşehir' den ta Columbıa'ya, aslında Manhattan'm en revaçta gayrimenkullerinden birine, Mila Milo'nun yatağına kadar getirmişti. Ama nihayetinde önemli olan topu ne kadar uzağa atabildiğiniz değildir. Çünkü ne de olsa geçmişi fırlatıp atamazsınız ve Eddie'nin o geçmişte, Ücraşehir'deki evinde geçirdiği çocukluğu ve gençliği trajedilerle doluydu. Trajedide rol alan karakterleri Solanka'ya Mila anlatmış, kızın ciddiyeti onlara Antik Yunan tragedyaları kahramanlan boyutları kazandırmıştı. İşte Eddie'nin Vietnam gazisi Raymond Amcası: Zedelenmiş ruhu yüzünden insanların arasına karışmaya uygun olmadığına inandığından yıllar boyunca kasabanın arkasındaki çam ormanlarında, Unabomber'mkini hatırlatan bir kulübede gizlenmişti. Ray Ford'un öfke nöbetleri geçirme eğilimi vardı ve bu ıssız rakımlarda bile daki vadide motoru tekleyen bir kamyonet, devrilen bir ya da şakıyan bir kuş, nöbetlerini tetikleyebiliyordu. Ve ay'in "yılansı kokarca sıçanı" kardeşi, Eddie'nin tamirci ı Tobe: adi bir kumarbaz, daha da adi bir ayyaş, tiyle hepsinin hayatlarını altüst eden aşağılık herif. Son k da Eddie'nin annesi Judy Carver: O günlerde henüz Baba ve İsa'yla arkadaşlık etmeye başlamamış olan cağız, salt iyi kalpliliğinden, on beş sene sonra, küçük e on

yaşındayken dağ adamını kasabaya dönmeye tatlıikna edene dek, yetmişlerin başından itibaren her hafta çıkıp Ray'i ziyaret etmişti.

ddie, saçı sakalı darmadağın, pis kokular saçan amcasına yla karışık bir merak besliyor, ondan epey korkuyordu; çocukluğu boyunca Ray'in kulübesine yaptığı bu etler hayatının en önemli olaylarıydı ve en canlı alarını oluşturuyordu, "Sinemaya gitmekten bile iyiydi," şti bu konuda. (Beş yaşma bastıktan sonra Judy onu da erinde götürmeye başlamış, Ray'e geleceği göstererek yeniden dünyaya çekebileceğini ummuş, Eddie'nin lığıyla yabanıl adamın kalbini kazanacağına güvenmişti.) aki kulübeye doğru yürürken Judy eski Arlo Gutherie ları söyler, küçük Eddie de ona eşlik ederdi:

en gün geç saatte gidip Ray'i göreyim dedim, Gittim üm Ray'i, Sadece tek bir şey söyledi: Sorun istemiyorum, sikletime atlayıp dolaşmak istiyorum..." *Ama bu Ray daki Ray değildi. Bu Ray'in bir motosikleti yoktu ve tası olan ya da olmayan bir Alice de yoktu onun esinde. Bu Ray, Eddie' nin tahminine göre fasulye, bitki ri, büyük olasılıkla böcekler ve tohumlarla besleniyor, k elleriyle yakaladığı yılanları ve gökyüzünden çekip ı kartalları yiyordu. Bu Ray topallıyordu, dişleri nmiş* ara benziyordu, nefesi birkaç adım öteden bile insanı abilirdi. Fakat Judy Carver Ford, bu Ray'e baktığında, yıllar önce a giden sevimli çocuğu, sigara paketlerinin içindeki yaldızlıarı büküp ayakta durabilen minik insan figürlerine dönüştüren, parçalarını yontarak yaptığı portrelerini bir öpücük karşılığında a hediye eden çocuğu hâlâ görebiliyordu. (Bebekler, diye dü Malik Solanka hayretle. Onların eskil vudusundan kaçış yok. kahrolası bir bebek imalatçısının hikâyesini dinliyordu. Üstelik bir ***sanyasi'ydı.*** Mila bunu kastetmişti. Benden daha hakiki bir ***asi*** olduğu kesin, gerçek bir çileciye yakışır biçimde soyutlamış ni toplumdan. Ayrıca derinlerde yatanlardan, her an fokurdayataşarak hiçbir şeyi hak etmeyen dünyayı yerle bir edebilecek rden korktuğu için kendini kaybetmek istemesi de bana benziyor.) de Tobe'la evlenme hatasını yapmadan önce bir kere öpmüştü Tobe'un berbat durumdaki sırtı onu askere alınmaktan kurtarmıştı Judy'yi onun berbat karakterinden kimse kurtaramıyordu; belki hariç, diye düşünüyordu kadın. Ray münzevilikten vazgeçerse bu bir işaret olur ve hayatları değişirdi; kardeşler birlikte bowling maya, balık tutmaya giderler, Tobe kendine gelir, Judy de huzura urdu. En sonunda Ray Ford gerçekten de geldi; yıkanmış, tıraş ş, temiz bir gömlek giymişti ve öyle değişmişti ki kapıdan içeri inde Eddie onu tanımamıştı. Judy o gün ünlü kutlama yemeğini, sonra Bay Noel

ve Bay Mesih’e de ikram edeceği köfte ve lığı ziyafetini hazırlamıştı, bir süre her şey yolunda gitti; fazla t edilmedi ama bu hiç sorun değildi, hep birlikte aynı dört duvarda vakit geçirmeye alışmakla meşguldüler.

ondurmalarını yerken, Ray Amca konuşmaya başladı. Ormandaki kulübeyi ziyarete gelen tek kadın Judy değildi. “Başka biri daha geldi,” dedi, zorlanarak. “Carole Hatty adlı kadın ormanda yaşayan birkaç kişi olduğunu biliyordu, sırf iyilik olsun diye bizleri ziyaret eder, dağlarda ister erkek, ister kadın, ister çocuk ya da kuduz köpek olsun, yanma yaklaşan herkese, ona baltayla saldıracak kaçık herifler olmamıza rağmen bizlere giysi, kek falan getirirdi.” Kadın hakkında konuşurken, Ray Amca renkten renge giriyor, sandalyesinde huzursuzca kımıldıyordu. Judy, “Senin için önemli biri mi Raymond?” diye sordu. “Onu davet etmemizi ister misin?” Tam bu sırada, mutfak masasının diğer tarafında oturan yılansı kokarca sıçanı bacağına vurarak kahkahalarla gülmeye başladı, hain ve sarhoş bir yılansı kokarca sıçanı gibi gürültülü kahkahalar atarak güldü, gözlerinden yaşlar gelene kadar güldü, sonra da sandalyesini devirerek ayağa fırladı ve bağırmaya başladı: “Ooo, Carole Hatty. Hopper Sokağı’ndaki Büyük Ayı Lokantasında çalışan Az Pişmiş Carole mı? O Carole Hatty mi? *Vay be.* Demek şekere o kadar çok ihtiyacı varmış ki sizin oralara bile gelmiş. Kahretsin be Ray, dünyadan haberin yok senin. Biz buralı erkekler, o küçük Carole’ı on beş yaşında yalvarmaya başladığından beri boyuna beceriyoruz.” Ray korkunç, bomboş bakışlarını Eddie’nin yüzüne dikmişti ve on yaşındaki Eddie bile bu bakışların ne anlama geldiğini biliyor, sırtından bıçaklanan Ray Amca’nm acısının ne kadar derin olduğunu hissedebiliyordu, çünkü Raymond Ford’un kendince anlatmaya çalıştığı, dağdaki tabyasından sadece aile sevgisi için -küçük Eddie’ye duyduğu sevgi içindeğil, aynı zamanda iyi bir kadının aşkı için inmiş olduğuydu; öfkeyle dolu uzun yıllardan sonra kalbini bunlarla iyileştirmek için gelmişti ve Tobe Ford bu balonların ikisini de patlatmış, Ray*Amca’nın kalbini tek darbeyle iki kez bıçaklamıştı.

Tobe söyleyeceklerini söyledikten sonra iriyarı 165 adam da ayağa kalktı ve Judy çığlıklar atarak ikisine i birden bağırmaya başladı, bir yandan da Eddie’yi arkasına saklamaya çalışıyordu çünkü yılansı kokarca sıçanı kocasının elinde küçük bir tabanca vardı ve bunu kardeşinin kalbine doğrultmuştu. “Pekâlâ, Raymond,” ded Tobe, sırıtarak, “güzel kitabımızın kardeş sevgisi hakkında söylediklerini unutmayalım.” Ray Ford çıkıp gitti, Judy o kadar korkmuştu ki kendi kendine şarkı söylemeye, “Dun ***gece geç***

saatlerde kapının çarptığını duydum,” diye mırıldanmaya başladı, bunun üzerine Tobe de onun saçmalıklarına tahammül etmek zorunda olmadığını haykırarak çıktı gitti. Bu tavırlarını al da güneş görmeyen yerlerine sok, duydun mu beni Jude?

Beni yargılamaya kalkma, kaltak, alt tarafı karımsın, kocanın sözlerine aldırış etmeyeceksen git de yaşlı kaçık Raymond’m kamışını yala. Tobe çalıştığı yerde, Corrigan Tamirhanesi’nde kâğıt oynamaya gitti ve sabah olmadan haberler bütün kasabaya yayıldı: Carole Hatty’nin boynu kırılmış cesedi bir arka sokakta bulunmuştu, Raymond Ford da Corrigan arsasının arka tarafında, paslı arabalarla dolu hurda deposunda kalbinde bir kurşun deliğiyle yatıyordu; silahtan hiç iz yoktu. Yılansı kokarca sıçanı ortadan kaybolmuş, kâğıt oyunundan dönmemişti; silahlı ve tehlikeli kaçak Tobias Ford’un arandığı beş eyalete haber verildi ama izi asla bulunamadı.

Eddie’nin annesi, pislik herifin en başından beri insan kılığına girmiş bir yılan olduğu kanaatindeydi; yaptıklarından sonra insan derisini döküvermiş, kabuğundan sıyrılmış ve bıraktığı anda derisi toza dönüşmüştü nasıl olsa Ücraşehir’de Tanrı’nın evleri çıngıraklı yılanlar ve elmas sırtlı yılanlarla -ki bunlar sadece vaizlerdidoluydu ve yeni bir yılan kimsenin dikkatini çekmeden yaşayıp gidebilirdi. Bırakın gitsin, dedi kadın, bir yılanla evlendiğimi bilseydim, Tanrı’nın de yemin edeceğime zehir içmeyi tercih ederdim. udy, teselliyi giderek büyüyen Jack ve Jim koyonunda bulmuştu ama olanlardan sonra Eddie Ford men içine kapanmıştı, ağzından günde yirmi sözcük çıkmıyordu. Tıpkı amcası gibi, ama kasabadan madan kendini dünyadan tecrit etmiş, bedeninin hapsetmiş, büyümeye başladığında da bu yeni ve düzenin verdiği muazzam enerjiyi futbol topunu maya, futbol topunu daha önce Ücraşehir’de hiç enin atmadığı kadar hızlı ve uzağa atmaya yoştırmıştı: Sanki topu uzay boşluğuna fırlatsa kendini ğı kanın lanetinden kurtarabilecekti, sanki gol pası ekle özgürlüğüne kavuşmak aynı şeydi. Sonunda ini Mila’ya kadar, onu şeytanlarından kurtaran, i içindeki sürgünden çekip çıkaran, hapishanesi e getirdiği güzel bedenini keyfince kullanması lığında ona dostluğunu, arkadaş çevresini, dünyayı n Mila’ya kadar atabilmişti.

Nereye bakarsan bak, diye düşündü Profesör Malik ka, havada öfke var. Ne zaman dinlesen karanlık çaların kanat çırptığını duyuyorsun. Tisiphone, to, Megaira: Antik çağda Yunanlar bunlardan, en asız mabudelerinden öyle çok korkuyorlardı ki, k adlarını söylemeye bile cesaret edemiyorlardı. ek sesle Erinyeler ya da Rırialar diyen, bu adları nan biri, hanımefendilerin

ölümcül hışmını üzerine biliyordu. Bundan dolayı ve derin bir istihzayla, lı üçlüye "iyi huylular" diyorlardı: Eumenides. k bu örtmeceli ismin, ne yazık ki, tanrıçaların kalıcı uzluğu üzerinde olumlu bir etkisi olmuyordu. aşlangıçta, Mila'nm canlanmış Minik Beyin olduğu ncesine direnmeye çalıştı: Elbette içi boş medyanın en yarattığı nankör Minik Beyin, Beyin Sokağı ve nin lobotomi geçirmiş oyuncak bebeği deniel's, Jim Beam: Amerikan viskileri. (Ç.N.) olanka'nın artık unutulmuş olan asıl bebeği, en başta ettiği kayıp M.B., ***Minik Beyin'in Serüvenleri'n***in ıydı Mila. Başta onu böyle bebekleştirmenin Mila'ya zlık olduğunu söyledi kendi kendine, ama sonra -kendi siyle tartışaraksorgulamaya başladı. Mila kendini kleştirmemiş. Minik Beyin'in eski halini model aldığını, kaynağı olarak seçtiğini kendi ***ağzıyla*** anlatmamış ı? Solanka'mn kaybettiği Gerçek Bebek rolüne bürüneendini ona sunmamış mıydı? Artık onun hakikaten çok bir genç kadın olduğunu biliyordu; Mila da gösterisinin algılanacağını önceden tahmin etmiş olmalıydı. Evet! ka'nm hiç dile getirmese de en derinlerde yatan cına cevap olacak gizemi her nasılsa sezmiş, onu rmak için, bilerek ve isteyerek Solanka'ya sunuyordu. n üzerine Solanka da çekine çekine onu beklenmedik bir zenin can verdiği kendi yaratısı gibi görmeye, hiç sahip dığı kızı gibi onunla ilgilendiğini düşünmeye başladı. en bir gün dili sürçünce sırrı ortaya çıktı ama Mila nmiş görünmüyordu. Sinirlenmek yerine hafifçe, özel bir yle gülümsedi -Solanka bu gülümsemenin tuhaf bir zevkle dolu olduğunu kabullenmek zorunda kaldı,

a sabırlı bir balıkçının sonunda yemi yutturduğu andaki yle, bir suflörün sık sık tekrar etmek zorunda kaldığı leri sonunda öğrettiği andaki gizli mutluluğu da uyordu bu gülümsemcdeve söyleneni düzeltmek e, Solanka ona bebeğin adıyla değil, her zamanki kendi a seslenmiş gibi davrandı. Malik Solanka kıpkırmızı adeta ensesti çağrıştıran bir utançla ezildi ve eyerek özür dilemeye çalıştı; bunun üzerine Mila ona memeleri gömleğine hafifçe değecek kadar, klarının arasından çıkan soluğuyla onun dudaklarını acak kadar yaklaştı ve fısıldadı: "Profesör, bana nasıl

eniz öyle hitap edin. Size kendinizi iyi hissettirecekse benim için hiçbir sakıncası yok." Böylece günbegün bu fantezinin derinlerine gömüldüler. Güneşsizlikle bozulan yaz aylarının yağmurlu öğleden sonralarını, Solanka'nın dairesinde baş başa bu küçük baba-kız oyununu oynayarak geçirdiler. Mila Milo, mahsus Solanka'nın bebeği gibi davranmaya, bebeğin ilk başlardaki kıyafetlerini aynen kopyalayarak giyinmeye ve iyice uyarılan Solanka için Minik Beyin'in ilk programlarından alınmış bir dizi senaryoyu

canlandırmaya başladı. Solanka genellikle Machiavelli, Marx ya da çoğu kez Galileo rolünü üstlenirken, Mila da, ah, Solanka ne isterse o oluyordu; Solanka dünyanın en önemli âlimlerinin bilgeliğini dağıtırken koltuğunun yanına, ayaklarının dibine oturuyor, bir süre sonra oradan kalkıp sızlayan kucağına geçiyordu ama her seferinde, bu konuda tek kelime etmeden, bedenleri arasına tombul bir yastık yerleştirmeye özen gösteriyorlar, böylece, hiçbir kadınla birlikte olmamaya yemin eden Solanka onun kucağındaki varlığına başka bir adam, yeminine daha az bağlı bir adam gibi karşılık verirse Mila'nın bunu bilmesine gerek kalmıyor, bundan söz etmeye ihtiyaç olmuyor, Solanka da bedeninin arada bir gösterdiği zayıflığı asla itiraf etmek zorunda kalmıyordu. Tıpkı *brahmacharya,* yani "gerçekle deneyler" yaparken zihninin bedenine üstün gelmesini sağlamak amacıyla geceleri yatağını arkadaşlarının eşleriyle paylaşıp uyuyan Gandhi gibi, Solanka da en uygun dış görünüşü koruyordu: Tabii ki Mila da öyle, o da öyle. 169 10 Asman bıçak gibi böğrüne saplanmıştı. Sabahları bedeninin doğal işlevlerini iki kişiden oluşan seyircilerinin

-utanmadan önyargılarını korumalarına rağmenalkışları karşısında en yüksek standartlara uygun biçimde yerine getirdiği için gururlanan Asman. Gün içinde farklı şekillerde tezahür eden Asman: bisiklet sürücüsü, çadır sakini, kum havuzu imparatoru, iştahlı ve iştahsız yemek davetlisi, şarkı söyleyen yıldız, öfke krizi geçiren yıldız, itfaiyeci, astronot, Yarasa Adam. Akşam yemeğinden sonra televizyon izlemesine izin verilen bir saat boyunca yeniden yayınlanan Disney filmlerini bıkıp usanmadan izleyen Asman. ***Orman Ki***tabı'ndaki Balu ve Ka adlı karakterlerden apartılan Amerikan folk müziği meraklısı horozu ve "Notting Jambon"uyla, su katılmamış Amerikan aksamyla konuşan Sherwood Ormanı tiplemeleriyle ve Disney tarafından uydurulmuş, sık sık tekrarlanan Eski İngilizce nidası: "O-di lalli!"siyle ***Robin Hood*** oldukça popülerdi. Fakat ***Oyuncak Hikâyesi*** yasaklıydı. "Kokuç bir çocuk var onda." ***Kokuç*** korkunç demekti ve çocuk da oyuncaklarına kötü davrandığı için korkunçtu. Sevgiye böyle ihanet edebilmenin düşüncesi Asman'ı dehşete düşürüyordu. Filmdeki oyuncakların sahibiyle değil, oyuncaklarla özdeşleştiriyordu kendini. Oyuncakları filmdeki oğlanın çocukları gibi görüyordu ve onlara eziyet etmesi, Asman'm üç yaşındaki tinsel dünyasında düşünülemeyecek kadar dehşetli bir suçtu. (Tıpkı ölüm gibi. Asman'ın revizyonist yeniden okumasında, *Peter* Pan'daki Kaptan Kanca timsahtan her seferinde kurtuluyordu.) Video saati Asman'ından sonra sıra akşam Asman'ındaydı:

Banyoda dişlerini fırçalamamak için Eleanor'a eziyet eden Asman, önleyici saldırıya geçerek düşüncesini ilan eden, "Bugün saçımı yıkamayacağız," diyen Asman. En sonunda, babasının elini tutarak uykuya dalan Asman.

Çocuk, beş saatlik zaman farkına aldırmadan babasını telefonla aramayı alışkanlık haline getirmişti. Eleanor, Solanka'nın New York numarasını Willow Caddesi'ndeki evin mutfak telefonuna kaydetmişti; Asman'ın tek yapması gereken bir tuşa basmaktı. Merhaba baba, demişti Atlantik aşırı sesi ilk seferinde (saat sabah beşte): Partta güzel güzel oynadım, baba. *Park diyeceksin Asman,* diye doğrusunu öğretmeye çalışmıştı uykulu Solanka oğluna. Park *de bakayım.* Part. Neredesin baba, evde misin? Gelmeyecek misin? Seni arabaya koysaydım keşke, baba, seni de sancaklara götürseydim. *Salıncak. Salıncak de bakayım.* Seni de salcaklara götürseydim keşke, baba. Morgen beni havalara itti. Bana hidye getcek misin? *Getirecek de, Asman. Hediye de bakayım. Yapabilirsin.* Bana hed-ye get-ircek misin, baba? Ne aldın bana? Çqk sevecek miyim? Baba, artık gitmeyeceksin. Sana izin vermem. Partta dodumma yedim. Morgen aldı. Çok güzeldi. *Dondurma, Asman. Dondurma de bakayım.* Don-dum-ma.

Telefonu Eleanor aldı. "Özür dilerim, aşağıya inmiş ve telefonun düğmesine kendi kendine basmış. Ne yazık ki o sırada uyanmadım." Solanka, ah, sorun değil, diye cevap verince uzun bir sessizlik oldu. Sonra Eleanor titreyen bir sesle konuştu: "Malik, neler olduğunu hiç anlamıyorum. Burada bin parçaya bölündüm. Sence biz, yani eğer Londra'ya gelmek istemiyorsan ben de şey yapabilirim, Asman'ı büyükannesine bırakıp gelirim, oturup bu sorunu çözmeye çalışırız, artık her neyse, aman Tanrım, ne ***olduğunu*** bile bilmiyorum! Birlikte çözemez miyiz? Yoksa artık benden nefret mi ediyorsun, birdenbire seni iğrendirmeye mi başladım? Başka bin mi var? Başka biri olmalı, öyle değil mi? Kim peki? Tanrı aşkına söyle, en azından o zaman halini anlarım, o zaman en azından yavaş yavaş aklımı kaçırmak yerine sana kızabilirim."

Gerçek şu ki, sesinde hâlâ hakiki bir öfke tınısı yoktu. Ama onu tek kelime açıklama yapmadan terk ettim, diye düşündü Solanka, üzüntüsü er ya da geç mutlaka hiddete dönüşecektir, öyle değil mi? Belki de hışmını avukatı aracılığıyla ifade edecek, Solanka'nın karşısına kanunların soğuk gazabını sürecekti. Ama onun ikinci bir Bronislawa Rhinehart vakası olabileceğini hayal bile edemiyordu. Kincilik, Eleanor'un tabiatında yoktu. Ama.öfkesinin bu kadar kıt olması da insani değildi, hatta biraz ürkütücüydü. Belki de aksine, herkesin düşündüğü ve önce Morgen'in,

sonra da Lin Franz'ın söylediği şeyin kanıtıydı: Eleanor daha iyi bir insandı, Solanka ona layık değildi ve acısını atlattığı zaman Solanka'sız daha iyi bir hayat sürecekti. Bunların hiçbiri şu anda karısını rahatlatmak ya da kollarına dönmeye -kendi iyiliği içincüret edemediği çocuğu teselli etmek için yeterli değildi.

Çünkü F\ırialaları henüz atlatamadığını biliyordu. Zayıf, ağır ağır kaynayan, kopuk bir öfke içine sızmaya, derinlerde akmaya devam ediyor, ansızın şiddetli bir volkanik patlama halinde ortaya çıkma tehditleri savuruyordu; sanki öfke Solanka'nın efendisi, kendisi de alt tarafı onun haznesi, konakladığı yerdi ve hisseden, hükmeden varlık oydu: öfke. Bilimin görünüşte sihirli denebilecek kadar hızlı ilerleyişine rağmen, bunlar şiirsellikten yoksun, her şeyin açıklanabilir ve kavranabilir olduğuna inanılan zamanlardı: Profesör Solanka, son zamanlarda kendi içindeki anlatılması ve anlaşılması güç şeylerin bilincine varan Malik Solanka da hayatı boyunca sebatla şiirsellik yoksunu tarafta saf tutmuş, asıl ve en geniş anlamıyla aklın ve bilimin yanında yer almıştı: *scientia*, bilgi. Ancak bu mikroskobik olarak incelenen ve bitmez tükenmez izahatlara boğulan günlerde bile, onun içinde fokurdayanlar bütün açıklamalara meydan okur nitelikteydi. İçimizde kaprisli ve açıklama diliyle tarif etmenin yakışıksız kaçtığı bir şeyler olduğunu kabullenmek zorunda hissediyordu kendini. Işık olduğu gibi gölge de var mayamızda, toz kadar ateş de var. Doğalcılık, görünür olanın felsefesi bizi zapt edemez, çünkü onun ötesindeyiz. İçten içe korktuğumuz da budur; sınırları aşan, kuralların aksini kanıtlayan, biçim değiştiren, ihlalci, istismarcı gölgeözümüz: makinedeki gerçek hayalet. Hayalet, kendimiz sandığımız şeylerin zincirlerinden öbür dünyada ya da ebediliği ihtimal dışı olan başka bir üç boyutlu gerçeklikte değil, burada, dünyada kurtuluverir. O zaman tutsaklığın öfkesiyle gazap içinde yükselip akli dünyayı yerle bir edebilir.

Benimle ilgili gerçekler, diye düşünmeye başladığını fark etti yeniden, herkes için belirli ölçülerde gerçek olabilir. Sadece kendisinin değil, bütün dünyanın sigortası daha' çabuk atıyordu. Her böğürde bir bıçak dönüyor, her sırta bir kamçı iniyordu. Hepimiz alçakça kışkırtılıyorduk. Her yandan patlama sesleri geliyordu. İnsan hayatı artık öfke patlamasından önceki, hiddetin fokurdamaya başladığı anda veya tam da -öfkenin patladığı, canavarın serbest bırakıldığıo esnada ya da müthiş şiddetin yıkım dolu akıbetinin saatinde, öfkenin geri çekildiği ve med cezir dalgaları yeniden yük-

selmeye başlayana dek kargaşanın geçici olarak dindiği zaman diliminde yaşanıyordu. Kraterler -şehirlerde, çöllerde, uluslarda, yüreklerdeartık alelade şeylerdi: İnsanlar hırlayarak kendi kabahatlerinin yıkıntıları arasına siniyorlardı.

Mila Milo'nun bütün ihtimamına ve hizmetlerine rağmen (ya da çoğu kez onlar yüzünden) Profesör Solanka sık sık geçirdiği uykusuz gecelerde köpüren düşüncelerini sakinleştirmek için hâlâ şehir sokaklarında saatlerce dolaşmaya ihtiyaç duyuyordu. Birkaç blok ötede Amsterdam Bulvarı'nı, hem asfaltı hem kaldırımları kazıyorlardı (bazen sanki bütün şehri kazıyorlarmış gibi geliyordu Solanka'ya) ve bir gece bazen çiseleyen, bazen bardaktan boşalırcasına yağan yağmurun altında, çevresi düzensiz bir tahta perdeyle çevrilmiş çukurun yanından geçerken, ayak parmağını bir şeye çarptı, can havliyle üç dakika boyunca sövüp sayarak verip veriştirdikten sonra, oracıktaki kapı aralığına serilmiş muşambanın altından takdir dolu bir ses yükseldi: "Dostum, bu gece sözcük hâzinem epey gelişti, hiç şüphen olmasın." Solanka ayağını neye çarptığına bakmak için başını eğdi ve karşısında, kaldırımda yatan kırık bir beton kütlesi gördü; bunu görür görmez beceriksizce topallayarak tabanları yağladı, suç mahallinden uzaklaşan bir katil gibi beton kütlesinden kaçtı.

Üç sosyetik genç kızın cinayetini soruşturan polisler dikkatlerini üç zengin genç üzerinde odakladığından beri keyfi yerindeydi gerçi, ama kalbinin derinlerinde kendini tamamen temize çıkarmamıştı aslında. Soruşturma haberlerini dikkatle takip ediyordu. Henüz tutuklanan ya da suçunu itiraf eden olmamıştı ve medya sabırsızlanmaya başlamıştı; yüksek tabakadan seri cinayetler işleyen katil çıkması olasılığı herkesin ağzını sulandıracak kadar çekici görünüyor, bu yüzden NYPD'nin davayı çözmekte başarısız olması sinir bozu 174

cu bir hal alıyordu. Bu züppe alçakları iyice sıkıştırın! Nasıl olsa içlerinden biri ötecektir! Bu ve bunun gibi çok sayıda ferasetli yorum, iştah kabartıcı bir linç atmosferi yaratmıştı. Olası yeni ipuçlarından biri Solanka'nın dikkatini çekmişti. Bir türlü çözülemeyen gizemin oyuncu kadrosuna Panama Şapkalı Adam'ın yerine ondan da tuhaf yeni karakterler eklenmişti. Her bir cinayet mahallinde, süslü Disney kostümleri içinde kimliği belirsiz insanlar görülmüştü: Lauren Klein'ın cesedinin yanında Goofy, Belinda Booken CandelFm cesedinin yakınlarında Buzz Lightyear belirmiş ve görgü tanıklarından biri, Saskia Schuyler'ın cesedinin yattığı yerin yakınlarında Lincoln yeşili kostümler içinde kırmızı bir tilki

gördüğünü iddia etmişti; Notting Jambon’un kötü Şerif’ine eziyet eden Robin Hood, şimdi de Manhattan’ın Şeriflerine kök söktürüyordu. O-di lalli! Müfettişler, aralarında henüz kayda değer bir bağlantı kuramadıklarını itiraf ettikleri bu üç olayın oldukça çarpıcı tesadüfler olduğunu -özellikle Cadılar Bayramı’nın gelmesine aylar olduğu düşünülüncekabul ediyor, konuyu derinlemesine incelediklerini söylüyorlardı.

Çocukların zihninde, diye düşündü Solanka, hayalî dünyanın yaratıkları -kitaplarda, filmlerde ya da şarkılardaki karakterlerkanlı canlı insanların çoğundan gerçektir, tabii ebeveynleri hariç. Bizler büyürken denge değişir ve kurmaca, ait olduğunu öğrendiğimiz uzak bir dünyaya, ayrı bir gerçekliğe havale edilir. Ancak şimdi, kurmacanın bu sözde geçirimsiz sınırı aşabildiğine dair korkunç kanıtlar çıkmıştı ortaya. Asman’m dünyası -Disney Dünyasıizin almadan New York’a girmiş, şehrin genç kadınlarını katlediyordu. Bu video filminin bazı yerlerine de bir ya da daha fazla sayıda korkunç çocuk gizlenmişti. En azından Betonlu Katil bir süredir cinayet işlemiyordu. Ayrıca Solanka -bunu Mila’ya borçlu olduğunu teslim ediyorduçok daha az içiyor, dolayısıyla artık unutkanlık sarhoşlukları yaşamıyordu. Üzerinde sokak giysileriyle, ağrıyan başında cevabı olmayan korkunç sorularla uyanmıyordu. Hatta aylardır ilk defa, Mila’nın büyüsüne kapıldıkça, bazı anlarda mutluluğa çok benzeyen bir şeyler hissetmeye de yaklaşmıştı. Fakat karanlık tanrıçalar hâlâ etrafında uçuşuyor, kötücül zehirlerini kalbine damlatıyorlardı. Mila yanmdayken, gökgürültüsü ve fırtınalar havayı kararttığında bile ışıkları yakmaya ihtiyaç duymadıkları ahşap kaplamalı dört duvar arasında, onun cazibesinin sihirli dairesi içinde güvende oluyordu; ama başının içindeki sesler o gider gitmez yeniden yükselmeye başlıyordu. Mırıltılar, çırpılan siyah kanatların hışırtısı. Asman ve Eleanor’lâ şafak vaktinde yaptığı ilk telefon konuşmasından sonra, bıçak böğründe dönerken, mırıltılar ilk defa Mila’nın, Solanka’nın merhametli meleğinin, canlı bebeğinin aleyhinde konuşmaya başladı.

Yarı karanlıkta gördüğü Mila’mn yüzüydü, bıçak ağzını hatırlatan hatları Solanka’nın düğmelerinin yansı iliklenmiş gömleğine rahatça sürtünüyor, kısacık, dik, altın kırmızısı saçları çenesinin altını hafifçe okşuyordu. Artık eski televizyon programlarını yeniden canlandırmayı bırakmışlardı, amacına ulaşan bu oyunla işleri kalmamıştı. Son günlerde, ağır ağır akan karanlık öğleden sonra saatlerinde hemen hiç konuşmuyor, ağızlarını açtıklarında da felsefeden söz etmiyorlardı. Bazen Mila’nm dili bir an için göğsüne değiveriyordu. Herkesin oynayacak bir bebeğe ihtiyacı vardır, diye

fısıldıyordu Mila. Profesör, seni zavallı öfkeli adam, o kadar uzun zaman oldu ki. Şşş, acele etme, istediğin kadar oyalan, bir yere gittiğim yok, kimse bizi rahatsız edemez, senin için buradayım. Bırak kendini. Artık bütün o öfkeye ihtiyacın yok. Sadece nasıl oynayacağını hatırlamaya ihtiyacın var senin. Kan kırmızısı tırnaklarıyla her gün birazcık daha ileri uzanan, gömleğinin içine girip araştıran, Mila'nın uzun parmaklarıydı.

Kızın fiziksel belleği olağanüstüydü. Solanka'yı her ziyaret edişinde, yastıklı kucağına geçen seferki son pozisyonda yerleşmeyi beceriyordu. Başını ve ellerini koyduğu yerler, gövdesini ne kadar eğdiği, ağırlığının ne kadarını Solanka'nın üzerine verdiği: Mila'nın keskin belleği ve ölçülemeyecek kadar küçük ayarlar yapmaktaki becerisi; bu değişkenler zaten başlı başına şaşılacak derecede uyarıcı cinsel eylemlerdi. Çünkü Mila'nm (her gün daha da belirginleşen) her yeni dokunuşuyla Profesör Solanka'ya kanıtladığı üzere, oyunun gizlilik perdeleri birer birer düşüyordu artık. Mila'nın giderek kuvvetlenen okşayışları Profesör Solanka'nın bedeninde elektrik şoku etkisi yapıyordu, oysa onun yaşındaki, konumundaki bir adamın hayattan böyle lütuflarla ilgili beklentileri kalmamış olmalıydı. Evet, asla böyle bir niyeti yokmuş gibi davranırken Solanka' nın başını döndürüvermişti ve şimdi Solanka onun ağına dolanmıştı. Kraliçe ağ örümceği, ağ örümcekleri müfrezesinin patroniçesi, onu ağına düşürmüştü.

İlişkilerinde başka bir değişiklik oldu. Solanka nasıl kazara ya da tamamen bilincinde olmadığı arzunun etkisiyle, yanlışlıkla bebeğin adını söylediyse, bir öğleden sonra Mila'nm dudaklarından da yasak bir sözcük döküldü. Kepenkleri kapatılmış, karartılmış salon, büyü yapılmış gibi bir anda ortalığı aydınlatan parlak ışıklarla doldu ve Profesör Malik Solanka, Mila Milo' nun geçmişini öğrendi. Babam ve ben, demişti kız kendi ağzıyla, ikimiz dünyaya karşı. Açıkça, kendi sözcükleriyle anlatmıştı olanları. Her şeyi Solan ka'nın önüne koymuştu ama Solanka onun saklısız gizlisiz, hiç çekinmeden gösterdiklerini fark edemeyecek kadar kördü (ya da isteksizdi). Ama bu "dil sürçmesi"nden sonra -Mila'nın o sözcüğü yanlışlıkla ağzından kaçırdığına ikna olmamıştı, çünkü karşısında hayatında kazara hiçbir şey olmayan, kendini kontrol etmekte ürkütücü denecek kadar başarılı bir kadın vardıdönüp yeniden ona baktığında, şifreli yüz hatlarının, o özel, çokbilmiş gülümsemesinin, en samimi göründüğü anı aslında en örtülü anı olan o yüzün sırlarının nihayet ortaya çıktığını düşünüyordu.

Babacık, ***demişti kız. Aslında ölü bir adamın kulağına fısıldanan bu kalleş küçültme eki, bu yüklü sevgi ifadesi, kızın ışıksız çocukluk mağarasının açıl susam açıl parolası işlevini görmüştü. İşte dul şair ve erkenden büyümüş çocuğu şurada oturuyorlardı. Adamın kucağında bir yastık vardı ve kız da uzun yıllar boyunca kıvrılıp doğrularak, ona yaslanarak utancının kupkuru gözyaşlarını öpmüştü. İşte onun kalbi şuradaydı; sevdiği kadını kaybeden babasının acısını telafi etmeye çalışırken, şüphesiz kendi kaybını da sağ kalan ebeveynine sıkı sıkı yapışarak hafifletmeye uğraşıyor, ama aynı zamanda babasının o kadına beslediği sevgiyi ele geçirmek için, çırpmıyor, anneliğe ayrılmış yasak, boşalmış alanı ölen annesinden bile gösterişli tavırlar sergileyerek doldurmaya çabalıyordu; babası ona, yaşayan Mila'ya zamanında karısına duyduğundan da fazla ihtiyaç duymalıydı; onu her kadının dokunuşundan da çok isteyene dek, Mila babasına gereksinimin yepyeni derinliklerini gösterecekti. Bu baba***

-Mila'nm gücüne bizzat şahit olan Solanka'nın hiç kuşkusu yoktuçocuğu tarafından yavaş yavaş baştan çıkarılmış, keşfedilmemiş topraklara, asla orta çıkmayan suçuna doğru onun peşinden milim milim sürüklenmişti. İşte büyük şair, Nobellik yazar, halkının vicdanı şuradaydı; insanı dehşete düşürecek kadar bilgili ve küçük ellerin gömleğinin düğmelerine uzanışıyla kahroluyor, ama bir noktada kabul edilemez olana izin veriyor, dönüşü olmayan sınırı adım adım aşıyor, ıstırap içinde fakat istekle, olanlara ortak oluyordu. Böylece dindar bir adam sonsuza dek günahkâr bir ölümlüye dönüşüyor, arzusu onu Tanrısını terk etmeye ve Şeytan'la anlaşma imzalamaya zorluyor, bu arada yeni yeni tomurcuk vermeye başlayan kızı, şeytani çocuğu, çiçeğin bağrındaki goblin, kulağına baş döndürücü, inanç öldürücü sözcükler fısıldayarak onu derinlere çekiyordu: Olduğunu söylemediğimiz sürece bunlar gerçek olmaz, biz de olduğunu asla söylemeyiz, değil mi babacık, bu yüzden aslında hiçbir şey olmuyor işte. Hiçbir şey olmadığından, yanlış olan bir şey de yoktu. Ölü şair, her şeyin her zaman güvende olduğu, timsahın Kanca'yı asla yakalayamadığı, küçük çocuğun oyuncaklarından hiçbir zaman sıkılmadığı hayal dünyasına adım atmıştı. Böylece Malik Solanka gözdesinin gerçek kimliğini örtülerin arasından gördü ve şöyle dedi: "Bu bir yankı, değil mi Mila, yeniden sergilenen bir gösteri. Bu şarkıyı daha önce de bir kez söylemiştin." Arkasından hemen, sessizce kendi hatasını düzeltti. Hayır, kendini bu kadar önemseme Malik. Bir kez değil. Katiyen ilk değilsin sen.

Şşş, dedi kız, parmağını Solanka’nm dudaklarına götürerek. Şşş, babacık, hayır. O zaman da bir şey olmadı, şimdi de olmuyor. Suçlayıcı takma adı, o sözcüğü, yeni, yalvaran bir tonla söylemişti. Yaptıklarına ihtiyacı vardı, Solanka’nm iznine muhtaçtı. Örümcek kendi nekrofili ağma tutulmuştu: Ölen sevgilisini ağır ağır, yavaşça yeniden canlandırmak için Solanka gibi adamlara muhtaçtı. Var olmayan Tanrı’ya şükürler olsun ki kız çocuğum yok, diye düşündü Malik Solanka. Mutsuzluktan boğulacak gibi oldu. Kızım yok, oğlumu da kaybettim. İkon Elian Küba’ya, Cardanes’teki yuvasına, babasının yanına döndü ama ben evime, oğlumun yanına gidemiyorum. Mila’nın dudakları şimdi boynunda dolaşıyor, âdemelmasma doğru ilerliyordu, dudakların boynunu hafifçe emdiğini hissetti. Acısı birden hafifledi; acıyla birlikte bir şey daha azalmıştı. Sözcükleri elinden almıyordu. Mila sözcükleri dışarı çekiyor, hepsini yutuyor, Solanka da olmayan şeyi, örümcek-sihirbazm, siyah majestelerinin olmasına izin vermediği şeyi tarif eden sözcükleri asla söyleyemiyordu.

Peki ya benim öfkemle besleniyorsa, diye tahmin yürüttü Solanka. Ya Solanka’nm en korktuğu şeye açsa, içindeki öfke goblinine? Çünkü Solanka biliyordu: Mila’yı da hiddet, gizli ihtiyacının gözü dönmüş, buyurgan öfkesi yönlendiriyordu. Bu ifşa anında, gövdesinin bütün ağırlığı kucağında müstehcen bir rehavetle kımıldayan, parmak uçları yaz meltemi kadar nazikçe göğüs kıllarına dokunan, dudakları yumuşak dokunuşlarla boğazında dolaşan bu güzel, lanetli kızın insanlığın başına bela olan üç ölümcül kız kardeşten, Furialardan birinin tezahürü olabileceğine kolayca inanabilirdi. Kardeşlerin kutsal doğasının mayası öfke, en sevdikleri yiyecek de haşlanmış insan etiydi. Mila’nm nazik fısıltılarının, her zaman yumuşak ses tonunun altında Erinyeslerin çığlıklarını duyduğuna ikna edebilirdi kendini.

Mila’nm geçmişinin başka bir sayfası ortaya çık mıştı. İşte zayıf kalbiyle şair Milo şuradaydı. Bu yetenekli, azimli adam doktorların öğütlerini yok saymış ve neredeyse saçma denebilecek bir aşırılıkla içki içmeye, sigara tüttürmeye, kadınlarla yatıp kalkmaya devam etmişti. Kızı, babasının davranışlarının Conrad’m yapıtlarında rastlanabilecek bir yücelikten kaynaklandığını söylemişti: Hayat, sonu gelene dek yaşanmalıdır. Ama gözleri açılan Solanka, şairin farklı bir resmini görmeye başlamıştı: ruhunu her gün biraz daha öldürdüğüne, sonsuza dek Cehennem’in en eziyetli çemberine mahkûm ettiğine inandığı büyük günahtan kaçmak için aşırılıklara sığman sanatçının portresi. Arkasından son yolculuk; uçağa

atlayan intihar eğilimli Babacık Milo'nun ölüm saçan adaşına gidişi. Şimdi Malik Solanka için bu yolculuk da Mila'nm anlatmaya çalıştığından farklı anlamlar taşıyordu. Büyük bir kötülükten kaçan Milo, daha az tehlikeli olduğunu düşündüğü şeyle yüzleşmeye gitmişti. Onu yiyip bitiren Rıria'dan, kızından kaçarken, adının kısaltılmamış haline, kendine doğru koşmuştu. Mila, diye düşündü Solanka, delirmiş babanı ölümüne gönderen büyük olasılıkla şendin. Acaba benim için neler tasarlıyorsun?

Bu sorunun korkutucu cevaplarından birini biliyordu. Aralarında hâlâ açılmamış bir perde asılıydı, Mila'mn değil, Solanka'nın hikâyesinin üzerinde. Bu yasak ilişkinin ilk dakikasından beri ateşle oynadığını, içinde derinlere ittiği her şeyin yeniden kaynamaya başladığını, mühürlerin teker teker kırıldığını ve daha önce onu yok etmeye çok yaklaşan geçmişin, işini bitirmek için ikinci bir şans elde ettiğinin farkındaydı. Bu yeni, beklenmedik hikâyeyle o eski, bastırılmış hikâye arasında, dile getirilmemiş yankılar çınlıyordu. Oyuncak bebekleştirme sorunu ve onun kendine izin verme meselesi. Başka seçeneklerin yokluğu. Çocukluğun köleliği sorunu. İhtiyaç sorunu: bunun ve şunun amansızlığı. Doktorların... yeten gücü sorunu. Çocuğun... karşısında çaresizliği meselesi. Çocukların masumiyeti sorunu. Çocuğun suçu, hatası, en büyük hatası. Hepsinden çok da, asla tamamlanmaması gereken cümleler meselesi: Çünkü bunları tamamlamak öfkeyi azat etmek anlamına gelecekti ve bu patlamanın oluşturacağı krater yakındaki her şeyi yutup yok edecekti.

Ah zayıflık, zafiyet! Kızı reddetmeyi hâlâ beceremiyordu. Artık onu yakından tanımasına, gerçek kapasitesini anlamasına ve kendisi için tehlikeli olabileceğini sezmesine rağmen, onu kovamıyordu. Bir tanrıçayla sevişen ölümlü lanetlenmiştir, ama bir kere seçildi mi kaderinden kaçamaz. Kız, bebek gibi süslenerek onu ziyarete gelmeye devam etti, Solanka'nm istediği de buydu zaten; her gün biraz daha ileri gittiler. Buz örtüsü erimeye başlamıştı. Okyanus seviyesi kısa süre sonra yükselmeye başlayacak ve şüphesiz ikisi de boğulacaktı.

Son zamanlarda dairesinden ne zaman çıksa kendini eski zamanlardan beri uyuyşn ve doğrulup kalkan yaşlı bir uykucu gibi hissediyordu. Dışarıda, Amerika' da, her şey fazla parlak, fazla gürültülü, fazla tuhaftı. Şehirde, sözcük oyunlarına insanı illet edecek kadar meraklı inekler türemişti. Solanka, Lincoln Merkezi'nde Möözart ve Möödam Butterfly'la karşılaştı. Beacon Tiyatrosu'nun girişini boynuzlu ve memeli primadonna üçlüsü mesken tutmuştu: Whitney Mööston, Mööriah Düverey ve Bette

Midler (Sığırların Bayan M.’i). Geviş getiren çiftlik hayvanlarının istilasından şaşkına dönen Profesör Solanka, birdenbire kendisini LilliputBlefuscu’dan ya da aydan, daha da açık sözlü olmak gerekirse, Londra’dan gelen bir ziyaretçi gibi hissetmişti. Posta pullan, gaz, elektrik ve telefon faturalarını ayda değil üç ayda bir ödeme zorunluluğu, dükkânlardaki tanımadığı çikolata markalan (Twinkies, Ho Hos, Ring Pops), hatta “şekerleme” ve “dükkân” sözcüklerinin ta kendisi, sokaklarda dolaşan silahlı polisler, dergi kapaklarındaki kendisinin bilmediği, ama bütün Amerikalıların her nasılsa hemen tanıdığı yüzler, Amerikalı kulakların hiç zorlanmadan algılayabildiği, anlaşılması olanaksız sözleriyle popüler Amerikan şarkıları, Farrar, Harrell, Candell gibi isimlerin son heceleri vurgulanarak okunuşu, ***ekspres’ı akspras'a, Hesabı alayım'} Hasabı alayım***,'a çeviren, uzatılarak söylenen a’lar: Kısacası, sıradan Amerikan hayatının boğucu meydan kavgası karşısındaki uçsuz bucaksız cehaleti de yabancı182

laşmasına neden oluyordu. Minik Beyin’in hatıratları İngiltere’de olduğu gibi burada da kitapçıların vitrinlerini süslüyordu ama bu Solanka’yı mutlu etmiyordu. Dönemin en ünlü yazarlarını tanımıyordu bile. Eggers, Pilcher. Çok satan kitaplar listesine değil, bir lokanta mönüsüne aitmiş gibi geliyordu bu isimler ona.

Profesör Solanka evine dönerken Eddie Ford’un sık sık komşu apartmanın merdivenlerinde tek başına -ağ örümcekleri ağlarıyla meşguldü besbellioturduğunu görüyordu ve sarışın Romalı yüzbaşının ağır ağır yanan bakışlarının alevinde şüpheye benzer bir şeylerin gecikmiş başlangıcını fark ettiğini hayal ediyordu. Fakat ikisi arasında hiçbir konuşma geçmedi. Başlarını hafifçe sallayarak selâmlaştılar, hepsi bu. Sonra Malik ahşap kaplamalarla kaplı inziva köşesine çekildi ve tanrıçasını beklemeye başladı. Daha rahat olduğu için tercih ettikleri büyük, deri koltuktaki yerini aldı ve zaten ağır ödünler verdiği onurundan geriye kalanları şimdiye dek korumasını sağlayan kırmızı kadife yastığı kucağına yerleştirdi. Gözlerini yumup şöminenin üzerindeki zemberekli antika saatin tiktaklarını dinledi. Bir zaman sonra Mila hiç ses çıkarmadan içeri girdi -Solanka ona dairenin yedek anahtarlarım vermiştive yapılması gereken, Mila’nın aslında yapılmadığı konusunda ısrar ettiği şey sessizce yapıldı.

Bu sihirli alanda, Mila’nın ziyaretleri süresince neredeyse hiç ses çıkarmamayı alışkanlık haline getirmişlerdi. Mırıltılar ve fısıltılar duyuluyordu ama fazlası yasaktı. Fakat Mila’nın gitmesinden önceki son

on-on beş dakika boyunca, kız canlı bir tavırla kucağından fırlayıp elbisesini düzelttikten, birer bardak yabanmersini suyu ya da birer fincan yeşil çay getirdikten sonra, dış dünyaya çıkmadan önce son hazırlıklar yapılırken, Solanka, eğer isterse, şifrelerini çözmeye çalıştığı ülkeyle ilgili varsayımlarını Mila'yla paylaşmakta serbestti. 183

Örneğin, Profesör Solanka'mn Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere'de oral sekse farklı yaklaşımlarla ilgili henüz yayınlanmamış teorisi -bu aryayı söylemesinin sebebi, Amerika devlet başkanınm, saçma bir karar alarak, en başından beri kimseyi ilgilendirmediğini açıklaması gereken konuda yeniden özür dilemesiydikucağına sokulmuş oturan genç kadın tarafından ilgiyle dinlenmişti. "İngiltere'de," diye açıklamaya koyuldu en katı ahlakçı tavrıyla, "heteroseksüel oral seks, gerçek bir cinsel birleşmeden önce teklif edilmez ya da yapılmaz, bazen ondan sonra bile yapılmadığı olur. Çünkü çok derin bir samimiyetin işareti olarak görülür. Ayrıca, cinsel bir ödül olarak kullanılır. ***Ender*** olarak uygulanır. Oysa Amerika'da, yeniyetmelere özgü köklü bir, ah... çeşitli simgeleşmiş otomobillerin arka koltuğunda 'oynaşma' geleneğiniz var ve teknik terimi kullanmak gerekirse 'sakso çekmek', genellikle misyoner pozisyonunda 'tam' bir birleşmeden önce geliyor; hatta genç kızların hem bekâretlerini koruyup hem de sevgililerini tatmin etmelerinin en etkili yolu olarak biliniyor.

"Kısacası, sevişmenin kabul gören bir alternatifi. Böylelikle, Clinton o kadınla, yani Möönica'yla, Sığırların Bayan L.'siyle hiçbir zaman seks yapmadığını tekrarladığı zaman, İngiltere'de herkes onun pembe suratlı bir yalancı olduğunu düşünürken, yeniyetme Amerikalıların (henüz ergenliğe girmemiş ve ergenliği çoktan geride bırakmış olanlar da dahil) hepsi onun gerçeği söylediğini anlıyor, tabii Birleşik Devletler'de kültürel açıdan tanımlandığı biçimiyle. Oral seks, tam olarak ***seks değildir.*** Genç kızların akşam eve döndüklerinde ellerini kalplerinin üzerine koyup ebeveynlerine 'henüz o işi yapmadıklarını' söyleyebilmelerini -herhalde sen bile aynısını söylemişsindir babanasağlayan şeydir. Dolayısıyla bizim Kurnaz Willie ya da Clint Billy, kanı kaynayan her Amerikalı yeniyetmenin söyleyeceği şeyi bir papağan gibi tekrarlıyordu aslında. Gelişimin durdurulmuş olması mı dedin? Tamam, herhalde haklısın, ama başkan cezai sorumluluktan bu sayede kurtuldu."

"Ne demek istediğini anlıyorum." Konuşması bitince Mila Milo başını sallayarak onayladı, Solanka'nın yanma döndü ve her zamanki öğleden

sonra programı beklenmedik ve baş döndürücü bir tırmanışla sonlanmadan önce, kırmızı kadife yastığı Solanka’nm çaresiz kucağından çekip aldı.

O akşam, Mila’nm fısıltılarından cesaret alan Solanka, yepyeni bir tutkuyla eski sanatına döndü. İçinde bekleyen öyle çok şey var ki, demişti kız. Hissediyorum, patlamak üzeresin. Tamam, tamam. Hepsini çalışmalarına kat, Babacık. *Furia.* Tamam mı? Üzgünsen üzgün bebekler, sinirliysen sinirli bebekler yap. Profesör Solanka’nın yeni, bıçkın bebekleri. Böyle bir bebekler klanı lazım bize. Bir şeyler söyleyen bebekler. Yapabilirsin. Yapabileceğini biliyorum, çünkü Minik Beyin’i yaptın. Bana onun mahallesinden, kalbindeki o azgın yerden gelen bebekler yap. Bir yığın eski giysi altındaki orta yaşlı adama ait olmayan yerden gelsinler. Buradan. Bana ait olan yerden. Uçur beni, Babacık. Minik Beyin’i unuttur bana! Yetişkinler için bebekler yap, on sekiz yaşının altındakilere uygun olmayan bebekler. Artık çocukluktan çıktım, değil mi? Şimdi oynamak isteyeceğim türden bebekler yap bana.

Sonunda, Mila’nm ağ örümceklerini kendi başlarına becerebileceklerinden daha şık giydirmekten başka neler yaptığım anlamıştı. “İlham perisi” sıfatı, yetenekli erkeklerin yanında boy gösteren hemen hemen bütün güzel kadınlara er ya da geç yakıştırılır ve kendine saygısı olan, elinde Çin yelpazesi çeviren moda öncülerinden hiçbiri bunlardan birini yanına almadan sokağa bile çıkmazdı ya, bu kadınların çoğu o erkekler için ilham perisinden çok eğlenceydi. Gerçek bir ilham perisi paha biçilmez bir hâzineydi ve Solanka, Mila’nm hakikaten ilham verebilme becerisine sahip olduğunu keşfetmişti. Onun etkili ısrarlarından dakikalar sonra, Solanka’nın onca zamandır dondurulmuş ve üzerine set çekilmiş olan fikirleri, yanmaya ve akıp taşmaya başlamıştı. Alışverişe çıktı ve eve renkli boyalar, kâğıtlar, kil, ahşap ve yontma bıçaklarıyla döndü. Artık günleri ve çoğu gecesi dolu dolu geçecekti. Artık üzerinde gündelik giysileriyle uyandığında kıyafetlerinde sokak kokusu olmayacak, güçlü içkilerin kokusu nefesini kirletmeyecekti. Elinde aletleri ve gereçleri, çalışma tezgâhının başında uyanacaktı. Afacan, ışıltılı gözleriyle pırıl pırıl bebekler seyredecekti onu. İçinde yepyeni bir dünya oluşuyordu ve kutsal esinlenme anı için; verdiği hayat nefesi için Mila’ya teşekkür borçluydu.

Mutluluk ve rahatlama duygusu zapt edilemeyen, uzun ürpertiler halinde vücudunda dolaşıyordu. Mila’ nm son ziyaretinde, yastık kucağından kaldırıldığı anda hissettiği ürperti gibi. Bir müptezele dönüşerek beklediği akıbet. Esinlenmek, içinde büyüyen bir başka tedirginliği de yatıştırıyordu.

Mila'yla ilgili birtakım korkular beslemeye başlamış, onda muazzam ve tehlikeli bir bencillik gördüğünü sanmış, her şeyi kaplayan hırsı yüzünden -kendisi de dahil olmak üzerebaşkalarını yıldızlara yaptığı yolculukta birer basamak olarak kabul ettiğini varsaymaya başlamıştı. O dâhi çocukların Mila'ya gerçekten ihtiyacı var mı, diye düşülüp meraklanmaya başlamıştı Solanka. (Bir sonraki soruya da epeyce yaklaşmıştı: Peki benim var mı?) Canlı bebeğinin olası ve yeni bir bedende tezahür ettiğini -bu hayalde Mila, ayaklarının dibinde oturan, viyaklayan domuzuyla Kirke'ydigörür gibi olmuş ama şimdi bu karanlık imgeyi bir kenara itmişti; ona eşlik eden vahşi imgeyi de; Mila'mn aslında mükemmel bir bedeni pelerin gibi üstüne geçirerek dünyaya inen Tisiphone, Alekto ya da Megaira olduğu, Furialardan birinin cisimlenişi olduğu düşüncesi. Mila kendini temize çıkarmıştı. Solanka'nın yeniden çalışmaya başlamasını sağlayan darbeyi indirmişti.

Deri ciltli bir defterin kapağına şu sözcükleri karaladı: "Profesör Kronos'un Muhteşem ve İpsiz Kukla Krallar'ı." Sonra ekledi: "Ya da, Yaşayan Bebeklerin İsyanı." Arkasından: "Ya da, Kukla Sezarların Hayatları." En sonunda "Kukla Krallar" sözcükleri hariç her şeyin üstünü çizdi, defteri açtı ve aceleyle yeni anti-kahramanı olacak çılgın dâhinin hayat hikâyesini yazmaya başladı.

Rijk'm iyiliğe inanmayan efsanevi sibemetikçisi Akasz Kronos, *diye başladı yazmaya*, Kukla Krallar'ı Rijk uygarlığını tehdit eden ölümcül bunalıma cevap vermek için yarattı, ancak tabiatında toplumun iyiliğini düşünmesine engel olan derin ve düzeltilmesi olanaksız bir kusur olduğundan, onlan kendisinden başka hiç kimsenin hayatını ya da geleceğini dikkate almayacak biçimde tasarladı. Ertesi gün öğleden sonra Jack Rhinehart aradı, sesi çok heyecanlı geliyordu. "Malik, ne var ne yok? Hâlâ buzul mağarasında oturan bir guru gibi mi yaşıyorsun? Ya da *Büyük Birader Seni İzlemiyor* programındaki bir kazazede gibi? Yoksa dış dünyada olup bitenler zaman zaman sana ulaşıyor mu? -Bara giden Budist rahip hakkındaki fıkrayı duydun mu? Kokteyl kabını sallayan Tom Cruise klonunun yanına gidip şöyle demiş: 'Bana bir Nirvana ver.'Dinle, Lear soyadlı bir kadın tanıyor musun? Eski *kann* olduğunu iddia ediyor. Bence *kimse* o şeker yaratıkla evlenecek kadar şanssız olmayı hak etmiyor. Neredeyse yüz on yaşında ve bir çıngıraklı yılan kadar huysuz. Ah, söz eski eşlerden açılmışken, ben boşandım. Aslında çok kolay oldu. Her şeyi ona vermem yetti."

Her şey derken gerçekten de her şeyden söz ediyordu: Springs'teki kır evi, efsanevi şarap mahzeni ve yüz binlerce dolar. "Peki sen iyi misin?" diye sordu Solanka, şaşkınlıkla. "Evet, evet," diye aceleyle yanıtladı Rhinehart. "Bronnie'yi görmeliydin. Ağzı bir karış açık kaldı. Teklifi havada kaptı. Nihayet hayatımdan ***çıktığına.*** inanabiliyor musun? Yok oluverdi. Sebebi Neela, dostum. Nasıl açıklayacağımı bilemiyorum ama içimde bir şeyleri yatıştırdı. Her şeyi kolaylaştırdı." Sesi en gizli sırrını paylaşan bir oğlan çocuğu gibi çıkmaya başlamıştı. "Daha önce ***gerçekten trafiği durdurabilen*** birini görmüş müydün? Sadece orada bulunarak ***motorlu araçların ilerleyişini*** yüzde yüz, sorgusuz sualsiz ***donduruveren*** birini? Bu güç onda var. Taksiden indiği anda beş araba, iki itfaiye aracı frenlerini gıcırdatarak duruveriyor. Elektrik direklerine çarpanlara ne demeli? Böyle şeyler sadece Mack Sennett'in iki bobinlik 'vurdum bayıldı su döktüm ayıldı' komedilerinde olur sanırdım. Şimdi her gün bu hale düşen erkekler görüyorum. Bazen lokantalarda," diye itiraf etti Rhinehart. sevinçle kabararak, "sırf diğer masalardaki erkeklerin ona bakmaya çalışırken boyunlarını nasıl burktuğunu seyretmek için tuvalete kadar gidip gelmesini istiyorum. Malik, ne yazık ki kadınlardan kaçan arkadaşım, ***böylesiyle*** birlikte olduğunu hayal edebiliyor musun? Yani ***her gece,*** demek istiyorum."

"Üslubun her zaman çirkindi zaten," dedi Solanka, yüzünü buruşturarak. Konuyu değiştirdi. "Sara'ya gelince. Mezardan mı çıkıp gelmiş ne yapmış? Onu hangi kabristanda buldun?" "Ah, her zamankinde," diye cevap verdi Rhinehart aksi bir tavırla. "Southampton'da." Solanka, eski karısının elli yaşında Amerika'nın en zengin adamlarından biriyle, sığır yeminden servet kazanan doksan iki yaşındaki kodaman III. Lester Schofield'ia evlendiğini öğrendi; fakat eski karısı, yakın geçmişteki elli yedinci doğum gününde, kendisini yirmi üç yaşındaki Brezilyalı podyum mankeni Ondine'la aldattığı gerekçesiyle Schofield'a boşanma davası açmıştı. "Schofield üzüm suyu yapımında kullanılan meyvelerden arta kalan posanın inekler için ideal bir yiyecek olduğunu fark ederek milyarlar kazandı," diyen Rhinehart, arkasından en abartılı Remus Amca1 taklidine başlayıverdi: "Senin yaşlı hanım da aynını düşünmüş olcak. O da *adamın* posasını çıkarcak herhalde. İyi beslenmiş bir inek olmaktan vazgeççek." Anlaşılan bütün Doğu sahilinde gençler yaşlıların kucağına tırmanıyor, ölmekte olanlara kendi zehirli kadehlerini sunuyor ve binbir türlü yıkıma neden oluyorlardı. Her gün başka evlilikler ve servetler bu genç kayalara çarpıp batıyordu. "Bayan

Sara bir röportajında,” dedi Rhinehart, Solanka’ya, son derece neşeli bir sesle, “kocasını üç eşit parçaya bölmeyi planladığını açıkladı; her parçayı adamın en büyük mülklerinden birinde saklayacak ve onun sevgisine ne kadar değer verdiğini göstermek için yıl boyunca bu parçaların hepsine eşit zaman ayıracakmış. Şu yaşlı Sara’dan yoksulken kurtulduğun için, şanslısın, evlat. Wildenstein’m Gelini var ya? Bir de şu Bayan Patricia Duff? Boşanma Olimpiyalları’nda seninkinin eline su dökemezler. Bu hanım altın madalyayı kapar, hiç şüphen olmasın. Profesör, seninki *Shakespeare*'ini okumuş da gelmiş.” Olan biten her şeyin düzmece bir suçüstü operasyonu olduğuna dair dedikodular dolaşıyordu -kısacası. Brezilyalı kuğuyu kocasını baştan çıkarsın diye Sara Lear Schofıeld’m ayarladığı söyleniyordufakat bu komplo söylentileri ispatlanamamıştı.

Peki Rhinehart’ın nesi vardı? İddia ettiği gibi hem boşanmaktan hem de Neela’yla ilişkisinden memnunsa, niçin

-gerçekten de hiç tarzı olmayankaba saba cinsel espriler yapıyor ve bu saçma sapan Sara Lear hikâyesini anlatıp duruyordu? “Jack,” dedi Solanka, arkadaşına, “iyi olduğuna emin misin? Çünkü şayet..." “Gayet iyiyim,” diye sözünü kesti Jack, en gergin, alıngan ses tonuyla. “Hey, Malik? Karşında Birader Jack var, kız kardeşim. ***Dikenli çalıların arasında doğdum, dikenli çalıların arasında büyüdüm.*** Merak etme beni."

Bir saat sonra Neela Mahendra aradı. “Hatırladın mı? Birlikte futbol maçı izlemiştik. Hollanda Sırbistan'ı mahvetmişti.” “Sırbistan futbol takımı hâlâ Yugoslavya olarak biliniyor,” diye açıkladı Solanka, “Karadağ yüzünden. Ama evet, elbette hatırladım. O kadar kolay unutulacak biri değilsin.” Neela iltifatı duyduğunu bile belli etmedi, böyle övgüler onun için hiçbir şey ifade etmiyordu; hakkıydı zaten. “Buluşabilir miyiz? Jack hakkında. Biriyle konuşmam lazım. Önemli bir konu.” Derhal, demek istiyordu, çağırdığı zaman erkeklerin bütün planlarını iptal edip yanma koşmasına alışkındı. “Parkın karşı tarafındayım,” dedi. “Yarım saat sonra Metropolitan Müzesi’nin önünde buluşalım mı?” Arkadaşının ruh hali için zaten endişelenen Solanka, bu telefon konuşmasından sonra iyice huzursuzlandı ve -evet, peki!güzeller güzeli Neela’nın davetine karşı koyamayacağını da anlayıp günün en önemli saatleri, Mila’nın gelme zamanı olmasına rağmen onunla buluşmak için ayaklandı. Üzerine ince bir palto geçirip -kuru fakat bulutlu, mevsime göre soğuk bir gündüdairesinin kapısını açtı. Elinde yedek anahtarıyla Mila karşısında duruyordu. “Ah,” dedi Mila, paltoyu görünce. “Ah. Peki.” O ilk anda, kızın şaşkınlığı geçmemiş, kendini toplamaya fırsat

bulamamışken, Solanka tabiri caizse onun çıplak suratını gördü. Kızın yüzündeki ifade, hiç şüphesiz, hayal kırıklığına uğramış açlıktı. Bir hayvanın -o sözcüğü düşünmemeye çalıştı ama kendine engel olamadı“avı” elinden alınmış bir hayvanın kurnaz açlığı.

“Birazdan dönerim,” dedi beceriksizce, ama Mila soğukkanlılığına yeniden kavuşmuştu ve omuz silkmekle yetindi. “Önemli değil.” Birlikte binanın ön kapısından çıktılar, Solanka hızla Columbus Bulvarı’na doğru yürüyerek Mila’dan uzaklaştı, dönüp arkasına bakmadı çünkü kızın yan apartmanın merdivenlerinde oturan Eddie’nin yanına gittiğini, aç dilini hiddetle onun şaşkın, halinden memnun boğazına sokmakla meşgul olduğunu tahmin ediyordu. Her yere Jennifer Lopez’in yeni filmi Hücre’nin afişleri asılmıştı, filmde Lopez küçültülerek seri cinayetler işleyen bir katilin beynine enjekte ediliyordu. Filmin konusu Raquel Welch’in oynadığı *Fantastik Yolculuk*'u hatırlatıyordu ama ne olmuş yani? Orijinal filmi kimse hatırlamıyordu ki. Her şey kopya, geçmişten bir yankı, diye düşündü Profesör Solanka. Jennifer için bir şarkı: Geçmişin taklidi bir dünyada yaşıyoruz ve ben de geri geri giden bir kızım. 191 11 “Gelecekte, hiç şüphe yok, radyoda böyle konuşmalı programlar dinlenmeyecek. Hatta ne düşünüyorum biliyor musunuz? Belki de radyo bizi dinleyecek. Eğlence biz olacağız, makineler bizi dinleyecek, radyo istasyonları onların olacak, hepimiz onlar için çalışacağız.”-“Hey, beni dinleyin. Deminki Hızlı Gonzales’in anlattığı bilimkurgu saçmalıklarından bir halt anlamadım. Bana kalırsa ***Matrix***'i gereğinden fazla seyretmiş. Gelecek, benim yaşadığım yere henüz ulaşmadı. Her şey eskisinin aynı. Yani, her yerde aynı bok. Herkes aynı yerlerde yaşıyor, aynı eğitimi alıyor, aynı şekilde eğleniyor, aynı... işleri arıyor. Böyle işte. Aynı faturaları alıyoruz, aynı kızlarla çıkıyoruz, aynı hapishanelerde yatıyoruz; aynı tas aynı hamam, haksız mıyım? Evet, öyle senyör. Radyoma gelince. Üzerinde düğmesi var, dostum, canım ne zaman isterse kapatabilirim bu zımbırtıyı.’’-“Tanrım, bu herifin bir halttan haberi yok. Bu adam hiçbir şeyden anlamıyor, gerçekler gelip suratının ortasına tokadı çakana kadar ne olduğunu anlamayacak. Biraz akıllansan iyi olur ***hermano,*** kardeşim. Artık makinelere yemek yediriyorlar, duydun mu? Benzin falan değil. Senin benim yediklerimiz gibi insan yiyeceği. Pizza, acılı sosis, tonbalığı salatası falan filan. Yakında Bay Makine lokantaya gidip masaya da oturacak. Lokantaya girip, ‘Bana en iyi masanızı verin bakalım,’ diyecek. Sen de kalkmış, ne değişti ki diyorsun. Yemek yiyorsa canlıdır, anlaşana be! Gelecek çoktan geldi, dostum, şimdiden burada,

poponu kollasan iyi edersin. Bay Makine yakında sözünü ettiğin işini elinden almaya da gelecek, belki güzel kız arkadaşına bile talip olur.”-“Hey, hey benim paranoyak Latin arkadaşım, Ricky Ricardo muydu neydi, adını duyamadım, yavaşla biraz hemşerim, tamam mı? Şişme botunla kaçtığın Küba’da değilsin artık, özgürlerin ülkesine sığındın, tamam mı...” “Lütfen bana hakaret etme. Lütfen diyorum çünkü aile terbiyesi aldım, tamam mı? Ama sen, adın neydi, Senyör Cleef Hoxtaboo mu yoksa zenci mahallesinden Bay İşe Yaramaz mıydı neydi, annen sana terbiye verememiş, canlı yayında olduğumuzun farkında değilsin, burada bütün metroya yayın yapıyoruz biz, ağzımızı bozmayalım.”-“Bir şey söyleyebilir miyim? Affedersiniz? Söylenenleri dinliyordum da, kendi kendime artık televizyon sunucularını bilgisayarda yaptıklarını düşündüm. Ölü aktörlere araba sattırıyorlar artık. Steve McQueen arabaya binmiş reklamını yapıyor. Bu yüzden Kübalı arkadaşımıza hak verdim doğrusu. Teknoloji beni ürkütüyor. Gelecekte ne olacak? Yani, bizim ihtiyaçlarımızı düşünen kalacak mı ki? Ben bir oyuncuyum, bir aktris. Genellikle reklamlarda oynuyorum. Oyuncular Sendikası büyük bir greve gitti. Aylardır tek kuruş kazanamadım. Ama tek bir reklam yayından kaldırılmadı. Çünkü artık Lara Croft’u reklamlara çıkarabiliyorlar. Jar Jar Binks’i. Gable’ı, Bogey’yi, Marilyn ya da Max Headroom veya *2001* ’den HAJLli...’’-“Araya girmek zorundayım hanımefendi, çünkü zamanımız tükendi ve bu konunun pek çok insan için ne kadar önemli olduğunu biliyorum. Sendikanız sizi kötü duruma düşürdü diye teknolojik yenilikleri suçlayamazsınız; Sosyalizmi seçmişsiniz, yatağınızı sendikanız yapmış, şimdi de o yatakta yatıyorsunuz. Benim gelecek hakkındaki görüşlerime gelince. Saatleri geri alamazsınız, dolayısıyla kendinizi akıntıya bırakın ve dalgaların gittiği.yöne gidin. Yenilik siz olun. Günü yakalayın. Yeni, ışıltılı denizlere açılın.”

Büyük müzenin merdivenlerinde oturan, aniden beliren akşamüstü güneşinin eğik, altın sarısı ışıklarına yakalanmış, Neela’yı beklerken ***Times***’a göz gezdiren Profesör Solanka, kendini her zamankinden de çok göçmen gibi hissetti; küçük bir kayığın içine oturmuş, yükselip alçalan dalgaların arasına hapsolmuştu: mantık ve mantıksızlık, savaş ve barış, gelecek ve geçmiş. Ya da şambrele tutunmuş küçük bir çocuktu, annesinin siyah suların altına gömülüp boğulmasını seyrediyordu. Dehşetten, susuzluktan, güneş yanığından sonra da gürültü başlıyordu, taksi şoförünün radyosunda tartışan muhalif seslerin bitmek bilmeyen vızıltısı Solanka’nm iç sesini bastırıyor, boğuyor, düşünmeyi, seçim yapmayı ya da huzuru

olanaksızlaştırıyordu. Geleceğin şeytanları çevresinde çığlıklar atarken geçmişin iblislerini nasıl yenecekti? Geçmiş yükselişe geçmiş, engellenemez bir hal almıştı. Sara Lear bir yana, şimdi de Krysztof WaterfordWajda'mn küçük Bayan Çimdik Popo'su da mezarından kalkmış, gazetedeki televizyon programlan sayfasında belirmişti. Perry Pincus -artık kırklı yaşlarında olmalıydıentellerin bir numaralı takipçisi ve sevgilisi olduğu yıllarla ilgili her detayı açıkladığı bir kitap ***-Ellerinde Kalem Tutan Erkekler***yazmıştı ve bu gece Charlie Rose'un programında kitabım anlatacaktı. Ah zavallı Dubdub, diye düşündü Malik Solanka. Birlikte yeni bir hayat kurmak istediğin bu kız, senin mezarına tırmanmış, üzerinde dans ediyor. Bu gece Charlie'nin programına çıkıyorsa -"Bizlere, bu projeyi ne tür kaygılarla gerçekleştiğini anlat, Perry; bir entelektüel olarak pek çok ciddi kaygıyla boğuşmuş olmalısın. Vicdani çekincelerinin üstesinden gelmeyi nasıl başardığını anlat"yarın sıra Howard Stern'in programında olmalıydı: "Kızlar yazarlara bayılır. Ama vaktiyle pek çok yazar da bu kıza bayılmıştı." Cadılar Bayramı, Walpurgisnacht, bu sene gerçekten de erkenden gelmişti. Cadılar Sebt günü kutlamaları için toplanıyorlardı.

Solanka'nm arkasında bir başka hikâye yarım yamalak anlatılıyor, başka bir yabancının şehir masalı, Malik'in savunmasız kulağından içeri dökülüyordu. "Evet, harika geçti tatlım. Hayır, hiç sorun çıkmadı, şimdi yönetim kurulu toplantısına gidiyorum, bundan dolayı seni cebimden arıyorum. Bilincin başındansonuna kadar yerinde, ama ilaç da veriyorlar. Yani, *yanbilinçlisin* diyebiliriz. Evet, bıçak tam gözüne doğru geliyor ama kimyasal destek aldığın için onu tüye benzetiyorsun. Hayır, morluk falan kalmadı, sana şunu da söyleyeyim, şimdi gördüklerim olağanüstü geliyor bana. Olağanüstü lütuf ya, doğru dedin. Kördüm, ama şimdi görüyorum. Gerçekten. Baksana neler varmış dünyada. Ne çok şey kaçırıyormuşum. Düşünsene. Gerçekten de lazer kralıymış. Sorup soruşturmuştum, biliyorsun, sürekli onun adını söylüyordu insanlar. Biraz kuruluk oldu ama birkaç hafta içinde geçeceğini söyledi. Tamam, seni seviyorum. Eve geç dönerim. Ne yapalım. Beni bekleme." Solanka elbette dönüp arkasına baktı ve elbette genç kadının yalnız olmadığım gördü, yanında duran adam, "cebini" kapatan kadına sokulmuş, sarılıyordu. Adamın sarılmasına memnuniyetle izin veren genç kadının bakışları Solanka'nın bakışlarıyla karşılaştı; yalan söylerken yakalandığını anlayan kadın suçlu bir yüz ifadesiyle gülümsedi ve omuz silkti. Telefonda söylediği gibi: ne yapalım. Kalbin kendine göre gerekçeleri vardır ve hepimiz aşkın hizmet kârlarıyız.

Londra’da saat dokuzu kırk geçiyordu. Asman uyuyor olmalıydı. Hindistan’da saatin kaç olduğunu bulmak için beş buçuk saat ekle. Londra saatini tepetaklak çevirince Malik Solanka’nın doğduğu yerde, Umman Denizi kıyısındaki Yasak Şehir’de saatin kaç olduğunu bulursun. Bunlar da geri geliyordu. Düşüncesi bile içini dehşetle doldurmuştu: Uzun zamandır mühürlü bekleyen öfkesinin onu ne hale getireceği. Bunca yıldan sonra bile Solanka’yı tanımlayan şey bu öfkeydi, gücünü bir nebze bile yitirmemişti. Peki bu anlatılmamış hikâyenin cümlelerini tamamlarsa?.. Başka bir gün cevaplayacaktı bu soruyu. Başını iki yana salladı. Neela gecikmişti. Solanka gazeteyi bıraktı, paltosunun cebinden bir tahta parçası ve İsviçre çakısı çıkardı, kendini tamamen yaptığı işe vererek tahta parçasını yontmaya başladı.

“Bu da kim?” Neela Mahendra’nm gölgesi üzerine düşmüştü. Güneş kadının arkasında kalmıştı ve silueti Solanka’nın hatırladığından bile uzun boylu görünüyordu. “Bir sanatçı,” diye cevap verdi Solanka. “Dünyanın en tehlikeli adamı.” Kadın müze merdivenlerindeki tozu üfleyerek süpürdü, Solanka’nın yanına oturdu. “Sana inanmıyorum,” dedi. “Pek çok tehlikeli adam tanıdım ama hiçbiri güvenilir bir sanat eseri yaratmadı. Ayrıca, inan bana, bir tanesi bile tahtadan yapılma değildi.” Bir süre sessizce oturdular, Solanka yontmaya devam ediyor, Neela da yalnızca kımıldamadan oturarak dünyaya kendi varlığını hediye ediyordu. Daha sonra baş başa geçirdikleri ilk dakikaları anımsayan Solanka, özellikle sessizlik ve kımıltısızlık hakkında, bunları ne büyük kolaylıkla başardıkları hakkında uzun uzun düşünecekti. “Tek kelime bile etmediğin sırada sana âşık oldum,” diyecekti. “Dünya üzerindeki en konuşkan kadın olduğunu nereden bilecektim? Pek çok dilbaz kadın tanırım ve güven bana, seninle kıyaslandıklarında hepsi ağaçtan yapılma sayılır.”

Birkaç dakika sonra yarısı tamamlanmış kuklayı cebine attı ve kafa karışıklığı, dalgınlığı için özür diledi. “Özür dilemene gerek yok,” dedi Neela. “İş iştir.” Uzun merdivenlerden inip parkta yürümek için ayaklandılar, Neela doğrulunca arkasındaki basamaklardan birinde duran adam kayıp yuvarlanıverdi ve acı içinde on basamak kadar aşağı düştü, düşerken Neela’ya çarpmamayı son anda başardı; yolu üzerinde oturan ve çığlık çığlığa bağrışan bir grup okul öğrencisi kız adamın daha fazla yuvarlanmasını engelledi. Profesör Solanka onun cep telefonlu yalancıya hevesle sarılan adam olduğunu fark etti. Bayan Cep Telefonu’nu görmek için başını çevirdi, bir an sonra onun hışımla yürüyerek şehir merkezine

doğru ilerlemekte olduğunu gördü, meşgul taksiler kadının hiddetle havaya kaldırdığı kolunu görmezden geliyorlardı.

Neela'nın üzerinde hardal renkli, dizlerine kadar inen, ipekli kumaştan tek parça bir elbise vardı. Siyah saçlarını kıvırıp gergin bir topuz yapmıştı, uzun kolları çıplaktı. Bir taksi durdu, belki Neela binmek ister diye müşterisini zorla indirdi. Bir sosisçi ona ne isterse bedava yiyebileceğini söyledi: "Sadece burada yiyin yeter, hanımefendi, böylece sizi birazcık daha seyredebilirim." Jack Rhinehart'm kaba saba sözlerle tahrik edici bulduğunu anlattığını şeyin etkisini ilk defa bizzat gözlemleme fırsatı bulan Solanka, Metropolitan Müzesi'nin en değerli eserlerinden birine, hayran hayran bakan gözler eşliğinde Beşinci Cadde boyunca eşlik ediyormuş gibi hissetti. Hayır. Aklına gelen başyapıt aslında Louvre'daydı. Hafif rüzgârla birlikte dalgalanıp vücut hatlarını belli eden elbisesiyle Neela, Semadirek Adası'nda bulunan Kanatlı Zafer Tanrıçası'na benziyordu, tek farkı başının omuzlarının üzerinde olmasıydı. Solanka yüksek sesle, "Nike," deyince, Neela şaşkınlıkla ona baktı. "Bana Nike'yi hatırlatıyorsun," diye açıkladı. Neela kaşlarını çattı. "Sana eşofman markasını mı hatırlatıyorum?"

Gerçi eşofmanlılar bile onu düşünüyordu. Parkta yürümeye başladıkları sırada, koşu giysileri içindeki bir genç adam yanlarına geldi, Neela'mn güzelliğinin gücü karşısında gururunu tamamen yitirmişti. Başlangıçta onunla doğrudan konuşmayı başaramadı ve Solanka'ya hitap etti. "Bayım," dedi, "lütfen kızınıza asılmaya çalıştığımı sanmayın, yani, ondan bir randevu koparmak niyetinde değilim, sadece hayatımda gördüğüm en... yani bunu ona söylemek zorundaydım" -bu noktada nihayet Neela'ya doğru döndü"sana söylemeye mecburdum, yani gördüğüm en..." Muazzam bir kükreyiş Malik Solanka'nın göğsüne kadar yükseldi. Bu genç adamın dilini rezil ağzından söküp koparmak ne güzel olacaktı. Şu kaslı kolların biçimli gövdeden ayrılınca nasıl göründüğünü incelemek ne güzel olacaktı. Kesmeli mi? Çekip koparmalı mı? Yoksa onu binbir parçaya mı ayırmalı? ***Kahrolası kalbini çiğneyip yutsarn nasıl olur?***

Neela Mahendra'nm elinin hafifçe koluna dokunduğunu hissetti. Öfkesi geldiği gibi çabucak kayboldu gitti. Bu olay, huyu suyu bilinmeyen öfkesinin yükselişi ve düşüşü o kadar çabuk gerçekleşti ki, Malik Solanka'nın başı döndü, aklı karıştı. Gerçek miydi olanlar? Biraz önce hakikaten bu sağlıklı genci parça parça etmek üzere miydi? Öyleyse, Neela öfkesini -Solanka' nın başa çıkmak için bazen saatler boyunca karanlık odalarda yatmak, nefes alıştırmaları yapmak ve zihninde kırmızı üçgenler

canlandırmak zorunda kaldığı öfkeyiufacık bir dokunuşla nasıl yok edivermişti? Bir kadının eli bu kudrete sahip olabilir miydi gerçekten? Şayet olabiliyorsa (bu düşünce kendi kendine zihninde belirdi ve görmezden gelinmeyi reddetti) ömür boyu bu kadının peşinden koşup hayaletlerle dolu hayatının geri kalanı boyunca üzerine titremesi gerekmez miydi?

Benzer düşünceleri kovmak için başını iki yana salladı ve dikkatini gözlerinin önünde gerçekleşen sahneye çevirdi. Neela, genç koşucuya baş döndürücü gülümsemesini sunuyordu; öyle ki, bu gülümsemeye maruz kaldıktan sonra ölmek en iyisiydi, çünkü insanın hayatının geri kalanının büyük bir hayal kırıklığından ibaret olacağına hiç şüphe yoktu. “O benim babam değil,” dedi gülümsemeyle körleşmiş eşofmanlı adama. “Birlikte yaşadığım sevgilim.” Bu bilgi zavallı adamın kafasına balyoz gibi indi, üstelik Neela Mahendra, söylediklerinin altını çizmek için uzanıp hâlâ şaşkınlığından kurtulamayan Solanka’nm hazırlıksız ama yine de minnettar dudaklarına uzun, aşikâr bir öpücük kondurdu. “Bir şey daha söyleyeyim mi?” dedi nefes nefese; son darbeyi indirmek için derin bir nefes alarak, “Yatakta olağanüstüdür.”

Kör bir bambu dalıyla karnını deşecekmiş gibi görünen koşucu uzaklaştıktan sonra, “Bu da nereden çıktı?” diye sordu gururu okşanan, şaşkına dönen Profesör Solanka, başı fırıl fırıl dönerek. Neela kocaman, kötücül bir çatırtı çıkararak kıkırdadı; bu gülüşün yanında Mila’nın yüksek sesli ve kaba kahkahası bile zarif kalıyordu. “Kendini kaybetmek üzere olduğunu görebiliyordum,” dedi. “Ama sana şu anda ve burada ihtiyacım vardı, hastaneye ya da hapishaneye düşmenin sırası değildi.” Olanların yüzde seksenini açıklıyor, dedi dönen başı yavaş yavaş durulan Solanka, ama diliyle yaptığı şeylerin ne anlama geldiğini tam anlamıyla açımladığı söylenemez. Jack! Jack, diye azarladı kendini. Bu akşamüstü asıl konu, ne kadar uzun ve kıvrak olursa olsun en iyi arkadaşının kız arkadaşının dili değil, Rhinehart’tı; omuzdaşı, en iyi dostu. Göl kıyısında bir banka oturdular, çevrelerinde köpek dolaştıranlar ağaçlara çarpıyor, Tai Chi yapanlar dengelerini yitiriyor, patenliler birbirilerine bindiriyor, dolaşanlarsa sanki orada olduğunu unutmuş gibi doğruca göletin içine giriyordu. Neela Mahendra bunların farkında değil gibiydi. Elinde dondurma külahıyla yürüyen bir adam aniden el-ağız koordinasyonunu yitirmiş gibi dilini bulamadı ve dondurmayı kafasına yapıştır iverdi. Bir başka genç adam koşarak yanlarından geçerken aniden şiddetli bir üzüntüye

kapılmış gibi hüngür hüngür ağlamaya başladı. Sadece yandaki bankta oturan orta yaşlı (kime orta yaşlı diyorum ben? Büyük olasılıkla benden gençtir, diye düşündü Solanka umutsuzlukla) Afrikalı-Amerikalı kadm Neela'mn etkisinden habersiz görünüyor, upuzun bir yumurtalı sandviçi dişlerken her lokmada yüksek sesle mmm'layıp ***oh*** oh'layarak memnuniyetini ilan ediyordu. Bu arada Neela'mn gözleri Profesör Malik Solanka'dan başka kimseyi görmüyordu. “Şaşılacak kadar güzel bir öpücüktü,” dedi. “Gerçekten. Birinci sınıftı.”

Bakışlarını Solanka'mn yüzünden uzaklaştırıp karşısına, parıldayan sulara baktı. “Jack'le aramızdaki her şey bitti,” diye hızla konuşmaya devam etti. “Belki sana çoktan söylemiştir. Bir süredir ayrıyız. İyi arkadaş olduğunuzu biliyorum, şimdi ona destek olman gerektiğinin de farkındayım ama saygı duymadığım bir erkekle birlikte olmam mümkün değil.” Sessizlik. Solanka hiçbir şey söylemedi. Rhinehart'la yaptığı son telefon konuşmasını zihninden geçiriyor, kaçırdığı ayrıntıları duymaya çalışıyordu: cinselliğiyle böbürlenmenin altında yatan hüzünlü ses tonu. Geçmiş zaman kullanması. Bir şeyleri kaybetmiş gibi aranması. Olanları anlatması için Neela'yı sıkıştırmadı. Kendiliğinden gelsin hikâye, diye düşündü. Yakında burada olur zaten. “Seçimler hakkında ne düşünüyorsun?” diye sordu kadın, Solanka yakında sohbet konusunu dramatik bir tavırla değiştirmesine alışacaktı. “Ben ne düşündüğümü sana anlatayım. Bana kalırsa Amerikalı seçmenler dünyanın geri kalanını düşünmeli ve Bush'a oy vermemeli. Bu, onların görevidir. Sana asıl neden nefret ettiğimi söyleyeyim,” diye ekledi. “İnsanların adaylar arasında hiç fark olmadığını söylemesinden nefret ediyorum. Şu Gush-veBore muhabbeti *eskidi* artık. Tepemi attırıyor.” Kendi günah dolu sırlarımı itiraf etmenin zamanı değil, diye düşündü Solanka. Fkkat Neela ondan bir cevap beklemiyordu zaten. “Ne demek aralarında fark yok?” diye haykırdı. “Örneğin, biraz coğrafya bilgisi fark yaratmaz mı? Benim zavallı, küçük memleketimin kahrolası dünya haritasının neresinde olduğunu bilmek bir fark değil midir?” Malik Solanka, Cumhuriyetçiler kongresinden bir ay önce düzenlenen bir dış politika panelinde gazetecilerden birinin kurnazca sorularıyla George W. Bush'u nasıl tuzağa düşürdüğünü hatırladı: “Lilliput-Blefuscu'daki etnik çatışmaların giderek şiddetlenen bir istikrarsızlık sürecine yol açtığını biliyoruz, acaba bu ülkenin yerini haritada gösterebilir misiniz? Peki ülkenin başkenti neydi, acaba?” İki şut, iki gol.

“Sana Jack’in seçim konusundaki düşüncelerini anlatayım,” diye aniden konuya döndü Neela, yükselen sesiyle birlikte yüzünün rengi de iyice kararmıştı. “Yeni Jack, smokin mecburiyeti olan baloları onurlandıran Sosyetik Truman Capote Rhinehart, şu sürekli sözünü ettiği ‘Saraylar’daki o ünlü ‘Sezarlar’ ne düşünmesini uygun görürse onu düşünüyor. Zıpla Jack, diyorlar, kafası tavana değene kadar zıplıyor. Bizim için dans et Jack, diyorlar, harika dans ediyorsun; seninki beyaz insanların sevdiği otuz yıllık, modası geçmiş bütün figürleri sergileyerek şenlikli bir gösteri sunuyor; onlar istedi diye yüzüyor, otostop çekiyor, köpeği dolaştırıyor, horon tepiyor, glu glu dansı yapıyor, bütün gece timsah yürüyüşü pozisyonunda dolaşıyor. Bizi güldür Jack, diyorlar, saray soytarısı gibi fıkralar anlatmaya başlıyor. Herhalde en sevdiği fıkraları biliyorsundur. ‘FBI yetkilileri Monika’nm elbisesini test ettirdikten sonra lekeden kimlik belirleme çalışmalarından sonuç alamayacaklarını açıkladılar, çünkü Arkansas eyaletindeki herkes aynı DNA’ya sahipti.’ Evet, bu fıkrayı pek seviyor Sezarlar. Cumhuriyetçilere oy ver Jack, kürtaja karşı çık Jack, homoseksüeller hakkında İncil’de yazanları oku Jack, insanları silahlar öldürmez, öyle değil mi Jack, evet hanımefendi, insanları insanlar öldürür. Aferin sana kuçu kuçu Jack. Yuvarlan bakayım. Git getir bakayım. Diz çök ve yalvar, kahrolası. Yalvarsana Jack, nasıl olsa istediğini alamayacaksın ama siyah bir çocuğun dizleri üzerinde yalvardığını görmekten hoşlanıyoruz. Aferin sana kuçu kuçu Jack, şimdi git ve arka bahçemizdeki köpek kulübesinde uyu. Ah şekerim, Jack’e bir kemik atar mısın lütfen? Çok uslu durdu. Evet evet, şu kız olur, güneyli ne de olsa.” Ah, demek ki Rhinehart yaramazlık yaptı, diye düşündü Solanka, sonra da Neela’mn muhtemelen aldatılmaya hiç alışık olmadığını geçirdi aklından. Fareli Köyün Kavalcısı olmaya alışkındı o, sıra sıra çocukları peşine takıp canı nereye isterse götürmeye alışkındı.

Neela sakinleşti, sırtım yaslayıp banka iyice yerleşti, kısa bir süre için gözlerini kapadı. Yandaki bankta oturan kadın sandviçini bitirdi, Neela’ya doğru eğildi ve, “Hey, yolla o çocuğu gitsin, tatlım,” dedi. “Hemen kıçına tekmeyi bas. Başkalarına fıfilik yapan erkeklerle birlikte olmana gerek yok senin.” Neela, eski bir arkadaşıyla karşılaşmış gibi kadından yana döndü. “Hanımefendi,” dedi ciddi bir tavırla. “Buzdolabınızdaki sütün raf ömrü bile o ilişkinin ömründen uzundur.” “Haydi yürüyelim,” diye emretti ve Solanka hemen ayaklandı. Konuşulanları kimsenin duyamayacağından emin olduğu zaman, “Bak, Jack’e sinirlendim, buna hiç şüphe yok, ama

aynı zamanda onun için korkuyorum," dedi Neela. "Gerçek bir dosta ihtiyacı var, Malik. Başı büyük belada." Solanka'mn telefon konuşması sırasında tahmin ettiği üzere, Rhinehart bunalımdaydı, tek sorunu da çabucak bozulan bir kutu sütü andıran aşk hayatı değildi. Günümüzün kudretlilerinin boşanma davaları hakkında bir makale yazmak için Sara Lear'la yaptığı röportaj, Jack'in başına bela olmuştu. Sara ona düşman olmuş, husumetini ağır darbeler vurarak açık etmişti. Springs'teki kır evini Bromslawa'ya kaptırdıktan sonra, kendine Montauk Zirvesi yakınlarındaki bir golf sahasının ortasında, küçücük, ayakkabı kutusu kadar bir ev bulmuştu. "Tiger Woods'a takıntılı olduğunu biliyorsun," dedi Neela. "Jack inanılmaz rekabetçidir. Nike; yani diğer Nike," dedi, saklamadığı bir keyifle gülümseyerek, "henüz iğrenmek için bir neden bulamadığı spor eşya markası Nike, şapkasındaki ambleme kadar onun da sponsorluğunu üstlenmeden içi rahat etmeyecektir." Emlakçı Rhinehart'ın bu küçük ev için yaptığı teklifi kabul ettikten sonra, peş peşe iki şey olmuştu. Anahtarını emlakçıdan teslim aldığı eve üçüncü gidişinden on dakika sonra polisler kapıya dayanıp onu emniyet müdürlüğüne davet etmişti. Komşular eve davetsiz bir misafir girdiğini ihbar etmişti, davetsiz misafir derken Jack'i kastediyorlardı. Polisleri hırsız olmadığına, evi satın almaya niyetli bir müşteri olduğuna ikna etmek için bir saat dil dökmüştü. Bir hafta sonra, golf kulübü üyelik başvurusunu reddetmişti. Sara'mn kolu oldukça uzundu anlaşılan. "Siyahlığın artık kendisi için bir mesele olmadığını" söyleyen Rhinehart, bunun böyle olduğunu zorlu deneyimlerden sonra öğrenmek zorunda kalmıştı. "O golf sahasında Yahudiler golf oynayabilsin diye kurulmuş bir kulüp var," dedi Neela kibirli bir tavırla. "O yaşlı eşekarıları çok fena ısırıyor. Jack'in olacakları bilmesi gerekirdi. Yani, Tiger Woods bir melez olabilir, ama şüphesiz toplarının siyah olduğunu biliyordur."

"Üstelik en kötüsü bu değil." Bethesda Çeşmesi'ne gelmişlerdi. Geciken tepkiler ve komedi filmi sahneleri çevrelerinde devam ediyordu; çimenlerle kaplı bir tepeye ulaşana dek yürüdüler. "Otur," dedi Neela. Solanka oturdu. Neela sesini iyice alçalttı. "Bazı çılgın çocuklarla takılmaya başlamış Malik," dedi. "Sebebini ancak Tanrı bilir, ama onların arasına katılmaya can atıyor ve bunlar hayal edebileceğin en aptal, en çılgın beyaz çocuklar. B & M denen, varlığı bile inkâr edilen gizli bir topluluktan söz edildiğini duydun mu? Adı bile kötü bir şaka. 'Bekâr & Erkek' demekmiş. Tabii, ne demezsin. Bu çocuklar iyice sapıtmış, sapkınlaşmış. Yale'deki Kafatası ve Haç Kulübü gibi bir şey. Değil mi? Hani Hitler' in bıyığını, Kazanova'nm kamışını falan

satın alıyorlar ya? Yalnız bu topluluk bir okula bağlı değil, meşhur insanların önemli eşyalarını toplamakla da uğraşmıyorlar. Kız topluyor bunlar, belirli ilgi alanları ve becerileri olan genç hanımları biriktiriyorlar. Ellerinin altında kaç tane genç kız olduğunu bilsen şaşarsın, özellikle de oynadıkları oyunları düşündüğün zaman; striptiz pokeri falan oynadıklarını da sanma. Fermuarlar, meme uçları, klipsler. Eyerler, dizginler, koşum takımları falan; herhalde bir araya gelince tepesi saçaklı faytonlara benziyorlardır. Beni kamçılarla kamçıla, sicimlerle bağla, en sevdiğim şeylerdir bunlar. Çok zengin kızlar, yemin ediyorum sana. Ailen bir at çiftliğine sahip olunca sana bir at gibi muamele edilmesinden hoşlanıyorsun herhalde, ne bileyim. Bu çocuklar herkesin arzu ettiği şeylerin ço-

ğuna öyle büyük kolaylıkla ulaşıyorlar ki” -Solanka, Neela’nın ölen kızlardan en fazla beş yaş büyük olduğunu düşündü“cinsel arzularını hiçbir şey uyandıramıyor. Heyecan için, zevk için her seferinde daha da uzağa yolculuk etmek zorundalar, evlerinden giderek uzaklaşıyor, güvenlikten giderek uzaklaşıyorlar. Dünyanın en çılgın yerleri, en çılgın kimyasallar, en çılgın seks. İşte benim beş paralık analizim. Canı sıkılan zengin küçük kızlar, aptal zengin çocukların tuhaf şeyler yapmasına izin veriyor. Aptal zengin çocuklar ne kadar şanslı olduklarına inanamıyorlar.”

Solanka, Neela’nm onları tasvir etmek için sık sık “çocuklar” sözcüğünü kullandığını düşündü; sonuçta kendi kuşağından gençlerden söz etmiyor muydu? Ama sözcük onun ağzından dürüstçe çıkıyordu. Mila’yla -kendi günah dolu sırrı Mila’ylakıyaslandığında Neela yetişkin bir kadındı. Mila’nm da kendine özgü cazibeleri vardı ancak bunlar çocuksu bir pervasızlıktan, aynı körleşmiş tepki mekanizmasının doymak bilmez merakından, uyarılmak için ihtiyaç duyduklarını bulmak uğruna uçlara, aşırı uçların da ötesine gitme ihtiyacından kaynaklanıyordu. Yasak meyveyi her gün yiyorsanız, heyecanlanmak için ne yaparsınız? Mila şanslıymış, diye düşündü Solanka. Zengin erkek arkadaşı ona neler yapabileceğini anlayamamış ve onu bırakmış. Şayet diğer zengin çocukların ondan haberi olsaydı, ne kadar ileri gitmeye razı olduğunu bilselerdi, hangi tabuları görm'ezden geldiğini fark etselerdi, onların tanrıçası, gizli tarikatlarının çocuk-kadın kraliçesi olabilirdi. Paramparça olmuş kafatasıyla Midtown Tüneli’nde bulunabilirdi. “Duygusuzlar sahaya çıkıyor,” dedi Solanka yüksek sesle. “Bir tecrit trajedisi. Takımı olan insanların tahkik edilmeyen hayatı.” Takım sözcüğünü hangi anlamda kullandığını açıklamak zorunda kaldı ve Neela’nm yeniden gülmeye başladığım görünce sevindi. “Bu

kızışmış gorillerin, bu Zulaların, Çomakların, Atların niçin kulübe katılmaya meraklı olduğu belli, öyle değil mi?” diye iç geçirdi Neela. “Ama asıl soru şu: Jack niçin katılmak istiyor?”

Profesör Malik Solanka midesinin kasıldığını his: setti. “Jack de mi bu B & E saçmalığına üye?” diye sordu. “Ama bu adamlar...’’-“Henüz üye olmadı,” diye araya girdi korkunç yükünü paylaşma ihtiyacıyla dolu Neela. “Ama sersem piç kapıyı yumrukluyor, içeri alsınlar diye yalvarıyor. Üstelik gazetelerde yayınlanan iğrenç kötülüklere rağmen. Bunu öğrendikten sonra onunla birlikte olamazdım. Sana gazetelerde yazmayan bir detayı daha anlatayım,” dedi sesini iyice alçaltarak. “Şu ölen kızlar var ya? Tecavüze uğramamış, soyulmamışlar, öyle değil mi? Ama onlara bir şey yapılmış ve aslında üç cinayetin birbiriyle ilişkili olduğunu kanıtlayan da bu, fakat polisler kopya cinayetler başlamasın diye basına haber vermiyor.” Solanka gerçekten çok korkmaya başlamıştı. “Ne olmuş kızlara?” diye sordu zayıf bir sesle. Neela gözlerini elleriyle örttü. “Kafa derileri yüzülmüş,” diye fısıldadı ve ağlamaya başladı.

Kafa derisini yitirmek, öldükten sonra bile ganimet olarak kalmak demekti. Ender olan değerli olduğundan, bir kızın yüzülmüş kafa derisini cebinizde taşımak -Ah gizemlerin en ürkütücüsü!-, kanlı canlı haliyle aynı kızı kolunuza takıp görkemli bir baloya götürmekten, hatta kendi arzusuyla cinsel fantezilerinize ortak etmekten büyük itibar kazandırabilirdi size. Kafa derisi egemenlik göstereniydi ve onu çıkarıp almak, böylesi bir kutsal emaneti arzulamak, gösterene gösterilenden fazla değer vermek anlamına geliyordu. Solanka, kızların ölüsünün katilleri için dirisinden değerli olduğunu tiksintiyle karışık bir dehşetle anlamaya başladı.

Neela’nın, üç erkek arkadaşın suçluluğuna dair en ufak bir şüphesi yoktu; Jack’in de anlattığından fazlasını bildiğine emindi. “Eroin bağımlılığı gibi,” dedi, gözlerini kurulayarak. “O kadar derine batmış ki nasıl çıkacağını bilmiyor, orada kalırsa mahvolacağını görmesine rağmen çıkmak istemiyor zaten. Beni asıl korkutan, neler yapmaya ve bunları kime yapmaya hazır olduğu. Beni de mi o pisliklerin zevki için kullanacaktı acaba? Cinayetlere gelince; kim bilir? Belki küçük seks oyunları fazla ileri gitti. Belki de o zengin çocukların akıl almaz bir cinsellik ve iktidar anlayışı var. Kan kardeşi bağları ve erkeklik gösterisi gibi bir saçmalık mesela. Kızı beceriyor, sonra da öldürüyorlar ama kimse anlamasın diye zekice cinayetler işlemeye çalışıyorlar. Bilemiyorum. Belki de sadece sınıf nefretimi ifade ediyorum. Belki de çok fazla film izlemişimdir. *Dürtü. İp.*

Bu filmleri bilirsin. ‘Niçin böyle bir şey yaptınız?’ ‘Çünkü yapabiliriz.’ Küçük Sezarlar olduklarını kanıtlamak istedikleri için. Ne kadar aşmış, ne kadar ileride, ne kadar ulu ve Tanrısal olduklarını göstermek için. Nasılsa kanun onlara dokunamaz. Böyle canice saçmalıklar işte, ama Bay Kucak Köpeği Rhinehart yine de onlara sadık kalmaya devam ediyor. ‘Haklarında hiçbir şey bilmiyorsun Neela, saygın genç adamlar onlar.’ Hadi canım sen de. O kadar kör ki, düşerken onu da çekeceklerini göremiyor, belki de, daha da kötüsü, her şeyi onun üstüne atacaklar. Onların suçunu üstlenecek, buna rağmen hepsine övgüler yağdırarak elektrikli sandalyeyi boylayacak. Bok kafa Jack. O iradesiz küçük sıçana uygun bir isim. Şu anda benim için başka bir şey ifade etmiyor zaten.”

“Nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?” diye sordu Solanka. “Kusura bakma ama sen de biraz çılgınca konuşuyorsun. O üç adam sorgulandı ama tutuklanmadılar. Hem anladığım kadarıyla, her biri kız arkadaşları öldürüldüğü sırada başka yerde olduğunu ispatlamış.

Tanıklar falan varmış. Bir tanesi bardaymış, benzer açıklamalar yapmışlar işte.” Kalbi küt küt atıyordu. Şimdi ona sonsuz kadar üzün gelen günler boyunca, cinayetler için kendisini suçlamıştı. Kendi kalbindeki karmaşayı, içinde köpüren tutarsız fırtınayı bildiği için onu şehrin kargaşasıyla ilişkilendirmiş, neredeyse suçlu olduğunu ilan edecek hale gelmişti. Görünüşe göre şimdi aklanmak üzereydi ama kendi masumiyeti belki de arkadaşını töhmet altında bırakacaktı. Midesi çalkalanıyor, başı dönüyordu. “Şu kafa derisi meselesine gelince,” diye kendini sormaya zorladı, “bu tuhaf ayrıntıyı da nereden duydun?”

“Ah Tanrım,” diye feryat eden Neela, en korkunç ayrıntıyı sonunda açıkladı: “Onun kahrolasıca dolabını topluyordum. Toplamaz olaydım. Erkekler için asla böyle işler yapmam. Bir kadın tut derim. Bu işler bana göre değil, derim. Ama ondan gerçekten hoşlanıyordum, sanırım birkaç dakikalığına kendimden geçivermişim... Her neyse, dolabı düzenliyordum ve o sırada buldum... Şeyleri buldum...” Yeniden gözyaşlarına boğuldu. Solanka kolunu kendisine yaslanan, sıkı sıkı sarılarak hıçkıran kadının omzuna attı. “Goofy,” dedi Neela. “Üçünü de orada buldum. İnsan boyunda çizgi film kahramanı kostümleri. Goofy, Robin Hood ve Buzz.” Bulduklarım alıp Rhinehart’ın karşısına çıkmış, ondan çok sert yanıtlar almıştı. Evet, Marsalis, Andriessen ve Medford şaka niyetine arada bir bu kostümlerigiyip kız arkadaşlarını uzaktan takip etmişlerdi, doğru. Tamam, evet,belki zevksiz bir şakaydı ama onların katil olduğu anlamına

gelmiyordu ki. Üstelik kostümleri cinayet gecelerinde giymemişlerdi, saçmalıktı bu: Yalan habercilikti. Yine de korkmuşlardı tabii, kim olsa korkardı, bundan dolayı Jack'ten yardım istemiş208

lerdi. "Masum olduklarını tekrarlayıp durdu, sevgili kulübünün ayrıcalıklı sınıfın yakası açılmadık fantezilerini gizleyen bir paravan olduğunu reddetti." Ama Neela konuyu kapatmaya yanaşmamıştı. "Bildiğim, tahmin ettiğim, içime doğan, şüphelendiğim her şeyi sayıp döktüm, hepsini önüne yığdım ve gerçekleri öğrenmeden yakasından düşmeyeceğimi söyledim. Sonunda paniğe kapıldı ve haykırarak şöyle dedi: 'Sence ben geceleri dışarı çıkıp kadınların kafasının tepesini uçurabilecek bir adam mıyım?' Ne demek istediğini sorunca korkudan beti benzi attı, bunu gazetede okuduğunu söyledi." Hızla inen bir Kızılderili baltası. Ganimetini alan muzaffer savaşçı. Neela, Manhattan bölgesinde yayınlanan bütün gazetelerin internet arşivlerini taramış, gazetelerde böyle bir haber çıkmadığı gerçeğini böyle öğrenmişti. "Gazetelerde bu konuda tek satır yoktu."

Neela soğuk havayı değil şıklığım düşünerek giyinmiş, akşamüstü güneşi ışıltısını yitirmeye başlamıştı. Solanka paltosunu çıkarıp onun titreyen omuzlarına yerleştirdi. Parktaki bütün renkler donuklaşıyordu. Dünya siyah ve gri renklere bürünmüştü. Kadınların giysileri -son sezonda parlak renklerin moda olduğu New York içm alışılmamış bir şeyditek renkli görünüyordu artık. Bakır-kalay alaşımı gökyüzünün altında yayılan ağaçların yeşili solmuştu. Neela birdenbire hayaletleşen parktan ayrılmak istedi. "Birer içki içelim," dedi ayağa kalkarak, aynı anda uzun adımlarla yürümeye başladı. "Yetmiş Yedinci Cadde'deki otelin barı iyidir," diye devam etti ve Solanka da bir kasırga gibi ilerlerken arkasında bıraktığı, artık tanıdık gelen sarsıntıları ve yıkımları görmezden gelerek onun peşinden seğirtti. Neela, "yetmişlerin ortasında" Lilliput-Blefuscu' Öfke 209/14

da, ailesinin hâlâ yaşamakta olduğu Mildendo'da doğmuştu. Ailesi ***girmitya'lardan,*** ilk göçmenlerin soyundandı: Neela'nın büyük büyükbabası, köleliğin yürürlükten kaldırılmasından bir sene sonra, 1834'te bir sözleşme seneti, bir ***ginnit*** imzalamıştı. Titlipur adlı küçük Hindistan köyünde yaşayan Biju Mahendra, ağabeyleriyle birlikte Büyük Okyanus'un güneyindeki bu iki minik adaya gelmişti. Mahendralar, çalışmak için topraklan daha verimli olan, şeker endüstrisinin merkezi Blefuscu'yu seçmişti. "Hintli-Lilli olduğumdan," dedi Neela, ikinci Kozmopolitan'ım yudumlarken, "çocukken en korktuğum öcü, kocaman, beyaz bir canavar

olan Kolumber’di; sözcükler yerine rakamlarla konuşur, ödevlerini bitirmeyen, mahrem yerlerini yıkamayan kızları geceleri yakalayıp yerdi. Büyüyünce, şekerkamışı işçilerinin ustabaşlarma ‘kolumber’ dendiğini öğrendim. Benim ailemin hikâyesindeki ustabaşı Bay Koca Hughes, ‘Tazmanyah bir şeytandı’ ve büyük büyükbabamla amcalarım onun için her sabah okuduğu listelerdeki sayılardan başka bir şey değildi. Atalarım rakamlardan ibaretti, rakamlardan doğmuşlardı. Sadece adanın yerlileri Elbeelere gerçek soyadlarıyla hitap edilirdi. Aile adlarımızı bu sayısal zulümden kurtarmak için üç kuşak boyunca uğraştık. F^kat nihayet başardığımızda, Elbeelerle ilişkilerimiz iyice gerilmişti. ‘Biz sebze yeriz,’ derdi büyükannem, ‘ama o şişko Elbeeler insan eti yer.’ Aslına bakarsan, Lilliput-Blefuscu tarihinde yamyamlık da vardır. Bunu açıkça söylersen insanlar çok alınır ama gerçek böyle. Etin mutfağa girmesi bile büyük bir iğrençlikti bizler için. Domuz pirzolası, şeytanın öğle yemeği gibi gelirdi kulağımıza.” Alkollü içecekler, Neela’nm geçmişinde içler acısı denebilecek kadar büyük bir rol oynuyordu. Hint asıllı LiUiputlular ve Elbeeler, ***grog, yaqona, kava,*** bira konusunda, başka hiçbir konuda olmadığı kadar iyi anlaşıyorlardı, her iki topluluk da alkolizm ve onun neden olduğu sorunlarla boğuşuyordu. Neela’mn babası da içkiye çok düşkündü ve Neela ondan kurtulduğu için mutluydu. Lilliput-Blefuscu’da Amerika bursu bulmak çok zordu ama Neela bunlardan birini kazanmayı başarmış, kendisiyle aynı şeye, kanatlarını açabilecekleri bir sığınağa ihtiyaç duyan ve evlerinden uzakta yeni bir yuva arayan bütün gezginler gibi New York’a hemen âşık olmuş, aradığı yuvayı bulmuştu. Yine de köklerine hâlâ bağlıydı, “rahata kavuşmanın verdiği suçluluk duygusu” dediği şeyin ıstırabını çekiyordu. Ayyaş babasından kurtulmuştu ama annesi ve kız kardeşlerini kurtaramamıştı. Ait olduğu toplumun davasına tutkuyla bağlılığı da sürüyordu. “Yürüyüşler pazar günü,” dedi üçüncü Kozmopolitan’ı ısmarlarken. “Benimle gelir misin?” Solanka çaresizlikle -günlerden perşembeydikabul etti.

“Elbeeler açgözlü olduğumuzu, her şeyi istediğimizi ve onları kendi topraklarından kovacağımızı söylüyorlar. Biz de onların tembel olduğunu, biz olmasak bütün gün hiçbir şey yapmadan oturacaklarını ve açlıktan öleceklerini. Rafadan yumurtanın sivri ucunu kırmak gerektiğini iddia ediyorlar. Biz de -en azından yumurta yiyenlerimizyuvarlak ucunu kırmalı diyoruz, Büyük Hindistan’dan gelen Geniş Uç taraftarlarıyız.” Kendi yaptığı şakaya gıdaklar gibi güldü. “Bela geliyorum diyor.” Çoğunlukla

olduğu üzere, asıl sorun bu kez de topraktı. Blefuscu'da tarım tamamen HintliLilliputluların elindeydi, ülkenin ihraç mallarının büyük çoğunluğundan onlar sorumluydu ve dolayısıyla en çok dövizi onlar kazanıyorlardı fakat zenginleşmelerine. kendi başlarının çaresine bakmayı başarmalarına, kendi okullarını ve hastanelerini inşa etmelerine rağmen, bütün topraklar hâlâ "yerli" Elbeelere aitti. "Şu 'yerli' sözcüğünden nefret ediyorum!" diye haykırdı Neela. "Hintli-Lillilerin dördüncü kuşağının temsilcisiyim. Yani ben de yerliyim." Elbeeler bir darbeden, Elbee yasasının adalarda toprak sahibi olma hakkı tanımadığı Hintli-Lillilerin ayaklanıp topraklara el koymasından korkuyorlardı; Geniş Uç taraftarları için de aynısı geçerliydi. Yüz yıllık senetlerinin süresi gelecek on yıl içinde dolunca, Elbeelerin artık değeri iyice artan tarım arazilerini ellerinden alıp bu topraklan geliştiren Hintlileri sefalete terk edeceklerinden korkuyorlardı.

Etnik sadakatine ve üç Kozmopolitan'ı peş peşe yuvarlamış olmasına rağmen Neela'mn itiraf edecek kadar dürüst davrandığı karmaşık bir yönü vardı meselenin. "Sorunun kaynağı sadece etnik düşmanlık ya da kimin neye sahip çıktığı değil," dedi. "Elbee kültürü gerçekten çok farklı, niçin korktuklarını anlayabiliyorum. Elbeeler kolektivist bir topluluk. Topraklar asla fertlere ait değilmiş, her zaman bütün Elbee halkı adına Elbee şeflerince yönetiliyormuş. Sonra çıkınımızda sağlam ticaret alışkanlıklarımızla, girişimcilik zekâmızla, serbest-pazar geleneğimizle, kâr etme hırsımızla bizler, Büyük Hindistan ***wallah'lari*** çıkagelmişiz. Üstelik bütün dünya bizim dilimizi konuşuyor, onlarınkini değil. Artık sayılar çağındayız, öyle değil mi? Dolayısıyla bizler sayıyız, Elbeeler sözcük. Biz matematiğiz, onlar şiir. Bugün biz kazanıyoruz, onlar kaybediyor; bu yüzden elbette korkuyorlar bizden. Aramızdaki mücadele insan doğasındaki mücadeleyi andırıyor, mekanik ve yararcı-çıkarcı olanla, seven ve hayaller kuran yanımız çarpışıyor. İnsanın mayasındaki soğuk, makinemsi niteliğin büyümüzü ve şarkımızı yok etmesinden çekiniyoruz. Yani Hintii-Lillilerle Elbeeler arasındaki savaş aynı zamanda insan ruhunun savaşı ve lanet olsun, yüreğim aslında diğer taraftan yana. Ama halkım halkımdır, adalet adalettir ve dört kuşaktır popondan terler damlayana kadar çalışmana rağmen hâlâ ikinci sınıf vatandaş muamelesi görüyorsan, öfkelenmek hakkındır. Gerekirse adaya dönerim. Mecbur kalırsam onlarla birlikte omuz omuza çarpışırım. Şaka değil, gerçekten yaparım." Solanka ona inanıyordu. Bir yandan da düşünüyordu. Hemen hiç tanımadığım bu tutkulu kadının yanında niçin kendimi bu kadar rahat hissediyorum acaba?

Kolundaki yara izi, Albany yakınlarındaki otobanda geçirdiği feci bir trafik kazasının mirasıydı; kazada kolunu kaybetmesine ramak kalmıştı. Neela, bir “ma*haranı* gibi” araba kullandığını bizzat itiraf ediyordu. Onun buyurgan ama beceriksiz şoförlüğünden kaçmak yoldaki diğer şoförlerin göreviydi. İnsanların onu ve arabasını tanıdığı yerlerde -Blefuscu’da ya da büyük New England koleji civarındaNeela Mahendra’ nın geldiğini görenler araçlarını yolun ortasında bırakıp koşarak kaçıyordu. Birkaç küçük talihsizlikten ve az kalsın çarpışmayla sonuçlanacak aksilikten sonra, hiç de komik denemeyecek büyük bir kaza yapmıştı. Hayatta kalması mucizeydi (ölümden dönmüştü); kalpleri altüst eden güzelliğine zarar gelmemesi daha da şaşılacak bir şeydi. “Yaraya razıyım,” dedi Neela. “Bir yara izinden fazlasına katlanmak zorunda kalmadığım için şanslıyım. Üstelik bana unutmamam gereken bir şeyi hatırlatıyor.”

. Neyse ki New York’ta araba kullanması gerekmiyordu. Zaten, kraliçelere yaraşır tavırları -“annem eskiden heri bir kraliçe olduğumu söylerdi, ben de ona inanırdım”şoförlü bir arabada dolaşmasını gerektiriyordu; gerçi arka koltukta da tahammül edilmez bir yolcuydu, sürekli çığlıklar atıp nefesini tutan cinsten Televizyon yapımcılığı mesleğindeki başarısından sonra bir taşıma şirketiyle anlaşmış, şirket şoförleri de onun korku krizlerine kısa sürede alışmıştı. Yön duygusu hiç gelişmemişti

-bir New Yorkludan beklenmeyecek bir özellikve neyin nerede olduğunu asla hatırlayamıyordu. En sevdiği mağazalar, tercih ettiği lokantalar ve gece kulüpleri, kayıt stüdyoları ve kurgu stüdyoları; nerede oldukları konusunda hiçbir fikri yoktu. “Araba nerede durduysa gideceğim yer odur,” dedi dördüncü kokteylini yudumlarken Solanka’ya, faltaşı gibi açılmış gözlerinde masum bir ifadeyle. “İnanılmaz bir şey. Her zaman oradadır. Kapıdan çıktığım anda karşımda bulurum.”

Keyif, en tatlı uyuşturucudur. Siyah deriyle kaplı bölmenin içinde Neela Mahendra Solanka’ya doğru eğildi ve "Öyle eğleniyorum ki,” dedi. “Senin yanında kendimi bu kadar rahat edeceğimi asla tahmin edemezdim, Jack’in dairesinde o aptal maçı izlerken oldukça kasıntı birine benziyordun.” Başı Solanka’nm omzuna doğru eğildi. Dağıttığı saçları ve oturduğu açı yüzünden, Solanka yüzünün tamamını göremiyordu. Sağ elinin tersiyle hafifçe Solanka’nm sol eline dokundu. “Bazen, çok içtiğim zaman, şu öbür kız oyun oynamak için dışarı çıkar, onu engelleyemem. Yönetimi ele alır, bana söz düşmez.” Solanka kaybolmuştu. Neela onun elini tuttu, parmak

uçlarını öperek aralarındaki sessiz anlaşmayı mühürledi. “Senin de yara izlerin var,” dedi, “ama onlardan asla söz etmiyorsun. Sana bütün sırlarımı anlattım ama sen kendinden hiç söz etmedin. Bu adam niçin çocuğundan söz etmiyor, diye düşündüm doğrusu. Evet, Jack bana anlattı elbette, sormayacağımı mı sanmıştın? Asman, Eleanor, bu kadarını biliyorum. Benim küçük bir oğlum olsa, sürekli ondan söz ederdim. Belli ki sen fotoğrafını bile taşımıyorsun. Düşünüyorum; bu adam uzun yıllardır birlikte olduğu karısını, çocuğunun annesini terk etti ve en yakın arkadaşı bile sebebini bilmiyor. Düşünüyorum; iyi kalpli bir adama benziyor, nazik bir adama benziyor, kaba saba biri değil, demek ki iyi bir nedeni olmalı, ona içimi dökersem belki o da bana açılır ama sen dilsiz numarası yapıyorsun. Düşünüyorum; işte Hindistan’dan gelmiş bir adam, Hindistanlı bir Hintli, benim gibi bir Hintli-Lilli değil, anavatanın evlatlarından biri, ama anlaşılan bu da yasaklı bir konu. Bombay’da doğmuş ama doğduğu yerden hiç söz etmiyor. Ailesi nasıldır? Kardeşi var mı? Annesiyle babası ölmüş mü, hayatta mı? Kimse bilmiyor. Memleketini ziyaret ediyor mu? Anlaşılan hayır. Hiç ilgilenmiyor. Niçin? Cevabı belli: Yaralanmış olmalı. Malik, bence sen benden fazla kaza geçirmişsin, hatta belki de gerçekten ağır yaralar almışsın. Ama konuşmazsan ne yapabilirim? Sana ne söyleyebilirim? Sadece, işte buradayım, diyebilirim. İnsanlar kurtaramazsa hiçbir şey kurtaramaz seni. Sadece bunu söyleyebilirim. Konuş, konuşma, senin bileceğin iş. Nasıl olsa iyi vakit geçiriyorum ve zaten diğer kadın geldi artık, dolayısıyla çeneni kapa, asıl gerekenin sözcükler olmadığı apaçık ortadayken erkekler niçin bu kadar çok konuşur bilmem. Evet, sözcüklere hiç ihtiyacımız yok şimdi.” 215 12 GÜÇLÜ OLAN KAZANSIN: KUKLA KRALLAR’İN YÜKSELİŞİ Rijk’ın efsanevi sibernetikçisi, iyiliğe inanmayan Akasz Kronos, Kukla Krallar’ı Rijk uygarlığım tehdit eden ölümcül bunalıma cevap vermek için yarattı, ancak tabiatında toplumun iyiliğini düşünmesine engel olan derin ve düzeltilmesi olanaksız bir kusur olduğundan, onları kendisinden başka hiç kimsenin hayatını ya da geleceğini dikkate almayacak biçimde tasarladı. O günlerde, Rijk’m gezegeni Galileo-1’in buzul örtüsü erime sürecinin son aşamasmdaydı (Kuzey Kutbu’ndaki buzların arasında geniş bir deniz belirmişti) ve ne kadar yüksek setler inşa edilirse edilsin, tarihindeki en bereketli ve en uzun altın çağın keyfini sürmekte olan Rijk’ın, en alçak topraklarda kurulmuş en gelişmiş kültürün görkeminin sular altında kalacağı günler fazla uzak değildi.

Rijk’ın genel durumu kötüye gitmeye başladı. Sanatçılar fırçalarını bir daha kullanmamak üzere bırakmıştı, -tıpkı kaliteli şaraplar gibi gelecek kuşaklar tarafından değerlendirilmeye ihtiyaç duyansanat, gelecek kuşakların var olmayacağı bilinirken nasıl yaratılacaktı? Bilim de çaresiz kaldı. Galileo güneş sistemi, bizim galaksimizin kenarındaki *“karanlık şalaktik kadran”*da, birkaç güneşin daha parladığı gizemli bir bölgedeydi ve gelişmiş teknolojilerine rağmen, Rijklıtar yaşayabilecekleri başka bir gezegen bulamadılar. Rijk halkının bir bölümü kriyojenik teknolojiyle dondurulmuş, istenilen özelliklere uygun bir gezegen alıcısının menziline girdiği zaman değerli kargosunu uyandıracak biçimde programlanmış, bilgisayarla yönetilen *Max-H* adlı bir uzay aracının içinde uzaya gönderilmişti. Ancak araç birkaç bin uzay mili uzaklaştıktan sonra arızalanıp infilak edince, insanlar bütün umutlarını yitirmişti. Bu hoşgörülü, açık fikirli, akılcı toplumda alev ve kükürtten söz eden, yaklaşan felakete Rijk kültürünün dinsizliğinin neden olduğunu ilan eden *vaizler* türemişti. Çok sayıda insan bu dar görüşlü adamların büyüsüne kapılmıştı. Bu arada deniz giderek yükseliyordu. Bentler delindiğinde sel suları öyle şiddetli yükseliyordu ki, tamir çalışmaları tamamlanana kadar sular bazen ülkeleri yutuyordu. Ekonomi çöktü. Kanunsuzluk baş gösterdi. İnsanlar dışarı çıkmadan evlerinde oturuyor, sonun gelmesini bekliyorlardı.

Akasz Kronos’un elimize ulaşan tek *resmi*, yay biçimli, şarap kırmızısı dudakları hemen göze çarpan, yumuşak hatlı, yuvarlak, insanı şaşırtacak kadar çocuksu yüzünü çevreleyen uzun, gümüş beyazı saçlarıyla yaşlı bir adamı gösteriyor. Yüksek yakalı, fırfırlı beyaz gömleğinin üzerine yenleri ve yakası altın işlemelerle süslü, yere kadar inen gri bir tunik giymiş. Ağırbaşlı bir dâhinin resmidir bu. Fakat gözleri deliliğini ele veriyor. Çevresindeki karanlığı incelersek, parmaklarının ucundan çıkan incecik, beyaz telleri görebiliriz. Resmin sol alt köşesindeki ufak, tunç renkli kukla adamı görmek için dikkatle bakmamız gerekir, bu figürün kuklacının kontcolünden kurtulmuş olduğunu anlamaksa, bütün dikkatimize rağmen daha uzun sürebilir. İnsansı mahluk, yaratıcısına sırt çevirip kendi kaderini kurmaya gitmektedir, terk edilen kuklacı da hem yaratısını hem de aklını azat etmektedir.

Profesör Kronos sadece büyük bir bilim adamı değil, Machiavelli kadar cüretkâr ve hünerli bir girişimciydi. Rijk topraklan sular altında kalırken, operasyon merkezini sessizce ilkel fakat bağımsız *Babürya* topraklarına, ülkesinin antipoduna, yeryüzünün diğer tarafındaki iki küçük dağ adasına

taşıdı. Babürya hükümdarı *Mogul'[a* pazarlık yaptı ve kârlı bir antlaşma imzaladı. Topraklar yine Babürlülere ait olacak, ama Kronos dağların tepesindeki çayırları uzun süreliğine kiralayacaktı; karşılığında, Mogul’a oldukça kazançlı görünen bir ödeme yapmayı kabul etmişti; Babürlü erkek, kadın ve çocukların her birine her sene bir çift tahta ayakkabı verecekti. Ayrıca, Rijk toprakları yükselen dalgaların altına gömülmeye devam ettikçe başlaması beklenen saldırılara karşı Babürya’yı savunmayı da kabul etmişti. Babürlüler onu *Halkın Kurtarıcısı* payesiyle ve *droıt de seigneur* geleneğiyle; adadaki yeni gelinlerle gerdeğe girme hakkıyla ödüllendirdiler. Mogul'la anlaşan Kronos, felaketine neden olacak başyapıtlarım, *Profesör Kronos’un İpsiz Kukla Krallar*’ı olarak da bilinen sözde *Kukla Sezarlann Korkunç Hanedanı'* nı yaratmaya girişti.

Sevgilisi Zemin, Rijk’ın efsanevi güzeli ve Kronos’un kendisi kadar başarılı olduğunu kabul ettiği tek bilim insanı, Antipod adalarına yaptığı yolculukta Kronos’a eşlik etmeyi reddetmişti. Halkından ayrılmayacağını, kaderi böyle yazılmışsa onlarla birlikte öleceğini söylemişti. Akasz Kronos arkasına bile bakmadan terk etti onu; belki de dünyanın diğer yanında sürdüreceği çokeşli cinsel yaşamı sevgilisine tercih etmişti.

Kronos’un resminde parmaklarından aşağı uzanan kopuk teller tamamen mecazi bir anlatıma hizmet etmektedir. Profesör’ün yapay organizmaları hiçbir zaman iplerle yönetilmemişti. Yürüyor, konuşuyorlardı: Sıradan yiyecek ve içecekleri işleyebilen karmaşık, gelişmiş yakıt depolan, yani “mideleri” vardı, güneş piliyle çalışan *yedekleme tertibatları* etten ve kandan insanlardan çok daha uzun süre ayakta kalabilmelerini, uzun saatler boyunca çalışabilmelerini sağlıyordu. Yerkürenin zıt kutuplarında yaşayan ev sahiplerinden, insanlardan daha hızlı, kuvvetli, zekiydiler: Her anlamda daha iyisiniz onlardan, demişti Kronos kuklalarına. “Siz kral ve kraliçelersiniz,” diye ders vermişti yaratılarına. “Halinize tavrınıza dikkat edin. Artık efendiler sizsiniz.” Hatta onlara üreme yetisi bile verdi. Sayborgların her birine kendi ayrıntılı planlarını vermişti, böylece teoride, yaratı sonsuz sayıda kopyasını üretebiliyordu. Ama Kronos onları programlarken bir *Temel Talimat* da eklemişti: Sayborglar ve kopyaları, Kronos’un verdiği her emre, yaratıcı gerekli görürse kendilerini yok etme pahasına itaat etmek zorundaydı. Onlara güzel giysiler giydirdi ve özgür oldukları yanılsamasını hediye etti, ama aslında hepsi Kronos’un kölesiydi. Onlara ad vermedi. Hepsinin bileğine *yedi basamaklı rakamlar* kazınmıştı ve kimlikleri bu rakamlardan ibaretti.

Kronos'un yaratılarının hepsi birbirinden farklıydı. Hepsinin kişisel özellikleri özenle betimlenmiş birer karakteri vardı: *Aristokrat Filozof ; Cinsellik Düşkünü Çocuk-Kadın; ilk Zengin Eski Eş (tam bir Kaltak); Ünlülerin Peşinden Koşan Yaşlı Kız; Papa'nın Şoförü; Sualtı Tesisatçısı; Travma Geçirmiş Oyun Kurucu; Siyah Toplu Golfçü; Üç Sosyetik Güzel; Zengin Zamparalar; Altın Çocuk ve Kusursuz Annesi; Hilekâr Yayıncı; Öfkeli Profesör; Zafer Tanrıçası* (Kronos'un terk ettiği sevgilisi Rijklı Zemin'i model alarak yaptığı olağanüstü güzel bir sayborg); *Koşucular; Cep Telefonlu Kadın; Cep Telefonlu Adam; İnsan Örümcekler; Hayaller Gören Kadın; AstroReklamcı;* hatta bir *Bebek İmalatçısı.* Karakterler güçlü yanlar, zayıflıklar, alışkanlıklar, hatıralar, alerjiler, arzularbir yana, onlara sadık kalarak yaşayacakları birer *değer dizgesi* de vermişti. Akasz Kronos'un çöküşüne sebep olan büyüklüğünü işte bu ipucundan yola çıkarak değerlendirebiliriz: Yaratılarına aşıladığı erdemler ve ahlaksızlıklar tamamen ya da sadece kendi erdemleriyle düşkünlükleri değildi. Bencilliğine, fırsatçılığına, vicdansızlığına rağmen, sibernetik organizmalarının etik özgürlüğü bir ölçüde de olsa tanımasına izin vermişti. İdealizm olasılığına aralık bir kapı bırakmıştı.

Hafiflik, çabukluk, kesinlik, görünürlük, çeşitlilik, tutarlılık: *En önemli altı Kronosçu değer bunlardı, ancak bu ilkeleri sayborgların öntanımlı programlarına yüklerken tek bir* açıklama belirlemek yerine, yaratılarına bir dizi çoktan seçmeli açıklama arasında seçim yapma şansı verdi. Böylece, *hafiflik* "aslında oldukça ağır bir görevi kolaylıkla tamamlamak", yani zarafet anlamına gelirken, aynı zamanda "ciddi bir konuyu hafifsemek", hatta "önemli bir meseleyi küçümsemek", yani aldırmazlık anlamına bile gelebiliyordu. *Çabukluk* da "gerekeni ne pahasına olursa olsun hızla yapmak", başka bir deyişle etkinlik demekti: Ancak tanım cümlesinin "ne pahasına olursa olsun" diye devam eden bölümü vurgulandığı takdirde, insafsızlık da akla geliyordu. *Kesinlik,* hem "hassasiyet" hem de "zorbalık" demek olabiliyordu. *Görünürlük* "şeffaflık" demek olduğu gibi, "ilgi çekmeye çabalamak" anlamına da gelebilirdi. *Çeşitlilik* hem "açık fikirlilik" hem de "ikiyüzlülük" anlamındaydı ve altı ilkenin en önemlisi olan *tutarlılık,* "güvenilirlik" anlamına geldiği gibi, "saplantı" anlamına da gelebiliyordu. Kıyaslamayı kolaylaştırmak için kendi dünyamızdan örnekler vermek gerekirse, yapmamayı tercih eden Kâtip Bartleby'nin ya da boyun eğmez, dünya yıkıcı inadıyla tazminat .peşinde koşan Michael Kohlhaas'ın ısrarını akla getiriyor. Sancho Panza da sözcüğün "güvenilir" anlamının

hakkını veren tutarlı bir karakter, ama aksine, şövalyeliğin delirttiği, dengesiz, takıntılı Quijote de öyle. Asla ulaşamayacağı bir şeyin özlemiyle yanıp tutuşan Kadastrocu'nun ve balinanın peşindeki Ahab' ın trajik tutarlılığı da dikkate değer. Tutarlıyı yok eden istikrardır; çünkü istikrarsızlar, İsmail'ler hayatta kalırken, Ahab'lar ölür gider. "Yaşayan bir varlığın ölçütleri ifade edilemez, belirsiz, bulanıktır," dedi Kronos, mekanik kurgularına. "Özgürlük bu gizemde yatar, benim size verdiğim de odur. Işık bu belirsizliktedir."

Peki, Kukla Krallar'a niçin psikolojik ve ahlaki özgürlük tanımaya şjerek duymuştu? Belki de içindeki âlim ve araştırma, bu yeni organizmaların bütün sezgili yaratıkların iç dünyasında sürmekte olan savaşla; aydınlık ve karanlık, kalp ve zihin, ruh ve makine arasındaki çatışmayla nasıl başa çıkacağını inceleme düşüncesine karşı koyamamıştı.

Başlangıçta Kukla Krallar sadakatle Kronos'a hizmet ettiler. Kira bedeli ayakkabıları yaptılar, çiftlik hayvanlarına baktılar, toprağı işlediler. Kronos hepsine saraylara layık süslü giysiler giydirmişti ama sırmalı uzun etekleri ve bir örnek elbiseleri kısa süre içinde kirlenip yırtıldı, onlar da yaptıkları işlere uygun elbiseler diktiler. Buzul örtüleri erimeye devam eder, sular giderek yükselirken, yeni evlerini kehanet edilen *Rijk saldırısına* karşı savunmak için hazırlamaya başladılar. Artık Kronos'un yardımına ihtiyaç duymadan kendi sistemlerini nasıl değiştireceklerini öğrenmişlerdi ve her gün yeni beceriler, yetenekler kazanıyorlardı. Yeni icatlarından biri de, yerel ateş suyunu *uçmak için yakıt* olarak kullanmaktı. Şişeler içinde hurma şarabı taşıyan sayborg hava kuvvetleri, uçaklara ihtiyaç duymadan havalanıyor, adalara yaklaşan Rijk uçaklarını *örümcek ağlarıyla;* gökyüzüne astıkları devasa, bubi tuzaklarıyla örülü çelik ağlarla yakalayıp kolayca yok ediyordu. *Denizin dibine* de benzer örümceksi tuzaklar kurmuşlardı ("akciğerlerinde" yaptıkları değişiklikler sayesinde suyun altında rahatça hareket edebiliyor, Rijk donanması gemilerini suyun altından sabote edip batırabiliyorlardı). Böylece sözde *Antipod Savaşı* kazanılmış oldu, gökyüzü ve deniz sessizleşti. Galileo 1 'in diğer tarafında, sel suları Rijk'ı yuttu. Akasz Kronos boğulan vatandaşları için üzüldüyse bile, bununla ilgili hiçbir kayıt bulunmamaktadır.

Ancak zaferden sonra her şey değişti. Kukla Krallar savaşlardan yeni bir bireysel değer, hatta bireysel "haklar" düşüncesiyle döndüler. Kronos, onları hizaya sokmak için acil bir bakım ve onarım programı ilan etti. Sayborgların birçoğu onun atölyesindeki randevularına gelmedi, -özellikle

savaşta yaralananlarhayatlarına sakatlıklarıyla, otomatik mekanizmalarında işlev bozuklukları ve yanmış devreleriyle devam etmeyi tercih ettiler. Kukla Krallar’m bir bölümü, ketumlaştı, sessizleşti, aksi ve kavgacı karakterlere büründüler. Kronos, gizlice buluşup, ona karşı bir komplo hazırladıklarından şüpheleniyor, bu toplantılarda birbirlerine rakamlarla değil, kendileri için seçtikleri yeni isimlerle hitap ettiklerini duyuyordu. İyice zalimleşti ve Üç Sosyetik Güzel’ den biri yüzüne karşı küstahlık edince, diğerlerine ders vermek isteyen Kronos, çok korkulan, bütün programlan anında, dönüşü olmayacak biçimde silen “büyük yıkıcı”cısını üzerine çevirdi; başka bir deyişle, sayborgu sibernetik ölüm cezasına çarptırdı.

Ancak bu infaz beklediği sonucu vermedi. Muhalefet eskisinden de hızlı güçlendi. Sayborgların çoğu yeraltına kaydı, gizlendikleri yerlerin çevresine gözlenmelerini engelleyen karmaşık elektronik kalkanlar diktiler; Kronos bile bunları aşmakta zorlanıyordu, üstelik sürekli hareket halindeydiler ve Profesör bir savunma duvarını indirmeyi başardığında devrimciler çoktan bir diğer savunma duvarının arkasında gözden kaybolmuş oluyorlardı. Akasz Kronos'un kendi suretinde yarattığı ve pek çok vasfını hediye ettiği Bebek İmalatçısı’mn Temel Talimat’ı hükümsüz kılmayı nasıl başardığı kesin olarak bilinmiyor. Ancak bu önemli gelişmeden sonra ortadan kaybolan, Profesör Akasz Kronos oldu. *Peekay Devrimi* zaferini ilan ederek gün ışığına çıkar, Babürya’daki bütün sayborgların tezahüratıyla karşılanırken, yaratılan karşısında kendisini güvende hissetmeyen Kronos yeraltına kaçtı.

Kronos, tahtım gasp eden sayborga, Bebek İmalatçısı’ na, *son sözleri* olduğu iddia edilen bir elektronik mesaj göndermişti. Bu ipe sapa gelmez, tutarsız metinde kendini temize çıkarmaya çalışıyor, sayborgları nankörlükle suçluyor, tehditler savuruyor, lanet okuyordu. Ancak bu mesajın belki de Bebek imalatçısı’nm elinden çıkma sahte bir metin olduğunu düşünenlerin sayısız az değil. Ne de olsa, aynadaki aklı başında görüntüsü olmayı üstlendiği bir “deli Kronos” im222

gesi yaratmak sayborgun işine geliyordu; tarihin heyecanlı ve korkunç detaylara ne denli düşkün olduğu da hesaba katılınca, bu mesajın Kronos’a ait olduğuna herkesin inanmasına şaşmamak gerekir. {Kronos’un günümüze ulaşan tek resminde dikkati çeken ilk ayrıntı, daha önce belirttiğimiz üzere, âlimin deli deli bakan gözleridir.) Profesör Kronos’un yakın zamanda bulunan günlükleri, ruh halini daha net görmemizi sağladı. Bu bölük pörçük

belgelerde, gerçekliği itiraz kabul etmeyen, bambaşka bir Kronos çıkıyor karşımıza: El yazısının Profesörce ait olduğuna hiç kuşku yok. “Tanrılar da kendilerini yaratan Titanları öldürdüler,” diye yazmış Kronos. “Yapay hayat da gerçeğin aynasıdır. Çünkü insan tutsak doğar fakat özgürlük peşinde koşar. Bir zamanlar ben de iplerle bağlıydım. Büyüyen çocuklar gibi bir gün çekip gidebileceklerini bilmeme rağmen, kuklalarımı seviyordum. Ama beni terk edemezler. Onları sevgiyle yaptım, sevgim her birinin içine yer etti, devrelerine ve plastiklerine işledi. Ahşaplarına da.” Fakat küskünlükle hiç ilgisi olmayan bu Kronos, gerçek olamayacak kadar iyi kalplidir. Duygularını gizlemekte usta bir insan olan Profesör, kadercilik kisvesi altında intikam planları yapıyor olabilirdi.

Kronos ortadan kaybolunca, Bebek İmalatçısı ve sevgilisi Zafer Tanrıçası’mn başkanlığında toplanan PK delegasyonu, her yıl düzenlenen *Ayakkabı Günü'nde* âlimin yerini aldı ve Profesör’le imzalanan anlaşmanın artık geçersiz olduğu Mogul’a bildirildi. "Peekay”ler ve Babürlüler, bundan böyle ikiz adalarda eşit halklar olarak yaşayacaklardı. Kronos’un bile yok saymaya cüret edemediği ayaklarını sürüyerek geri geri yürüme protokolüne hiç aldırış etmeyen Zafer Tanrıçası, Mogul’un huzurundan ayrılmadan önce iki topluluk arasında hâlâ yankılanan sözlerle Babürya hükümdarına meydan okudu: *“Güçtü olan kazansın."*

Birkaç gün sonra, ufak, hurdası çıkmış, yüzergezer bir araç Babürya'mn kuzey adasının ormanlık bir köşesine gizlice indi. Rijklı Zemin, kayıp medeniyetinin yıkımından kurtulmayı, sayısız zorluğa göğüs gererek onu ölüme terk eden adamın ada sığmağına ulaşmayı başarmıştı. Aşk tazelemeye mi gelmişti, yoksa terk edildiği için intikam almaya mı? Âşık mıydı, yoksa bir katil mi? Bebek İmalatçısı’nın sevgilisi Zafer Tanrıçası’na insanı hayrete düşürecek kadar çok benzediğinden, Kukla Krallar onu sorgusuz sualsiz kabullenecek, yeni kraliçeleri olduğuna inanıp saygı duyacaklardı. İki kadın karşılaştığında neler olacaktı? Bebek İmalatçısı, sevdiği kadının “asıl" kopyasına nasıl tepki verecekti? Peki o, gerçek'kadın, eski sevgilisinin mekanik avatarım görünce ne diyecekti? Kukla Krallar’ın yeni düşmanları, toprakları üzerinde hak iddia ettikleri antipodlular onun hakkında ne düşünecekti? Kadın onlarla nasıl bir ilişki kurmaya çalışacaktı? Peki Profesör Kronos’a ne olmuştu? Öldüyse, sonu nasıl gelmişti? Yaşıyorsa, hâlâ sahip olduğu gücün sınırı neydi? Gerçekten yenilmiş miydi, yoksa ortadan kayboluşu şeytani bir manevra mıydı? Ne çok soru vardı! Hepsinin altında, en büyük bilmece yatıyordu. Kronos, Kukla Krallar’a en

baştaki mekanik sürümleri ve insan doğasının en azından bazı belirsizlikleri arasında seçim yapma şansı sunmuştu. Peki hangisini seçeceklerdi: bilgelik mi, öfke mi? Barış mı, öfke mi? Sevgi mi, öfke mi? Dehanın öfkesi, yaratma kudretinin öfkesi mi, yoksa katilin, zorbanın öfkesi; asla adıyla anılmarhası gereken gözü dönmüş, çığlık çığlığa Öfke mi?

. İkiz tanrıçaların ve çifte profesörlerin hikâyesinin devamı, Zemin'in ortadan yok olan Akasz Krorios'u arayışının ve Babürya'nm iki farklı toplumunun gücü elde etme mücadelesinin hikâyesi, bu sitede düzenli ilanlarla bildirilecektir. PK hakkında daha fazla bilgi almak için bağlantılara çift tıklayınız, En Sık Sorulan 101 Soru, etkileşimli servisler ve HEMEN KARGOYA TESLİM *PK ürünlerini* görmek için aşağıdaki ikonlara tıklayınız. Bütün kredi kartları kabul edilir. 224 13 Malik Solanka, sonraları türün altın çağı olarak nitelendirilen 1960'larda gencecik bir adamken, eline geçen tüm bilimkurgu romanlarım bir solukta okurdu. Kendi hayatının çirkin gerçeğinden kaçarken, fantastik edebiyatta -meselleri ve alegorilerinde, ama aynı zamanda bütünüyle hayalî kaçışlarında, döngülerle örülü, helezoni tasarımlarındakendini içgüdüsel olarak evinde hissetmesine yol «çan, sürekli dönüşen alternatif bir dünya bulmuştu. *Amazing* ve *F&SF* gibi efsanevi dergilere abone olmuş, parasının yettiği tüm sarı kapaklı Victor Gollancz SF serilerini satın almış, Ray Bradbury, Zenna Henderson, A.E. van Vogt, Clifford D. Simak, Isaac Asimov, Frederik Pohl, C.M. Kornbluth, Stanislaw Lem, James Blish, Philip K. Dick ve L. Sprague de Camp gibi yazarların kitaplarım neredeyse ezberlemişti. Solanka'ya göre, altın .çağm bilimkurgu ve fantezi bilimi, düşünce ve metafizik romanı için geliştirilen en mükemmel popüler araçtı. Yirmi yaşındayken en sevdiği kurmaca eser bir kısa öyküydü, "Tanrı' mn Dokuz Trilyon Adı". Tanrı'nın adlarını saymayı amaç edinmiş -evrenin varoluş sebebinin bundan ibaret olduğuna inananbir Tibet manastırı, süreci hızlandırmak için çok gelişmiş bir bilgisayar satın alır. Deneyimli bilgisayar uzmanları, rahiplerin devasa makineyi Öfke 225/15 14 kurmasına ve çalıştırmasına yardım etmek için manastıra gider. Tanrı'run adlarını listeleme fikrini komik bulur, listeleme işi bittiği zaman dünya her zamanki gibi dönmeye devam ettiğinde rahiplerin ne tepki vereceğini düşünüp,endişelenirler, bundan dolayı işleri biter bitmez sessizce manastırdan ayrılırlar. Daha sonra, uçakla ülkelerine dönerken, bilgisayarın dökümü tamamlamış olduğunu hesaplarlar. Pencereden dışarı, karanlık gökyüzüne bakarlar ve -Solanka hikâyenin son

cümlelerini asla unutmamıştı“yıldızların birer birer, sessizce söndüğünü görürler”.

Böyle tutkulu bir okur -ayrıca *Fahrenheit 451* ve *Solaris* gibi entelektüel sinema filmlerine hayranolan Solanka için, George Lucas bir tür Deccal, *Üçüncü Türden Yakınlaşmalar'm* yönetmeni Spielberg de büyük çocukların kum havuzunda oynayan bir bebekti; diğer yandan *Terminator* filmleri ve özellikle muhteşem *Bıçak Sırtı*, kutsal ateşi günümüze taşıyan klasiklerdi. Şimdi sıra kendisindeydi. O güvenilmez yaz günleri boyunca, Profesör Solanka kendinden geçmiş bir halde Kukla Krallar'ın dünyası -hem bebekler hem hikâyeleriüzerinde çalıştı. Zihni, çılgın âlim Akasz Kronos ve güzeller güzeli sevgilisi Zemin'in hikâyesiyle doldu. New York solup arka planda kaldı; ya da, daha doğrusu, şehirde başına gelen her şey -her tesadüf, açtığı her gazete, her düşünce, her duygu, her rüyasanki geliştirmeye çalıştığı tasarısına uyacak biçimde önceden hazırlanmış gibi hayal gücünü besledi. Gerçek hayat kurmacanın buyruklarına uymaya, yeniden canlanan sanatının simyası aracılığıyla dönüştüreceği hammaddeyi sağlamaya başlamıştı.

Akasz adım, Hintçe gök anlamına gelen *akaş* sözcüğünden türetmişti. Tıpkı Asman'm (Urduca) ve zavallı Sky Schuyler'ın adlarının gök anlamına gelmesi gibi, büyük gök tanrılarının adları gibi: Ouranos, Varuna, Brahma, Yehova, Manitu. Kronos da çocuk-yiyen Yunanlı: Zaman. Zemin ise topraktı, göğün karşıtı, semayı ufukta kucaklayan. Akasz'ın hikâyesini en başından beri biliyordu, bütün hayatını hemen tasarlamıştı. Ama Zemin şaşırtmıştı onu. Boğulan dünya hakkmdaki hikâyede bir toprak tanrıçasının -Nila Mahendra' dan ilham alınarak yaratılmış olsa dabaşrollerden birini kapmasını beklemiyordu. Ama inkâr edilemeyecek bir şekilde buradaydı işte, üstelik ortaya çıkışıyla olay örgüsünü şaşırtıcı derecede zenginleştirmişti. Varlığı önceden tasarlanmış gibi görünse de, aslında kesinlikle planlı değildi. Neela/Rijklı Zemin/Zafer Tanrıçası: Aynı kadın üç suretiyle düşüncelerinde yer ediyordu ve nihayet, gençliğinin ünlü yaratısının halefini bulduğunu anladı. “Neela'ya merhaba,” dedi kendi kendine “ve böylece, en sonunda, Minik Beyin'e elveda.”

Tabii Mila Milo'yla baş başa geçirdiği öğleden sonralara da veda etmesi gerekiyordu. Mila ondaki değişimi hemen fark etmiş, Met merdivenlerinde Neela'yla buluşmaya giden Solanka'yı gördüğü anda olacakları sezmişti. Henüz kendime itiraf etmeye bile cesaret edememişken, o ne istediğimi biliyordu, diye kabullendi Solanka. Aramızdaki her şey büyük olasılıkla

orada ve o anda bitmişti. Bir mucize olmasa bile, Neela beklenmedik bir kararla beni seçmemiş olsa bile, gördükleri Mila'ya yeterdi. O da gerçekten güzel ve gururluydu, başkasının gölgesinde kalmayı kabullenecek kız değildi. Neela'yla parkın karşı tarafındaki bir otel odasında geçirdiği sonsuzca şaşırtıcı bir geceden -en şaşırtıcı yanı da gerçek olmasıydısonra Batı Yetmişinci Cadde'ye dönünce, Mila'mn yan apartmanın merdivenlerinde kollarını gösterişli bir tavırla güzel, aptal Eddie'ye dolamış oturduğunu gördü; doğanın fedailerinden biri olan Eddie'nin yüzü, umurunda olan tek bedenin muhafızlığını yeniden üstlenme görevinin mutluluğuyla ışıldıyordu. Mila'nm omzu üzerinden Solanka'ya bakışı şaşılacak kadar çok şey anlatıyordu. Ahbap, diyordu bakış, artık bu adrese erişim ayrıcalığına, sahip değilsin; bu hanımla aranda kırmızı kadifeden bir halat var ve onay belgen iptal edildi, dolayısıyla bu yana doğru adım atmayı aklından bile geçirmesen iyi edersin, tabii omurganı fırça niyetine kullanarak dişlerini iyice temizlememi istiyorsan o başka.

Fakat ertesi gün öğleden sonra, Mila yeniden Solanka'mn kapısına geldi. “Beni harika ve pahalı bir yere yemeğe götür,” dedi. “Süslenip püslenip patlayana kadar yemek yemeye ihtiyacım var.” Yemek, Mila'nın mutsuzluk karşısındaki doğal tepkisi, içmek de öfkeye cevabıydı. Üzüntü öfkeden iyidir, diye düşündü Solanka cimri bir tavırla. Ne de olsa başa çıkması daha kolay. Bu bencilce düşünceyi telafi etmek için o sıralarda adı sık sık duyulan yeni mekânlardan birini aradı; Chelsea'deki bu Küba lokantasına Dona Gioconda'yı onurlandırmak için Gio adı verilmişti. Yaşlı divanın yıldızı bu Buena Vista yazında ışıl ışıl parlıyor, havaya dağılan duman gibi uyuşuk sesinde eski Havana kasılarak, sallanarak, ayartarak, öpücüklere boğarak, her şeyiyle yeniden canlanıyordu. İstediği masayı ayırtması o kadar kolay oldu ki bunu rezervasyonla ilgilenen kadına da belirtmeden edemedi. “Şehir hayalet kasabaya döndü,” diye onayladı kadın, mesafeli bir tavırla. “Sefiller şehri oldu sanki. Akşam dokuzda görüşmek üzere.”

“Beni terk ettin ve ölüyorum şimdi,” diye şarkısını söylüyordu Giaconda, Solanka ve Mila içeri girerlerken, “ama üç gün sonra yeniden dirileceğim. Cenazeme gelme, serseri, çünkü senden iyi bir adamla dans ediyor olacağım. Dirileceğim, yeniden dirileceğim ve merak etme bebeğim, zamanını sana da haber edeceğim.” Mila şarkının sözlerini Solanka'ya çevirdi. “Mükemmel,” diye ekledi arkasından. “Dinliyor musun Malik? Çünkü şu anda bir şarkı isteme hakkım olsa bu şarkıyı seçerdim. Radyoda dedikleri gibi, şarkının mesajı sözlerinde. ‘Ah, beni paramparça

edebileceğini sandın, doğru, şu anda binbir parçayım, ama üç gün sonra beni uyandıracaklar ve eğilip selam verdiğimi göreceksin uzaktan. Dirileceğim, yeniden dirileceğim, yeni hayatıma her an başlayabilirim.”’

Barda bir ***mojito*** ısmarlayıp bir dikişte içti, İkincisini söyledi. Solanka, gecenin sandığından zorlu geçeceğini anladı. İkinci bardağın dibini bulan Mila masaya geçti, mönüdeki en baharatlı yiyeceklerin hepsini ısmarladı ve Solanka’yı paylamaya başladı. “Şanslı adamsın,” dedi ona, müessesenin ikramı olan ***guaca***mole’den atıştırmaya başlayarak, “iyimser biri olduğun belli. İyimser olduğun apaçık ortada, çünkü her şeyi kolaylıkla fırlatıp atabiliyorsun. Çocuğunu, karını, beni, neyse işte. Sadece gözü dönmüş bir iyimser, ölü beyinli aptal bir Pollyanna ya da Pangloss en değerli şeyini fırlatıp atabilir, ender bulunan ve en derin ihtiyacını doyuran şeyden kolayca vazgeçebilir; bunun ne olduğunu biliyorsun, ben de senin ona bir ad bile veremediğini, panjurları indirip ışıkları kapatmadan ona bakamadığını biliyorum, ne yapacağını bilecek kadar zeki biriyle karşılaşana, kendi ağza alınamaz ihtiyaçları seninkilerle mükemmel biçimde uyuşan biri çıkıp gelene kadar kucağına bir yastık koyup saklamak zorunda kaldığın şeyden söz ediyorum. Oysa şimdi, tam da oraya ulaşmıştık, savunma duvarlarımızı indirmiş, rol yapmaktan vazîgeçmiştik, gerçekten var olduğuna daha önce asla inanamadığımız odaya, en büyük korkumuzun görünmez odasına girmiştik, tam da o odada bulunmaktan korkmamıza gerek olmadığım anlamıştık, istediğimiz her şeye canımız çektiği sürece sahip olabileceğimizi keşfetmiştik ve belki de doyuma ulaştığımızda uyanacak, gerçek, yaşayan insanlar olduğumuzu, şu adamın ya da bu adamın değil sadece kendi arzularımızın kuklaları olduğumuzu görecektik; bunun üzerine oyun oynamayı bırakacak, panjurları açacak, ışıkları yakacak, el ele şehrin sokaklarına çıkacaktık... ama tam da o anda parka gidip kendine bir fahişe bulmaya karar verdin ve Tanrı aşkına, bir dahaki sefere kahrolası bir oda kirala lütfen. İyimser adam olanaksız bir zevkten kolayca cayar, çünkü köşeyi dönünce aynısını yeniden bulabileceğini sanacak kadar aptaldır. İyimser, kamışının şeyden daha mantıklı olduğunu düşünür, ah, neyse boş ver. Sevgilisinden, diyecektim, yani aptalca ama, benden. Bu arada ben bir kötümserim. Bana göre yıldırım aynı yere iki kere düşmeyi bırak, bir kere bile düşmez zaten. Yani benim için bitti, aramızdaki her şey gerçekten bitti ve sen, sen sadece, kahretsin, kahrolası. Seninle olabilirdim, bunu hiç düşünmüş müydün? Ah, fazla uzun zaman değil, sadece otuz ya da kırk yıl, herhalde o kadar yaşamazsın bile.

Ama bunun yerine Eddie’yle evleneceğim. Ne derler bilirsin: Yardımseverlik evde başlar.”

Nefes nefese kalan Mila durdu ve önündeki yiyecek karnavalına saldırdı. Solanka bekledi; kızın söyleyeceklerinin bitmediğini biliyordu. Onunla evlenme, bunu yapmamalısın, diye düşünüyordu ama artık öğüt vermeye hakkı yoktu. “Yaptıklarımızın yanlış olduğunu söylüyorsun kendi kendine,” dedi Mila. “Seni tanıyorum. Özgürlüğüne kavuşmak için suçluluk duygunu kullanıyorsun. Şimdi bana sırtını dönüp gidebileceğini, en doğrusunun bu olduğunu düşünüyorsun. Ama yaptığımız yanlış değildi,” dedi ve gözleri yaşlarla doldu. “Hiç de yanlış değildi. Sadece içimizdeki korkunç kayıp duygusunu biliyor, birbirimizi avutuyorduk. Bebek olayı da vardığımız yere ulaşmanın yoluydu. Ne yani, babamla gerçekten yattığımı mı sanıyorsun, kucağına oturup popomu çalkaladığımı, memesinin ucunu tırnaklayıp zavallı tatlı boynunu emdiğimi mi hayal ediyorsun? Çekip gidebilmek için kendine bunu söylüyorsun, yoksa içeri girmek için do mi bu bahaneyi kullanmıştın? Babamın hayaleti rolünü üstlenmek mi tahrik etti seni? Profesör Solanka, asıl hasta olan sensin. Bak yine söylüyorum. Yaptığımız yanlış değildi. Oyundu. Ciddi, tehlikeli bir oyundu belki, ama oyundu işte. Bunu bildiğini sanıyordum. Senin imkânsız bir yaratık olduğunu sandım; güvenli bir yer bulmamı, özgür olabileceğim, seni özgür bırakabileceğim bir yer bulmamı sağlayacak, cinsel olgunluğa erişmiş bir adam olduğunu sandım; o güvenli yerde içimizde biriken zehirden, öfke ve kederden kurtulabilecektik, hepsini serbest bırakıp özgür kalacaktık ama ne yazık ki, Profesör, ahmağın tekiymişsin. Aklıma gelmişken, bugün Howard Stern’in programında senden söz ettiler.”

Bu ani dönüşü beklemiyordu, yaklaşmakta olan duygusal trafiğin içinde dalmadan, hızla başka tarafa yönelmişlerdi. Perry Pincus, diye düşündü, aniden başının ağırlaştığını hissederek. “Demek ki programa çıkmış. Ne dedi peki?” “Ah,” dedi Mila, bir yandan da yeşil acı sosa bulanmış kuzu etini çiğniyordu. “Neler demedi ki.” Mila’mn hafızası çok iyiydi, duyduğu diyalogları neredeyse kelimesi kelimesine tekrarlayabiliyordu. Dolayısıyla Solanka, Mila’mn genç bir Bernardt ya da Stockard Channing gibi, yaralayıcı bir keyifle sunduğu Perry Pincus performansının doğruluk açısından son derece güvenilir olduğunu kalbi sıkışarak tahmin etti. “Kimi zaman bu sözde büyük erkek dehalar,” demişti Perry, Howard’a ve onun devasa seyirci kitlesine, “örnek olarak ders kitaplarına geçmesi gereken dokunaklı vakalardır. Mesela Malik Solanka denen şu adamı ele alalım; çok

büyük bir deha ***değildi,*** felsefeyi bırakıp televizyonda çalışmaya başladı ve onu görür görmez, anlarsınız ya, onunla birlikte olmayacağımı anladım. Benim özgeçmişimde yeri olamazdı. Peki sorunu neydi diye soracaksınız, değil mi? *Pekâlâ. O* zaman size, bu Solanka'nın odasının -unutmayın ki İngiltere'de, Cambridge'deki King's College'da profesör olan bir adamdan söz ediyoruzbebeklerle dolu olduğunu söylemem gerekiyor; gerçek oyuncak bebeklerle. Bebekleri görür görmez oradan nasıl kaçtığımı bir ben bilirim. Beni bir bebek sanıp *an-ne* dedirtene kadar karnımı dürtüklemesini beklemeye hiç niyetim yoktu. Affedersin ama, dedim, küçük bir kızken bile bebeklerle ilgilenmezdim. Ne? Hayır hayır. Eşcinsellerle bir sorunum yok. Kesinlikle yok. Californialıyım ben, Howard. Elbette. Bu adam eşcinsel değildi. Bu adam... vıcık vıcıktı. Şeydi -nasıl anlatsam*öööğk* dedirtti bana. Eğlencesine her sene yılbaşında pelüş oyuncaklar gönderiyorum ona. Coca-Cola'nm kutup ayısı gibi şeyler. Aynen öyle. Bunları aldığını belli edecek bir şey yapmadı ama bilin bakalım başka ne yapmadı? Hiçbirini geri göndermeye kalkmadı. Erkekler. Sırlarını bildiğiniz zaman gülmemeye imkân yok." "Sana söylememeyi düşündüm aslında," diye itiraf etti Mila. "Ama sonra, canı cehenneme dedim, eldivenleri çıkarıp dövüşme vakti geldi." Dona Gio hâlâ şarkı söylüyordu ama Furiaların çığlıkları bir an için onun sesini bastırmıştı. Aç tanrıçalar ikisinin başları üzerinde dönüyor, öfkeleriyle besleniyorlardı. Pincus röportajı Solanka'nın içinde bir kükremeye dönüştü ve Mila' nın yüz ifadesi değişti. "Şşş," dedi. "Tamam, affedersin ama lütfen şu sesi keser misin? Bizi lokantadan atacaklar, oysa henüz tatlımı yemedim." Kükreyişin salona dağıldığı belliydi. İnsanlar bakıyordu. Lokantanın sahibi ve müdürü, Raul Julia'ya benzeyen bir adam onların masasına doğru geliyordu. Malik Solanka'nm elindeki bardak kırıldı. Kan ve şarap karışarak aktı, ortalığı batırdı. Gitmeleri gerekiyordu. Sargılar getirildi, bir doktorun yardımı reddedildi, hesap aceleyle istendi ve ödendi. Dışarıda yağmur başlamıştı. Mila'mn öfkesi hafiflemiş, Solanka'nm şiddetli hiddeti altında kalıp ezilmişti. "Howard'in programına çıkan şu kadın var ya?" dedi Mila, nihayet taksiyle şehir merkezine giderken, "aslında yatak maceralarını anlatmaktan hoşlanan yaşlı bir nemfo olduğu belliydi. Benden daha yaşlısın, hayatın nasıl olduğunu bilmen gerekir. Sonlandırılmamış işlerden sarkan ipler her yandadır, bazen bir tanesi iyice gerilip yüzümüzde şaklayabilir. Unut o kadını. Senin için hiçbir şey ifade etmiyor, hiçbir zaman etmedi, biriktirdiği kötü karmayı da göz önünde bulundurunca, başına gelecek var, bu belli. Herkesin orta/ sında

yaygarayı kopardığın yeter! Tanrım. Bazen beni ürkütüyorsun. Çoğu zaman bir karıncayı bile incitmeyeceğini düşünüyorum, derken birdenbire kara gölden fırlamış, Godzilla'yı andıran bir yaratığa dönüşüyorsun, bir Tyrannosaurus rex'in kafasını kopartabilecek gibi görünüyorsun. Bu huyunu zapt etmeye çalışmalısın, Malik. Nereden geliyor bilmiyorum ama kurtulmalısın bundan."

"İslam ruhunuzdaki kirli öfkeyi temizleyecek," diye araya girdi taksi şoförü, "size dağları yerinden oynatan kutsal gazabı gösterecek." Başka bir araba taksisine fazla yaklaşınca, farklı bir dille bağırmaya devam etti: "Hey! Amerikalı adam! Ninesinin ahırdaki keçisini beceren Allahsız ve eşcinsel bir sapıksın!" Solanka gülmeye başladı, koyveren birinin dehşetli, neşesiz kahkahalarıydı bunlar; tatsız, acı verici, can yakan hıçkırıklar. "Tekrar merhaba, Sevdalı Ali," diye öksürdü. "Formunu çok iyi korumuş olduğunu görmek güzel."

Mila, bir hafta kadar sonra Solanka'yı şaşırtan bir şey yaptı ve "başka bir konudan söz etmek için" arayıp onu evine davet etti. Arkadaşça, sağduyulu davrandı, heyecanlıydı. Çabucak kendine gelmiş, diye düşünen ve şaşıran Solanka, daveti kabul etti. Mila'nın asansörsüz bir apartmanın dördüncü katındaki dairesine ilk gidişiydi,

Solanka onun daireyi tamamen Amerikan tarzında döşemeye çalıştığını ama bütünüyle başarısız olduğunu düşündü. Huzursuzca sallanan Latrell Sprewell ve Serena Williams posterleri, yerden tavana kadar uzanan kitaplığın iki yanma iliştirilmişti, kitaplığın rafları Sırp ve Doğu Avrupa edebiyatı eserleriyle, ayrıca bunların İngilizce ve Fransızca çevirileriyle doluydu: Kiâ, Andric, Pavic, gelenekleri yıkan Klokotrizanlılardan bazıları, klasik dönemden Obradovic ve Vuk Stefanovic Karadzic; ayrıca Klima, Kadare, Nadas, Konrad, Herbert. Görünürde babasının fotoğrafı yoktu, Solanka bu anlamlı eksikliği aklının bir köşesine yazdı. Çiçekli kumaştan, kemerli bir elbise giymiş genç bir kadının siyah-beyaz fotoğrafı Solanka'ya neşeyle gülümsüyordu. Mila'nın annesi: Mila'nın birkaç yaş küçük kız kardeşi gibi görünüyordu. "Bak ne kadar da mutlu," dedi Mila. "Hasta olduğunu öğrenmeden önceki yaz çektirmiş bu fotoğrafı. Annemin öldüğü yaştayım, dolayısıyla bir kâbusumdan daha kurtuldum. O sınırı aşmayı başardım. Yıllar boyunca başaramayacağımı düşünmüştüm." Bu şehre, bu ülkeye ve bu zamana ait olmak istiyordu fakat eski Avrupa şeytanlarının tiz çığlıkları kulaklarında yankılanıyordu. Gerçi bir açıdan, Mila bütünüyle Amerikalı akranlarının kuşağına aitti. Bilgisayarı ve çalışma masası odanın

merkezindeydi: Masanın üstünde Mac Power Book duruyordu, eski masaüstü Macintosh arka tarafa itilmişti, tarayıcı, CD yazıcı, ses sistemi, müzik ardışımlayıcı, yedek Zip şürücü, kılavuzlar, CD'ler, DVD'lerle dolu raflar ve Solanka'nın ne olduğunu anlamakta zorluk çektiği başka bir sürü şey vardı. Yatak bile sonradan hatırlanm ış da bir köşeye konmuş gibi görünüyordu. Solanka bu yatağın zevklerini asla tadamayacaktı. Mila, olanların hepsini geride bırakmak için davet etmişti onu buraya, bu kadarını anlıyordu. Onun tersine çevrilmiş göstergelerle dolu sisteminin bir başka örneğiydi. Ölen babası Mila'nm hayatındaki en önemli insandı; bundan dolayı evde bir tane bile fotoğrafı yoktu. Solanka, Mila için artık sadece yan apartmanda oturan profesörden ibaretti; bir fincan kahve içmek için yatak odasına davet edilmesinin nedeni buydu.

Mila, besbelli Solanka'ya söyleyeceklerini önceden hazırlamıştı ve konuşmaya hazır olduğu her halinden belli oluyordu. Kahve ikram edildikten sonra, Solanka'nm tahmin ettiği zeytin dalı uzatıldı. "Üstün bir insan olduğum için," dedi Mila, eski nüktedanlığını hatırlatan bir tavırla, "kişisel trajediyi bir yana bırakıp başka düzlemlerde faaliyet gösterebildiğim için ve ayrıca çok yetenekli olduğuna inandığımdan, yeni projenden bizim çocuklara söz ettim. Yarattığın o harika bilimkurgu figürlerini anlattım: çılgın sibernetikçi, boğulan gezegen, dünyanın diğer tarafındaki lotus yiyenlere karşı savaşan sayborglar, sahte ve gerçek arasındaki ölümüne savaş... Bir internet sitesi kurma konusunda seninle görüşmek istiyoruz. Bir sunum hazırladık, bu sayede nelerin mümkün olduğunu sen de anlayacaksın. Sana sadece şu kadarım söyleyeyim; video malzemelerini sıkıştırarak internette DVD kalitesine yakın bir görüntü elde etmeyi başardılar, hatta bir kuşak sonra DVD görüntü kalitesiyle yarışır hale gelecek. Başka hiçbir yerde bu teknolojiyi bulamazsın. Artık her şeyin ne kadar hızlı geliştiğini hiç bilmiyorsun, her yıl, sonraki yılla kıyaslayınca bir Taş Devri adeta. Yaratıcı potansiyelin haddi hesabı yok, bir fikirle artık neler neler yapılıyor. En iyi siteler tüketilemeyenlerdir, insanlar sürekli o siteye döner, onlara ait olduklarını hissettikleri bir dünya verebilirsen, başarılı olmuşsun demektir. Elbette satış ve dağıtım mekanizması da yerli yerinde olmalı ve sunduğun ürün kolayca alınabilmeli; bu alanda da harika çalışmalarımız var. Ama asıl istediğimiz, senin için her şeyi kolaylaştırmak. Hikâyen ve karakterlerin zaten hazır. Hepsine bayılıyoruz. Konsşpti denetim altında tutabilmek için, bir ana rehber hazırlaman, karakter gelişimi parametrelerini belirlemen, olay örgüsüyle ilgili gerekli açılımları ve

kısıtlamaları kararlaştırman, hayalî evreninin kanunlarını saptaman gerekecek. Bu çerçeve içinde, her gün yeni, nasıl desem, medyalar yaratan o kadar çok zeki genç var ki. Başarılı olursak, eski medya da koşarak kapımızı çalacak elbette; kitaplar, kayıtlar, televizyon, filmler, müzikaller, kim bilir daha neler neler. “Bu çocuklara bayılıyorum. O kadar açlar ki, bir fikri alıp onunla birlikte, mesela beşinci boyuta çıkabilirler; senin tek yapman gereken onlara izin vermek, mutlak hükümdar kesinlikle sensin, istemediğin hiçbir şey olmaz, sadece bir köşeye oturup evet, hayır, evet, evet, hayır, vay canına, aman Tanrım diyeceksin.” İki elini, bir şeyi bastırmaya çalışıyormuş, karşısındakini sakinleştirmek istermiş gibi salladı. “Beni dinle. Tanrı aşkına beni dinler misin, bana en azından bu kadarını borçlusun. Malik, Minik Beyin sagasının seni -hâlâne kadar mutsuz ettiğini biliyorum. Ama karşındaki benim, unuttun mu? Malik, çok mutsuz olduğunu biliyorum. Sana anlatmaya çalıştığım da bu. Bu kez ipler hep senin elinde olacak. Bu kez, Minik Beyin’i yarattığında henüz var olmayan, çok daha gelişmiş bir aracı tek başına yönlendireceksin. Sana, daha önce yanlış giden şeyleri değiştirme şansı sunuyorum ve planımız işe yararsa, çekingen davranmaya gerek yok, büyük, çok büyük kazançlar elde edebiliriz. Doğru yöntem izlenirse çok başarılı olacağımıza hiç şüphe yok. Bu arada, Minik Beyin konusunda sana yüzde yüz hak verdiğimi söyleyemem doğrusu, çünkü bildiğin gibi ben onun harika olduğunu düşünüyorum, her şey değişiyor, düşünceler söz konusu olduğunda mülkiyet kavramı da artık çok farklı, işbirliğine çok daha açık. Biraz daha esnek olmalısın, birazcık daha esnek düşünmelisin, olmaz mı? Arada bir diğer insanların da büyülü çembere dahil olmasına izin ver. Sihirbaz hâlâ sensin, ama bırak sihirli değneğinle arada bir başkaları da oynasın. Minik Beyin’e gelince... Bırak uçup gitsin Malik, ne olmak istiyorsa olsun. Artık büyüdü, bir yetişkin o. Bırak gitsin. Onu sevmeye devam edebilirsin. O hâlâ senin çocuğun.”

Mila ayaklanmış, dizüstü bilgisayarının başına geçmiş, hızla klavyede dolaşan parmaklarıyla bilgisayardan yardım istiyordu. Dudağının üstünde ter damlacıkları birikmişti. Yedi kat peçenin sonuncusu da düşüyor, diye düşündü Solanka. Mila gündelik spor giysileri içindeydi ama nihayet çırılçıplak karşısında duruyordu. ***Furia.*** Bu yönünü şimdiye dek hiç göstermemişti; Öfke’ye dönüşen Mila, dünyaları yutan, saf, dönüştürücü enerji halindeki Mila Bu tezahürü aynı anda hem dehşet verici hem de harikaydı. Böyle kuvvetle akan, bir nehri anımsatan bereketiyle üzerine

gelen kadınlara asla direnemezdi. Bir kadında aradığı en önemli özellik buydu: Solanka'ya üstün gelmesi, onu alt etmesi. Evliliğindeki sorunun, akla Ganj'ı, Mississippi'yi getiren amansız akışın zamanla azalması olduğunu biliyor, üzülüyordu. Ezici üstünlük hissi sonsuza dek sürmez. İlk temas ne denli olağanüstü olursa olsun, sonunda sevdiğimiz bizi giderek daha az şaşırtır. Bizi sadece boğmaya başlar, hatta zaman geçtikçe üzerimizdeki bütün etkisini yitirir. Ama bu aşırılık bağımlılığından, baskın olana duyduğu ilgiden feragat etmek, karların üzerindeki, akarak ilerleyen çığın doruğundaki sörfçü gibi hissetmesini sağlayan şeyden vazgeçmek! Bu ihtiyaca veda etmek, aynı zamanda arzu söz konusu olduğunda ölü sayılmayı kabul etmek anlamına gelecekti. Oysa yaşayanlar öldüklerine kanaat getirince, karanlık öfke davet edilmiş demektir. Hayatın, zamanından önce ölmeyi reddeden karanlık öfkesi.

Mila'ya dokunmak için uzandı. Kız kolunu sertçe itti. Gözleri ışıl ışıl parlıyordu: Solanka'yı çoktan unutmuş, yeniden canlanıp bir kraliçeye dönüşmüştü. "Artık birbirimiz için bundan fazlası olamayız, Malik. Kararı sana bırakıyorum. Hayır dersen, bir daha görüşmeyiz. Ama kabul eder ve aramıza katılırsan popomuzdan terler akana kadar senin için çalışırız ve ikimiz hiç sorun yaşamayız. Bu yeni dünya benim hayatım, Malik, benim zamanımın olayı, benimle birlikte büyüyor, benimle birlikte öğreniyor, benimle birlikte oluşuyor. Yaşadığımı, en çok burada hissediyorum. Burada, elektrik akımının içinde. Sana söyledim; nasıl oynayacağını öğrenmen gerek. Ciddi oyunlar benim ilgi alanıma giriyor. Olanların kalbinde yatan da bu, neyi nasıl yapacağımı biliyorum ve üzerinde çalışacağım gerekli malzemeyi sağlarsan, o zaman bebeğim, bunun kucağındaki yastığın altında bekleyenden daha fazla hoşuma gideceğine şüphen olmasın. Tabii o yaptığımız da çok hoştu, beni yanlış anlama sakın. Şüphesiz çok keyifliydi. Tamam, benden bu kadar. Cevap verme. Evine git. Bu konuyu düşün. Sunum yapmamıza izin ver. Büyük bir karar alacaksın. Acele etme. Kendini hazır hissedene kadar karar verme. Ama fazla da gecikme."

Bilgisayarın ekranı birden canlandı. Görüntüler, pazardaki satıcılar gibi hızla üzerine geliyordu. Teknoloji, üçkâğıtçı bir satıcı gibi mallarını pazarlamaya çalışıyor ya da karartılmış bir gece kulübündeymiş gibi fırıl fırıl Solanka'nın çevresinde dönüyordu. Kucak dansı yapan dizüstü bilgisayarı görüntüleri destekleyen ses sistemi, yüksek çözünürlüklü sesleri altın yağmur gibi üzerine serpiyordu. "Düşünmeme gerek yok," dedi Mila'ya"Yapalım. Hemen başlayalım." 239 14 Eleanor aradı ve Solanka'nın

duyguları biraz daha karıştı. “Sevgiyi nasıl üreteceğini biliyorsun Malik,” dedi karısı ona. “Ama onu yarattıktan sonra onunla ne yapacağını bilmiyorsun.” Tatlı sesinde hâlâ öfkeden iz yoktu. “Senin tarafından sevilmenin ne müthiş bir şey olduğunu düşünüyordum. Galiba seni özlüyordum, aradığımda evde olmana sevindim. Gittiğim her yerde bizi görüyorum, ne büyük aptallık, birlikte geçirdiğimiz güzel zamanları hatırlıyorum. Oğlun o kadar özel bir çocuk ki. Onu gören herkes söylüyor bunu. Morgen onun gibisini görmediğini söylüyor, üstelik Morgen’ın çocuklar hakkında ne düşündüğünü bilirsin. Ama Asman’a bayılıyor. Herkes öyle. Biliyor musun, sürekli ‘Babam ne derdi? Babam ne düşünürdü?’ diye soruyor. Bir an bile akimdan çıkmıyorsun. Aynısı benim için de geçerli. Bu nedenle arayıp sana sevgilerimizi gönderdiğimizi söylemek .istedim.”

Telefonu Asman aldı. “Babamla konuşmak istiyorum. Merhaba baba. Burnum tıkandı. Bu yüzden ağlıyordum. Bu yüzden Olive gelmedi.” *Bu yüzden*, Asmanca’da çünkü demekti. *Çünkü Olive gelmedi*. Olive annesinin yardımcısıydı ve Asman ona hayrandı. “Senin için bir resim çizdim, baba. Annem için ve senin için. Sana gösteririm. Kırmızı, sarı ve beyaz. Büyükbaba için de bir resim çizdim. Büyükbaba öldü. Bu yüzden uzun süre hastaydı. Büyükanne ölmedi. Ö iyi. Belki yarın ölür. Ben okullu olacağım, baba. Bu yüzden yakında güzel bir okula gideceğim. Yarın değil! Hayır. Başka bir gün. Zaten anaokuluna gideceğim ben. Büyük bir okula değil. Bu yüzden büyük okula gitmek için büyümem gerek. Bugün gitmiyorum okula! Hımm. Bana ha-diye aldın mı, baba? Belki içinden kocaman bir fil çıkar. Olabilir! Herhalde kocaman bir fil çıkacak. Peki o zaman, güle güle!” Şafak sökerken yatağında doğruldu, üst kattaki, parkelerden gelen acıklı gıcırtıyı işitip uyanmıştı. Yukarıda birisi erkenden kalkmıştı anlaşılan. Solanka’ mn bütün duyuları kırmızı alarm veriyordu. İşitme duyusu o kadar keskinleşmişti ki üst kattaki telesekreterin biplediğini, komşusunun süzgeçli kovasından pencere kenarında duran saksılara dökülen suyun sesini bile duyabiliyordu. Açıkta kalan ayağına bir sinek konunca sanki bir hayalet görmüş gibi yataktan fırladı ve odanın ortasına dikildi: çıplak, sersemlemiş, korku dolu. Uyumak imkânsızdı. Sokağın yaygarası çoktan başlamıştı. Sıcak suyla uzun bir duş aldı ve kendini azarlamaya başladı. Mila haklıydı. Kendini denetim altına alması gerekiyordu. Bir doktor bulmalıydı, doktora gidip durumuna uygun ilaçları alması gerekiyordu. Rhinehart ona şaka yollu ne demişti? “Fırsat kollayan bir kalp krizi” gibisin. ***Kalp*** sözcüğünü

at. Solanka fırsat kollayan bir krize dönüşmüştü. Huysuzluğu bir zamanlar komikti belki, ama artık işin şakası kalmamıştı. Şimdiye dek bir şey yapmamıştı ama her an her şey olabilirdi; öfke onu peşinden sürükleyip dönüşü olmayan ülkeye götürmemişti ama götürecekti, götüreceğini biliyordu. Şimdiden kendinden korkuyordu, yakında çevresindeki herkes ürküp kaçacaktı. Dünyadan ayrılmasına gerek kalmayacaktı; dünya geri dönmemek üzere hızla uzaklaşacaktı. İnsanların yolda karşılaşınca konuşmamak için yolunu değiştirdiği adama dönüşecekti. Ya Neela onu öfkelendirecek bir şey yaparsa? Ya tutkulu bir anda başının tepesine dokunuverirse?

Bugün, üçüncü milenyumun başında, çirkinliğin ve düzensizliğin yetişkin bireyin kişiliğini istila edişiyle başa çıkmak için kolaylıkla ilaç tedavisine başvurulabilirdi. Eski zamanlarda halka açık bir alanda hortlak gibi kükremeye kalksa insanlar onu şeytan diye yakabilir, cadılara yaptıkları gibi ayağına taş bağlayıp suyun üstünde kalacak mı di>e Doğu Nehri'ne atabilirlerdi. Bir zamanlar, şimdiki gibi davransa, hiç olmadı boyunduruğa vurulur, çürük meyve yağmuruna tutulurdu. Oysa bugün tek yapması gereken viziteyi çabucak ödeyip muayenehaneden çıkmaktı. Her iyi Amerikalı en az yarım düzine ruh hallerini denetim altında tutmaya yarayan etkin ilacın adını bilirdi. Bu öyle bir ulustu ki, ecza markalarının -Prozac, Halcion, Seroquil, Numscul, Lobotomine gibiadlarının her gün ezberden yinelenmesi bir tür Zen koan'ı işlevi görüyor ya da bir tür tuhaf vatanperverliğin ispatlanması anlamına geliyordu: *Amerikan ilacına* bağitlık *yemini ediyorum.* Demek ki başına gelenlerin önüne geçmek mümkündü. Dolayısıyla, pek çok insanın da diyeceği gibi, olanları engellemek onun göreviydi; engellesin ki kendinden korkmayı bıraksın, başkaları için tehdit oluşturmasın, yeniden hayatına doğru yürümeye başlasın. Asman'a, Altın Çocuğa doğru. Babasının esirgeyen sevgisine ihtiyaç duyan gökyüzü Asman. Evet ama, ilaçlar sis gibiydi. Yuttuktan sonra zihninizin çevresine yerleşiveren bir sis tabakası. İlaçlar, üzerine oturup çevrenizde dönen dünyayı seyretmekten başka bir şey yapamayacağınız bir sergendi. *Sapık* filmindekine benzeyen yarı saydam bir banyo perdesiydi. Her şey donuklaşıyor, matlaşıyordu; hayır, hayır, öyle değil. Donuklaşan sen oluyordun. Solanka'mn bu çağın doktorlarına karşı beslediği hoşnutsuzluk yeniden su yüzüne çıktı. Daha uzun boylu olmak mı istiyordun? Tek yapman gereken boy uzatma doktoruna gidip kemiklerinin arasına metal ekler koymasına izin vermekti. Daha ince olmak istiyorsan

zayıflama doktoru, daha güzel görünmek için güzellik doktoru vardı ve bu liste uzayıp gidiyordu. Hepsi bu kadar mıydı? Hepsi bu muydu? Artık arabalar gibi miydik; kendi kendine tamirciye gidip kendini istediği gibi tamir ettirebilen arabalar mıydık? Kişiye özel tasarlanmış, leopar desenli koltuk döşemeleri ve kaliteli ses sistemiyle arabalar? Solanka bütün benliğiyle insanın makineleştirilmesine karşı savaşıyordu. Hayalî dünyasını yaratmasının tek amacı bunlara karşı çıkmak değil miydi? Bir kafa doktoru, Solanka'ya kendisi hakkında bilmediği neyi anlatabilirdi? Doktorların hiçbir şeyden haberi yoktu. Tek istedikleri sizi terbiye etmek, dört ayak üstüne indirip köpek gibi eğitmek, bir şahine yaptıkları gibi başınıza kukuleta geçirmekti. Doktorlar sizi dizüstü çökmeye zorladıktan sonra dizlerinizi kırmak isterdi, verdikleri kimyasal koltuk değneklerini kullanmaya başladıktan sonra, bir daha asla iki bacağınız üzerinde yürüyemezdiniz.

Çevresinde, Amerikan kişiliği mekanik terimlerle kendini yeniden tasarlamaya çalışıyor fakat bu denemeler her yerde çığrından çıkıyordu. Bu Amerikan kişiliği sürekli kendinden söz ediyor, başka hemen hiçbir konuya değinmiyordu. Performans sorunlarıyla ilgilenecek bir denetçiler -görevleri zaten büyülü olan hekimlerin çalışmalarının değerini artırmak ve "boşluklarını doldurmak" olan büyücü hekimlerendüstrisi, çıkmıştı ortaya. Bu endüstrinin en temel operasyon biçimi, yeniden tanımlamaktı. Mutsuzluk fiziksel yetersizlik, umutsuzluk da omurgaların hizalanışmdaki sorun olarak yeniden tarif ediliyordu. Mutluluksa daha sağlıklı yiyecekler, mobilyaların bilgece yerleştirilişi, derin nefes alma teknikleri demekti. Mutluluk bencillikti. Dümensiz kişiliğe kendi dümen mekanizması olması söyleniyor, köksüz kişiliğe kendi içine kök salması tavsiye ediliyordu; ancak bu esnada yeni rehberlerin, Amerika Başkalaşım Devletleri'nin haritacılarının hizmetlerinin karşılığını ödemeye devam etmeleri gerekiyordu. Eski denetim endüstrileri de elbette hâlâ mevcuttu, hâlâ kendi daha tanıdık görüşlerini ifade ediyorlardı. Demokrat Parti'nin başkan yardımcısı adayı, ulusal huzursuzluğa sinema filmlerinin neden olduğunu iddia ediyor ve buna karşılık Tanrı'yı övüyordu. Tanrı, ülke yaşantısının merkezine daha da yaklaşmalıydı. (Yaklaşmak mı, diye düşündü Solanka. Her şeye kadir Tanrı ülke başkanlığına biraz daha yaklaşırsa, Pennsylvania Bulvarı'nın ucuna yerleşmesi, kahrolası görevi bizzat üstlenmesi gerekecekti.) George Washington mezarından çıkarılmış, İsa'nın askeri ilan edilmişti. Din olmadan ahlak olmaz, diye gürlüyordu mezarından fırlayan

solgun ve topraksı George, küçük savaş baltasını sallayarak. Bir anketin sonuçlarına göre, Washington’in yeterince dindar olmamakla suçlanan hemşerilerinin yüzde doksanından fazlası Yahudi ya da homoseksüel bir başkan adayına oy vereceklerini söylemiş, ancak ateist bir başkan adayına oy vereceğini söyleyenlerin oranı yüzde kırk dokuzda kalmıştı. Övgüler olsun Tanrı’ya!

Bütün gevezeliklere, teşhislere, çağdaş bilince rağmen, bu yeni, sık sık sözü edilen ulusal kişiliğin en güçlü mesajları karmakarışık ve anlaşılmazdı. Çünkü gerçek sorun makinenin değil, tutkulu yüreğin zarar görmesiydi ve yitirilen yüreğin diliydi. Asıl mesele kas gücü, sağlıklı yiyecekler, feng shui veya karma, tanrıtanımazlık ya da Tanrı değil, kalbin aşırı hasara uğramasıydı. İnsanları delirten de buydu işte: ticari ürünlerin değil, parçalanan ve engellenen umutların ölçüsüzlüğü, çokluğu. Burada, canlanan Amerika’da, Keats’in muazzam altın diyarlarının gerçek hayattaki tezahüründe, gökkuşağının dibindeki İspanyol altınlarıyla dolu ağır çömleğin içinde, insanların beklentileri tarihteki en yüksek seviyeye ulaşmıştı, dolayısıyla, hayal kırıklıkları tavan yapmıştı. Kundakçılar Batı’yı yakıp kavuran alevleri tutuşturduğunda, bir adam eline silah alıp yabancıları öldürmeye başladığında, bir çocuk eline silah alıp arkadaşlarını öldürmeye başladığında, zengin genç kadınların kafaları betonlarla parçalandığında katillerin dilsiz izahatlarını yönlendiren mekanizma, hayal kırıklığı sözcüğünün ifade etmekte yetersiz kaldığı bu hayal kırıklığıydı. Asıl ve tek mevzu buydu: hayal kurma hakkının ulusal ideolojinin köşe taşlarından biri olduğu ülkede hayallerin yıkılıp yok edilmesi; geleceğin tasavvur etmesi olanaksız manzaraları, hiçbir kadın ya da erkeğin daha önce düşünü bile kurmadığı ışıltılı hâzineleri gözler önüne serdiği bir zamanda kişisel olasılıkların ezilerek iptal edilmesi. Malik Solanka sancılı alevlerde ve kederli kurşunlarda can alıcı, görmezden gelinen, cevaplanmayan, belki de cevaplanması mümkün olmayan bir soruyu -kendi kendine de sorduğu, Munch’un çığlığı kadar yüksek sesli ve hayat parçalayıcı aynı soruyuduyuyordu: Hepsi bu kadar mı? Ne yani, hepsi ***bu*** mu? ***Bu*** kadar mıydı ***hepsi?*** Başka insanlar Krysztof Waterford-Wajda gibi bir gün uyanıyor ve hayatlarının kendilerine ait olmadığını fark ediyorlardı. Bedenleri kendilerine ait değildi, başka insanların bedenleri de onlara ait değildi. Bundan sonra, ateş etmemek için bir sebep göremiyorlardı.

Tanrılar yok etmek istediklerini önce delirtirler. Rırialar çığlıklar atarak Malik Solanka’nın, New York ve Amerika’nın üzerinde dönüyorlardı.

Aşağıdaki caddelerde insan ve makine trafiği öfkeli çığlıklarla cevap veriyor, hemfikir olduğunu haykırıyordu. Duş alıp biraz sakinleşen Solanka, Jack'i hâlâ aramadığını hatırladı. Aramak istemediğini fark edince çok şaşırdı. Neela'nm anlattığı Jack onu hayal kırıklığına uğratmış ve güveni sarsılmıştı ama aslında bunu sorun etmemesi gerekirdi. Ne de olsa o da Jack'i pek çok kez hayal kırıklığına uğratmış, hatta ünlü "Solanka öfkesi"yle bezdirmiş olmalıydı. Arkadaşlar böyle engelleri aşabilmeliydi; fakat yine de telefonu eline almadı. Demek ki Solanka kötü bir arkadaştı; bunu da giderek uzayan iddianameye eklemeli. Artık Neela girmişti aralarına. Asıl sorun buydu. Solanka'yla bir şeyler ya'şamadan önce Jack'le bütün ilişkisini kesmiş olmasının Önemi yoktu. Asıl mesele Jack'in ne düşüneceğiydi; ihanete uğradığını düşünecekti. Ayrıca, dürüst olmam gerekirse, diye sessizce itiraf etti Solanka, ben de ihanet ettiğimi düşünüyorum.

Dahası, Neela artık Eleanor'la arasında bir engel oluşturuyordu. Evini terk etmesinin bir görünür, bir de derinde yatan nedeni vardı: karanlıktaki bıçakla ilgili korkunç gerçek ve evliliğin görünen yüzü altında, bir zamanlar Solanka'nın başını döndüren şeylerin eriyip gitmiş olması. Hırslı ve yeni alevlenmiş tutkuyu daha sakin, daha nazik eski ateş için bırakmak zordu. "Başka biri mi var?" demişti Eleanor; şimdi başkası vardı, evet vardı. Neela Mahendra, hayatının son büyük duygusal kumarı. Neela'nm ötesinde, şayet onu kaybederse -büyük olasılıkla kaybedecekti-, tek gördüğü beyaz kumulları ağır ağır kumlu bir mezara doğru kayan uçsuz bucaksız bir çöldü. Yaşları ve geçmişleri arasındaki önemli fark, ayrıca Solanka'nın içindeki hasar ve Neela'mn kaprisleri de girişimin risklerini iyice artırıyordu. Bütün erkeklerin peşinde koştuğu bir kadın sadece bir adamla yetinmeye nasıl karar verir? Birlikte geçirdikleri ilk gecenin sonunda, Neela, "Böyle bir şey aramıyordum," demişti. "Hazır olduğuma emin değilim." Çok kısa sürede çok şiddetli duygulara kapıldığını ve ürktüğünü söylemeye çalışmıştı. "Büyük bir riski göze alıyoruz." Solanka biraz fazla aksi bir ifadeyle dudak bükmüştü. "Duygusal açıdan daha büyük bir tehlikeyi göze alan," demişti, "acaba hangimiz?" Neela bu soruya yanıt vermekte hiç zorlanmamış, "Ah, tabii ki sen," demişti. Wislawa işinin başına döndü. Tatlı dilli Simon Jay, çiftliğinden Solanka'yı aramış, karısıyla bir olup öfkeli temizlikçiyi sakinleştirmeyi başardıklarını söylemişti, fakat Solanka'nm da arayıp pişman olduğunu dile getirmesi daha iyi olacaktı. Bay Jay, bütün kibarlığına rağmen, dairenin bakımına özen gösterilmesinin kira kontratındaki

maddelerden biri olduğunu hatırlatmayı unutmadı. Solanka dişlerini gıcırdatarak kadını aradı. “Tamam, gelirim, neden olmasın,” dedi Wislawa. “Yumuşak kalpli olduğum için şanslısınız.” Eskisinden daha da az çalışıyordu ama Solanka bir şey demedi. Dairedeki güçler dengesinde bir oransızlık vardı. Wislawa bir kraliçe gibi -iplerinden kurtulmuş bir Zafer Tanrıçası gibigeliyor, birkaç saat boyunca geçit törenine katılmış soylu gibi etrafta dolaştıktan, toz bezini kraliyet mendili gibi şöyle bir salladıktan sonra kemikli yüzünde küçümseyen bir ifadeyle çekip gidiyordu. Eskiden hizmet edenler şimdi hükmediyor, diye düşündü Solanka. Galileo l’de nasılsa, New York’ta da öyle hayalî dünyasına giderek daha da çok kaptırıyordu kendini. Öfkeyle çiziyor, kilden modeller yapıyor, yumuşak ahşap blokları yontuyordu; hepsinden çok da, öfkeyle yazıyordu. Mila Milo’nun taburu ona şaşkınlıkla karışık saygı beslemeye başlamıştı. Böyle yaşlı bir hımbılın bu kadar hoş şeyler yaratabileceğine kim inanır der gibiydi tavırları. Hatta kalın kafalı, sinirli Eddie bile arkadaşlarının bu yeni tavırlarına uyumlu davranıyordu. Temizlikçisinin bile nefret ettiği Solanka, genç adamın saygısından çok hoşlandı ve bu saygıyı hak ettiğini ispatlamaya karar verdi. Geceleri Neela’ya ayırıyor, fakat gündüzleri uzun saatler boyunca çalışıyordu. Üç-dört saat uykuyla yetinebiliyordu. Kanı damarlarında daha hızlı akıyordu sanki. Yenilenme denilen şey, diye düşündü hak etmediği şansının şaşkınlığıyla, bu olmalı. Talihi hiç beklemediği bir anda yüzüne gülmüştü ve şansını en iyi şekilde değerlendirmeye çalışacaktı. Mila’nın ciddi oyun dediği şeye dalıp gitmenin, uzun, yoğun, hatta iyileştirici bir yaratıcılık patlamasının zamanı gelmişti.

Galileo l’in hikâyesi kendi kendine hızla gelişmeye başlamıştı. Solanka daha önce bu kadar ayrıntıya girmeye ihtiyaç duymamış, bunu istememişti. Kurmaca artık onu avucuna almış, heykelcikler bile ikincil konuma düşmüş, Solanka’ya sonuç değil araç gibi gelmeye başlamışlardı. Yeni teknolojinin sunduğu olanaklar, cesur yeni elektronik dünyanın gelişine bir zamanlar büyük şüpheyle bakan Solanka’mn ayaklarını yerden kesmişti ve yeni teknolojinin biçimsel olarak yanal sıçramaları tercih etmesi, doğrusal gelişime göreceli mesafeliliği, kullanıcıların kronolojiden çok çeşitliliğe ilgi duymasına neden olmuştu. Saatten bağımsızlığın, sıralama zorunluluğun zorbalığından kurtuluşun etkisi canlandırıcıydı; fikirlerini ardışıklık ya da adım adım neden sonuç ilişkisi kurma konusunda endişelenmeden, birbirine paralel olarak geliştirmesine izin veriyordu. Artık bağlantılar anlatısal değil

elektronikti. Her şey aynı anda var olabiliyordu. Solanka bu gelişimin zamanın İlahî deneyimini bir ayna gibi yansıttığını fark etti. Üst-bağlantımn gelişine dek, geçmişi, şimdiki zamanı ve geleceği sadece Tanrı aynı anda görebiliyordu; insanlarsa günlerin takvimine tutsaktı. Fakat her şeyi bilenlik artık herkese açık bir nitelikti; fareyi bir kere tıklamak yetiyordu.

Internet sitesi oluşturuldukça, ziyaretçiler projenin farklı olay Örgülerini ve temalarını keyiflerince dolaşabileceklerdi; Akasz Kronos'u arayan Rijklı Zemin' in maceraları, Zemin Zafer Tanrıçası'na karşı, İki Bebek İmalatçısı'nın Hikâyesi, Babürlü Mogul, Yaşayan Bebeklerin Ayaklanışı I: Kronos'un Düşüşü, Yaşayan Ölülerin Ayaklanışı II (Bu Kez Savaş Zamanı), Makinelerin İnsanlaştırılması'na karşı İnsanların Makineleştirilmesi, Benzerlerin Savaşı, Mogul Kronos'u Yakalıyor (yoksa Bebek Yapımcısı'nı mı?), Bebek İmalatçısı'nın İnkârı (Yoksa Kronos'un mu?) ve büyük final: Yaşayan Bebeklerin Ayaklanışı III: Mogul İmparatorluğu'nun Düşüşü. Bu başlıkların her Biri sırası geldiğinde sitenin farklı bölümlerini oluşturacak, Kukla Krallar'ın çok boyutlu dünyasının derinliklerine dalacak, ziyaretçilere oynanacak oyunlar, izlenecek kısa videolar, girilecek sohbet odaları ve tabii ki satın alınacak ürünler sunacaktı.

Kukla Krallar'm etik ikilemleriyle saatlerce uğraşmaktan altı kutu bira içmiş gibi sarhoş olan Profesör Solanka, Babürlü Mogul'un iyice belirginleşmeye başlayan karakterinden çok etkilenmiş ve aynı zamanda iğrenmişti: Mogul yetenekli bir şair, uzman bir gökbilimci, tutkulu bir bahçe meraklısı ama aynı zamanda Coriolanus gibi kana susamış bir askerdi ve prenslerin en zalimiydi; ayrıca iki ayrı set halindeki çiftlerin gölge oyunu olanaklarına (entelektüel, simgesel, çelişkili, gizemsel, hatta cinsel), "gerçek" ve "gerçek", "gerçek" ve "kopya", "kopya" ve "kopya" arasındaki, sınıfsal sınırların bulanıklaşmasını keyifle ispatlayan karşılaşmalara büyülenmişçesine tutkundu. Penceresinin diğer tarafında sürüp giden hayata açık farkla tercih ettiği bir dünyada olduğunu fark etti ve böylece, Mila Milo'nun yaşadığını en çok orada hissettiğini söylerken neyi kast ettiğini anladı. Burada, elektrik akımının içinde, Malik Solanka Manhattan sürgünündeki yarım hayatından kurtuluyor, her gün Galileo l'e yolculuk edip yeniden yaşamaya başlıyordu.

Minik Beyin'in Galileo Galilei'ye söylediklerinin sansürlenişinden beri, bilgi ve güç, teslimiyet ve meydan okuma, amaç ve sonuçla ilgili sorular Solanka'nın içini kemiriyordu. "Galileo anları"; hayatın insana kendini tehlikeye atma pahasına gerçeğin yanında yer almayı mı, yoksa tedbirli

davranıp gerçeği inkâr etmeyi mi tercih ettiğini sorduğu dramatik anlar, Solanka'ya göre insan olmanın özünde ne demek olduğunu açıklamaya giderek daha yakın görünüyordu. *Arkadaş, ben olsam boynumu büküp her şeyi kabullenmezdim. Siktiğimin devrimini ateşleyiverirdim ben.* Gerçeğe sahip çıkan güçsüz, yalanı savunan kudretli olduğunda güçlünün önünde eğilmek daha mı iyiydi? Yoksa kararlı bir tavırla direnen insan kendi içindeki daha derin gücü keşfedip despotu alaşağı edebilir miydi? Gerçeğin askerleri binlerce gemiyi denize indirip yalanın tepesiz kulelerini yerle bir ettiğinde onları kurtarıcı olarak mı görmek gerekiyordu, yoksa düşmanlarının silahlarını yine düşmanlarına karşı kullandıkları için, onlar da evlerini ateşe verdikleri, hor görülen barbarlara (hatta Babürlülere) mı dönüşüyorlardı? Hoşgörünün sınırları neredeydi? Gerçeğin peşinde ilerlerken, sınırı aşmadan, kendimizin antipoduna dönüşme hatasına düşmeden ne kadar uzağa gidebilirdik?

Solanka, Galileo l'in hikâyesinin doruk noktasına yaklaşırken, olay örgüsüne böyle bir karar anı yerleştirdi. Kendi yaratılarından kaçan, yaşı iyice ilerlemiş Akasz Kronos, Mogul'un askerleri tarafından yakalanıp Babürya sarayına getiriliyordu. Kukla Krallar ve Babürlüler bir kuşaktır savaşmaktaydı, Troya Savaşı kadar tüketici bir eşitliğin tutsağı olmuş, bir türlü yenişemiyorlardı ve sayborgların yaptığı her şeyden kocamış Kronos sorumlu tutuluyordu. Kronos, yaratılarının özerkliğe kendiliğinden ulaştığını açıklamaya çalıştı ama Mogul homurdanarak yaşlı âlimin anlattıklarım reddetti. Sonraki sayfalarda, iki adam hayatın doğası, biyolojik faaliyetler sonucunda yaratılan hayat ve hayal gücünün yarattığı hayatla yaşama becerisi hakkında uzun bir münakaşaya tutuşuyorlardı. Hayat "doğal" mıydı, ya da "doğal olmayanın" yaşadığını söylemek mümkün müydü? Organik dünyanın hayalî dünyadan daha üstün olduğunu kabul etmek şart mıydı? Gücünü yitirmesine ve yoksulluk içinde geçen uzun gizlenme dönemine rağmen Kronos hâlâ yaratıcı bir dâhiydi ve sayborglarmı gururla savundu: Duygusal varoluşun her açıdan hakkını vermiş, tam anlamıyla yaşayan canlılara dönüşmüşlerdi. ***Homo faber*** gibi alet kullanabiliyor; ***Homo sapiens*** gibi mantık yürütüyor ve etik münakaşalara girebiliyorlardı. Hasta olan türdeşlerini iyileştiriyor, türlerini sürdürebiliyorlardı ve ondan, yaratıcıları Kronos'tan kurtularak özgürlüklerine kavuşmayı başarmışlardı. Mogul, bu iddiaları hemen reddetti. Arızalı bir bulaşık makinesi garson yamağı olmaz, diye karşı çıktı. Aynı şekilde, hilekâr bir kukla hâlâ bir kukla, dönek bir robot hâlâ robottu.

Tartışmanın bu yönde ilerlemesi uygunsuz kaçıyordu zaten. Aslında Kronos’tan istenen, kuramlarını inkâr etmesi ve Peekay makinelerini denetim altına almalarını sağlayacak teknolojik bilgileri Babürlü yöneticilere teslim etmesiydi. Şayet reddedersen, diye ekledi Mogul, sohbetin gidişatını değiştirerek, tabii ki işkence göreceksin ve gerekirse vücudun paramparça edilecek.

“Kronos’un inkârı”, makinelerin ruhu olmadığını fakat insanın ölümsüz olduğunu açıklaması, dindar Babürlüler tarafından büyük bir zafer gibi karşılandı. Antipod ordusu yetkilileri, kolu kanadı kırılmış âlimin verdiği bilgiler sayesinde sayborglarm sinir sistemini felç ederek işlemez hale gelmelerini sağlayan yeni silahlar yaptı. (“Öldürmek” sözcüğünü kullanmak yasaktı, canlı olmayan öldürülemezdi.) Peekay güçleri tarumar olup kaçmaya başladı, Babürlülerin zaferi kesin görünüyordu. Bebek İmalatçısı da savaş meydanında yere düşenler arasındaydı. Kendini kopyalayıp çoğaltmayacak kadar bencil -tutarlıolan Bebek İmalatçısından hâlâ bir tane vardı; bu yüzden bu karakter tamamen yok oldu. Onu yeniden yaratabilecek tek kişi kaderi bilinmeyen Akasz Kronos’tu. Belki utanç içinde teslim olmasına rağmen Mogul öldürtmüştü onu; belki de Tiresias gibi kör edilmiş ve iyice küçük düşsün diye elinde dilenci tasıyla dünyayı dolaşmaya bırakılmıştı; bir yandan “kimsenin inanmadığı gerçekleri anlatıyor”, bir yandan da kendi olağanüstü teşebbüslerinin yıkımının; Kronos’un muhteşem Kukla Krallar’mın, Rijk’ın sezgili robotlarının, mekanik varlıklarla canlı varlıklar arasındaki sının geçen ilk makinelerin beş para ermez hurda yığınlarına dönüştürülüşünün dilden dile dolaşan hikâyelerini dinlemek zorunda kalıyordu. Artık kimse kendisinin de inkâr ettiği gerçeğe inanmazken, kendi korkaklığının, ahlaki metanetten yoksunluğunun neden olduğu felaketi kabullenmekten başka çaresi yoktu.

Fakat gidişat son anda değişiverdi. Kukla Krallar iki yeni liderin önderliği altında birleşti. Rijklı Zemin ve onun sayborg mukabili Zafer Tanrıçası güçlerini birleştirdiler; tıpkı Jhansi’nin emperyalist baskıya başkaldıran ikiz Ranileri1 ya da çifte bela olarak yeniden cana kavuşan ve söz verdiği devrime önderlik eden yepyeni bir Minik Beyin gibi. Bilim dehalarını kullanarak yeni Babür silahlarına karşı elektronik kalkanlar inşa ettiler. Sonra, Peekay ordusu başında Zemin ve Zafer Tanrıçası’yla saldırıya geçti ve Mogul’un kalesini kuşattılar. Bir kuşak boyunca ya da daha uzun süre sona ermeyen Babürya Kuşatması işte böyle başladı...

Hayalî dünyada, basit bebeklerle başlayan, hızla gelişerek bu bin kollu çoklu ortam canavarına dönüşen yaratıcı evrende önemli olan sorulan cevaplamak değildi; soruları ilginç ve başka şekillerde ifade etme yöntemleri bulmak daha iyiydi. Hikâyeyi sonlandırmaya da gerek yoktu; olay örgüsünün düzenli aralıklarla yeni maceralar, yeni izleklerle beslenmesi, bebek, oyuncak ve robot formatında satılabilecek yeni karakterlerle aşılanması, sınırsızca uzatılabilirliği, projenin uzun vadede başarılı olma şansını artırıyordu. Olay örgüsü, sürekli yeni kemikleri çıkan bir iskelet, durmadan dönüşebilen kurmaca bir canavarın gövdesiydi, bulabildiği her türlü artıkla besleniyordu: yaratıcısının kişisel geçmişi, dedikodu kalıntıları, derin bilgiler, güncel olaylar, üst ve alt-kültür; son olarak da hepsinden daha besleyici bir yiyecek, yani geçmiş. Dünyanın eski hikâyeler ve antik tarihler deposunu yağmalamak tamamen yasaldı. İnternet kullanıcılarının pek azı mitolojiyle, hatta tarihî gerçeklerle ilgileniyordu; tek yapılması gereken eski malzemeleri taze, güncel bir cilayla parlatmaktı. Dönüştürmek yeterliydi. Kukla Krallar internet sitesi açılır açılmaz ziyaretçi akımna uğradı ve bu ilgiyi korumayı başardı. Siteye yorumlar yağıyor, Solanka'nın hayal gücünün nehri binlerce derecikten besleniyordu. Kabarmaya ve coşmaya başlamıştı.

Çalışmalarına son noktayı koyması mümkün olmadığından, yapması gerekenler asla bitmediği ve işleri sürekli dönüşüm halinde olduğu için, bir miktar düzensizliğe mecburdu. Solanka'nın kurmaca evreni hakkındaki görüşleri berraklaşıp belirginleştikçe, karakterler ve yerlerin geçmişi, hatta isimleri bile değişebiliyordu. Olay örgüsüyle ilgili bazı olanakların başta düşündüğünden daha güçlü olduğunu anlıyor, onları iyice geliştiriyordu. Zemin/Zafer Tanrıçası bölümü bunların en önemlisiydi. Başlangıçta, Zemin sadece göz kamaştırıcı bir güzeldi, bilimle hiç ilgisi yoktu. Eakat daha sonra, Solanka -fikrin Mila Milo'dan çıktığını kabul etmesi gerekiyorduZemin'in hikâyenin gelişme bölümüne nasıl bir zenginlik katacağını anladığında başa döndü ve onun hayatını yeniden elden geçirdi, karakterini ahlaki ve cinsel açıdan Kronos'tan üstün hale getirdi ve bilim alanında da Kronos'a eşit bir karaktere dönüştürdü. Kimi sapakların çıkmaz sokak olduğu anlaşıldı ve onlardan vazgeçildi. Örneğin, hikâyenin ilk taslaklarından birinde, Mogul tarafından tutsak edilen "Galileo'yu andıran" figürün ortadan kaybolan Akasz Kronos değil, sayborg Bebek İmalatçısı olmasını planlamıştı. Bu uyarlamada, Bebek İmalatçısının "yaşayan bir varlık" olduğunu inkâr etmesi, insanların kendisinden daha üstün olduğunu

itiraf etmesi, kendine ve ırkına karşı işlediği bir suçtu. Fakat Bebek İmalatçısı bir şekilde Babürlü gardiyanlarının elinden kurtulup kaçmayı başarıyor, liderliğini baltalamak isteyen Mogul'un propaganda mekanizması tarafından yayılan "inkâr" haberlerini reddediyor, sözü edilen tutsağın kendisi değil insan avatarı Kronos olduğunu, gerçeklere onun ihanet ettiğini söylüyordu. Solanka hikâyenin bu sürümünden vazgeçmiş olmasına rağmen hâlâ kararsızdı, hata yapıp yapmadığını sık sık düşünüyordu. Sonunda, internetin çeşitlilik düşkünlüğünden faydalanmaya karar verdi ve bu hikâyeyi de alternatif bir metin olarak siteye ekledi.

Babürya ve Mogul isimlerini de sonradan eklemişti. Mogul elbette "Mugal" sözcüğünden geliyordu ve Babür de Mugal imparatorlarının ilkiydi. Fakat Malik Solanka Babür adını seçerken ölüp gitmiş eskil bir kralı düşünmüyordu. Onun aklındaki, New York'ta düzenlenen ama yarım kalan "Hint-Lilli" gösteri yürüyüşünün lideriydi ve Solanka'ya kalırsa, Neela Mahendra bu adama gereğinden fazla ilgi göstermişti. Yürüyüş az sayıda. katılımcıyla başlamış, kavgayla bitmişti. Washington Square Parkı'nm kuzeybatı köşesinde, gazoz satıcılarının, sihirbazların, tek tekerli bisikletlere binenlerin ve yankesicilerin yarı ilgisiz bakışları altında, Hint-Lilliput asıllı yaklaşık yüz erkek ve bir avuç kadın toplanmış; Amerikalı arkadaşları, sevgilileri, eşleri, her zamanki sol görüşlü grupların üyeleri, Brooklyn ve Queens'te yaşayan diğer diaspora Hintlilerinin sembolik "dayanışma heyetleri" ve böyle anlarda asla eksik olmayan gösteri turistleri sayılarını artırmıştı. Yürüyüşü düzenleyenler bin kişiden biraz daha kalabalık olduklarım iddia etmiş, polis yaklaşık iki yüz elli kişi olduklarını açıklamıştı. "Yerli" Elbeelerin aynı saatte düzenlenen gösterisine katılanlarin sayısı daha da azdı ve toplananlar yürümeden, utanç içinde dağılmışlardı, ftekat düş kırıklığına uğrayan ve öfkelenen Elbee erkeklerinden bazıları gruplar halinde Washington Square Parkı'na gelip Hintli-Lilli erkeklere sataşmaya, kadınlara da cinsel içerikli hakaretler etmeye başlamışlardı. İtişip kakışanlar olmuş, böyle küçük bir etkinliğin bir anda ateşlenmesine şaşırmış görünen polisler müdahale etmekte biraz gecikmişti. Kalabalık polisin harekete geçmesi üzerine dağılırken birkaç kişi bıçaklanmış ama kimse ölümcül yaralar almamıştı. Birkaç saniye içinde, göstericilerin hepsi meydanı boşaltmış, geride sadece Neela Mahendra, Malik Solanka ve gövdesinin üst kısmı çıplak, tüysüz bir dev kalmıştı; adamın bir elinde megafon, diğer elinde kurulması talep edilen "Filbistan Cumhuriyeti"nin safran rengi ve yeşil, yeni bayrağı vardı: FILB

harfleri “Hintli Lilliput-Blefuscululara Özgürlük” anlamına geliyordu, geri kalanı da “memleketi” hatırlattığı için eklenmişti. “Mitingde” konuşmak için uzak adalardan kalkıp gelen genç siyasi lider Babür bu adamdı ve şimdi o kadar bitkin, öyle amaçsız ve tüysüz, konuşmaya fırsat bile bulamadığı için öyle şaşkın görünüyordu ki, Neela Mahendra Solanka’yı orada öylece bırakıp onun yanma koştu. Neela’nın yanına geldiğini gören genç dev elindeki ahşap bayrak direğini bıraktı ve direk yere düşmeden önce kafasına çarptı. Bir an sendelediyse de, hakkını vermek gerek, hemen toparlanıp dimdik durmaya devam etti. Neela adama çok ilgili davrandı, Babür’ü güzelliğiyle ödüllendirerek uzun, sonuçsuz yolculuğu ona unutturabileceğine inanıyordu besbelli. Babür gerçekten de neşelendi ve birkaç dakika sonra sanki beklediği büyük ve önemli siyasi toplantı başlamış da katılımcılar karşısındaymış gibi Neela’yla konuşmaya başladı. Rubikon’u aşmaktan, asla *ödün vermemek* ve *teslim olmamaktan* söz etmeye başladı. Hint-Lilli asıllıların binbir emekle kazandığı anayasal hakları feshedildiğine ve ne kadar utanç verici olsa da Lilliput-Blefuscu yönetimine ortak olamadıklarına göre, artık sadece en sert eylemler işe yarayabilirdi. “Haklara sahip olanlar onları vermez,” dedi yüksek sesle, “ihtiyacı olanlar alır.” Neela’nın gözleri ışıldamaya başladı. Televizyon projesini kısaca anlattı ve günden kalan enkaz içinde hâlâ kurtarıl abılecek bir şeyler olduğunu gören Babür ciddi bir tavırla başını sallamaya başladı. “Benimle gel,” dedi Neela’ya kolunu uzatarak. (Solanka, Neela’nın rahatça hemşerisinin koluna girişini dikkatle izledi.) “Gel. Saatlerce konuşmalıyız. Acilen yapılması gereken o kadar çok şey var ki.” Neela bir kez bile dönüp bakmadan Babür’le birlikte uzaklaştı.

O gece parkın kapanma saati geldiğinde Solanka hâlâ Washington Square’deydi, bir banka çökmüş umutsuzluk içinde oturuyordu. Bir devriye arabası parkı terk etmesini anons ederken, telefonu çaldı. “Gerçekten çok üzgünüm tatlım,” dedi Neela. “Babür o kadar mutsuzdu ki, üstelik bu benim işim ve gerçekten konuşmamız gerekiyordu. Her neyse; zaten sana açıklamama gerek yok. Zeki bir adamsın. Eminim kendin de tahmin etmişsindir bunları. Babür’le tanışmaksın. Öylesine tutkulu ki, ürkütücü bir hal alabiliyor, devrimden sonra devlet başkanı olması bile mümkün. Ah, bir dakika bekler misin, canım? Diğer hattan arıyorlar.” Devrimden kaçınılmaz bir şeymiş gibi söz etmişti. İçinde tehlike çanlarının gürültüsüyle bekleyen Solanka, Neela’nın savaş ilanını anımsadı. ***Mecbur kalırsam onlarla birlikte omuz omuza çarpışırım. Şaka değil, gerçekten yaparım.*** Dünyanın

uzak bir köşesinde çoğalan öfkenin burada. New York'taki kanıtlarına, artık karanlığa gömülmeye başlayan meydandaki kurumuş kan lekelerine baktı: Bir sürü insanın uzun yıllar boyunca bitmek bilmeyen haksızlıklardan doğan öfkesinin yanında kendi değişken ruh hali acınacak derecede önemsiz, belki de kendi çıkarma fazla düşkün, ayrıcalıklı bir bireyin şımarıklığıydı. Gereğinden fazla boş vakti olan bir adamın öfkesi. Neela'yı bu daha yüce antipodlu öfkeye kaptırmayı göze alamıyordu. Geri dön, demek istiyordu. Bana dön, sevgilim, lütfen gitme. Neela yeniden telefona dönmüş, fakat ses tonu değişmişti. "Jack," dedi. "Jack ölmüş, başını bir kurşun parçalamış, elinde de bir itiraf notu varmış." Başı olmayan Kanatlı Zafer Tanrıçası'nı gördünüz, diye düşündü Solanka uyuşmuş zihniyle. Başsız Süvari'yi duydunuz. Şimdi alkışlar arkadaşım Jack Rhinehart için gelsin: Kanatsız, Atsız Yenilgi Tanrısı

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Olanlar akıl alır gibi değildi. Jack’in cesedi, grev kırıcıları çalıştırdığı için yakın geçmişte sendikanın ağır eleştirilerine hedef olan bir şirketin inşaat sahasındaki Spassky Grain binasında, Greenwich ve N. Moore kavşağındaki Tribeca Mahallesı’nde bulunmuştu. Bina, Jack’in Hudson Caddesi’ndeki dairesine on beş dakika yürüme mesafesindeydi ve anlaşılan Jack elinde dolu bir tabancayla yürüyerek buraya gelmiş, geç saatlerde bile hareketli bir kalabalıkla dolu olan Kanal’dan dikkat çekmeden geçmiş, seçtiği binaya gizlice girmiş, asansörle dördüncü kata çıkmış, batıya bakan bir pencerenin önüne, ay ışığının aydınlattığı nehir manzarasına karşı yerleşmiş, silahın namlusunu ağzına sokmuş, tetiği çekmiş ve kaba inşaat halindeki pürüzlü zemine yuvarlanarak silahı elinden düşürmüş, fakat diğer elindeki intihar notunu bırakmamayı her nasılsa başarmıştı. Çok içmişti ama Rhinehart gibi bir şarapseverden beklenmeyecek bir karışımı tercih etmişti: Jack Daniel’s ve kola. Özenle katlanıp yere konulmuş takım elbisesi ve gömleği cesedin yanı başında bulunmuştu, Rhinehart’ın üzerindeyse sadece çorapları ve nedense, belki de yanlışlıkla ters giydiği donu vardı. Yakın zamanda dişlerini fırçalamıştı.

Neela baklayı ağzından çıkarmaya karar verdi ve dedektiflere bildiği her şeyi anlattı: Jack’in dolabındaki kostümleri, şüphelerini, her şeyi. Polisten bilgi saklamak ciddi bir suçtu ve başı derde girebilirdi ama polisler daha büyük balıkların peşindeydiler, ayrıca Malik Solanka’yı ve Neela’yı sorgulamak için kadının Bedford Caddesi’ndeki dairesine gelen polis memurları sıkıntılı anlar yaşamıştı. Durmadan kalemlerini kırmış, birbirlerinin ayağına basmış, eşyaları devirmiş, aynı anda konuşmaya çalışıp utanç içinde sessizliğe gömülmüşlerdi ama Neela bunların hiçbirine aldırış etmemişti. “Asıl mesele şu ki,” diye bitirdi sözlerini, hemfikir olduklarını göstermek isteyen polislerin hevesle salladıkları başlan tokuşurken, “bu sözde intihar vakasından pis kokular yükseliyor.”

Malik ve Neela, hiç görmemiş olsalar da Jack’in bir silahı olduğunu biliyorlardı. Tiger Woods evresinden önce, Hemingway’e özenerek ava ve balıkçılığa merak saldığı siyah dönemde satın almıştı. Şimdi, büyük Amerikalı erkek yazarların en dişili gibi, tıpkı seçtiği sahte, maço baba kimliğini yaşamayı başaramadığı için yok olan zavallı Ernest gibi, Jack de en büyük avın, kendini avlamanın peşine düşmüştü. En azından inanmaları istenen gerçek buydu. Fakat olaylar daha yakından incelendiğinde, bu görüş

ikna ediciliğini hızla kaybediyordu. Oturduğu apartmanın kapıcısı, Jack' in akşam saat yedi sularında tek başına apartmandan çıktığını görmüştü, çantası yoktu ve şık giyinmişti. Polisin çağrısı üzerine ikinci bir tanık, olay öncesinde kaldırımda taksi bekleyen tombul, bereli bir genç kadın ortaya çıkmış Jack'in tarifine uyan bir adamın camları karartılmış büyük, siyah cipe bindiğini söylemişti;

cipin kapısı açılınca içeride en az iki adam daha oturduğunu görmüştü; adamların kocaman purolar içmekte olduğuna hiç şüphesi yoktu. Jack'in ölüm saati de belirlenmiş, benzer bir cipin cinayet anından kısa süre sonra Greenwich Caddesi boyunca uzaklaştığı görülmüştü. Şimdiden geçici olarak "suç mahalli" diye anılan mekândan toplanan teknik veriler birkaç gün sonra incelendiğinde, Spassky Grain binasının giriş kapısındaki hasarın Rhinehart'ın silahından kaynaklanmadığı anlaşıldı. Cesedin yanında, sağlam kapıyı -metal çerçeveli masif ahşaptankırıp açabilecek başka bir araç da bulunamadı. Dahası, kapıdaki hasarın mekâna girme/ ye çabalayan birinin işi olmadığından da şüpheleniliyordu. İçeri giren her kimse, anahtarı vardı.

İntihar notu da Jack'in masumiyetini kanıtlar nitelikteydi. Rhinehart, yazılarının cilalı keskinliğiyle ünlenmiş bir gazeteciydi. Sözdizimi hatası yaptığı ender görülür, asla imla hatası yapmazdı. Ama son sözlerini yazdığı mektup en feci dilbilgisi hatalarıyla doluydu. "Savaş muhbirliği günlerimden beri," yazıyordu notta, "şiddete yatkın bir yanım vardı. Bazen gece yarısı kalkıp telefonu parça pinçik ederim. At, Çomak ve Zula masumdur. Onların kızlarını benimle yatmayı red ettikleri için öldürdüm, herhalde zenci olduğum için red ettiler beni." Sonra da, en üzücü satırlar: "Neela'ya onu sevdiğimi söyleyin. Hatalı olduğumu biliyorum ama onu hakkaten seviyorum." Sorgulanma sırası gelince, Malik Solanka kendinden emin bir tavırla polise el yazısının Jack'in elinden çıktığına hiç şüphesi olmadığını, fakat notun içeriğinin ona ait olamayacağını söyledi. "Bu yazı dili kullama seviyesi Jack'inkinden çok daha aşağı biri tarafından dikte ettirilmiş olabilir ya da bize bir mesaj göndermek için üslubunu bilerek bozmuştur. Görmüyor musunuz? Bize üç katilinin adını bile söylemiş."

Müteveffa Lauren Klein'ın son sevgilisi Keith "Çomak" Medford'un, işçi sendikasının can düşmanı zengin inşaatçı Michael Medford'un oğlu olduğu, baba Medford'un şirketlerinden birinin de, Spassky Grain binasını lüks çatı katı daireleri olan villa tipi konutlara dönüştürme çalışmalarını yönettiği ortaya çıkınca, ayrıca projenin açılış gecesini organize etmeyi üstlenen

Keith’a binanın bütün anahtarlarının verildiği anlaşılınca, katillerin telafisi olmayan bir hata yaptığı ortaya çıktı. Katillerin çoğu aptaldır, ayrıcalıklı bir hayat da aptallığa çare olmaz. En pahalı okullar bile kör cahil hödükleri mezun edebilir ve Marsalis, Andriessen ve Medford da yarı cahil, kibirli, genç ahmaklardı. Ayrıca katildiler. Toplanan kanıtlar karşısında ilk pes eden Çomak oldu. İki kankasının savunma duvarları da birkaç saat sonra çöktü.

Jack Rhinehart, Queens’in kuytu bir köşesine; annesine ve hiç evlenmeyen kız kardeşine satın aldığı Douglaston’daki tek katlı evin arabayla otuz beş dakika uzağındaki mezarlığa gömüldü. “Manzaralı bir ev,” diye dalga geçerdi. “Bahçenin sonuna kadar gidip sol tarafa doğru iyice eğilirsen, şeyi, Long Island Körfezi’ nin *fısıltısını* duyabilirsin.” Bundan böyle onun manzarası da şehrin keşmekeşinden ibaret olacaktı. Neela ve Solanka bir arabaya atlayıp cenaze törenine gittiler. Mezarlık küçük ve sıkışık, ağaçsız, rahatsız ve ıslaktı. Fotoğrafçılar, karanlık bir gölün kıyısında biriken pislikler gibi cenazeye katılanların oluşturduğu küçük grupların çevresinde dönüp duruyorlardı. Solanka nedense medyanın Jack’in cenazesine ilgi göstereceğini aklına getirmemişti. Katiller suçlarını itiraf ettiği, B&E Kulübü yaz aylarının sosyete skandalına dönüştüğü anda, Profesör Solanka olayın kamuoyuna nasıl yansıdığını düşünmeyi bırakmıştı. Solanka arkadaşı Jack Rhinehart’ın,' servet ve ihtişamın girdabında boğulup giden' önemli ve yürekli gazetecinin yasını tutuyordu. İnsanın nefret ettiği şey tarafından baştan çıkarılması çok ağır bir yüktü. Sevdiği kadını en yakın arkadaşına kaptırmak belki daha da ağırdı. Solanka, Jack’e iyi bir arkadaş olamamıştı ancak ihanete uğramak Jack’in kaderiydi. Ortak olması için Neela Mahendra’yı asla zorlamadığı, ama sonunda Neela’nm bile ona yetmeyeceğini işaret eden gizli cinsel tercihleri kötü insanlarla yakınlaşmasına neden olmuştu. Sadakatini hak etmeyen adamlara sadık kalmaya çalışmış, kendini onların masum olduğuna ikna etmiş - doğuştan araştırmacı ve haksızlıkları ortaya çıkarmaya yatkın biri için ne büyük çaba gerektirmiş olmalı, kendini kandırmak için ne çok gayret etmiştir kim bilir!ve sonunda kanunun elinden kurtulmalarına yardım etmişti, ödülüyse yine şıynı adamlar tarafından öldürülmek ve beceriksizce günah keçisi ilan edilmekti; onların sarsılmaz, aşırı bencil gururunun sunağında kurban edilmişti.

Veda ilahileri ve daha çağdaş şarkılardan seçmeler söylemesi için bir gospel şarkıcısı getirilmişti: “İyileştir Beni İsa”nm arkasından Puff Daddy’nin Notorious B.I.G. anısına yeniden düzenlediği “Aldığın Her

Nefeste (Seni Özleyeceğim)"yi söyledi, onu da "Ruhumu Salla (İbrahim'in Bağrında)" takip etti. Yağmur her an başlayacak gibiydi ama bir türlü yağmadı. Hava gözyaşlarıyla dolmuş gibi nemliydi. Jack'in annesi ve kız kardeşi gelmişti, eski karısı Bronislawa Rhinehart da kısacık siyah elbisesi ve modaya uygun peçesiyle hem seksi hem de yıkılmış görünüyordu. Solanka, hiçbir zaman söyleyecek bir şey bulamadığı Bronnie'ye başıyla selam verdi, matemlilere anlamsız, boş sözcükler mırıldandı. Rhinehart kadınları üzgün değil, öfkeli görünüyorlardı. "Benim bildiğim Jack," dedi Jack'in annesi, kısaca, "o beyaz çocukların ne mal olduğunu bir bakışta anlardı." "Benim bildiğim Jack," diye ekledi kız kardeşi, "eğlenmek için kamçı ya da zincire ihtiyaç duymazdı." Bir skandala karıştığı için sevdikleri erkeğe çok öfkeliydiler ama kendini tehlikeye attığı için daha da hiddetlenmişlerdi; sanki Jack onları incitmek istemiş, yokluğunun acısını ömür boyu çeksinler diye ölmüştü. "Benim bildiğim Jack," dedi Solanka, "çok iyi bir adamdı ve şimdi hâlâ bir yerlerdeyse, hatalarından kurtulup özgür kaldığı için mutludur bence." Aslında Jack orada, sevdiklerinin yanındaydı, elbette. Fırlayıp içinden çıkamayacağı kocaman kutunun içindeydi Jack. Solanka kalbinin sıkıştığını hissetti.

Solanka, üzüntülü zihninde Jack'i çatı katından bozma lüks bir dairede, bütün dünya cesedi hakkında dedikodu yapar ve fotoğrafçılar çevresinde dört dönerken sırtüstü uzanmış yatar halde hayal ediyordu. Yanında, ölen üç genç kız yatıyordu. Onların ölümleriyle ilgisi olduğunu düşünüp korkmaktan kurtulan Solanka, kızların da yasını tutuyordu. Kendine yapabileceklerinden ve başkalarının ona yapmasına izin verebileceği şeylerden korkan Lauren, işte burada yatıyordu. Bindy ve Sky onu büyülü haz ve acı çemberlerinin içinde tutmaya çalışmış ama başarısız olmuşlardı; kulüp üyelerini her şeyi ifşa etmekle tehdit ettiği anda, Lauren kendi kötü talihini mühürlemişti. Bindy de onun yanı başında yatmaktaydı; arkadaşı Lauren'ın rasgele bir cinayete kurban gitmediğini, soğukkanlı bir plan uyarınca infaz edildiğini anlayan ilk o olmuş, anlayışı ne yazık ki ölüm fermanına dönüşmüştü. Zengin Mahalle Kızı Sky da burada yatıyordu; her şeye varım diyen seks atleti, ölüme mahkûm edilen üçlünün en delişmen ve cinsellik konusunda en teklifsizi, -keyiften başı dönen basında en ince ayrıntısına kadar anlatılanmazoşist aşırılıklarıyla bazen sadist eğilimli erkek arkadaşı At'ı bile korkutan Sky. Ölümsüz olduğuna inanan, imparatoriçeleri olduğu için, onları peşinden istediği her yere sürüklediği için, tahammül sınırları, dayanma eşiği hiçbirinin daha önce tanık olmadığı kadar yüksek

olduğu için ona zarar vermeyeceklerini sanan Sky. Cinayetlerden haberdardı ve bu infazlar onu çılgınca tahrik ediyordu; Marsalis'in kulağına böyle erkekleri asla ele vermeyeceğini fısıldamış, Zula ve Çomak'a da ölen arkadaşlarının yerine geçip her türlü isteklerini yerine getirmeye hazır olduğunu ima etmişti; ne istediğini söyle yeter, bebeğim, emrine amadeyim. Her üç erkeğe, sonradan bütün ayrıntılarıyla polise anlattıkları açıklamalar yapmış, cinayetierin onları ölene dek birbirlerine bağladığını, köprüden önce son çıkışı geçtiklerini, aşk sözleşmelerini arkadaşlarının kanıyla mühürlediklerini söylemişti. Vampir kraliçe Sky. Katilleri yaşamasına izin vermeyecek kadar cinsel öfkesinden korkmuş, Sky bu yüzden ölmüştü.

Kafa derileri yüzülmüş üç kız. Gazetelerde vudu ve fetişlerden, hepsinden çok da cinayetlerin buz gibi merhametsizliğinden söz ediliyordu ama Solanka yüreğin ölümü üzerine düşünmeyi tercih ediyordu. Bu üç genç kız, arzuyu umutsuzca arzulayan bu güzeller, onu ancak insani cinsel davranışlar dünyasının dışında, aşırı uçlarında bulabilmişlerdi. Aşkı şiddet ve sahip olma, yapma ve yaptırma meselesine dönüştüren bu genç erkekler, aşk ve ölüm arasındaki sınıra ulaşmış, öfkeleriyle bu duvarı aşındırmışlardı; hiddetlerinin kaynağı, çok şeye sahip oldukları halde elde edemedikleri şeylerdi; azla yetinmek, olağanlık. Gerçek hayat.

Leş kokusunun peşinde dolaşan sinekler gibi vızıldayarak cesetlerin üzerinde uçuşan binlerce, on binlerce, yüz binlerce dehşet dolu cümleyle, bütün şehir cinayetlerin en yeni ayrıntılarından söz ediyordu. ***Birbirlerinin sevgililerini öldürmüşler!*** Lauren Klein, hayatının son gecesinde Medford tarafından dışarı çıkarılmıştı. Sonra da, genç adam gecenin sonuna doğru bilerek körüklediği bir tartışma yüzünden, plana uygun biçimde evine göndermişti onu. Birkaç dakika sonra Medford kızı telefonla aramış, apartmanın köşesinde bir araba kazası yaptığını söylemişti. Lauren genç adama yardım etmek için dışarı fırlamış, köşeyi dönünce, üzerinde tek bir çizik bile olmayan Bentley marka arabanın açık kapısıyla beklediğini görmüştü. *Zavallı fıstık. Medford'un özür dilemek istediğini sanmış olmalı.* Kandırıldığı için sinirlenmiş ama hiç endişelenmemiş, arabaya binince Andriessen ve Marsalis'le karşılaşmıştı; Lauren başına art arda vurulan darbelerle ölürken, Medford yakınlardaki bir barda margaritaları yuvarlıyor, kız arkadaşı olacak kahpenin yatağına giremediği için ne kadar üzgün olduğunu yüksek sesle tekrarlıyor, barmenin çenesini kapamasını ya da çekip gitmesini talep etmesine neden oluyor, o gece o barda vakit geçirdiğinin hatırlanacağından emin olmaya çalışıyordu. *Peki ya kafa*

derisinin yüzülmesine ne demeli? Kan lekesi bulaşmasın diye arabanın içini naylon örtülerle kaplamışlardı mutlaka. Cesedi de çöp gibi sokağa atıvermişlerdi. Aynı plân, Belinda Candell'i öldürürken de tıkır tıkır işlemişti.

Ama Sky başka türlüydü. Her zamanki gibi ilk adımı atmış, son akşam yemeği sırasında o gece yapmak istediklerini Bradley Marsalis'in kulağına fısıldamıştı. Reddedilince omuz silkmişti. "Peki. Zula ya da Çomak'ı arayıp şansımı bir de onlarla denerim." Öfkelenen, hakarete uğrayan ama oyun planına sadık kalmak zorunda olan Brad, lobi kapısında kız arkadaşına veda etmiş, birkaç dakika sonra telefon edip "Tamam," demişti. "Sen kazandın, ama senin evinde olmaz. Odada buluşalım." (Oda, B&E kulübünün gürültücü üyeleri için yıllık olarak kiralanan, duvarları ses geçirmez malzemeyle kaplanmış beş yıldızlı bir otel süitiydi.) Sky, odaya asla ulaşamadı. Büyük, siyah cip kaldırımda yürüyen kızın yanında durdu ve tanıdık bir ses, "Selam prenses," dedi. "Atla arabaya. At, seni gideceğin yere götürmemizi istedi.

Yirmi, on dokuz, on dokuz. Solanka hesap yapıyordu. Kızların yaşlarının toplamı, kendi yaşından sadece üç fazlaydı.

Peki, bir düzine savaştan sağ kurtulup TYibeca'da rezil bir ölümle buluşan, önemli konularda müthiş yazılar, önemsiz konularda süslü yazılar kaleme alan, hayata mecburiyetten ya da bilerek saçma ve acıklı sözcüklerle veda eden Jack Rhinehart'ın hikâyesi neydi? Onun hikâyesi de bütün ayrıntılarıyla ortaya çıkmıştı. Tabancasının At Marsalis tarafından çalmışı. Jack'in, B&E Kulübü takdim törenine davet edilişi. ***Başardın dostum. Kulübe kabul edildin.*** Spassky Grain binasına vardıklarında bile, adım adım ölümüne doğru ilerlediğinden haberi yoktu. Büyük olasılıkla ***Gözleri Sımsıkı Kapalı***'daki grup seks sahnesini düşünüyor, podyumlar üzerinde dans eden maskeli, çırılçıplak kızlar hayal ediyor, kırbacın tatlı sızısını hissetmeyi bekliyordu. Solanka ağlamaya başladı. Duyduğuna göre, katiller, törenin başlaması için ağzına kadar Jack Daniel's ve kola dolu bir bardağı, şımarık çocukların sevdiği karışımı kafaya dikmesi gerektiğini söylemişlerdi. Anlatılanlara göre, Jack'e soyunmasını ve donunu kulüp geleneklerine uygun biçimde ters giymesini emretmişlerdi. Solanka, Jack'in başına geçirdikleri (ve sonradan çıkardıkları) gözbağını kendi gözlerine bağlanıyormuş gibi teninde hissediyordu. Gözyaşları hayalî ipek kumaşı ıslatıyordu. Tamam, Jack, hazır mısın, şimdi kopacaksın. Neler oluyor çocuklar, neler çeviriyorsunuz? Sadece ağzını aç, Jack. Söylediğimiz gibi

dişlerini fırçaladın mı? Aferin sana. Aaa de bakalım, Jack. Şimdi uçacaksın, bebek. Bu iyi huylu, zayıf adamı ölümüne ayartmak dokunaklı denebilecek kadar kolay olmuştu. Kendi cenaze arabasına -katilleriyle el sıkışarak nasıl da seve seve binmiş ve kısacık son turunu atmak için nasıl da heyecanlanmıştı. Tanrım, salla ruhumu, diyehaykırıyordu şarkıcı. Elveda Jack, dedi Solanka arkadaşına, sessizce. Haydi, evine dön artık. Seni ararım. Neela, Malik'i yeniden Bedford Sokağı'na götürdü, bir şişe kırmızı şarap açtı, perdeleri çekti, kokulu mumları yaktı ve saygısızca, ellili ve altmışlı yılların klasik Bollywood şarkılarının toplandığı bir CD'yi seçti; Solanka'nın yasaklı geçmişinden müzikler. Bu, Neela'nın derin duygusal bilgeliğinin farklı bir yüzüydü. Duyguyla ilgili her konuda, Neela Mahendra neyin işe yarayacağını bilirdi. *Kabhi meri gali aaya kard.* Alaycı romantik şarkının kıvrak ezgileri karanlık odaya yayıldı. *Bir ara gel de beni gör.* Mezarlıktan ayrıldıklarından beri konuşmamışlardı. Solanka'yı, üzerine minderler serpiştirilmiş küçük bir halıya çekti, sevgilisinin başını memelerinin arasına yasladı ve en şiddetli üzüntünün ortasında bile mutluluğun varlığını sürdürdüğünü tek sözcük bile etmeden hatırlattı ona.

Güzelliğinden, kendisinden biraz uzak bir şeymiş gibi söz ediyordu. Aniden "ortaya çıkıvermişti" işte. Onu elde etmek için çaba harcamamıştı. Güzelliğiyle gurur duymuyordu, sahip olduğu bu armağan için minnettardı, ona çok iyi bakıyordu, ama çoğunlukla olağanüstü bir uzaylının bedeninin içinde yaşayan cisimsiz bir varlık gibi hissediyordu kendini: Onun kocaman gözlerinden dışarı bakıyor, onun upuzun kolları ve bacaklarını kendi amacı doğrultusunda yönlendiriyor, ne kadar şanslı olduğuna inanamıyordu. Çevresinde yarattığı etkinin sonuçlarıyla -iki yana açılmış bacaklarıyla, kafalarına geçmiş kovalarla kaldırımlara yuvarlanan boyacılar, ani fren yapan arabalar, et almak için uğradığı kasapların elindeki satırların tehlikeli kazalara sebep olmasıilgilenmiyor gibi görünse de, hepsinden kesinlikle haberdardı. Bu "etkiyi" bir ölçüde de olsa dizginleyebiliyordu. "Bir düğmeye basıp kapatamıyor," demişti Jack, haklıydı da, ama Neela (nefret ettiği) bol kıyafetler ve (güneşten nefret ettiği için bayıldığı) geniş kenarlı şapkalar sayesinde güzelliğinin sersemletici etkisini hafifletebiliyordu. Daha etkileyici olansa, adım uzunluğunu, çenesini yana yâtırış açısını ve sesini hafifçe değiştirerek üzerinde yoğunlaşan ilgiyi akort edebilmesiydi. Etkisi en üst seviyedeyken, koca bir mahalleyi felaket bölgesine çevirmekle tehdit edebiliyordu ve Solanka onu engellemek zorunda kalıyordu, çünkü kendi zihni ve bedeni de etkileniyordu. Neela iltifatlardan hoşlanıyor,

“memnun etmesi zor bir kız” olduğunu söylüyordu, hatta kendini “biçim” ve “içerik” diye iki bölüme ayırmanın kullanışlı bir icat olduğunu bile kabul ediyordu. Cinsel benliğini avlanmak için düzenli olarak ininden çıkan ve asla reddedilemeyen kıvrak zekâlı bir entrikacı olarak, “diğer kadın” diye nitelendirmek, çekingen bir insanın kendini girişken davranmaya zorlamak amacıyla kullandığı bir hileydi. Bu sayede, kekeleyen genç bir kızken başına dert olan felç edici pısırıklığın verdiği sıkıntıyı yeniden yaşamak zorunda kalmadan, benzersiz erotik çekiciliğinin mükâfatından faydalanabiliyordu. Bütün hareketlerini etkileyen güçlü doğru ve yanlış anlayışından örtüsüzce söz etmeyecek kadar kurnaz olduğu için, Jessica Rabbit gibi seks bombası çizgi film karakterlerinden alıntılar yapmayı tercih ediyordu. “Ben kötü biri değilim,” diye mırlardı, sokulgan bir tavırla. “Ne yapayım, böyle çizmişler beni.”

Solanka’ya sıkı sıkı sarılıyordu. Mila’yla paylaştığı yasak aşkla bu ilişki arasında çarpıcı farklar vardı. Solanka, Mila’yla birlikteyken ağza alınamaz, yasak şeylerin hastalıklı çekiciliğine batmaya başlamıştı, oysa Neela’nın kolları arasında tam tersini yaşıyordu; her şey söz edilebilir hale geliyor ve her şeyden söz ediliyor, her şey hoş görülür hale geliyor ve hoş görülüyordu. Karşısındaki bir çocuk-kadm değildi, onunla birlikte keşfettiğiyse yasaklanmamış aşkın yetişkinlere özgü keyfiydi. Mila’ya bağımlılığının acizlik olduğunu düşünürdü; oysa bu yeni bağ kendini güçlü hissetmesini sağlıyordu. Mila onu iyimserlikle suçlamıştı, haklıydı da. Neela ise bu iyimserliğin haklı gerekçesiydi. Üstelik evet, hayal gücünün kilitli kapılarının anahtarını bulduğu için Mila’ya minnettardı. Ama sel kapılarını açan Mila’yşa, Neela Mahendra da sel sularıydı.

Solanka, Neela’nın kollarında değişmeye başladığını, çok korktuğu şeytanların günden güne güçsüzleştiğini, sağı solu belli olmayan öfkesinin bu yeni aşkın mucizevi kerametine yol verdiğini hissetmeye başladı. Eşyalarınızı toplayın, Furialar, diye söylendi kendi kendine, artık bu adreste oturmuyorsunuz. Düşündüklerinde haklıysa, öfkesinin kaynağı hayat boyu biriktirdiği hayal kırıklıklarıysa, o zaman zehrin etkisini yok eden panzehiri bulmuş demekti. Çünkü *furia* coşku anlamına da geliyordu ve Neela’nm aşkı da bu dönüştürücü simyayı mümkün kılan simya taşıydı. Öfke umutsuzluktan doğmuştu ama Neela karşılığını bulmuş umuttu.

Solanka’nın geçmişine açılan kapı hâlâ kapalı duruyordu, Neela da bu kapıyı hemen zorlamaya kalkışmayacak kadar zarifti. Özel hayat ve psikolojik mahremiyete büyük önem veriyordu. Otel odasında geçirdikleri

ilk geceden sonra, buluşmalarının kendi yatağında sonlanması için ısrar etti, ama Solanka'yla aynı yatakta gecelemekten .hoşlanmayacağını açıkça belli etti. Uykusu sık sık kâbuslarla bölünüyordu ama Solanka' nın varlığıyla onu rahatlatmasını istemiyordu. Kâbuslarıyla tek başına savaşmak ve her gecenin sonunda yavaş yavaş ama kesinlikle tek başına uyanmak istiyordu. Seçme şansı olmayan Solanka onun şartlarını kabullendi ve sevişme sonrasında benliğini örten her zamanki uyku dalgalarıyla savaşmaya alışmaya başladı. Böylesinın daha iyi olduğunu söyledi kendi kendine. Ne de olsa, birdenbire çok meşgul bir adama dönüşmüştü.

Onu her gün biraz daha yakından tanıyor, sanki bir gün satın almayı umduğu iki katlı kiralık dairesinin bulunduğu yeni şehirde dolaşıyormuş gibi sevgilisini keşfetmeye çalışıyordu. Neela bu konuda da fazla rahat değildi. Solanka gibi o da ruh hali çabucak değişebilen bir yaratıktı ve Solanka onun kişisel meteoroloji uzmanına dönüşüyor, hava koşullarını tahmin ediyor, içinde esen rüzgârların süresini, şiddetini ve hızını ölçüyor, aşklarının altın sahiline çarpan dalgaların etkisini gözlemliyordu. Neela bazen böyle mercek altında İncelenmekten hoşlanıyor, konuşmasına gerek kalmadan anlaşılmayı seviyor, ihtiyaçlarının ifade etmesine gerek kalmadan karşılanmasından memnun oluyordu. Bazen de siniri bozuluyordu. Kaşlarında dolaşan kara bir bulutu gören Solanka, "Neyin var?" diye sorunca, cevap olarak sıkıntılı bir ifadeyle, "Bir şeyim yok," derdi. "Tanrı aşkına! Zihnimi okuyabildiğini sanıyorsun ama genelde çok yanılıyorsun. Söylenecek bir şey varsa ben sana söylerim zaten. Ortada sorun yokken sorun çıkarmaya çalışma." Güçlü bir kadın imajı yaratmak için büyük çaba harcamıştı ve sevdiği erkeğin zayıflıklarını görmesini istemiyordu.

Solanka bir süre sonra, Neela'nm da ilaç tedavisine karşı olduğunu öğrendi, böylece bir ortak yönleri daha ortaya çıkmıştı: Her ikisi de, şeytanlarını oyuncak bebekler vadisinden geçmeden yenmeye kararlıydı. Canı sıkkın olduğunda, kendi sorunlarıyla boğuşması gerektiğinde Neela inzivaya çekilip Solanka'dan uzaklaşır, onu görmek ya da açıklama yapmak istemezdi; Solanka'nın anlayış göstermesi, yetişkin bir erkek olduğunu hatırlayıp Neela'nın bildiği gibi davranmasına izin vermesi gerekirdi; kısacası, belki de hayatında ilk defa, yaşının gerektirdiği gibi davranmak zorunda kalıyordu. Neela anlaşması zor bir kadındı ve bazen en yakınındakiler için kâbusa dönüşebildiğini itiraf ediyordu, Solanka da, "Evet ama telafi ediyorsun," diye cevap vermişti ona bir keresinde. "Umarım gerçekten telafi edebiliyorumdur," demişti, endişelenmiş görünen

Neela. “Yoksa aptal durumuna düşerim, öyle değil mi?” Solanka sırıtmaya başlayınca Neela da rahatladı ve ona iyice sokuldu. “Tabii ya,” diye avuttu kendini. “Sanki sen çok akıllısın da.”

Hareketleri olağanüstü serbestti ve çıplakken giysileriyle olduğundan daha rahattı. Birkaç kere, dairenin kapısı aniden çalındığında, Solanka üzerine bir şeyler giymesi gerektiğini hatırlatmak zorunda kalmıştı. Yine de, gizemini korumak uğruna bazı sırlarını özenle savunuyordu. Sık sık kabuğuna çekilmesinin, kendini bütün ayrıntılarıyla sergilemekten kaçınmasının nedeni, sakınganlığın değerini bilmesiydi; Amerikalıların haberdar olmadığı -kesinlikle İngilizlere özgübir nitelikti bu. Solanka’yı sevip sevmemesiyle hiç ilgisi olmadığını söylüyordu, zaten şaşırtıcı da olsa derin bir sevgi besliyordu ona karşı. “Nedeni apaçık ortada,” diye cevap veriyordu, daha fazlasını bilmek isteyen Solanka’ya. “Bebeklerin ve internet siten *söz* konusu olduğunda çok yaratıcı olabilirsin, ama bana göre tek işlevin, ne zaman istersem yatağıma girip bütün kaprislerimi yerine getirmekten ibaret.” Bu buyurgan hüküm, bir cinsel nesne olmayı hayatı boyunca arzulamış olan Profesör Malik Solanka’yı tuhaf bir biçimde mutlu ediyordu.

Neela seviştikten sonra bir sigara yaktı ve Solanka’nm tütün dumanından nefret ettiğini bildiğinden pencerenin kenarına gidip oturdu, üzerinde giysi yoktu. Komşular pek şanslı, diye düşündü Solanka, ama Neela burjuvalara özgü ve bayağı bulduğu benzer görüşleri hiç kafasına takmıyordu. Ciddi bir ifadeyle, Solanka’nm sorduğu soruyu cevaplamaya girişti. “Senin en önemli özelliğin,” diye bildirdi görüşünü, “bir kalbin olması. Günümüz erkeklerinde ender bulunan bir özellik. Babür’ü ele alalım: Olağanüstü bir adam, gerçekten çok zeki ama kalbini tamamen devrime kaptırmış. Gerçek insanlar onun için bir şey ifade etmiyor Başka erkekler de kendi toplumsal konumuna, parasına, gücüne, golfe, egolarına âşık. Örneğin Jack’i ele alalım.” Solanka, Washington Square’deki pürüzsüz vücutlu bayrak taşıyıcısı hakkında söylenen övgü dolu sözlerden nefret etmiş, ölen arkadaşıyla karşılaştırılınca da içinde ani bir suçluluk sancısı hissetmişti; bunları Neela’ya da söyledi. “Görüyorsun ya,” diye hayretle cevap verdi Neela, “sadece hissetmekle kalmıyorsun, hissettiklerin hakkında konuşabiliyorsun. Vay canına. Sonunda, birlikte olmaya değecek bir adam buldum.” Solanka, kendisiyle üstü örtülü biçimde dalga geçildiği hissine kapıldıysa da, şakanın ne olduğunu anlamamıştı. Sersemlediğini hissetti, onun sesindeki sevecenlikle yetinmeye karar verdi. Dokuz Numaralı Aşk

İksiri. Sağaltıcı merhem buydu işte. Hindistan, diasporaya özgü abartılı bir tavırla Bedford Sokağı'ndaki dairenin her köşesine yerleştirilmişti: ***filmi*** müzik, mumlar ve tütsüler, Krişna ve sütçü kızların resimleriyle süslü takvim, dokuma kilimler, minyatürler, içi doldurulmuş bir yılan gibi tepesine kıvrılıp kurulmuş bir nargile. Neela'nın Bombaylı alter egosu, diye kendi kendine düşünüp eğlendi Solanka, giysilerini üzerine geçirirken, büyük olasılıkla iyice Batılı, California tarzı minimalist bir sadeliği tercih ederdi... ama Bombay'ı boş ver şimdi. Neela da giyiniyor, vücudunu sıkı sıkı saran, isimsiz bir uzay çağı kumaşından yapılmış en "aerodinamik" siyah kıyafetini çekiştirerek giyiyordu. Saat epey ilerlemişti ama ofisine gitmesi gerekiyordu. Lilliput belgeselinin ön yapım hazırlıkları neredeyse tamamdı, yakında antipodlara gitmek üzere yola çıkacaktı. Yapacak çok işi vardı. Buna alışsan iyi edersin, dedi Solanka kendi kendine. Onun uzakta olma ihtiyacı hem profesyonel, hem özel hayatı için geçerli. Bu kadınla birlikte olmak, onsuz idare etmeyi de öğrenmek anlamına geliyor. Neela beyaz sokak ayakkabılarının -tabanlarına dönen yuvarlaklar yerleştirilmiş beyaz spor ayakkabılarbağcıklarını bağladı ve uzun, siyah atkuyruğunu sallayarak hızla uzaklaştı. Solanka kaldırımda durup onun gidişini seyretti. Her zamanki kargaşa başlayınca, Neela'nın "etkisinin" karanlıkta da gün ışığındaki kadar kuvvetli olduğunu anladı. Ünlü oyuncak mağazası zinciri FAO Schwarz'a gitti ve Asman'a postayla oyuncak bir fil gönderdi. Yeni mutluluğu eski öfkesinin izlerini yakında tamamen silecekti ve oğlunun hayatına yeniden girecek kadar güvenebilecekti kendine. Ancak bunu yapabilmek için Eleanor'un karşısına çıkması ve kabullenmeyi hâlâ reddettiği gerçekle yüzleşmesini sağlaması gerekecekti. Mutlak sonu, bir bıçak gibi onun iyi ve sevgi dolu yüreğine saplaması gerekecekti.

Bir sürprize hazırlıklı olmasını söylemek için Asman'ı aradı. Büyük bir heyecan yaşandı. "İçinde ne var? Ne diyor? Morgen ne diyecek?" Eleanor ve Asman, Franzlarla birlikte Floransa'ya tatile gitmişlerdi. "Burada deniz yok. Hayır. Bir nehir var ama yüzemedim. Belki büyüyünce yine gelir nehirde yüzerim. Hiç kokmadım, baba. Morgen ve Lin bu yüzden bağırdılar." ***Korkmadım.*** "Annem de kokmadı. Annem bağırmadı. Kokma Morgen, dedi. Lin çok cici. Annem de çok cici. Bence böyle işte. O biraz kokuyordu. Morgen yani. Birazcık. Beni güldürmeye mi çalıştı yoksa? Olabilir. Biliyor musun baba? Ne dediğini? Heykellere bakmaya gittik ama Lin delemedi. Bu yüzden avlıyordu. Evde kaldı o. Ama bizim evimizde değil. Atır yalamıyorum." Solanka, bir saniye sonra onun,

Hatırlayamıyorum demeye çalıştığını anladı. “Orada kaldık. Evet. Çok güzeldi. Kendi odam vardı. Hoşuma gitti. Bir okum ve yayım var. Seni seviyorum, baba, bugün eve gelecek misin? Çarşamba perşembe? Gelmelisin. Bay bay.”

Telefonu Eleanor aldı. “Evet, zorlu bir yolculuktu. Ama Floransa harikaydı. Sen nasılsın?” Solanka bir an sessizce düşündü. “İyiyim,” dedi. “İyiyim ben.” Eleanor bir an düşündü. “Geri dönmeyeceksen ona söz vermemelisin,” dedi, daha fazla bilgi alabilmek için. “Neyin var?” diye sordu Solanka, konuyu değiştirmek için. “Senin neyin var?” diye cevap verdi'Eleanor. Bu kadarı yeterli olmuştu. Solanka onun sesindeki değişimi, her şeyi açığa vuran hatalı tonu, Eleanor da onun sesindeki değişikliği duymuştu. Kırk ettiği şey nedeniyle bir anda dengesi bozulan Solanka, savunmaya geçip Neela’nın söylevini tekrarlama hatasına düştü. “Tanrı aşkına! Zihnimi okuyabildiğini sanıyorsun ama genelde çok yanılıyorsun. Söylenecek bir şey varsa ben sana söylerim zaten. Ortada sorun yokken sorun çıkarmaya çalışma.” Neela’nın dudaklarından dökülürken samimi gelen sözcükler, Solanka’nm ağzında tehditkâr bir yaygaraya dönüştü. Eleanor alay ederek eğlendi. ‘Tanrı aşkına mı?” diye tekrarladı. “‘İsa aşkına’, ‘peygamberler aşkına’, ya da ‘yemin ederim’ gibi mi? Ne zamandan beri Ronald Reagan’m repliklerini tekrarlıyorsun?” Tavrı daha sert, daha sinirliydi, yatıştırmaya çalışır gibi konuşmuyordu artık. Morgen ve Lin, diye düşündü Solanka. Eleanor’u terk ettiği için hiç üşenmeden telefon açıp Solanka’yı azarlayan Morgen ve Solanka’nın davranışlarının kocasıyla yakınlaşmasına neden olduğunu söyleyen karısı Lin. Hi hi. Morgen, Eleanor ve Lin, Floransa’da. *Bu yüzden avlıyordu.* Asman’m tanıklığı şüpheye mahal bırakmıyordu. *Çünkü ağlıyordu.* Lin niçin ağlıyordu Morgen? Eleanor? Bana bu konuda bilgi vermek ister misiniz acaba? Yeni sevgilinle karısının, niçin oğlumun önünde tartıştığını açıklar mısın, Eleanor? Solanka’nın öfkesi geçiyordu geçmesine, ama geri kalan herkesin sinirleri iyiden iyiye bozulmuşa benziyordu. Mila taşınıyordu. Eddie, Van-Go adlı nakliyat şirketinden bir kamyon kiralamış, hiç şikâyet etmeden Mila’nın eşyalarını dördüncü kattan aşağı indiriyor, bu arada Mila sokakta durmuş sigara içiyor, elindeki İrlanda viskisi şişesini kafasına dikiyor ve söyleniyordu. Saçları kıpkırmızı ve her zamankinden daha dikti; başı bile öfkeli görünüyordu. İkinci kattaki çalışma odasından onu izleyen Solanka’yı görünce, “Neye baktığını sanıyorsun sen?” diye haykırdı. “Benden ne istiyorsun bilmiyorum Profesör, ama istediğini alamazsın artık.

Anladın mı? Artık nişanlıyım, yakında evleneceğim ve nişanlımı öfkelendirmek istemezsin, inan bana.” Solanka, bunun bir hata olduğunu bilmesine rağmen -çünkü Mila, Jameson marka viskinin beşte birini içmişti bileonunla konuşmak için sokağa indi.

Brooklyn’e, Park Slope’ta küçük bir dairede oturan Eddie’nin yanına taşmıyordu Mila, internet örümcekleri de aynı binada bir büro tutmuşlardı. Kukla Krallar sitesinin açılış günü hızla yaklaşıyordu ve işler yolundaydı. “Merak etme Profesör,” dedi Mila uyuşuk bir ses tonuyla. “İşler tıkırında. Sadece sana katlanamıyorum artık.”

Eddie Ford, kucağında bir bilgisayar ekranıyla binanın merdivenlerinden indi. Solanka’yı görünce, teatral bir tavırla yüzünü buruşturdu. Uzun zamandır canlandırmak istediği bir roldü bu. “Seninle konuşmak istemiyor dostum,” dedi, ekranı yere bırakarak. “Anlatabiliyor muyum? Bayan Milo’nun cam seninle kahrolası bir sohbete girişmek istemiyor. Çaktın mı davayı? Onu görmek istiyorsan ofisi ararsın, kahrolası bir iş görüşmesi için randevu alırsın. Bize e-posta da atabilirsin. Ama yaşadığı yere gelmeye kalkarsan karşında beni bulursun. Bu hanımefendiyle kişisel bir ilişkin yok artık. Uzaklaştırıldın. Bana sorarsan, hâlâ seninle çalışmak istediği için kahrolası bir azize sayılır. Ama benim azizlikle falan işim olmaz. Bana beş dakika yeter. Lanet olası ihtiyaçlarımı karşılamak için seninle üç yüz saniye baş başa kalsam yeter de artar. Evet efendim. Dediklerimi anladın mı, Profesör? Ayni frekansta mıyız? Sesimi duyuyor musun?” Solanka sessizce başını öne eğdi ve uzaklaşmak için arkasını döndü. “Ona ne yapmaya çalıştığını anlattı bana,” diye haykırdı Eddie, arkasından. “Sen kahrolası, zavallı, yaşlı bir adamsın.” Peki, baha yapmaya çalıştıkları hakkında ne anlattı sana, Eddie? Ah, neyse, unut gitsin.

“Ah, Profesör.” Dairesinin kapısı önündeki koridorda, tesisatçı Schlink’le karşılaştı; daha doğrusu, soluk almadan konuşmaya başlayan Schlink, elindeki kâğıtları sallayarak onu bekliyordu. “Evde her şey yolunda mı? Tuvalette sorun?

Tabii, tabii. Schlink tamir ederse bir daha bozulmaz.” Başını salladı ve öfkeyle gülümsedi. “Belki hatırlamazsın,” diye devam etti. “Sana dürüst davranmıştım ya? Hayat hikâyemi karşılıksız paylaşmıştım. Sen de acımasız bir şaka yapmıştın. Senin zavallı hikâyenden bir film çıkar belki, demiştin. Ciddi değildin ama. Eminim öylesine dedin. Öyle harikaydın ki, Profesör, bana nasıl da tepeden bakmıştın, seni pislik.” Solanka şaşkınlıktan aptallaşmıştı. “Evet,” dedi Schlink, üstüne basa basa. “Öyle yapmıştın, hiç

şüphe yok. Buraya, özellikle sana haber vermeye geldim. Görüyorsun ya, Profesör, öğüdünü tuttum, öğüt dediğim yaptığın aptalca şaka tabii, ama Tanrı'ya şükürler olsun ki, çabalarım meyve verdi. Bir film anlaşması! Kendin bak istersen, kopyası elimde. Bak, stüdyonun adı. Bak, ödeme miktarı. Evet, bir komedi olacak, düşünsene yahu. Mizahsız geçen bir hayattan sonra hikâyeme gülecekler. Başrolde Billy Crystal olacak, şimdiden imza attı, hikâyeye bayılıyor. Kesin iş yapar, değil mi? Yakında çekilecek. Gelecek bahara gösterime girer. Bayağı gürültü koparacak. Hemen bir numara olur. Büyük bir hafta sonu açılışı yaparlar. Bekle de gör. Tamam, görüşmek üzere, Profesör Pislik, filmin adı için teşekkürler. Yahudi Gemisi. HA, ha, ha, HA." Kifayetsiz yaz, bir Broadway fiyaskosu gibi aniden bitti. Hava sıcaklığı giyotin gibi düştü fakat dolar yükseklerde uçuyordu. Baktığınız her yerde; spor salonlarında, kulüplerde, galerilerde, ofislerde, sokaklarda ve New York Borsası'nda, şehrin büyük stadyumlarında ve eğlence merkezlerinde, insanlar yeni mevsime, faaliyete geçmeye hazırlanıyor, bedenlerini, zihinlerini ve gardıroplarını esnetiyor, başlama çizgilerine geçiyorlardı. Olympos'ta gösteri zamanı! Şehir bir yarıştı. Sıradan sıçanların bu ateşli müsabakaya katılmasına bile gerek yoktu. Esas gösteri, kupa karşılaşması, birinci lig buydu. Kazananların tanrılaşacağı şampiyonluk mücadelesiydi bu. İkinciliğin hiç önemi yoktu: "Kaybedenler Diyarı" yolcularıydı onlar. Gümüş veya bronz madalyalar dağıtılmayacaktı ve yarışın tek kuralı vardı: kazan ya da öl.

Bu Olimpiyat sonbaharında atletler hem radyoda hem televizyondaydı: kaplumbağa kanı' içen gözden düşmüş Çinliler, Marion Jones'un bir mikrofona fısıldayan ağzı, Marion Jones'un doping testinde kanında nandrolon bulunan kocası, makine gibi koşan ve rekor üstüne rekor kıran Michael Johnson. Jack Rhinehart' ın Boşanma Olimpiyatları dediği müsabakalar da iyice kızışmıştı. Solanka'nın eski eşi Sara Lear Schofield'ın ikinci kocası antik Lester, mahkemedeki son duruşmadan bir gün önce uykusunda ölmüştü, ama ölmeden önce Sara'yı vasiyetnamesinden çıkarmayı unutmamıştı. Sara, Brezilyalı süper model Ondine Marx ve Schofield'm yetişkin çocukları arasındaki acımasız söz düellosu, sonunda Beton Cinayetlerini gazete manşetlerinden indirmişti. Başlangıç niteliğindeki bu sözlü düşmanlıkların açık ara farkla lideri Sara'ydı. Müteveffanın kendi çocuklarından yürekten nefret ettiğini ve onlara Triborough Köprüsü geçiş ücretini karşılayacak kadar bile para bırakmayacağına yemin ettiğini kanıtlamak için Schofield'ın özel

günlüklerinden cımbızla çekilmiş alıntıları fotokopiyle çoğaltıp yayınlatmıştı. Schofield'ın sonuncu, çok tartışılan vasiyetnamesinde tek mirasçısı ilan ettiği Ondine hakkında bilgi toplamaları için özel dedektifler kiralamıştı. Mankenin biseksüel yatak maceraları ve estetik ameliyat düşkünlüğü hakkında çok sayıda haber yayınlandı. "Benim tipim değil ama çok eğlenceli biri olduğunu söylüyorlar," diye açılama yaptı Sara, iğneleyici tavrıyla. Ondine'in geçmişteki uyuşturucu bağımlılığı ve zamanında rol aldığı üçüncü sınıf porno filmlerden de sık sık söz ediliyordu ama hepsi bu kadarla kalmıyordu; Pinkertonlar, bir Nazi savaş suçlusunun soyundan gelen yakışıklı bir ParaguaylIyla gizli bir ilişkisi olduğunu da ortaya çıkarmışlardı. Bu gelişmeler, mankenin göçmen bürosu görevlileri tarafından mercek altına alınmasına neden olmuş, yeşil kartının çok yakında iptal edileceğine dair dedikodular dolaşmaya başlamıştı. Ben hâlâ bir piyonum ama Sara taburlara emirler yağdırıyor, diye düşündü Malik Solanka, içinde hayranlığa benzer bir duyguyla. Ben kalabalıklar arasında sıradan bir yüzden ibaretim ama Sara katil kraliçelerden biri.

Kukla Krallar projesi PlanetGalileo.com, Solanka' nın son başarı denemesi, güçlü müttefikler edinmişti kendine. İnternet örümcekleri ağlarını her yana yaymışlardı. Destekçiler ve sponsorlar, efsanevi Minik Beyin'in yaratıcısının bu yeni girişimine daha başlangıç aşamasında dahil olmaya can atıyorlardı. Sahadaki kilit oyuncularla

-Mattel, Amazon, Sony, Columbia, Banana Republicyapım, dağıtım, pazarlama anlaşmaları imzalanmıştı. Bir oyuncaklar evreni hazırlanıyordu; yumuşak bez oyuncaklar, sesli ve parlak ışıklarla süslü insan boyunda robotlar, özel Cadılar Bayramı kostümleri de cabası. Kutu oyunları, yapboz bulmacalar, dokuz farklı çeşit uzay gemisi, sayborgları etkisiz hale getiren silahlar üretilecek, gerçek fanatikler için bütün Güneş Sistemi'nin ve Galileo-1 gezegeninin maketleri satılacaktı. ***Yaşayan Bebeklerin İsyam'mn*** arka planını anlatan, Amazon'da ön satışa sunulan kitap, Minik Beyin fenomeninin rekor kıran, heyecan verici satış rakamlarına yaklaşmıştı. Bir Playstation oyunu tamamlanmak üzereydi, pazarlama çalışmaları şimdiden başlamıştı; Galileo etiketini taşıyan yeni bir moda markası, 7th on Sixth moda haftasında sunulmaya hazırdı ve gelecek baharda başlatılması planlanan büyük oyuncular ve yazarlar grevinin korkusundan, büyük bütçeli bir filme yeşil ışık yakılması an meselesiydi. Bankalar projeye kredi vermek için yarışıyor, kredi faiz oranlarını her gün düşürüyorlardı. Çin'in anakaradaki en büyük internet servis sağlayıcısı görüşme talebinde

bulunmuştu. İnternet örümceklerinin temsilcisi Mila gece gündüz hiç durmadan çalışıyor, olağanüstü sonuçlar elde ediyordu. Fakat Solanka'yla arası hâlâ düzelmemişti. Belli ki terk edilmek başta itiraf ettiğinden çok daha fazla öfkelenmesine neden olmuştu. Solanka'yı bütün gelişmelerden haberdar ediyor ve bir medya fırtınasına hazırlıklı olmasını söylüyordu, ama insani ilişkiler kurmaya gelince, aralarındaki dikenli tel Manhattan ve Brooklyn köprülerine kadar uzanıyor, dikenli telin her iki tarafını da birbirinin aynısı, üç başlı Eddie Fordlar koruyordu. Solanka ve internet örümcekleri elektronik dünyada her gün saatlerce yakın temasta çalışıyorlardı. Ama gerçek dünyada tamamen yabancıydılar. Anlaşılan böyle olması gerekiyordu.

Neyse ki Neela hâlâ şehirdeydi, fakat New York' tan ayrılmamasının rahatsız edici bir sebebi vardı ve bundan başka bir şey düşünemiyordu. Lilliput-Blefuscu'da, yerli Elbee tüccarlardan biri olan Skyresh Bolgolam liderliğinde bir darbe olmuştu; kendi ticari girişimleri başarısızlıkla sonuçlanan bu adam, zengin Hintli-Lilli tüccarlardan öyle şiddetli bir tutkuyla nefret ediyordu ki, profesyonel kıskançlığı ve kişisel gücenikliği ayan beyan ortada olmasa, nefretinin ırkçılıktan kaynaklandığı söylenebilirdi. Darbenin gereksizliği de apaçık ortadaydı; Hintli-Lilliputlulara eşit seçme ve mülk edinme haklan tanıyan bir anayasa reformunu onaylamak isteyen liberal Başkan Golbasto Gue, Bolgolam yanlılarının baskıları yüzünden rota değiştirmek, yeni anayasayı doğuşundan yalnızca birkaç hafta sonra çöpe atmak zorunda kalmıştı.

Eakat oyuna getirileceğinden şüphelenen Bolgolam eylül ayı başında iki yüz silahlı adamıyla birlikte Mildendo şehrindeki Lilliput Parlamentosu'na baskın yapmış, Başkan Gue'yla birlikte yaklaşık elli HintliLilli parlamento üyesi ve siyasi görevliyi rehin almıştı. Aynı anda, Bolgolam yanlısı goril taburları Hintli-Lilli siyasi liderlerinin önde gelen isimlerine saldırıp hepsini hapsetmişlerdi. Ülkenin radyosu ve televizyonu, ana telefon santralı ele geçirilmişti. Blefuscu Uluslararası Havaalam'nın pistleri ablukaya alınmış, Mildendo Limam'ndaki seyir hatları da aynı biçimde engellenmişti. Adanın a/ıa internet servis sağlayıcısı Lillicon da Bolgolam ve çetesi tarafından kapatılmıştı. Fakat internet iletişimi sınırlı da olsa hâlâ sürüyordu.

Neela'nm New York'taki gösteride tanıştığı arkadaşının nerede olduğu bilinmiyordu, fakat Bolgolam'ın aksi yöndeki çabalarına rağmen Lilliput'la ilgili haberler yavaş yavaş dışarı sızmaya başlamış, böylece Babür'ün parlamentoda rehin tutulanlar ya da hapse atılanlar arasında olmadığı

anlaşılmıştı. Şayet öldürülmediyse, yeraltına kaçmış olmalıydı. Neela, bu olasılığın doğru olduğuna inanıyordu. “Ölmüş olsaydı, namussuz Bolgolam haberleri hemen yayardı, buna hiç şüphem yok. Muhalefetin cesaretini kırma fırsatım kaçırmazdı.” Solanka, on üç saatlik zaman farkı yüzünden gecenin geç saatlerine kadar internet ve uydu telefonu aracılığıyla şimdi Filbistan Direniş Hareketi (FDH ya da “Fil-dir”) adını alan grupla bağlantı kurmaya çalışan Necla’yı, darbe sonrası günlerde hemen hiç göremedi. Neela, küçük bir kamera ekibiyle birlikte Avustralya ya da Borneo üzerinden LilliputBlefuscu’ya kaçak giriş yapmanın yollarını araştırmakla da meşguldü. Solanka onun güvenliği için, ayrıca Neela’nın bütün ilgisini talep eden çok daha önemli tarihî olaylara rağmen, yeni bulduğu mutluluğu için korkuyordu. Onun çalışmalarını kıskanmaya, kendine hayalî üzüntüler bulmaya, küçümsendiğini ve görmezden gelindiğini düşünmeye başladı. Ne de olsa, kurmaca karakteri Rijklı Zemin, gizlice Babürya topraklarına çıktığında sevdiği erkeği arıyordu (tabii asıl amacı kesin değildi). Daha korkutucu bir olasılık da geldi aklına. Belki de Neela, Lilliput’a hem bir hikâyeyi, hem de bir erkeği bulmak için gitmeye niyetleniyordu. Hayran olduğu kılsız, çıplak göğüslü bayrak taşıyıcısının yetersiz omuzlarına artık tarihin harmanisi de geçirildiğine göre, boğum boğurn kaslı Babür’ü hareketsiz, orta yaşlı masal ve oyuncak tüccarından daha çekici bulması mümkün müydü acaba? Yoksa niçin onu bulmak üzere LilliputBlefuscu’ya gizlice girmeye çalışmayı, bu uğurda hayatını tehlikeye atmayı planlasın? Bir belgesel film için göze alınacak şey mi bu? Hıh! İnandırıcı değildi doğrusu. İşin içinde bir iş vardı. O da Babür, ya da ona karşı filizlenmeye başlayan arzusuydu.

Bir gece geç saatte, Solanka’nın şiddetli ısrarlarından sonra, Neela onu ziyarete, Batı Yetmişinci Cadde’ ye geldi. “Hiç davet etmeyeceksin sanmıştım,” deyip güldü; kaygısız görünmeye çabalayarak havadaki yoğun gerilim bulutunu dağıtmaya çalışıyordu. Solanka gerçeği, onu yan apartmandaki Mila’nın varlığı yüzünden davet etmediğini Neela’ya söyleyemezdi. İkisi de sevişemeyecek kadar gergin ve bitkindi. Neela bulduğu bütün ipuçlarının peşinde koşmuş, Solanka da gün boyunca gazetecilerle Galileo-1 hakkında konuşmuştu; sinir bozucu, iç bayıcı bir görevdi bu: Konuşurken anlattıklarının kulağa ne kadar sahte geldiğini fark ediyor, gazetecilerin müdahalesinin sözlerine daha yoğun bir sahtelik katacağını biliyordu. Solanka ve Neela hiç konuşmadan Letterman’ın programını izlediler. İlişkilerinde sorun yaşamaya alışkın olmadıklarından,

zorluklarla başa çıkmalarına yardımcı olacak bir dil geliştirmemişlerdi. Sessizlik uzadıkça çirkinleşti. Derken, kötü hisler aniden zihinlerinden fırlayıp cisimleşti sanki. Kulak tırmalayıcı bir çığlık duydular. Arkasından, parçalanan bir şeyin şangırtısı. Derken ikinci ve daha yüksek çığlık geldi. Sonra, uzunca bir süre sessizlik.

Ortalığı kolaçan etmek için dışarı çıktılar. Solanka'nın oturduğu binanın girişinde anahtarla açılan bir iç kapı vardı, fakat metal çerçevesi eğrilmişti ve kapı kapanmıyordu. Dış kapı, yani sokak kapısıysa asla kilitlenmiyordu. Yeni, daha güvenli Manhattan için bile kaygı verici bir durumdu aslında. Dışarıda bir tehlike varsa, teoride kolayca içeri girebilirdi. Ama sokak, gürültüyü başka hiç kimse duymamış gibi sessiz ve boştu. Dışarıda neler olduğuna bakmak için evinden çıkan olmamıştı. Gürültülü şangırtıya rağmen, kaldırımda ne kırık bir saksı ne de parçalanmış bir vazo vardı. Neela ve Solanka şaşkınlıkla sağa sola bakındılar. Başka hayatlar onlarınkine dokunmuş, sonra buhar olup uçuvermişti. Sanki hayaletlerin münakaşasına kulak misafiri olmuşlardı. Eskiden Mila'nın oturduğu dairenin penceresi açıktı ve ikisi başlarım kaldırmış yukarı bakarken bir erkek silueti belirdi, pencereyi sıkı sıkı kapadı. Sonra ışıklar söndü. "Kesin oydu," dedi Neela. "Kadının işini ilk darbede bitiremedi ama İkincide başardı." Peki ya şangırtı, diye sordu Solanka. Neela başım iki yana sallamakla yetindi, içeri girdi ve polisi aramakta ısrar etti. "Biri beni öldürüyor olsa, komşularım da hiçbir şey yapmasa büyük hayal kırıklığına uğrardım, sen uğramaz miydin?"

Bir saat içinde iki polis memuru geldi, ifadelerini aldılar, araştırmak için dışarı çıktılar ve bir daha dönmediler. "İnsan geri dönüp neler olduğunu anlatır," diye haykırdı Neela, hayal kırıklığıyla. "Burada olduğumuzu, gecenin bir yarısı endişe içinde haber beklediğimizi biliyorlar." Solanka hiddetleniverdi, dargınlığını daha fazla gizleyemedi. "Sana rapor vermek zorunda olduklarım bilmiyorlardır," dedi, sesindeki acı tonu gizlemeye çalışmadan. Neela hemen Solanka'nm üstüne hücum etti, saldırganlıkta ondan geri kalmayacaktı. "Senin derdin ne, söylesene?" diye cevap talep etti. "Kendimi, öfkeli ve kaba bir adamla vakit geçirmediğime ikna etmeye çalışmaktan sıkıldım." Böylece o üzücü, insani duygusal çöküş, birbirini suçlama ve suçlamaya ithamlarla karşılık verme süreci, ölümcül ve eskil itham oyunu başladı: Demiştin ki, hayır sen demiştin, sen yaptın, hayır o şendin, artık anla, sadece yorgun değil gerçekten ***bitkinim*** çünkü sürekli

istiyorsun ama verecek çok az şeyin var, demek öyle ha, ***sana*** şunu söyleyeyim, Fort Knox ve Bergdorf Goodman'daki 289

bütün altınları bile versem yetmez sana, *bu* da ne demek oluyor şimdi, sorabilir miyim, ne demek olduğunu bal gibi biliyorsun. Ah. Tabii ya. Peki o zaman, demek ki buraya kadarmış. Benim için fark etmez, madem öyle olsun istiyorsun. Ben mi istiyorum? Bana zorla söylettin bunu. Hayır, baklayı ağzından çıkarmaya can atıyordun zaten. Tanrı aşkına, söylediklerimi çarpıtmayı bırak. Böyle olacağını tahmin etmeliydim. Hayır, asıl ben tahmin etmeliydim. Neyse, nasıl olsa ikimiz de biliyoruz artık. Tamam o zaman. Peki. Tam o sırada, elleri kanlı gladyatörler gibi karşılıklı indirdikleri darbelerle aşklarını bu duygusal arenanın ortasında öldürmek üzereyken, Profesör Malik Solanka'nın zihninde, kamçı gibi şaklayan dilinin tutuluvermesine sebep olan bir imge belirdi. Evin çatısına, kanatlarının gölgesi sokağı kaplayan devasa, siyah bir kuş tünemişti. Öfke burada, dedi kendi kendine. Üç kız kardeşten biri nihayet benim için geldi. Duyduklarımız korkunun çığlıkları değil, Öfke'nin çağrışıydı. Sokaktan gelen parçalanma sesi -tahayyül edilemez bir güçle çok yüksekten fırlatılan, örneğin bir beton kütlesinin çıkarabileceği, patlama sesini andıran gürültümelanet bir vazodan gelmemişti. Kırılan bir hayatın sesiydi.

Neela orada olmasaydı; yüksek topuklu ayakkabıları içinde Solanka'dan bir kafa daha uzun Neela onun uzun, gümüş saçlarla kaplı başına bir kraliçe, bir tanrıça gibi yukarıdan bakıyor olmasaydı; onun yumuşak hatlı, yuvarlak, çocuksu yüzünü kaplayan dehşeti, Eros'un yayı biçimindeki üst dudaklarının köşelerinde titreyen korkuyu fark edecek kadar zeki olmasaydı; veya hâlâ aralarında dikilen son tabuyu yıkacak yaratıcı cesarete sahip olmasaydı; katışıksız duygusal dehasını muhtemel anların en sonuncusunda kullanmasaydı; aşkının bütün cüretkârlığıyla keşfedilmemiş bölgelere girmeseydi, paylaştıkları sevginin şüphesiz öfkeden daha kuvvetli olduğunu kanıtlamak için yara izleriyle kaplı uzun kolunu kaldırıp ihtiyatla ve hayatında ilk defa onun dokunması yasak saçlarını, başının tepesinden çıkan uzun, gümüş renkli saçları okşayıp karıştırmaya başlamasaydı, kim bilir neler olacaktı ya da hortlak öfkenin pençesindeki Solanka neler yapabilecek hale gelecekti?

Büyü bozulmuştu. Solanka yüksek sesle güldü. Kocaman, kara bir karga kanatlarını açarak şehrin diğer ucuna süzüldü, birkaç dakika sonra ölüsü Gramercy Parkı'ndaki Booth heykelinin yanına düştü. Solanka, tedavisinin tamamlandığını, ender rastlanan hastalığından kurtulduğunu anladı. Gazap

tanrıçaları gitmişti; nihayet onların etkisinden kurtulmuştu. Damarlarında dolaşan zehir boşaltılmış, çok uzun zamandır kilit altında tutulan pek çok şey açığa çıkmıştı. “Sana bir hikâye anlatmak istiyorum,” dedi sevgilisine, Neela da elini tutup onu kanepeye götürdü. “Elbette anlat bana,” dedi, “ama galiba bu hikâyeyi zaten biliyorum.” İnsanların zihnini okuyup hayallerini gerçekleştirebilen devasa bir beyin işlevi gören, okyanus sularıyla kaplı bir gezegeni anlatan bilimkurgu filmi ***Solaris’*** in sonunda, astronot kahraman nihayet evine döner, uzun zamandır kaybettiğine inandığı Rus kır evinin, daça’sınm verandasmdadır, çocukları neşeyle çevresinde koşuşturmaktadır ve güzel, ölü karısı yeniden yanında, üstelik canlıdır. Kamera sonsuzca geri çekilirken, daça’nın muazzam Solaris okyanusunun ortasındaki minik bir adada olduğunu görürüz: bir sanrı, belki de gerçeğin daha derinindeki bir gerçek. ***Daça*** minicik bir lekeye dönüşüp yok olur, gözlerimizin önünde yalnızca kudretli, baştan çıkarıcı bellek okyanusu, imgelem ve düş kalır; orada hiçbir şey ölmez, ihtiyacınız olan her şey bir sundurmada sizi bekler ya da çocuksu çığlıklar atarak, mutlulukla, ardına kadar açık kollarıyla parlak çimenlerin üzerinde koşarak size doğru gelir.

Anlat bana. Zaten biliyorum. *Yüreğinden gelen bilgeliğiyle Neela, geçmişin Profesör Solanka için neden mutluluk kaynağı olmadığını tahmin etmişti. Solanka,* Solaris*’i seyrettiğinde son sahneyi dehşet verici bulmuştu. Böyle bir adamı, babalık sanrısıyla yaşayan, baba sevgisinin doğası hakkında zalim bir hatanın tutsağı olan bir adamı tanımış olduğunu düşünmüştü. Böyle bir çocuk da tanıyordum, dije düşünmüştü sonra, baba rolünü üstlenmiş adama doğru koşan bir çocuk; ama bu rol yalandı, bir yalandı. Baba yoktu. Mutlu bir yuva değildi onlarınki. Çocuk kendi değildi. Hiçbir şey göründüğü gibi değildi.*

Evet, Bombay bir su baskını gibi çıkageldi, Solanka yine o şehirde, en azından üzerindeki etkisi hâlâ süren bölümünde yaşıyordu; büsbütün cehennemleri hayalinde canlandırmasına neden olan o küçücük geçmiş kırıntısı; Solanka’nın yazgısını şekillendiren, hatırasını yarı ömrü boyunca bastırmaya çalıştığı lanetli Yoknapatawpha’si, kahrolası Malgudi’si. Özellikle de, Noor Ville adlı sitedeki, küçük bir kız çocuğu gibi yetiştirildiği apartman dairesi.

Başlangıçta hikâyesinin gözlerinin içine bakamadı, Archimboldo’nun fırçasından çıkma bir hırsız gibi balkona tırmanan begonvil sarmaşığından, geceleyin yatağının başında beliren üvey babasından söz ederek, hikâyesine dolambaçlı yollardan yaklaşabildi. Ya da haberciler gibi penceresinin

kenarına gelen kargaları tarif etti; o kadar akılsız olmasa onların uyarılarını anlayabileceğine inanıp kendini suçladığını, kargaları biraz daha dikkatli dinlese başına gelen kötülüklerden önce evden kaçacağına kanaat getirdiğini, bu yüzden olanların kendi suçu olduğunu, bu kadar basit bir şeyi bile yapamadığı için, kuşların dilini bile anlayamadığı için her şeyin kendi suçu olduğunu anlattı. Veya en yakın arkadaşı Chandra Venkataraghavan'dan bahsetti; babası o henüz on yaşındayken evini terk etmişti. Malik, Chandra' nın odasına girmiş, aklı başından gitmiş çocuğu sorguya çekmişti. Canının nasıl acıdığını anlat, diye yalvarmıştı Chandra'ya. Öğrenmem gerek. Benim de canım öyle acımalı. Babası, Malik daha bir yaşına bile gelmeden ortadan kaybolmuş, genç ve güzel annesi Melike kocasının bütün fotoğraflarını yakmış ve aynı yıl içinde yeniden evlenmiş, ikinci kocasının adını almış, aynı adı minnettarlıkla oğluna da vermiş, Malik'in hem geçmişini hem de duygularını çalmıştı. Babası çekip gitmişti, Malik onun adını bile bilmiyordu, üstelik o ad aslında kendisine de aitti. Annesine kalsa, Malik'in babasının varlığından dahi haberi olmayacaktı, ama üvey babası anlayacak yaşa geldiği anda her şeyi anlatmıştı. Kendini ensest suçlamasından korumak isteyen üvey babası. En azından bu konuda temize çıkmak isteyen babası hayatını nasıl kazanıyordu? Malik bunu asla öğrenemedi. Şişman mıydı zayıf mı, uzun boylu muydu kısa mı? Saçları dalgalı mıydı düz mü? Aynaya bakmaktan başka bir şey gelmiyordu elinden. Malik büyüdükçe babasının yüzü de gizemini yavaş yavaş yitirecek, aynadaki çehre sorularına cevap verecekti. "Artık soyadımız Solanka," dîye azarlardı annesi oğlunu. "Hiçbir zaman var olmayan, yokluğu hâlâ değişmeyen o adamın önemi yok. İşte gerçek baban burada, tabağına yemek koyuyor, sırtındaki giysileri alıyor. Onun ayaklarını öp ve ne derse yap."

Breach Candy Hastanesi'nde uzman hekim olan ikinci koca Dr. Solanka, boş vakitlerinde yetenekli bir besteciydi ve ailesine karşı gerçekten de cömertti. An cak, Malik'in de keşfettiği üzere, üvey babası sadece ayaklarını öptürmekle yetinmiyordu. Malik altı yaşındayken, sanki terk edip giden ilk kocası doğurganlığın gizini de alıp götürmüş gibi bir türlü hamile kalamayan Bayan Melike Solanka'nın çocuk sahibi olamayacağı anlaşıldı: Malik'in çektiği işkenceler o zaman başladı. ***Elbiseler al, saçlannı uzatalım, böylece hem oğlu muz hem kızımız olur. Ama kocacığım, nasıl yaparız*, *yani, olacak, iş mi bu? Olur tabii! Neden olmayacakmış? Evin mahremiyetinde, aile reisinin emrettiği her şeyi Taıın da tasdik eder.*** Ah

benim zayıf karakterli annem, gittin bana kurdeleler, elbiseler aldın. O piç kurusu her gün idman yapmanın zayıf bünyene, hırıltılı nefesine ve geçmek bilmeyen nezlene iyi geleceğini söylediğinde, seni Asma Bahçeler'de ya da Mahalaksmi Hipodromu'nda uzun yürüyüşlere gönderdiğinde, niçin sana eşlik etmediğini sormayı hiç düşünmedin mi; niçin ***ayah'ı*** evden gönderip küçük "kızma" tek başına bakmak için ısrar ettiğini merak etmedin mi? Ah, tek çocuğunu düşmanın ellerine teslim eden zavallı ölü annem benim. Bir sene böyle geçtikten sonra, Malik nihayet aklını oynatır gibi olur ve ağza alınmaması gerekenleri soracak cesareti buldu. ***Anneciğim, Doktor Sahip niçin iteni yere itiyor? Ne yere itmesi, nasıl itiyor, neler saçmalıyorsun sen? Anneciğim, orada duruyor***; ***elini başımın tepesine koyuyor, beni yere itiyor ve dizlerimin üzerine çöktürüyor ya. hani. Anneciğim, hani pijamasının uçkurunu-çözüyor ya, anneciğim, pijama sını indiriyor ya*** O zaman annesi Malik'e vurmuştu, var gücüyle, durmadan. ***Bu hain yalanlan bana bir dainı asla anlatına, yoksa kulaklarını patlatana kadcvr, dilini yıtturana kadar döverim, seni. Neden bilmem,*** tanulığın tek babaya, bu adamcağıza diş bilemişsin. Neden bilmem, anaç iğinin mutlu olmasını istemiyorsun, bu yüzden yalanlar uyduruyorsun, senin ne mal olduğunu bilmediğimi sanma, kalbindeki kötülüğü bilmediğimi sanma; bütün anneler, ah şu senin Malik yok mu, canım, hayal gücü ne kadar geniş***, bir*** soru sorunca ne ***yanıt*** alacağımızı önceden asla kestiremiyoruz, dediğinde ne hissettiğimi sanıyorsun? Ah, ama bunun anlamını biliyorum ben: Durmadan kuyruklu yalanlar uyduruyorsun, çocuğum kötü kalpli bir yalancıdan başka bir şey değil.

Ondan Sonra Malik'in kulakları işitmez oldu, dilini yuttu. Ondan sonra kurdelelerle süslü başı aşağı itildiğinde uysalca dizüstü çöktü, gözlerini yumdu, ağzını açtı. Uzun aylar geçti, bir gün her şey değişti. Bir gün, Chandra'nın babası, nüfuzlu banker Bay Balasubramanyam Venkataraghavan, Dr. Solanka'yı ziyarete geldi ve bir saatten daha uzun süre kapalı kapıların ardında konuştular. Sesler iyice yükseldi, sonra hemen alçaldı. Melike odaya çağrıldı, sonra hemen gönderildi. Gözleri faltaşı gibi açılmış, nefesi kesilmiş, oyuncak bebeğini sıkı sıkı tutan Malik, koridorun en uzak köşesinde bekledi. Sonunda, Bay Venkat gökgürültüsünü andıran tavrıyla ç'ıktı gitti; sadece (Venkat'ın ziyareti için beyaz gömlek ve şort giydirilmiş olan) Malik'i kucağına alıp ona sarılmak ve kıpkırmızı kesilmiş yüzüyle şunları fısıldamak için durdu: "Endişelenme, oğlum. ***Dedi kuzgun: bir daha asla."1*** Aynı gün öğleden sonra, bütün elbiseler ve kurdeleler

yakılmaya götürüldü, ama Malik bebeklerinden ayrılmamak için direndi. Dr. Solanka bir daha asla el sürmedi ona. Bay Venkat'ın gizemli tehditleri işe yaramıştı. (Balasubramanyam Ven kataraghavan ***sanyasi*** olmak için evinden ayrılınca, on yaşındaki Malik Solanka üvey babasının eski alışkanlıklarına döneceğinden çok korkmuştu. Fakat Dr. Solanka dersini almıştı anlaşılan. Malik Solanka, yine de üvey babasıyla bir daha asla konuşmadı.)

O günden sonra Malik'in annesi de değişti, sürekli küçük oğlundan özür diliyor, hiç durmadan ağlıyordu. Malık, acı ve suçluluk duygusunun birbirine karıştığı korkunç çığlıklar atmaya başlamasına neden olmadan tek kelime edemez olmuştu annesine. Annesine de yabancılaştı. Bir anneye ihtiyacı vardı, Monopoli tahtasındaki su dağıtım şirketini hatırlatan bir gözyaşı pınarına değil. Sık sık düzenlediği sarılarak hüngür hüngür ağlama festivallerinden birine başlayınca, "Lütfen yapma, *Amm*, diye azarladı kadını. "Bak ben kendime hâkim olabiliyorum, sen de olabilirsin." Canı yanan annesi Malik'i bıraktı ve o günden sonra kendi başına, hıçkırıklarını yastıklarla bastırarak ağlamaya devam etti. Böylece hayat görünürde her zamanki gibi devam etti, Dr. Solanka işiyle gücüyle ilgileniyor, Melike evi çekip çeviriyor, Malik de düşüncelerine kilit vuruyordu; sadece gecenin karanlığında, koruyucu melekler gibi, yakın akrabaları gibi yatağının çevresine dizdiği bebeklerine fısıldayarak açıyordu sırlarını. Güvenebildiği tek ailesi bu bebeklerdi.

"Gerisi önemli değil." dedi, itiraf edecek bir şey kalmamıştı. "Gerisi her zamanki hikâye, idare etmek, büyümek, onlardan uzaklaşmak, hayatımı yaşamak." Omuzlarından ağır bir yük kalkmıştı. "Artık onları gittiğim her yere taşımak zorunda değilim," diye ekledi, hayretle. Neela oha sarıldı, daha da yaklaştı. "Artık benim tütsâğımsm," dedi. "Sâna şunu yap, bunu yap diyen benim. Ama bu kez ikimizin de istediği şeyleri yapıyoruz. Bu hapishanede, nihayet özgürsün." Solanka, Neelâ'ya yaslanıp gevşedi, oysa aslında kilidini açmadığı bir kapı daha olduğunu biliyordu: ifşaat kapısı, mutlak, acımasız gerçeğin kapısı; arkasında da Mila Milo'yla arasında olan tuhaf şey. Ama bunu, diye kötü bitecek bir sona ikna etti kendini, başka bir gün anlatırım. Dünyanın her yerinde -İngiltere, Hindistan, uzaktaki Lilliput-, insanlar Amerika'da başarılı olma konusunu saplantı haline getirmişlerdi. Neela, sadece Amerika medyasında iyi bir iş bulduğu -"muvaffak olduğu"için kendi ülkesinde ünlü biriydi. Hindistan'da, Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşayan Hintlilerin müzik ve (yazarlık

olmasa da) yayıncılık. Silikon Vadisi ve Hollywood'daki başarılarıyla büyük gurur duyuluyordu. Britanya'da bu gurur histeri halini almıştı. İngiliz gazeteci Amerika Birleşik Devletleri'nde iş buldu! İnanılmaz şey! İngiliz oyuncu Amerika yapımı filmde yardımcı erkek oyuncu rolünü üstlenecek! Vay canına, gerçek bir yıldız! Kadın giysileri giyen İngiliz komedyen iki Emmy Ödülü kazanmış! Olağanüstü bir başarı! İngiliz transseksüellerin hepsinden iyi olduğunu zaten biliyorduk! Amerika'da başarılı olmak, insanın değerini kanıtlamasının tek yolu haline gelmişti. Ah, ibadet için dizüstii çökmek, diye geçirdi içinden^ Malik Solanka. Bu günlerde kimse paraya nasıl karşı koyacağını bilmiyor, üstelik bütün para burada, Vaat Edilen Topraklar'da.

Böylesi düşüncelerin zihninde dolaşması olağandı, ne de olsa Amerika'da gerçekten liste başı olmanın enüstünlük gücünü, şehirdeki bütün kapıları bir vuruişta ardına kadar açan,.bütün sırları ortaya seren ve ziyafet sofrasında çatlayana kadar tıkınmaya davet eden kuvveti, ellili yaşlarının ortasında tatmıştı. Önciilsüz, di-, siplinlerarası bir girişim olan Galileo sitesinin açılışı, ilk günden galaksilerarası bir hal almıştı, Mutlu bir kazaya, ihtiyaç duyulan bir mitosa dönüşmüştü. GÜÇLÜ OLAN KAZANSIN tişörtleri şehirdeki en güzel göğüsleri örtüyor, bir gecede kitlelerin geçerli kuruna dönüşen spor salonu kuşağının galibiyetçi sloganına dönüşüyordu. Aynı slogan, en sarkık göbeklerin üstünde de gururla taşınıyor, taşıyanların ironi ve eğlence anlayışına tanıklık yapıyordu. Playstation oyunu tahmin edilenden çok daha fazla ilgi görmüş, Lara Croft'un satışlarını bile sollamıştı. *Yıldız Savaşları* fenomeninin doruk noktasında, filmle ilgili ticari eşya satışları, oyuncak endüstrisinin dünya çapındaki cirosunun dörtte birine eşitti; o günlerden beri yalnızca Minik Beyin fenomeni bu rakamlara yaklaşabilmişti. Şimdi, Galileo-1 sağası yeni rekorlar kırıyordu, üstelik bu küresel çılgınlığı körükleyen sinema ya da televizyon değil, bir internet sitesiydi. Yeni iletişim ortamı kazandırmaya başlamıştı. Kâr sağlamayan internet şirketlerine şüpheyle bakmakla geçen bir yaz mevsiminden sonra, kehanetlerde anlatılan cesur yeni dünya nihayet buradaydı. Profesör Solanka'nın şaşırtıcı biçimde kusursuz canavarının harekete geçme saati gelmişti, doğmak için iki büklüm Beytüllahim'e doğru ilerliyordu. (Gerçi canavarın pürüzlü yanları da yok değildi; yeni açıldığı günlerde site kimi zaman ziyaretçi akınına dayanamayıp çöküyordu, internet örümceklerinin kopyalama ve yedekleme, ışıltılı ağ için yeni iplikler eğirerek erişim

kapasitesini artırma çalışmalarının hızı, artan ziyaretçi sayısıyla yanşamıyordu.)

Solanka’nın kurmaca karakterleri bir kez daha kafeslerinden fırlayıp sokaklara döküldüler. Dünyanın her yanından görüntüleri geliyordu; devasa boyutlara getirilmiş, şehir duvarlarını süsleyen resimleri yapılıyordu. Yaşayan ünlüler gibi halkın karşısına çıkıyor, maçlarda ulusal marşı söylüyor, yemek kitapları yazıyor, Letterman’m programına konuk sunucu olarak katılıyorlardı. En ünlü genç aktrisler, herkesin hayallerini süsleyen Rijklı Zemin ve onun ikizi, sayborg Zafer Tanrıçası rolünü kapmak için alenen mücadele ediyorlardı. Solanka, bu defa Minik Beyin dönemindeki gibi hayal kırıklığı hissetmiyordu çünkü Mila Milo sözünü tutmuştu, gösteri tamamen Solanka’ya aitti. Kendi heyecanı onu bile şaşırtıyordu. Günleri yaratıcı ve tüzel toplantılarda geçiyordu. İnternet örümcekleriyle arasındaki e-posta iletişimi sona ermişti. Düzenli aralıklarla “yüz yüze” görüşmek zorundaydılar. Bu mebzul, Karun’a layık merhemin içindeki tek sinek, cinsel paylaşım teklifi reddedilmiş, baba saplantılı Mila’mn hâlâ süren, olasılıkla zaman içinde daha da kuvvetlenen öfkesiydi. Mila ve Eddie en önemli toplantılara ifadesiz yüzlerle katılıyor, Solanka’ya arkadaşça tek kelime etmeden çekip gidiyorlardı. Fakat Mila’nm saçları ve gözleri bol bol izahat veriyordu. Renkleri sık sık değişiyor, bir gün alev gibi yanarken ertesi gün simsiyah ışıldıyordu. Bazen lenslerinin rengi saçlarıyla zıtlaşıyor, Mila’nın o gün son derece aksi bir ruh hali içinde olduğunu işaret ediyordu.

Solanka’nm Mila sorunuyla uğraşacak vakti yoktu. Galileo projesinin yönetim kurulu üyeleri her gün yeni bir çeşitlendirme fikriyle geliyorlardı: bir restoran zinciri! Bir oyun parkı! Babürya’nm adalarını simgeleyen bir eğlence merkezi ve kumarhaneden oluşan, çölün ortasına inşa edilecek yapay bir “okyanusun” üzerine kondurulacak devasa bir Las Vegas oteli! Kapıyı yumruklayarak içeri girmek için yalvaran firmaların sayısını belirlemek, 7l’nin küsuratım ifade etmek kadar zordu. İnternet örümcekleri projenin geleceği hakkında hemen her gün yeni teklifler getiriyor ya da gelen teklifleri sunuyorlardı, Malik Solanka çalışmanın coşkusunda, /uria’sında kendini kaybetmişti.

Ancak, hayalî gezegen Galileo-l’de yaşaj'an bebeklerin gerçekte var olan Dünya’nın kamusal düzenine müdahalede bulunabileceği önceden tahmin edilmemişti. Solanka’ya haberleri Neela getirdi. Heyecan içinde Batı Yetmişinci Cadde’ye geldi. Konuşurken gözleri ışıldıyordu. Lilliput’ta bir karşı darbe olmuştu. Sıradan bir soygun gibi başlamıştı. Mildendo’nun en

büyük oyuncak mağazası maskeli adamlar tarafından yağmalanmış, yeni ithal edilen stok, Kronos'un sayborglarına ait bütün ürünler, maske ve kostümler çalınmıştı. İlginçtir, -Necla'nın cavlak göğüslü, bayrak sallayan arkadaşının adını taşıyanBabürya kostümlerine hiç dokunulmamıştı. Durum sonradan anlaşıldı; mağazayı yağmalayan radikal FDH'ciler, devrimci Hintli-Lilli "Fil-dir"ler, vazgeçilemez eşitlik hakları ölümcül düşmanları Babüryalı Mogul tarafından -Skyresh Bolgolam'm da onun avatarı olduğunu iddia ediyorlardıgasp edilen ahlaklı ve sezgili canlılara, Kukla Krallar'a büyük yakınlık duyuyor, kendilerini onlarla özdeşleştiriyorlardı. Başlangıçta, uzak Güney Pasifik'teki acayip, egzotik, önemsiz bir tuhaflık gibi karşılanan haberlere aldırış eden olmadı. Ama sonra olanları görmezden gelmek olanaksızdı, tyi eğitilmiş binlerce "Filbistanlı" devrimci, Lilliput-Blefuscu'nun en önemli kurumlarına örgütlü ve silahlı saldırılar düzenlemiş, büyük çoğunluğu tören askerlerinden oluşan Elbee ordusunu hazırlıksız yakalamış, parlamentoyu, radyo ve televizyon istasyonlarını, telefon şirketini, Lillicon internet kurumunu, havaalanı ve limanı işgal eden Bolgolam yanlılarıyla şiddetli ve uzun bir çarpışmaya girişmişlerdi. Piyadeler yüzlerini şapkalar, güneş gözlükleri ve mendillerle örtmüş ama bazı subaylar daha ihtişamlı üniformalar giymişti. Malik Solanka, "yaşayan bebeklerin üçüncü isyanının" Akasz Kronos'un sayborgları gibi giyinmiş kumandanlar tarafından yönetildiğini duymuştu Operasyonlara. "Bebek İmalatçıları" ve "Zeminler" liderlik ediyordu. Bolgolamcı mevzilere saldırırken. Fil-dirlerin, "Güçlü olan kazansın!" diye haykırdığı söyleniyordu. Bu kanlı günün sonunda FDH zafere ulaşmış ama ağır bir bedel ödenmişti: yüzlerce ölü, yüzlerce ağır yaralı ve ayakta tedavi edilmesi gereken yüzlerce insan Lilliput-Blefuscu sağlık kuruluşları, acil tedaviye ihtiyaç duyan yaralılara müdahale etmekte büyük zorluk çekiyordu. Tedavi sırası beklerken hayatını kaybedenler olmuştu. Küçük ülkenin hastane koridorlarında gece boyunca korku ve acı çığlıkları yankılanmıştı.

Lilliput-Blefuscu yeniden dünyayla irtibata geçince, Başkan Golbasto Gue'nun ve başarısızlıkla sonuçlanan ilk darbenin lideri Skyresh Bolgolam'm canlı ele geçirildiği anlaşıldı. FDH isyanının baştan aşağı Kronos/Bebek İmalatçısı kostümüne bürünmüş, kendine Kumandan Akasz diyen lideri, LBTV'de kısa bir açıklama yaptı, operasyonun başarıyla sonuçlandığını açıkladı, şehitleri övgüyle andı ve yumruğunu havaya kaldırarak zaferi ilan etti: "Güçlü olan kazandı!" Sonra taleplerini sıraladı: İptal edilen Golbasto anayasası yürürlüğe girecek, Bolgolam çetesi vatana

ihanet suçundan yargılanacaktı; Elbee kanunlarına göre bu suçun cezası ölümdü, ancak ülke tarihinde kimse idam edilmemişti, bu davanın da idam cezasıyla sonuçlanması beklenmiyordu. Arkasından, "Fil-dirlerin Kumandam Akasz"ın, yani kendisinin de Lilliput-Blefuscu'nun yeni hükümetine danışmanlık yapma hakkı talep ettiğini, hükümet görevlileri arasında yer alacak bir aday listesi olduğunu açıkladı. Kendine bir görev seçmemişti, ama bu sahte tevazu gösterisine kimse inanmadı. Bombay'da Bal Thackeray ve Avusturya'da Jörg Haider, bütün gösteriyi perde arkasından yönetmek için devletin başı olmak gerekmediğini kanıtlamışlardı. Gerçekten kudretli bir adam çıkmıştı ortaya. Kumandan Akasz, son olarak, "saygıdeğer başkanı ve hain Bolgolam'ı" talepleri yerine getirilene dek parlamento binasında misafir edeceğini açıkladı.

Solanka'nın midesi bulanmıştı; yine o eski amaç ve araç meselesi takılmıştı aklına. "Kumandan Akasz" m adil bir davaya hizmet ettiğine inanmıyordu, gerçi devrimcilerin her zaman Mandela ve Gandhi'yi örnek almasını beklemiyordu ama, zorbalığın adını koymak gerekirdi. F^kat Neela mutluluktan uçuyordu. "İnanamadığım şey, Hintli-Lillileri böyle görmek; askerî düzende, disiplinli, ağlaşmak ve çaresizlik içinde dövünmek yerine kendilerini savunmak için harekete geçerken. Gerçek bir mucize yarattı, sence de öyle değil mi?" Ertesi sabah Mildendo'ya gitmek üzere yola çıkacağını söyledi. "Benim için mutlu olmalısın. Bu darbe, filmimi gerçekten çok çekici kıldı. Telefonum bütün gün susmak bilmedi." Hayatının yüksek zirvelerinden birinde durmakta olan, kendini Gulliver ya da Alice gibi, pigmeler arasında bir dev gibi hisseden, yenilmez, yaralanmaz olduğunu sanan Malik Solanka, birden minicik, görünmez parmakların giysilerini çekiştirdiğini fark etti; minik cinlerden oluşan bir ordu onu cehennemin derinliklerine sürüklemeye çalışıyordu. "Kim olduğunu biliyorsun," diye ekledi Neela. '"Kumandan Akasz'ı kastediyorum. Kaseti gördüm, hiç şüphem yok. O gövdeyi nerede görsem tanırım. Gerçekten inanılmaz bir adam." Modern yaşam, dedi Malik Solanka kendi kendine, yüreğin karşılık vermesini beklemeyecek kadar hızlı. .Jack'in ölümü, Neela'nm aşkı, öfkenin yenilgisi, Asman'ın fili, Eleanor'un üzüntüsü, Mila'nın acısı, tesisatçı Schlink'in kindar zaferi, yaz mevsiminin sonu, Lilliput-Blefuscu'daki Bolgolam darbesi, Solanka'nın radikal FDH lideri Babür'e karşı beslediği kıskançlık, Neela'yla ettiği kavga, gece yarısı yükselen çığlıklar, geçmişini anlatması, Galileo-Kukla Krallar projesinin hızla gelişmesi ve olağanüstü başarısı, "Kumandan

Akasz”ın karşı darbesi, Neela’nm yaklaşan gidişi: Zamanın bu kadar hızlı geçişinde komik denebilecek kadar karşı konulmaz bir yan vardı. Neela bunların hiçbirini hissetmiyordu; hız ve hareket yaratığı olduğu için, sıçramalarla ilerleyen zamanının çocuğu olduğundan, bunca değişikliği olağan kabul ediyordu. “Yaşlı adamlar gibi konuşma,” diye azarladı Solanka’yı. “Şunu kes de hemen buraya gel.” Veda etmek için acele etmediler, sevişmeyi bilerek uzattılar. Birlikteyken postmodern sürate hiç kapılmadılar. Gençler, bazı konularda yavaşlığı hâlâ tercih ediyordu besbelli.

Solanka rüyasız bir uykuya sürüklendi, ama iki saat sonra bir kâbusa uyandı. Neela -kendi yatağında tek başına uyanmayı tercih etmesine rağmen onun dairesinde uyumaktan hoşlanıyordu; Solanka’nm hiç itiraz etmeden kabullendiği bir çifte standarttı buhâlâ yanındaydı ama odada bir yabancı vardı; iriyarı, gerçekten cüsseli bir adam yatağın Solanka’dan tarafında dikiliyordu, elinde de -ah, Solanka’nm kendi günahının korkunç aynası!tehditkâr bir bıçak vardı. Hemen kendine gelen Solanka, yatakta doğrulup oturdu. Davetsiz misafir, elindeki bıçağı belli belirsiz Solanka’dan yana sallayarak selam verdi. “Profesör,” dedi Eddie Ford, nazik bir tavırla. “Bu gece sizi aramızda görmek ne hoş.”

Yıllar önce Londra’da, genç, siyah bir delikanlı Solanka’ya bıçak çekmişti; üstü açık bir arabadan atlayıp Solanka’mn girmek üzere olduğu telefon kulübesini kullanmakta ısrar etmişti. “Bir kadım aramam lazım,” diye akıl yürütmüştü genç adam. “Çok acil, tamam mı?” Solanka kendi işinin de acil olduğunu söyleyince, delikanlı zıvanadan çıkmıştı. “Deşerim seni piç kurusu, şaka yapıyorum sanma. Deşerim, dönüp arkama bile bakmam.” Solanka beden dilini elinden geldiğince kontrol etmeye çalışmıştı. Ne çok korkmuş görünmeliydi ne de fazla güvenli. Tam sınırda hareket etmeliydi. Ölçülü bir ses tonuyla konuşmaya uğraşmıştı. “Benim için çok kötü olur,” demişti, “ama senin için de hiç iyi olmaz.” Sonra sıra karşılıklı dik dik bakışma mücadelesine gelmişti, ama bu müsabakayı kazanmaya çalışacak kadar aptal değildi. “Peki, defol git buradan, tamam mı göt herif?” diyen bıçaklı adam telefon etmek için kulübeye girmişti. “Hey bebeğim, unut o herifi bebeğim, o zavallının asla bilemeyeceği şeyleri göstermemi istemez misin sana?” Arkasından, Solanka’nın Bruce Springsteen’e ait olduğunu hatırladığı bir şarkıyı mırıldanmaya başlamıştı ahizeye: *“Söyle bebeğim, babacığın dışan mı çıktı, seni tek başına mı bıraktı, ah-ah, seni fena arzuluyoi'um, ah, ah, ah, yanıyorum.”* Solanka

hızla yürüyerek uzaklaşmış, köşeyi dönmüş, titreyerek duvara yaslanıp kalmıştı.

İşte yine bıçağın ağzmdaydı, ama bu kez sorun kişiseldi; beden dili ve ses tonunu beceriyle kullanmak yeterli olmayabilirdi. Üstelik bu sefer yatağmdaydı, yanında da uyuyan bir kadın vardı. Eddie Ford yatağın ayak ucuna geçip odada volta atmaya başladı. “Aklından neler geçtiğini biliyorum dostum,” dedi. “Senin gibi kahrolası bir film meraklısı ne düşünecek? Lincoln Plaza, falan filan, tabii tabii. Aklına hemen *Karanlıkta Bir Bıçak* geldi, Pembe Panter serisinin ikinci filmi, güzeller güzeli Elke Sommer’m oynadığı film hani, yanılıyor muyum?” Aslında filmin adı *Karanlıkta Bir Kurşun’*du ama Solanka şimdilik Eddie’nin hatasını düzeltmemenin daha iyi olacağına karar verdi. “Kahretsin, bıçaklı filmler,” diye düşüncelere daldı Eddie. “Mila, *Kafadaki Bıçak'taki* Bruno Ganz’a bayılır, ama ben en çok şu eski klasik filmi severim, Polanski’nin ilk uzun metrajı, *Sudaki Bıçak.* Adam, karısını etkilemek için bir bıçakla oynamaya başlar. Kadın şu kahrolası sarışın otostopçuya hallenmiştir. İşte bu büyük hataydı, hanımefendi. Çok büyük bir hataydı.”

Neela kımıldıyor, sık sık yaptığı gibi uykusunda ağlıyordu. “Şşş,” diyen Solanka, kadının sırtını hafifçe okşadı. “Tamam, geçti. Şşş.” Eddie bilmiş bir tavırla başını salladı. “Umarım yakında o da aramıza katılır, dostum. Bunu dört gözle bekliyorum doğrusu.” Sonra aklından geçenleri sayıp dökmeye devam etti. “Filmleri derecelendiririz biz, Mila’yla ben. Korkunç, daha korkunç, en korkunç, böyle listeler yaparız işte. Mila’ya göre en korkunç film ***Şeytan,*** dostum, yakında görülmemiş sahneler eklenip yeniden gösterime sokulacak, evet, ama hayır, bence bir numara değil. Benim cevabımı öğrenmek için zamanda daha geriye, klasik döneme, adamım Roman Polanski’nin eski filmlerine gitmen gerek. ***Rosemary’nin Bebeği,*** dostum. Benim kahrolası bebeğim bu film işte. Zaten sen de bebeklerden anlarsın, haksız mıyım Profesör? Örneğin günler boyunca kahrolası kucağına oturttuğun bebekler. Cevap vermedin, Profesör. İzin ver, başka bir şekilde ifade edeyim. Dokunmana izin verilmeyen bir şeye dokundun ve ben, günahkârların cezalandırılması taraftarıyım. İntikam benimdir, dedi Rabbimiz. İntikam Eddie’nindir, öyle değil mi, Profesör, burada yüz yüzeyiz, gerçekleri kabul etmenin zamanı gelmedi mi, sence de? Karşı karşıyayız, yanında hanım arkadaşınla savunmasızsın, ben de elimde bu kocaman, ölümcül bıçakla taşaklarını kökünden kesmek için

bekliyorum; bu durumda Hüküm Günü'nün gelip çattığını kabul etmek zorundasın, öyle değil mi kahrolasıca?"

Filmlerin izleyicilerini çocuklaştırdığını düşündü Solanka, belki de basitleştirilmiş bazı filmler, kolayca çocuklaşabilenleri çekiyordu. Belki de gündelik hayatın koşuşturmacası, aşırı yükü insanları hissizleştiriyor ve uyuşturuyor, onlar da hissetmenin nasıl bir şey olduğunu hatırlamak için filmlerin daha basit dünyasına kaçıyorlardı. Bunun sonucunda, pek çok yetişkin, sinema salonlarında sunulan yaşantıların artık dışarıdaki dünyadaki deneyimlerden daha gerçek olduğunu hissediyordu. Filmlerde gördüğü serserilerden duyduğu nakaratlar Eddie için "doğal" konuşma kalıplarından daha gerçekçiydi, hatta kendi sözcükleriyle tehdit etmek yerine, filmlerde duyduğu replikleri taklit etmeye çalışıyordu. Eddie, pisliğin tekini haklamak üzere olan Samuel L. Jackson olduğunu hayal ediyordu. Gerçek adı yerine bir rengin adıyla anılan, siyah takım elbiseli bir adamdı ve sıkı sıkı bağlanmış kurbanını, "Stuck in the Middle With You" adlı şarkının melodisi eşliğinde kesip biçmeye hazırlanıyordu. Tabii bütün bunlara rağmen bıçak yine bıçaktı. Acı hâlâ acıydı, ölüm sonunda herkesi buluyordu ve aklını kaçırmış olduğu kuşku götürmeyen genç bir adam karanlıkta elindeki bıçağı Solanka'ya doğru sallıyordu. Neela artık uyanmış, Solanka'nm yanında doğruluyor, çıplaklığını tıpkı filmlerdeki gibi çarşafla örtüyordu. "Onu tanıyor musun?" diye fısıldadı. Eddie güldü. "Ah, elbette olur, güzel bayan," diye haykırdı. "Birkaç sorunu yanıtlamaya zamanımız var. Profesör ve ben iş arkadaşıyız." "Eddie," dedi açık kapının, önünde beliren Mila, azarlar gibi; gözlerine kırmızı lens takmıştı, saçları maviydi. "Anahtarımı çalmışsın. Anahtarımı çalmış," dedi, yataktaki Solanka'ya doğru dönerek. "Kusura bakma. Duygulan çok kuvvetli. Böyle erkeklere bayılırım. Özellikle senin hakkında güçlü duygular besliyor. Haklı tabii. Ama bıçak? Hayır, Eddie, yanlış." Yeniden nişanlısına döndü. "Y-a-n-l-ı-ş. Hapishane parmaklıklarının ardına düşersen nasıl eyleneceğiz?" Eddie'nin süngüsü düşmüştü, azar işitmiş bir okul çocuğu gibi huzursuzca kımıldanmaya başladı, çıldırmış katilden çaresiz bir yavru köpeğe dönüşmüştü. Mila, "Dışarıda bekle," diye emredince, ayaklarım sürüyerek, sessizce odadan çıktı. Mila, odadaki diğer kadım görmezden gelerek, "Dışarıda bekleyecek," dedi Solanka'ya. "Konuşmamız gerekiyor."

Fakat diğer kadın görmezden gelinmeye alışık değildi. "Anahtarımı çalmış derken neyi kastediyor?" diye sordu Neela. "Ev anahtarının onda ne işi var? O çocuk iş arkadaşıyız derken neyi kastetti? Kız neden 'haklı tabii'

dedi? Niçin konuşmanız gerekiyormuş?” Konuşması gerekiyor, diye cevap verdi Profesör Solanka sessizce, çünkü babasını becerdiğine inandığımı sanıyor, oysa aslında babasının ona tecavüz ettiğini biliyorum, ne de olsa bu konuda ben de bol bol alan araştırması yaptım. Babası bir keçi gibi -bir erkek gibi— her gün becerdi onu, sonra da terk etti. Kız da ondan hem nefret etti hem de onu çok sevdi, bu yüzden o zamandan beri babasının yerine geçebilecek birini arıyor, sahte bir hayat arıyor kendine. Üstelik yaşadığı çağın imkânları konusunda uzman, bu ***simulakra*** ve taklit çağını iyi biliyor, günümüzde erkeklere ve kadınlara özgü bütün zevklerin hastalık ya da suçluluk duygusundan uzak, sentetik uyarlamalarım bulabilirsin; gerçek ama uygunsuz kan ve gözyaşı, dünyasının yerel, düşük kalitede, mükemmel kopyalarını yaşayabilirsin. Bu sahte deneyimler sayesinde kendini o kadar iyi hissedersin ki, onları gerçek hayata tercih edersin. İşte ben de buydum onun için: sahte gerçek.

Saat üçü on yedi geçiyordu. Mila, üzerinde trençkot ve çizmeleriyle yatağın kenarına oturdu. Malik Solanka inledi. Felaketler insanın savunma duvarının en alçak olduğu anı kolluyordu; aşk gibi, insanı en beklemediği anda vuruyordu. “Anlat ona,” dedi, sonunda Neela’nın var olmasına izin veren Mila. “Bu küçük krallığın anahtarının niçin bende olduğunu açıkla. Kucağına koyduğun yastığı anlat ona.” Mila, bu yüzleşme anı için özenle hazırlanmıştı. Kuşağını çözdüğü trençkotu çıkardı, saçmalık derecesinde kısa geceliğini sergiledi. Kıyafetin ölümcül bir silah olarak kullanımına güzel bir örnekti: Yaralı Mila öldürmek için soyunmuştu. “Haydi ama babacık,” diye sıkıştırdı Solanka’yı. “Ona bizden söz et. Ona akşamüstleri gelen Mila’yı anlat.”

“Lütfen anlat,” diye söz karıştı içeri girip ışığı açan Eleanor Masters Solanka; amansız bir ses tonuyla konuşmuştu, yanında tıknaz, kır saçlı, gözlük camlarının arkasındaki gözlerini kırpıştıran Budist baykuş, Solanka’nın eski dostu Franz Morgen vardı. “Hepimizi büyüleyecek bir hikâye olduğuna hiç kuşkum yok.” Ah ne güzel, dedi Malik kendi kendine. Anlaşılan bu gece kapımız herkese açık. Lütfen, hepiniz içeri buyurun, bana aldırmayın, rahatınıza bakın. Eleanor’un kestane rengi gür saçları her zamankinden daha uzundu, üzerinde uzun, dik yakalı kaşmir bir palto vardı ve gözleri ışıl ışıl parlıyordu. Sabahın üçü için harika görünüyor, diye düşündü Malik. Morgen Franz’m Eleanor’un elini tuttuğunu fark etti, Neela da yataktan çıkmış, sakin bir tavırla giyiniyordu. Onun da gözleri öfkeyle ışıldıyordu, Mila’nın gözleriyse zaten parlak kırmızıydı. Solanka kendi

gözlerini sıkı sıkı yumdu ve sırtüstü uzandı, odadaki ışıktan ve aksi bakışlardan korunmak için yastığı başının üstüne çekti.

Eleanor ve Morgen, Asman’ı büyükannesine emanet etmiş, o akşamüstü JFK Havaalanı’na inmişlerdi. Solanka’yı hayatlarındaki değişiklikten haberdar etmeye gelmiş, ertesi sabah onunla bağlantıya geçmeyi planlayıp şehir merkezinde bir otele yerleşmişlerdi. (Solanka bunların olacağını sezmişti; daha doğrusu, Asman gerekli bilgiyi vermişti ona.) “Her neyse, bir türlü uyuyamadım,” dedi Eleanor, yastığa. “Lanet olsun, gidip şunu uyandırayım, durumu anlatayım dedim. Ama konukların olduğunu görüyorum; bu da işimi kolaylaştırıyor doğrusu.” Sesindeki yumuşak tını kaybolmuştu. Sıkılı yumruklarının eklem yerleri beyazlaşmıştı. Ses tonunu denetleyebilmek için büyük çaba harcıyordu. Her an ağzını açabilir, dudaklarının arasından sözcükler yerine bir Furia’nın sağır edici, dünya yıkıcı çığlığı dökülebilirdi.

Tahmin etmem gerekirdi, dedi Solanka kendi kendine, yastığı yüzüne iyice bastırarak. Ölümlü bir adamın tanrıların düzenbaz garazı karşısında şansı olabilir mi hiç? İşte Rırialar, üç “iyi huylular” buradaydı; hayatı boyunca en yakın olduğu kadınların bedenlerini ele geçirmişlerdi. Dış görünüşlerini tanıyordu tabii, ama bu dönüşüm geçirmiş yaratıkların gözlerinden saçılan ateş, artık tanıdığı bildiği kadınlar değil, kötücül tanrısallığın Yukarı Batı Yakası’na ulaşmak için kullandığı araçlar olduklarını ispatlıyordu... “Tanrı aşkına şu yataktan çık artık,’ diye haykırdı Neela Mahendra aniden. “Hemen ayağa kalk ki seni yeniden devirebilelim.”

Profesör Malik Solanka, sevdiği kadınların ateş saçan bakışları altında ayağa kalktı. Bir zamanlar onu ele geçirmiş olan öfke artık bu kadınlara aitti, Morgen Franz da öfkenin gücüne kaptırmıştı kendini; gurur duyulacak şeyler yapmamış olan, ancak aşkın kölesi olmanın ne anlama geldiğini öğrenen Morgen. Eleanor’un kendi yaralı varlığını ve oğlunun sorumluluğunu armağan ettiği Morgen. FVırialardan yayılan ve içine dolan enerjiyle ne yapacağını şaşıran Morgen, şimşekten yapılma iplere tutsak olmuş bir kukla gibi çıplak adamın üzerine yürüdü, şiddet karşıtı kolunu savurdu. Solanka bir gözyaşı damlası gibi yere düştü. 307 17 Üç hafta sonra, uzak mesafeden gelen Airbus tipi uçaktan Blefuscu Uluslararası Havaalam’nda indi; sıcak fakat sakinleştirici bir esintiyle süslenmiş Güney Yarımküre baharına çıktı. Burun deliklerine karmakarışık kokular doldu: gülhatmi, zakkum, jakaranda, ter, dışkı, motor yağı. Ne kadar aptalca şeyler peşinde koştuğu birden kafasına dank etti ve gerçeklerin darbesi, karısının

barış yanlısı sevgilisi demir yumruğun Solanka'yı yere seren barışsever tokadından daha sertti. Elli beş yaşında, saygın ve artık çok zengin bir adamdı, onu kelimenin tam anlamıyla yüzüstü bırakıp giden bir kadını dünyanın diğer ucuna kadar takip etmek de neyin nesi oluyordu? Daha da kötüsü, buradaki devrimcilerin, Filbistanlıların, FHD'nin, Fil-dirlerin -nasıl çağrılmak istediklerine niçin karar vermiyorlardı artık?işlerinin bir parçası olan tehlikeden sakınmak için koruyucu giysiler giyen itfaiyeciler ya da nükleer santral görevlileri gibi kurmaca karakterlerinin kimliğine bürünmesi onu niçin bu kadar rahatsız ediyordu? Kukla Kral kostümleri bu ülkede olanların simgesi haline gelmişti ama bunun sorumlusu Solanka değildi. Kendini, kim bilir kaçıncı kez, "Sen olanlara taraf değilsin," diye azarladı ama içinden bir ses cevap verdi: "Öyle mi? O zaman şu tüysüz bayrak sallayıcı Babür niçin yüzümün kauçuk kalıbından yapılmış maskesini takıp benim sevgilimle takılıyor?"

"Rijklı Zemin" maskesinin modelinin Neela Mahendra olduğuna hiç şüphe yoktu, fakat Solanka'ya göre "Akasz Kronos" konusunda tam tersi geçerliydi. Zaman içinde kendisinin yaratısına benzediğini düşünüyordu. Gümüş beyazı uzun saçlar, kaybetmenin acısıyla deli deli bakan gözler (ağzı en başından beri benziyordu zaten). Bu ücra ada sahnesinde tuhaf bir maske tiyatrosu sergileniyordu ve Profesör Malik Solanka gösterinin onu yakından ilgilendirdiği düşüncesinden kurtulamıyordu; belki anlamlı, ama büyük olasılıkla acıklı hayatının -yine de kendi hayatı!önemli ya da sıradan hikâyesinin son perdesinin burada, Güney Pasifik'te oynanacağım düşünüyordu. Mantıklı bir fikir değildi belki ama, Furialar Gecesi'nin biraz trajik, çoğunluğu komik olaylarının sabahında, kırık bir azı dişiyle ve zonklayan dişten daha çok acı veren kırık bir kalp ve yaralı bir hayatla kendine geldikten sonra, mantıklı düşünmeyi bir tarafa bırakmıştı zaten. Dişçi koltuğunda, Lennon ve McCartney'nin erken dönem melodilerini çalan teybi ve çenesinde derin bir çukur açan Yeni ZelandalI taş işçisinin tatlı gevezeliklerini ışitmeme.ye çalıştı. Beatles'ın müzik hayatına Taşçılar [Quarrymen] adıyla başladığını anımsadı birden. Düşüncelerini Neela üzerinde yoğunlaştırdı: Kadın neler düşünüyordu, onu yeniden elde etmeyi nasıl başaracaktı? Neela, gönül ilişkileri konusunda kadınların Solanka'yı suçlamasına neden olan bütün özelliklere sahip olduğunu kanıtlamıştı. Bir gün aniden çekip gidene dek sevgilisinin yanındaydı. Birini severken kendini dizginlemeden, bütün kalbiyle seviyordu ama aynı zamanda aniden reddettiği sevgilisinin kafasını uçurmaya hazır baltalı katildi. Solanka'nın -

Neela'ya olan sevgisini hiç etkilemediğini düşündüğügeçmişiyle yüzleşmek kırılma noktasına ulaşmasına neden olunca, giysilerini üzerine geçirmiş, çıkıp gitmiş, sevgi dolu veda sözcükleri söylemek ya da tarih müsaade ettiğinde, biraz daha fazla zamanı olduğunda belki yeniden bir araya gelebilecekleri yönünde ihtiyatlı bir vaatte bulunmak şöyle dursun, Solanka'nm çenesinin durumunu öğrenmek için telefon bile etmeden, derhal yirmi dört saatlik bir uçak yolculuğuna çıkıp yerkürenin öteki yanma geçmişti. Ama peşinden koşulmasına alışık bir kadındı. Hatta kovalanmaya biraz müptela bile olabilirdi. Her neyse -diye ikna etti Solanka kendini, Yeni ZelandalInın vızıldayan matkabı çenesini delerken böyle olağanüstü bir kadını bulmuşken onu mücadele etmeden kaybetmeyi göze alamam.

Doğuya uçmak geleceğe fırlatılmak demekti -saatler jet hızıyla geçti, ertesi gün kanatlanmış gibi çabucak geliverdiama Solanka kendini geçmişe yolculuk ediyormuş gibi hissediyordu. Bilinmeyene ve Neela'ya doğru ilerliyordu, yolculuğun ilk yarısı boyunca geçmişi ona rahat vermedi. Aşağıda Bombay'ı görünce yüzüne bir uyku maskesi geçirdi ve gözlerini kapadı. Uçak doğduğu şehirde bir saat mola verdi ama aktarma kartı alıp dışarı çıkmayı reddetti ve uçakta kaldı. Yine de uçak koltuğunda bile duygularından kaçamadı. Gözlerini örten maske işe yaramadı. Kendi aralarında sohbet eden gürültücü temizlikçiler, yıpranmış morlar ve pembeler giymiş bir kadın müfrezesi geldi, Hindistan'ı da bir hastalık gibi yanlarında getirdiler: dimdik bedenleri, genizden çıkan gürültülü tonlamaları, toz bezleri, çalışkan insanlara özgü bakışları, yarı unutulmuş kremlerin ve baharatların -hindistancevizi yağı, çemen, kolonyahâlâ tenlerinde oyalanan tanıdık kokusu. Uçmaktan asla rahatsız olmayan Solanka'nm başı döndü, uçmaktan dengesi bozulmuş gibi nefessiz kaldı; oysa uçak yerdeydi, yakıt ikmali yapılıyordu, bütün motorlar kapalıydı. Havalandıktan sonra, uçak Deccan'ı boydan boya geçip doğuya ilerlemeye başlayınca ancak nefes alabildi. Yeniden okyanus suları üzerinde ilerlemeye başlayınca, biraz da olsa rahatladı. Neela, Solanka'yla birlikte Hindistan'a gitmek istemiş, atalarının ülkesini seçtiği erkekle birlikte keşfetme düşüncesi onu çok heyecanlandırmıştı. Seçtiği erkek Solanka'ydı ve güçlüklere karşın öyle kalmalıydı. "Sen," demişti Neela, büyük bir ciddiyetle, "umarım seviştiğim son erkek sen olursun. Böyle vaatler olağanüstü güçlüdür ve Solanka da bunların büyüsüne kapılıp Hindistan'a dönme hayalleri kurmaya bile cesaret etmiş, geçmişin gücünün elinden alınabileceğine -alındığına-, böylece gelecekte her şeyin mümkün olacağına

inanmıştı. Fakat Neela bir sihirbaz yardımcısı gibi ortadan kaybolmuş, Solanka'nm gücünü de beraberinde götürmüştü. Yanında Neela olmadan Hindistan sokaklarında yeniden dolaşamayacağına hiç kuşkusu yoktu. Lilliput-Blefuscu Havaalanı, felaketler karşısında yürekli davranmaya kararlı bir turistin "eski dünyadan kalma" ya da "ilginç" diye nitelendireceği bir binaydı. Aslında, leş kokusu, terleyen duvarları, ceviz kabuklan gibi ayaklar altında çatırdayan beş santim boyunda hamamböcekleriyle köhne bir domuz ahırıydı. Yıllar önce yıkılmış olması gerekirdi, zaten yıkılması planlanmıştı -ne de olsa yanlış adadaydı, üstelik havaalanıyla başkent Mildendo arasında bağlantı sağlayan helikopterler insanı endişelendirecek kadar eskiydiama yeni havaalanı UGG (Uluslararası Golbasto Gue), inşaatı tamamlandıktan bir ay sonra kendiliğinden çökerek eskisinden önce davranmıştı ve sebebi Hintli-Lilli müteahhitle rin aşırı yaratıcı olmasıydı; beton karıştırılırken kullanılan su ve çimento arasındaki doğru ilişkiyi sorgulamak ekonomik açıdan faydalı olsa da, iyi bir fikir değildi.

Böyle yaratıcı düşüncelerin Lilliput-Blefuscu'daki hayatın özelliklerinden biri olduğu kısa sürede anlaşıldı. Profesör Solanka Blefuscu Havaalanı'mn gümrük salonuna girer girmez başlar ondan yana dönmeye başladı, uçmaktan yorgun düşmüş, kalp sızısından aptallaşmış olmasına rağmen bunu bekliyordu ve sebebini hemen anladı. Göz kamaştırıcı beyazlar içindeki Hintli-Lilli gümrük görevlisi dikkatle Solanka'ya bakarak hemen yanma koştu. Pasaportunu almak için elini uzatarak, "Olamaz. Mümkün değil. Bize tebliğ gelmedi. Kimsiniz? Saygın adınızı bahşeder misiniz lütfen?" dedi kuşkuyla. "Düşündüğüm gibi," dedi görevli en sonunda. "O değilsiniz." Her şey bir yana vecize kabilinden bir laf etmişti, Solanka onaylar gibi başını eğmekle yetindi. "Dünyaca ünlü hoşgörü ve iyi niyetimize güvenerek," diye ekledi görevli, gizemli bir tavırla, "misafir olduğunuz ülkenin halkını kandırmaya çalışmanız yakışık almıyor." Adam buyurgan bir tavırla işaret edince, Solanka hemen bavullarını açtı. Gümrük görevlisi kinci bakışlarla içeriği süzdü: özenle katlanmış on dört çift çorap ve don, on dört mendil, üç çift ayakkabı, yedi pantolon, yedi gömlek, yedi safari gömleği, yedi spor gömlek, üç kravat, katlanmış ve ince kâğıtlara sarılmış yedi keten takım, ne olur ne olmaz diye getirilmiş bir yağmurluk. Tedbirli bir duraksamadan sonra, gümrükçü sevinçle gülümseyerek Solanka'nın içini kıskançlıkla dolduran mükemmel dişlerini sergiledi. "Gümrük vergisi ödenecek," deyip yeniden neşeyle gülümsedi. "Gümrüğe

tabi pek çok kalem var burada.” Solanka kaşlarını çattı. “Alt tarafı giysilerim. Çıplaklığını örtmek için getirdiği eşyalar için insanlardan para almıyorsunuz herhalde.” Gümrük görevlisinin gülümsemesi hemen siliniverdi, Solanka’dan çok daha yırtıcı bir tavırla kaşlarını çattı. “Müstehcen ifadeler kullanmayınız lütfen, Bay Düzenbaz,” diye talimat verdi. “Burada giysi olmayan çok şey var. Video kamera, ayrıca kol saatleri, fotoğraf makineleri, mücevherat. Gümrük vergisi ödenecek. Yazılı itiraz dilekçesi vermek istiyorsanız, bu demokratik ayrıcalık elbette hakkınızdır. Hint LilliputBlefuscu özgür bir ülkedir: Filbistan! İtiraz etmek istiyorsanız, görüşme odasına geçip konuyu amirimle görüşebilirsiniz. Yakında işi biter. Yirmi dört ya da otuz altı saat sonra burada olur.” Solanka durumu anladı. “Ne kadar?” diye sordu ve istenen rakamı ödedi. Vergi yerel parayla oldukça yüklü bir miktar gibi görünüyordu ama aslında on sekiz Amerikan doları elli sent tutmuştu. Gümrük görevlisi tebeşirini alıp gösterişli hareketlerle Solanka’nm bavullarına kocaman birer X işareti çizdi. “Fevkalade tarihî bir dönemde geldiniz,” dedi Solanka’ya, bir felaket tellalı gibi. “LilliputBlefuscu’nun Hintli halkı nihayet haklarımız için ayaklandı. Bundan sonra bizim kadim ve üstün kültürümüz hüküm sürecek. Güçlü olan kazansın, öyle değil mi? Elbee yamyamları yüz yıl boyunca grog ***-kava, glimigrim, flunec,*** Jack Daniel’s ve kola; her türlü rezil alkollü içkiyiiçtiler, bize de pisliklerini yedirdiler. Artık onlar bizimkini yiyecek. Lütfen, ülkemizin tadını çıkarın.”

Lilliput Adası’ndaki Mildendo’ya sefer yapan helikopterdeki diğer yolcular da en az gümrükçü kadar kuşkulu bakışlarla Profesör Solanka’yı süzdüler. Solanka onların tavrını görmezden gelmeye, dikkatini aşağıdaki manzaraya vermeye çalıştı. Blefuscu şekerkamışı tarlalarının üzerinden geçerken, her tarlanın ortasında siyah volkanik kayalardan yüksek bir yığın olduğu dikkatini çekti. Adlarıyla değil sayılarla anılan sözleşmeli Hintli işçiler, bir zamanlar bu toprakları temizlemek için iki büklüm çalışmış, AvustralyalI Coolumberlerin acımasız denetimi altında bu kayaları bir araya yığmış, akan terlerinden ve yok sayılan adlarından doğan kini kalplerinde biriktirmişlerdi. Bu kayalar volkanik gaiabın yığınak yapılmış simgesi, etkisi her yanda görülen Hintli-Lilli öfkesinin patlayacağına dair eskil kehanetlerdi. Sarsak LB helikopteri enkaz halindeki Uluslararası Golbasto Gue Havaalam’nm sapasağlam apronuna inince Solanka çok rahatladı, gördüğü ilk şey, “Kumandan Akasz”ı, yani FDH lideri Babür’ü Akasz Kronos maskesi ve pelerini içinde gösteren dev bir kontrplak maket oldu.

İmgeyi dikkatle inceleyen Solanka, bu küresel yolculuğa çıkarak sevgilisi tarafından terk edilmiş bir ahmak ve siyaset konusunda tecrübesiz biri gibi davranıp davranmadığını kalbi küt küt atarak merak etti. Çünkü, önceden tahmin etmesi gerektiği üzere, LilliputBlefuscu'daki -adım adım iç savaşa sürüklenen, devlet başkanı hâlâ rehin tutulan, yüksek gerilimli bir kuşatma altında ve belirsiz olaylara gebe bu ülkedekien baskın imge ona çok benziyordu. On beş metrelik mukavva maketten aşağı bakan yüz; uzun, gümüş beyazı saçlar, vahşi gözler, kırmızı dudaklar *v'û* yay biçimli ağız, Solanka'ya aitti.

Geleceğini biliyorlardı. Kumandan'a benzeyen adamla ilgili haberler, adaya helikopterden önce ulaşmıştı. Burada, Maske Tiyatrosu'nda, orijinal, maskesiz adam, maskenin taklitçisi kabul ediliyordu: Yaratı gerçekken, yaratıcı sahteydi! Sanki Tanrı'nın cenaze törenine gelmişti ve ölen tanrı kendisiydi. Otomatik silah taşıyan maskeli erkek ve kadınlar kapının önünde onu bekliyorlardı. İtiraz etmeden onlarla birlikte gitti.

Tek eşyası yıpranmış ahşap bir masa olan sandalyesiz bir "bekleme odasına" götürüldü, gözlerini hiç kırpmayan kertenkelelerin bakışları altında beklemeye başladı, susamış sinekler vızıldayarak gözlerinin kıyısındaki neme saldırıyordu. Pasaportu, saati ve uçak biletine, yüzü Solanka'nın sevdiği kadının maskesi arkasına gizlenmiş bir kadın tarafından el konuldu. İlkel bir ses sisteminden çıkarak havaalanının her tarafında yankılanan marşların cızırtılı gürültüsünden sağırlaşmasına rağmen, gardiyanlarının genç seslerindeki gururlu dehşeti duyabiliyor

-çevresi ağır silahlar yüklenmiş gerillalarla doluydu-, terminal binasındaki maskesiz sivillerin huzursuz bakışlarında, maskeli savaşçıların gergin bedenlerinde, ülkedeki istikrarsızlığı görebiliyordu. Bunların hepsi, Solanka'ya ait olduğu çevreden çok uzakta olduğunu, hayatına anlam kazandıran, biçim veren bütün işaretleri ve şifreleri geride bıraktığını hatırlattı. Geçmişi, geleceği ve kaderini önemseyen insanlar olmadığından, burada "Profesör Malik Solanka" diye biri de yoktu. Yüzü herkes tarafından tanınan ama sadece sıkıntı yaratan önemsiz biriydi ve şaşırtıcı fizyonomisinden süratle faydalanmaya başlayıp gidişatı lehine çevirmezse, durumu giderek kötüleşer cek, en iyi olasılıkla zamanından evvel smirdışı edilecekti. En kötüsünü düşünmeyi şimdilik reddediyordu. Neela'ya yaklaşamadan sımrdışı edilme düşüncesi zaten yeterince üzücüydü. Yeniden çıplağım, diye düşündü Solanka. Çıplak ve aptal. Nakavt edici yumruğa doğru yürüyorum.

Bir saat kadar sonra, Avustralya yapımı Holden marka bir steyşın araba Solanka’nın alıkonulduğu barakaya geldi ve fazla-nezaket görmeden, ama aşırı sert davranışlara da maruz kalmadan arabanın arkasına davet edildi. Savaş yorgunu gerillalar iki yanına bindi, iki tanesi de bagaj bölümüne tırmanıp arka tarafa dönerek oturdu, aralık arka pencereden silahlarının ucu çıkıyordu. Mildendo’dan arabayla geçerken, Malik Solanka şiddetli bir ***dejâ vu*** hissine kapıldı ama şehrin ona Hindistan’ı anımsattığını ilk anda anlayamadı. Daha doğrusu Chandni Chowk’u, Eski Delhi’nin hastalıklı kalbini anımsamıştı; tüccarlar orada da karmakarışık kalabalıklar oluşturur, dükkânların cephesi aynı parlak renklere boyanır, içleri kabaca aydınlatılır, yolun araçlara ayrılan şeridi yürüyen, bisiklete binen, itişip kakışan, bağıran hayatla dolu olur, hayvanlar ve insanlar ilerlemek için mücadele eder, araba kornaları topluca sokağın her günkü, hiç değişmeyen senfonisini çalardı. Solanka böyle kalabalıklar görmeyi beklemiyordu. İki toplum arasındaki apaçık güvensizliği tahmin etmek daha kolay olmuştu ama yine de sinir bozucuydu; gruplar halinde toplanmış Elbee ve Hintli-Lilli erkekleri homurdanarak aksi tavırlarla birbirlerini süzüyor, bir kibrit kutusunda yaşıyor ve alevlerin birden parlamasını bekliyor gibi görünüyorlardı. Toplumsal karışıklığın çelişkisi ve laneti de buydu zaten: Olaylar patlak verdiğinde sizi öldürmeye arkadaşlarınız ve komşularınız geliyordu; birkaç gün önce öksüren motosikletinizi çalıştırmanıza yardım eden, kızınız saygın, iyi eğitimli bir adamla evlendiğinde dağıttığınız şekerlemeleri kabul eden insanlar. Tütün dükkânınıza on yıldır komşu olan ayakkabıcının müdürü; ilk tekmeyi bu adam patlatıyor, eli meşaleli adamları kapınıza getirip havayı tatlı Virginia tütününün dumanlarıyla dolduruyordu.

Etrafta hiç turist yoktu. (Blefuscu uçağının üçte ikisi boştu zaten.) Sokakta, insanı şaşırtacak kadar çok sayıdaki kadın FDH gerillası haricinde pek az kadın vardı, hiç çocuk yoktu. Dükkânların çoğu kapalıydı, bazılarının önüne barikatlar kurulmuştu; diğerleri ihtiyatla açılmıştı, insanlarerkeklergündelik işlerini kovalıyorlardı. Fakat silahlar her yerdeydi ve bazen uzaktan seyrek aralıklarla açılan ateşin sesi geliyordu. Polis kuvvetleri, yasa ve düzeni bir ölçüde koruyabilmek 316

için FDH görevlileriyle işbirliği yapıyordu; bir Ruritania’ya şakasını andıran ordu kışlalara çekilmişti fakat önde gelen generaller sahne arkasında her gün uzun saatler boyunca sürdürülen karmaşık müzakerelere katılıyordu. FDH delegeleri etnik Elbee şefleriyle, dinî liderler ve iş dünyasının önde gelen isimleriyle görüşüyordu. “Kumandan Akasz” en

azından krize barışçıl bir çözüm bulmaya çalıştığı izlenimini uyandırmaya çabalıyordu. Ama sakin görüntünün altında iç savaş fokurduyordu. Skyresh Bolgolam yenilgiye uğramış ve esir edilmiş olabilirdi, ama başarısız olan Bolgolam darbesini destekleyen Elbee gençleri köşelerine çekilmiş yaralarını yalıyor, bir yandan şüphesiz sıradaki hamlelerini planlıyorlardı. Öte yandan, uluslararası güçler LilliputBlefuscu'yu dünyanın en küçük dışlanmış devleti ilan etme yolunda hızla ilerliyor, ticari anlaşmaları iptal ediyor, vardım programlarını donduruyorlardı. Solanka, bu durumun kendisi için elverişli olabileceğini düşünüyordu.

Steyşın vagonun çevresini saran motosikletli askerler, araca parlamento binasının çok sıkı korunan çevre duvarlarına kadar eşlik ettiler. Kapılar açıldı ve araç içeri girdi, merkez binanın arka tarafındaki servis kapısına kadar ilerledi. Solanka, yüzünde başka gözlerden sakladığı çarpık bir gülümsemeyle, mutfak kapısının kudrete açılan gerçek geçit olduğunu düşündü. Pek çok kişi, örneğin memurlar ya da ricacılar, kudretin muazzam malikânesine ön kapıdan girebilirdi. Eakat beyaz şapkalı aşçıların ve aşçı yamaklarının bakışları altında bir servis asansörüne binmek, etrafında sessiz, maskeli adamlar ve kadınlarla birlikte süssüz bir kutunun içinde yavaş yavaş yukarı çıkmak, işte bu gerçekten önemliydi. Sıradan, bürokratik bir koridora çıkmak, her biri diğerinden daha mütevazı odaların içinden geçirilmek, merkeze giden gerçek patikada ilerlemek demekti. Bir bebek imalatçısı için fena değil, dedi kendi kendine. İçeri girdin. Bakalım istediğini alabilecek misin? Hatta, bakalım bir daha dışarı çıkabilecek misin?

Birbirine bağlanan boş arka odalardan geçtikten sonra tek kapılı bir odaya geldiler. İçerisi, artık Solanka'ya tanıdık gelen basit eşyalarla döşenmişti: yazı masası, çadır bezi kaplı iki sandalye, tavan lambası, evrak dolabı, telefon. Bu odada tek başına beklemeye başladı. Telefonun ahizesini kaldırdı, çevir sesi geldi; aletin üstündeki küçük etikette dışarıdan hat almak için 9'a basması gerektiği yazıyordu. Tedbirli davranmış olmak adına, gelmeden önce bazı telefon numaralarını bulmuş ve ezberlemişti: bir yerel gazetenin, Amerika, İngiltere, Hindistan konsolosluklarının ve bir avukatın numaraları. Bunları aramaya çalıştı ama bir kadın sesi her seferinde aynı cümleyi İngilizce, Hintçe ve Lilliputça tekrarlıyordu: "Aradığınız numaraya bu telefondan ulaşılamamaktadır." Acil servisleri aramayı denedi. Şansı yaver gitmedi. "Aradığınız numaraya bu telefondan ulaşılamamaktadır." Bu bir telefon değil, dedi kendi kendine, sadece telefon gibi görünen bir dekor,

bir telefon maskesi. Tıpkı bir ofis kostümü giyen ama aslında bir hapishane hücresi olan bu oda gibi. Kapının iç tarafında kol ya da tokmak yoktu. Odanın tek penceresi küçücüktü ve parmaklıkları vardı. Evrak dolabının yanına gidip çekmecelerden birini açtı. Bomboş. Evet, bir tiyatro sahnesindeydi, oyunda bir rolü vardı ama ona senaryoyu vermeyi unutmuşlardı.

"Kumandan Akasz" dört saat sonra çıkageldi. Beklemekle geçen saatler boyunca Solanka'nm kalan cesareti de buharlaşmıştı. "Akasz'"a, kostüm giyemeyecek kadar düşük rütbeli iki Fil-dir eşlik ediyordu, bunların arkasından odaya bir kameraman, uzun saplı bir mik318

rofon taşıyan sesçi ve -Solanka'nın kalbi yerinden fırlayacak gibi atıyordukamuflajlar içinde, "Rijklı Zemin" maskesi takmış bir kadm girdi; yüzünü, kopyasının altında gizliyordu.

"Bu vücudu," diye selamladı Solanka önu, neşeli davranmaya çabalayarak, "nerede görsem tanırım." Sözleri pek iyi karşılanmadı. Neela, "Burada ne arıyorsun?" diye çıkıştı, sonra kendini kontrol altına aldı. "Mazur görün, Kumandan. Özür dilerim." "Akasz Kronos" kostümü içindeki Babür, Solanka'nm Washington Square'de gördüğü süngüsü düşmüş, gururu incinmiş adam değildi artık. Muhalefet kabul etmeyen, havlar gibi sert bir ses tonuyla konuşuyordu. ***Rol yapan, maskedir,*** cümlesini hatırladı Solanka. "Kumandan Akasz," müthiş dağ-adam, bu küçücük gölcükte çok büyük bir adam haline gelmişti ve rolüne uygun davranıyordu. Henüz Neela'dan etkilenmeyecek kadar büyük değil, dedi Solanka kendi kendine. Babür uzun adımlarla, havada süzülürcesine yürüyordu ama yaklaşık on adımda bir ayağı savrulan pelerininin eteğine takılıyor, boynu aniden, tuhaf bir hareketle sarsılıyordu. Ayrıca, Solanka'nın hücresine girdiği andan sonraki bir dakika içinde, hem masaya hem sandalyelere toslamayı başarmıştı. Üstelik Neela'nm yüzünde maske olmasına rağmen! Neela, Solanka'nın beklentilerini aşmakta asla başarısız olmuyordu. Ne var kı Solanka onu hayal kırıklığına uğratmıştı. Şimdi şaşırtmaya çalışmalıydı.

Babür, kraliyet üyeleri gibi kendinden "biz" diye söz etmeye başlamıştı bile. "Seni elbette tanıyoruz," dedi girizgâh yapmaya gerek görmeden. "Kukla Kral lar'ın yaratıcısından haberdar olmayan kimse kaldı mı ki? Huzurumuza çıkmak için geçerli nedenlerin olduğuna hiç kuşkumuz yok," dedi, hafifçe Neela Mahendra'ya doğru dönerek. Aptallığa gerek yok, diye düşündü Solanka. Doğruluğundan emin olduğu şeyi inkâr etmeşinin anlamı

yoktu. “Ama merak ediyoruz, seni ne yapacağız? Zemin Kardeş? Bir şey söylemek ister misin?” Neela omuz silkti. “Evine gönderin onu.” dedi Solanka’yı sarsan soğuk, kayıtsız bir ses tonuyla. “Benim işime yaramaz.” Babür güldü. “Kız kardeşimiz işe yaramaz olduğunu söyledi, Profesör Sahip. Öyle misin gerçekten? Aferin sana! Seni çöpe mi atsak acaba?”

Solanka, hazırladığı konuşmayı hatırladı. “Sunmak için,” dedi, “uzun yoldan geldiğim teklifim, şudur: Sizin için aracılık etmeme izin verin. Projemle nasıl bir bağlantınız olduğunu açıklamama bile gerek yok. Sizi küresel ve kalabalık bir izleyici kitlesiyle buluşturabilir, kalplerini ve zihinlerini kazanmanızı sağlayabiliriz. Buna acilen ihtiyacınız var. Turizm endüstriniz efsanevi Hurgo kuşunuz gibi ölü. İhracat pazarlarınızı ve büyük bölgesel güçlerin desteğini de yitirirseniz, bu ülke birkaç hafta içinde belki, birkaç ay sonra kesinlikle iflas eder. İnsanları davanızın adil olduğuna, demokratik ilkeler için savaştığınıza ikna etmelisiniz, tersine değil. Reddedilen Golbasto anayasasını kastediyorum. O maskeye bir insan yüzü kazandırmalısınız. İzin verin, Necla’yla ben New York’taki ortaklarımızla birlikte bu iş için maddi talepte bulunmadan çalışalım. Özgürlük hareketine gönüllü katkımız olsun.” Dile getirilmeyen düşünceleri, Neela’ya aşk için bunca fedakârlığa hazır olduğunu anlatıyordu. Onun davasını sahiplenmişti. Solanka’yı affettiği takdirde, beriki onun bütün arzularının hizmetkârı olacaktı.

“Kumandan Akasz” elini sallayarak teklifi kenara itti. “Yeni gelişmeler var,” dedi. “Başka hizipler -hepsi çürük yumurta! uzlaşmaya yanaşmıyorlar. Dolayısıyla biz de tutumumuzu sertleştirmek zorunda kaldık.” Solanka neler olduğunu anlamıyordu. “Koşulsuz idare yetkisi talep ettik,” dedi. “Artık bir o tarafa bir bu tarafa kıvırttırmak yok. Filbistan’da gerçek bir liderin yönetimi ele almasına ihtiyaç var. Öyle değil mi, kız kardeş?” Neela sessiz kaldı. Ona doğru dönüp sesini yükselten Babür, “Kardeş?” diye tekrarladı; Neela,da başını önüne eğip zar zor duyulan bir sesle, “Evet,” diye cevap verdi. Babür başını sallayarak onayladı. “Bir disiplin dönemi şart,” dedi. “Ayın peynirden yapıldığını söylüyorsak,” dedi, “ay neden yapılmıştır, kız kardeş?” “Peynirden,” yanıtım verdi Neela aynı alçak ses tonuyla. “Peki sana dünyanın dümdüz olduğunu söylersek? O zaman ne dersin?” “Düzdür, Kumandan.” “Peki, yarın güneşin dünyanın etrafında döndüğünü ilan edersek?” “O zaman dünyanın etrafında dönen güneştir, Kumandan.” Babür hoşnutlukla başını salladı. “Aferin sana! İşte bütün dünyanın anlaması gereken de bu,” dedi. “Filbistan’da yeni bir lider var ve

herkes onun peşinden gitmeli ya da başına geleceklere katlanmalı. Ah, bu arada, İngiltere’deki Cambridge Üniversitesi’nde düşünceler tarihi öğrenimi görmüştünüz, öyle değil mi Profesör? Kafa karıştırıcı bir konuda bizi aydınlatın lütfen: İnsanlarda korku uyandırmak mı daha iyidir yoksa insanların sevgisini kazanmak mı?” Solanka cevap vermedi. “Haydi ama, Profesör,” diye sıkıştırdı Babür. “Biraz çaba gösterin! Daha iyisini yapabilirsiniz.” “Kumandan Akasz”a eşlik eden FDH üyeleri manidar tavırlarla Uzilerini kurcalamaya başladılar. Solanka, ifadesiz bir sesle Machiavelli’den alıntı yaptı: “‘İnsanlar, sevdikleri birine zarar vermekten, korktukları birine zarar vermekten daha az çekinirler.’” Daha canlı bir tavırla konuşmaya başladı, bakışlarını Neela Mahendra’ya çevirdi. “‘Çünkü insanlar acınası yaratıklar olduklarından, kendi çıkarları söz konusu olduğunda, sevgiyi oluşturan yükümlülükler zincirini kırmaktan çekinmezler; oysa korkuyu cezalandırılma endişesi oluşturur ve bu endişe insanı asla terk etmez.’” Babür keyiflenmişti. “Aferin sana,” diye haykırdı, Solanka’ nın sırtına dostane bir tavırla vurarak. “Demek ki işe yaramaz biri değilmişsin! Peki, peki. Teklifini değerlendireceğiz. Aferin sana! Bir süre burada kal. Misafirimiz ol. Başkan ve Bay Bolgolam da burada ikâmet ediyorlar. Sen de üzerinde güneş hiç batmayan sevgili Fiîbistan’ımızın ilk aydınlık saatlerine tanıklık edeceksin. Kız kardeş, rica etsem fikrini söyler misin? Güneş ne sıklıkla batar ve doğar?” Her zaman bir kraliçe gibi vakur görünen Neela Mahendra, başını'bir köle gibi öne eğdi ve “Asla batmaz Kumandan,” dedi. Hücrede -bir odada olduğu düşüncesinden çoktan vazgeçmiştiyatak ya da en ilkel tuvalet tesisatı bile yoktu. Neela’ya nasıl davrandığı göz önünde bulundurulunca, küçük düşürmenin “Kumandan Akasz”ın en karakteristik özelliklerinden biri olduğu anlaşılıyordu. Solanka, aşağılanacağını tahmin etmişti. Zaman ilerledi, saati olmadığı için zaman hesabı tutamadı. Serin meltem hafifledi ve yok oldu. Gece, ideolojik açıdan hatalı, var olmayan gece nemlendi, yoğunlaştı ve uzadıkça uzadı. Yemesi için ne idüğü belirsiz bir lapa ve içmesi için şüpheli görünen bir çanak su verilmişti. İkisine de direnmeye çalıştı ama zalim açlığa ve zorba susuzluğa karşı koyamadı, sonunda hem yedi hem de içti. Ondan sonra, kaçınılmaz mağlubiyet anı gelip çatana dek doğaya karşı mücadele etmeye çalıştı. Artık kendini tutamayacağını anlayınca perişan halde bir köşeye hacet giderdi, gömleğini çıkarıp bununla elinden geldiği kadar silindi. Tekbencilik tuzağına düşmemek, beceriksizce yaşadığı, acı verici hayatı yüzünden cezalandırıldığını düşünmemek çok zordu. Lilliput-Blefuscu, kendini

Solanka'nm imgesinde yeniden yaratmıştı. Sokakları onun özgeçmişiydi, kendi hayal gücünün ürünleri ve tanıdığı insanların değiştirilmiş halleri bu sokaklarda devriye geziyordu: Dubdub ve Perry Pincus'un bilimkurgu sürümleri buradaydı, ayrıca Sara Lear ve Eleanor Masters'm, Jack Rhinehart, Sky Schuyler ve Morgen Franz'ın maskeli ve kostümlü tezahürleri de gelmişti. Hatta Mila, Neela ve kendisi, ayrıca uzay çağı Wislawalari ve Schlinkleri de Mildendo sokaklarında dolaşıyordu. Hayatının maskeleri etrafında dönüyor, onu yargılıyordu. Gözlerini yumdu ama maskeler hâlâ oradaydı, havada dönüyorlardı. Onların hükmü karşısında başım önüne eğdi. İyi bir adam olmak istemiş, iyi bir adam gibi yaşamak istemişti ama gerçek başka türlüydü; başaramamıştı. Eleanor'un da söylediği gibi, tek suçu onu sevmek olan insanlara ihanet etmişti. Kişiliğinin karanlık yanından, tehlikeli öfkesinin benliğinden vazgeçmeye kalkıştığında, feragat ederek, vazgeçerek hatalarına galip gelmeye çabaladığında, yeni ve daha zararlı bir hataya düşmüştü. Kurtuluşu yaratmakta aramış, hayali bir dünya yaratmış, sonra hayalî evrenin sakinlerinin gerçek dünyaya yayılıp canavarlaşmasına tanık olmuştu; canavarların en dehşetlisi de onun suçlu yüzünü takınmıştı. Evet, kaçık Babür, Solanka'nm aynasıydı. Büyük bir haksızlığı düzeltmeye çalışan, iyiliğe hizmet etmeyi arzulayan "Kumandan Akasz"ın kafasında birkaç tahta gevşemiş, grotesk bir yaratığa dönüşmüştü.

Malik Solanka, bundan daha iyisini hak etmediğini söyledi kendi kendine. En büyük felaketler müstahaktı ona. Bu mutsuz adacıkların kolektif öfkesinde çok daha büyük, kendi acınası hiddetinden daha derin bir gazabı keşfetmiş, kendine özel bir cehennem bulmuştu. Durumu kabullenmişti. Neela elbette asla ona dönmeyecekti. Mutluluğa layık değildi ki o. Neela onu görmeye geldiğinde güzelim yüzünü saklamıştı. Yardım nihayet geldiğinde hava hâlâ karanlıktı. Hücrenin kapısı açıldı ve bir Hintli-Lilli delikanlı içeri girdi, maskesi yoktu, lastik eldivenler giymişti ve elinde çöp torbaları, bir kova, lazımlık ve paspas vardı. Yüzünü buruşturmadan ve müthiş bir özenle Solanka'nın pisliğini temizledi, kabahatli adamın gözlerine bir kez bile bakmadı. İşini bitirince temiz giysiler -açık yeşil bir kurta ve beyaz pijama altı-, temiz bir havlu, biri boş biri su dolu iki tane kova ve bir kalıp sabun getirdi. "Lütfen alın," dedi, sonra, "üzgünüm," diye ekledi ve gitti. Solanka yıkandı, giysilerini değiştirdi ve biraz kendine geldi. Derken kapı aralandı ve Neela göründü; yalnızdı, maskesizdi, hardal rengi bir elbise giymiş, saçına mavi bir süsen iliştirmişti.

Solanka'nın Babür'ün karşısında ürkek davranmasına tanık oluşu aklına takılmıştı besbelli. "Yaptığım her şey, yapacağım her şey belgesel için," dedi. "Maskeyi takmak bir dayanışma jestiydi, savaşçıların güvenini kazanmanın yollarından biriydi. Ayrıca, biliyorsun, buraya onların ne yaptığını izlemeye geldim, kendimi seyrettirmeye değil. Maskenin arkasında senden saklandığımı sandın, bunu görebiliyordum. Ama durum böyle değildi. Babür için de aynısı geçerli. Buraya tartışmaya gelmedim. Bir film çekiyorum." Kendini savunmaya çalışıyordu, gergindi. "Malik," dedi birdenbire, "ilişkimiz hakkında konuşmak istemiyorum, olur mu? Önemli olayların ortasındayım. Dikkatim dağılmamalı."

Solanka hücuma geçmeye karar verdi, kendini toparladı ve hamlesini yaptı. Ya hep ya hiç, Hollywood ya da fiyasko: başka fırsat bulamayacaktı. Büyük olasılıkla fazla şansı yoktu zaten, ama en azından Neela onu görmeye gelmiş, hatta giyinip süslenmişti; iyiye işaretti bu. "Senin için sadece belgesel film projesi değil bu iş," dedi. "Yüreğini ortaya koyuyorsun. Altında başka bir sürü şey yatıyor, sökülmüş köklerin seni kuvvetle çekiyor. Terk ettiğin şeyin parçası olma arzun kendinle çelişmene yol açıyor. Ayrıca hayır, maskeyi yüzünü benden gizlemek için taktığını sanmadım, en azından tek düşündüğüm bu değildi. Kendinden de saklandığını düşündüm; bir sınırı aşmaya ve bu olayın katılımcılarından biri haline gelmeye karar vermiştin, bu karardan saklanmaya çalışıyordun. Bana bir gözlemci değilsin gibi geliyor. Gırtlağına kadar batmışsın. Belki her şey Babür hakkındaki kişisel duyguların yüzünden başladı -merak etme, konuşan kıskançlık değil, en azından öyle olmaması için gayret ediyorumama tahminimce, 'Kumandan Akasz' için hissettiğin her neyse artık belirsiz bir hal aldı. Senin sorunun, radikal olmaya çalışan bir idealist olman. İnsanlarına, tabii onlardan böyle modası geçmiş bir terimle söz etmemin sakıncası yoksa, tarih boyunca haksızlıklar yapıldığına inanıyorsun, Babür'ün uğruna savaştığı şeyleri hak ettiklerini düşünüyorsun: oy verme hakkı, mülk edinme hakkı, insani meşru talepler. Mücadelenin insan onuru için, haklı bir dava uğruna verildiğini düşündün ve sinik hemşerilerine kendileri için savaşmayı öğreten Babür'le gurur duydun. Bundan dolayı, belirli bir miktar, nasıl desem, liberalizm karşıtlığını görmezden gelmeye razıydın. Savaş acımasızdır, vesaire. Bazı hoşluklar ayaklar altında kalıp ezilebilir. Bunların hepsini kendine tekrarlayıp durdun, ama kafanda başka bir ses daha vardı, fısıldayarak duymak istemediğin şeyler söylüyordu; tarihin fahişesine dönüştüğünü.

Nasıldır bilirsin. Kendini bir kez sattın mı, elinde kalan tek güç fiyat konusunda bir miktar, pazarlık etme gücüdür. Ne kadarına izin verecektin? Adalet uğruna yetkeci saçmalıkların ne kadarına tahammül edecektin? Yorganı yakmadan kaç tane pireden kurtulabilecektin? Şimdi, söylediğin gibi önemli olayların ortasındasın ve haklısın, dikkatin dağılmamalı ama şunu da unutmamalısın: Bu kadar ileri gitmenin tek nedeni, evrenin bir başka boyutunda, başka bir şehirdeki yatak odamda seni aniden ele geçiren öfkedir. O gece tam olarak neler olduğunu tarif edemem ama Mila, Eleanor ve senin aranda bir tür psişik geri besleme döngüsü kurulduğunu, öfkenin.daireler çizerek aranızda dolaştığını, arttığını ve giderek yoğunlaştığını söyleyebilirim. Morgen’ m beni yumruklamasına neden oldu, seni de gezegenin öbür tarafına, bu mücadeleyi kazandığı takdirde ‘senin insanlarına’ etnik Elbeelerden, en azından senin gözünde bu piyesin kötü adamları olan Elbeelerden bile daha çok eziyet edecek küçük bir Napoleon’un kollarına attı. Veya onlara yine Elbeeler kadar zulmedecek ama bunu farklı bir yöntemle yapacak. Lütfen beni yanlış anlama. Ayrılan insanların lafı tersinden anlamayı bir silah gibi kullandığını, mızrağı bilerek yanlış ucundan tutup karşı tarafın vefasızlığını, hainliğini kanıtlamak için kasten kendilerine sapladıklarını biliyorum. Buraya benim yüzümden geldin demiyorum. Zaten gelecektin, değil mi? O bizim büyük veda gecemizdi ve hatırladığım kadarıyla, yatak odam Grand Central Tren İstasyonu’na dönmeden önce oldukça iyi gidiyordu. Yani, neticede zaten buraya gelecektin, ben olsam da olmasam da, burada bulunmanın baskısı seni etkileyecekti. Ama bana kalırsa bardağı taşıran son damla aşkta hayal kırıklığına uğraman oldu. Benim yüzümden hayal kırıklığına uğradın, beklentilerini karşılayamadım; bir anlamda kendine izin verip kapıldığın büyük, kelepçesiz aşk hayal kırıklığına uğrattı seni. Bana ve kendine ayağını frenden çekecek kadar güvenmeye başlamıştın ki, prens birdenbire şişman ve yaşlı bir kurbağaya dönüşüverdi. Aslında, ortaya koyduğun şarap bozuldu, sirkeye dönüştü ve şimdi bu ekşiliği, hayal kırıklığını ve sinikliği, Babür’ün çıkmaz sokağı boyunca ilerlemek için kullanıyorsun. Neden olmasın, değil mi ama? Şayet iyilik bir hayalden ibaretse, aşk da dergilerde anlatılan bir masalsa, niçin olmasın? İyiler ikinci olur, ganimet galibindir, vesaire. Kurduğun sistem kendisiyle savaşıyor, yaralı aşk idealizme saldırıp itaat etmesi için hırpalıyor. Peki sonuç ne, bil bakalım? Olanaksız bir çaba bu, kendi hayatından bile fazlasını tehlikeye atıyorsun. Onurunu ve özsaygını riske atıyorsun. İşte senin Galileo anın da geldi, Neela. Dünya

dönüyor mu? Sakm söyleme. Cevabı zaten biliyorum. Ama cevaplaman gereken en önemli soru bu, tabii şimdi soracağım sorudan sonra: Neela, beni hâlâ seviyor musun? Sevmiyorsan lütfen git, kaderinle yüzleş, ben de burada kendi kaderimi bekleyeyim, ama bunu yapabileceğini sanmıyorum. Çünkü seni ihtiyaç duyduğun gibi seviyorum. Kararı sen ver: Sağ köşede, yakışıklı Beyaz Atlı Prens'in duruyor; küçük bir talihsizlik sonucunda psikotik, megaloman bir domuz olduğu ortaya çıktı. Yanlış köşede de yaşlı, şişman kurbağa bekliyor, ihtiyacın olanı sana vermeyi biliyor, senin ona vermeyi bildiklerine de muhtaç. Doğru, yanlış olabilir mi? Yanlış senin için doğru olabilir mi? Bu gece buraya cevabı bulmak için geldiğine inanıyorum; öfkemi yenmeme yardım ettin ve şimdi kendi öfkeni alt edip * edemeyeceğini merak ediyorsun, uçurumun kenarından dönmenin mümkün olup olmadığım öğrenmek istiyorsun. Babür'le kalırsan seni öfkeyle dolduracak. Ama sen ve ben: Bizim başarma şansımız var. Bir saat önce kendi pisliğimde debelenirken, hâlâ kapı kolu olan bir odam bile yokken böyle iddialı bir açıklama yapmam aptallık, biliyorum ama böyle işte, söylemek için uğruna dünyayı aştığım şeyler bunlardı."

"Vay canına," dedi Neela, saygılı bir sessizlik anının yeterince uzamâsına izin verdikten sonra. "Bu ikilinin gevezesi benim sanıyordum."

Çantasından sıcaktan yumuşamış bir Toblerone çıkardı ve Solanka açgözlülükle çikolatanın üzerine atladı. "Adamlarının güvenini kaybediyor," dedi Neela. "Bu gece sana yardım eden çocuk var ya. Onun gibi daha binl.ercesi var, belki adamlarının yarısı aynı durumda, nedense gelip kulağıma fısıldıyorlar. *Khuss puss, khuss puss.* O kadar üzücü ki. 'Madam, biz iyi insanlarız.' Khuss-puss. 'Madam, Kumandan Sahip biraz tuhaf davranıyor, değil mi?' *Khuss-puss.* 'Lütfen, madam, düşüncelerimi kimseye söylemeyin.' Buradaki tek idealist ben değilim. Bu çocuklar dünyanın düz olduğunu kanıtlamak ya da gece saatlerinin yasaklanmasını sağlamak için savaşmadılar. Aileleri için savaşıyorlar ve ayın peynirden yapıldığını duymak cesaretlerini kırıyor. Bu yüzden bana gelip şikâyet ediyorlar ve beni tehlikeye atıyorlar. Onlara ne dediğimin önemi yok. İkinci bir odak noktası oluşturmak, ona rakip çıkmak bile oldukça tehlikeli zaten. Bir tane fare -köstebekbile yeter de artar; kurbağalara gelince, evet, seni seviyorum, hem de çok. Bu arada, ekibi buraya getirmeden önce, dışarıda en çok dikkatimi çeken, alay konusu olmaktan bıkıp usanmış bir orduydu. Aldığım bilgilere göre gizlice Amerikalılar ve İngilizlerle görüşüyorlarmış. Dedikodular doğruysa deniz piyadeleri ve sualtı komandoları zaten

Mildendo’ya gelmiş, doğrusunu istersen, haftalardır seni öylece bırakıp kaçtığım için aptallık ettiğimi düşünüp kıvranıyordum. Karasularının hemen dışında bir İngiliz uçak gemisi bekliyormuş ve Babür, Blefuscu’nun askeri hava sahasını kontrol edemiyor. Gerçek şu ki, bir süredir gitme zamanımın geldiğini düşünüyordum ama Babür’ün nasıl tepki vereceğini bilemiyorum. Bir yandan benimle ulusal televizyon kameraları karşısında sevişmek istiyor, diğer yandan böyle hissetmesine neden olduğum için beni dövdürtmek. Maskeyi takmamın gerçek sebebini böylece anlamış oldun; kafama kesekâğıdı geçirip dolaşmaktan iyidir, üstelik bunca yolu benim için geldin ve tuzağa düştün. Anlaşılan sen de benden çok hoşlanıyorsun, değil mi? Bir kaçış yolu arıyorum. Doğru Fildir üyelerini doğru yerlere yerleştirebilirsem başarabilirim sanıyorum, en azından İngiliz uçak gemisine ya da belki de bir askerî uçağa ulaşmamıza yardım edebilecek bağlantılarım var orduda. Bu arada sana iyi bakmalarını sağlayacağım. Babür hakkında kararımı hâlâ vermedim, aklının ne kadarı yerinde, emin değilim. Ona, zahmete girmesine değmeyeceğini, anlamadığı bir işe bulaşan sıradan bir sivil olduğunu, yeniden denize atması gereken küçük bir balık olduğunu söylüyorum ama hâlâ değerli bir rehine olduğunu düşünüyor olabilir. Beni hemen öpmezsen, seni çıplak ellerimle öldürmek zorunda kalacağım. Tamam, çok iyiydi. Yerinden kımıldama sakın. Yakında dönerim.” Atina’da, Furialann Aphrodite’in kız kardeşleri olduğu düşünülüyordu. Güzellik ve intikamcı gazap, Homeros’un da bildiği gibi, aynı kaynaktan fışkırıyordu. Hikâyenin bir uyarlaması buydu. Ancak Hesiodos, Furiaların Toprak ve Hava’dan doğduklarını, Dehşet, Anlaşmazlık, Yalan, Öç, Taşkınlık, Münakaşa, Korku ve Savaş’la kardeş olduklarım söylemişti. O günlerde kan akıtanlardan intikam alıyor, (özellikle) annelerine zarar verenlerin peşini bırakmıyorlardı: Elleri kanlı Klytaimestra’yı öldürdüğü için uzun zaman kovaladıkları Orestes iyi biliyordu bunu. ***Leirion*** ya da mavi süsen çiçeği bazen F\ıriaları yatıştırıyordu, fakat Orestes saçlarına süsen çiçekleri takmıyordu ki. Delphoi Kâhinesi Pythia’nın saldırıları püskürtmesi için verdiği boynuz yay bile pek işe yaramamıştı. “Yılan saçlı, köpek kafalı, yarasa kanatlı” Erinye, ömrü boyunca peşini bırakmadı, ona rahat vermedi. Bu günlerde, fazla önemsenmeyen tanrıçalar daha aç, daha vahşiydiler ve ağlarını daha geniş bir alan atıyorlardı. Aile bağları zayıfladıkça, Furialar insan hayatına daha sık müdahale etmeye başlamışlardı. New York’tan Blefuscu’ya, onların kanat çırpışlarından kurtuluş yoktu.

\ Neela dönmedi. Solanka'nın günlük ihtiyaçlarıyla genç erkekler ve kadınlar ilgilendi. Bunlar, karargâh duvarlarının dışındaki düşmandan korktukları kadar kendi liderleri Babür'den de korkan, siyah Aphroditelerinden öğüt isteyen bitkin, hapsolmuş savaşçılardı ama Neela hakkında sorular sorduğunda el kol işaretleriyle bilmediklerini söyleyip hemen kaçıyorlardı. "Kumandan Akasz" da bir daha görünmemişti. Unutulan Profesör Solanka bir köşede kendi başına kaldı, sürekli uyuklamaya başladı, kendi kendine yüksek sesle konuşmaya, gerçeklik anlayışını yitirmeye, düşler ve panik atak nöbetleri arasında gidip gelerek sendelemeye başladı. Parmaklıklı küçük penceresinden savaşın • giderek sıklaşan, yaklaşan gürültüsünü duyuyordu. Duman sütunları gökyüzüne yükseliyordu. Solanka, Minik Beyin'i düşündü. *Evini başına yıkardım. Şehrini ateşe verirdim.*

Şiddet olayları, bu olayların ortasında kalanların çoğu için bulanıktır. Bölük pörçük deneyimler yaşarlar; sebep ve sonuç, nasıl ve niçin yoktur. Sadece sırasıyla olayları yaşarlar. Önce şu, sonra bu. Sonrasında, hayatta kalabilenlerin ömrü, olanları anlamaya çalışmakla geçer. Saldırı, Solanka'nın Mildendo'da geçirdiği dördüncü günde başladı. Şafakta hücresinin kapısı açıldı. Kapının önünde, birkaç gün önce hiç şikâyet etmeden Solanka'nın pisliğini temizleyen sessiz genç duruyordu; şimdi elinde bir otomatik tüfek, kemerinde iki tane bıçak taşıyordu. "Hemen benimle gelin lütfen," dedi. Solanka gencin peşinden gitti, yeniden labirente, maskeli savaşçıların koruduğu birbirine açılan odalara girdiler, her kapıya sanki bir bubi tuzağı döşenmiş gibi yaklaşıyor, her köşeyi sanki pusuya düşürülecekmiş gibi dönüyorlardı: Solanka, uzaktan savaşın anlaşılmaz konuşmasının geldiğini duyuyor, otomatik tüfeklerin gevezeliklerini, ağır top atışlarının homurtusunu dinliyordu; hepsinin üstünde de yarasa kanatlarının deri hışırtısını andıran sesi ve köpek kafalı Üç Tanrıça'nm çığlıkları yükseliyordu. Solanka servis asansörüne sokuldu, itilip kakılarak yıkılmış mutfaklardan geçirildi, plakasız, penceresiz bir kamyonete tıkıldı ve bundan sonra uzunca bir süre hiçbir şey olmadı. Hızlı hareket, ürkütücü duruşlar, yükselen sesler, yeniden hareket. Gürültü. Bu çığlıklar nereden geliyordu? Kim ölüyor, kim öldürüyordu? ***Neler oluyordu?*** Bu kadar az şey bilmek kendini önemsiz, hatta biraz delirmiş hissetmesine yol açıyordu. Hızla ilerleyen, sürekli sarsılan kamyonette bir o yana bir bu yana savrulan Malik Solanka, yüksek sesle ulumaya başladı. Fakat ne de olsa bir kurtarma operasyonuydu bu. Birisi -Neela?Solanka'nm

kurtarmaya değer olduğuna karar vermişti. Savaş bireyi ezip geçer, oysa Solanka savaştan kurtarılıyordu.

Kapı açıldı; gözlerini kısarak kör edici gün ışığına baktı. Bir subay selamladı onu: Lilliput ordusunun abes şeritlerle süslü üniformasını giyen, tuhaf bıyıklı bir etnik Elbee. "Profesör. Güvende olduğunuzu gördüğüme çok memnun oldum, efendim." Solanka'ya Sergius'u, Shaw'un ***Silahlar ve Kahraman*** adlı oyunundaki baston yutmuş subayı anımsattı. Asla özür dilemeyen Sergius'u. Besbelli Solanka'ya şaperonluk etme görevi bu adamcağıza verilmişti, zembereği fazla kurulmuş bir oyuncak gibi önden yürüyerek canlı ve hareketli tavırlarla görevine girişti. Solanka'yı, Uluslararası Kızıl Haç işareti taşıyan bir binaya götürdü. Ona yemek yedirdi. Bir İngiliz askerî hava aracı, diğer yabancılarla birlikte Solanka'yı da Londra'ya götürmek üzere bekliyordu. "Pasaportuma el konulmuştu," dedi Solanka, Sergius'a. "Artık hiç önemi yok, efendim," diye cevap verdi subay. "Neela olmadan gidemem," diye devam etti Solanka. "Bu konuda bilgim yok, efendim," dedi Sergius. "Sizi en kısa sürede hava aracına bindirmem emredildi."

İngiliz uçağındaki bütün yolcu koltukları uçağın kuyruk tarafına bakıyordu. Kendisine ayrılan koltuğa yerleşen Solanka, koridorun diğer tarafında oturan adamların Neela'nın kameramanı ve ses teknisyeni olduğunu fark etti. Adamlar ayağa kalkıp onu kucakladıklarında, haberlerin kötü olduğunu anladı. "İnanılmaz şey, adamım," dedi ses teknisyeni. "Seni de çıkarmayı başarmış. Olağanüstü bir kadın." Nerede o? Senin hayatın, benim hayatım; bunların hiç önemi yok, diye düşündü. O geliyor mu? "Her şeyi tek başına yaptı," dedi kameraman. "Babür'den bıkıp usanan Fil-dirleri organize etti, kısa dalga radyo aracılığıyla orduyla temasa geçti, izin belgelerini ayarladı; her şeyi o yaptı. Başkan kurtuldu. Bolgolam da öyle. O piç Neela'ya teşekkür etmeye çalıştı, ulusal bir kahraman olduğunu söyledi. Neela onu susturdu. Kendi gözünde bir haindi çünkü, inandığı tek davaya ihanet etmişti. Kötü adamların kazanmasına yardım ediyordu ve bu düşünce onu yiyip bitiriyordu. Ama Babür'ün neye dönüştüğünü görebiliyordu." Malik Solanka hiç kımıldamadan, sessizce dinliyordu. "Ordu alay konusu olmaktan sıkıldı," dedi ses teknisyeni. "Eli silah tutan herkesi toplayıp eski ama kullanılır haldeki bütün ağır topların tozunu aldılar. Yıllar önce Amerika'dan satın aldıkları, Vietnam döneminden kalma ikinci el helikopter gemileri, havan 332

toplan, birkaç tane küçük tank. Dün gece karargâh bölgesinin kontrolünü yeniden ele geçirdiler. Ama Babür hâlâ endişelenmemişti.” Kameraman bir askerî telefonu işaret etti. “Her şeyimiz var,” dedi. “Neela inanılmaz erişim olanakları sağladı bize. Gerçekten olağanüstü. Babür, ağır silahlarla parlamento binasına saldıracaklarını aklına bile getirmemişti, özellikle elinde rehineler varken. Ama binaya saldırmayacakları konusunda yanıldı. Adamların azmini hafife aldı. Gerçi her şey rehinelerde düğümleniyordu ve o düğümü de Neela çözdü. Dördümüz bir arada çıktık. Sonra da sadece senin için ikinci bir kaçış rotası ayarladı.” Başka bir şey konuşulmadı. Korkunç olay kızgın bir alev gibi aralarında asılı duruyordu ama gözleri kamaştığı için henüz bakamıyorlardı ona. Ses teknisyeni ağlamaya başladı. Neler oldu, diye sordu Solanka en sonunda. Onu nasıl bırakabildiniz? Niçin sizlerle birlikte güvenliğe kaçmadı? Bana gelmedi? Kameraman başını iki yana salladı. “Yaptıkları,” dedi, “ona çok ağır geldi. Babür’e ihanet etti ama kaçamadı. Kaçsaydı, çatışma sırasında firar etmiş olacaktı.” Ama o asker değil ki! Ah Tanrım. Tanrım. O gazeteciydi. Bunu bilmiyor muydu? Niçin o kahrolası sınırı geçmek zorunda hissetti kendini? Ses teknisyeni kolunu Solanka’nın omzuna doladı. “Yapması gereken bir şey vardı,” dedi. “Geride kalmazsa plan işe yaramayacaktı.” “Babür’ün dikkatini başka yöne çekmesi gerekiyordu,” dedi kameraman, duygusuz bir ses tonuyla; işte dünyadaki en kötü şey karşılanndaydı. Dikkatini dağıtmak mı: Nasıl? Ne demekti bu? Niçin onun yapması gerekiyordu? “Nasılını biliyorsun,” dedi ses teknisyeni. “Ne anlama geldiğini de. Niçin onun yapması gerektiğini de anlıyorsun.” Solanka gözlerini kapadı. “Sana bunu gönderdi,” diyordu kameraman. Özgürlüğüne kavuşan Başkan Golbasto Gue'den emir alan savaş helikopterleri ve havan topları, Lilliput Parlamento Binası’nı delik deşik ediyordu. Bir bombardıman uçağı yükünü boşalttı. Bina patlıyor, yıkılıyor, yanıyordu. Pis duman sütunları ve toz bulutları gökyüzüne yükseldi. Üç bin asker ve süvari bölüğü binaya saldırıyor, kimse esir alınmıyordu. Yarın bütün dünya bu merhametsiz saldırıyı lanetleyecekti ama bugün faaliyet günüydü. Yıkıntıların arasında Solanka’nın yüzünü taşıyan bir adam ve kendi yüzünü taşıyan bir kadın yatıyordu. Havan toplarının mermi yolunu, ölümcül balıklar gibi havada yüzen bombaları Neela Mahendra’mn güzelliği bile etkileyemezdi. Bana gel, diye fısıldadı Babür’e; senin celladın benim, kendi umutlarımın katiliyim ben. Buraya gel de ölümünü seyredeyim.

Malik Solanka gözlerini açtı ve kâğıdın üzerindeki el yazısını okudu. “Profesör Sahip, sorunun cevabını biliyorum.” Neela’nın son sözleri. “Dünya dönüyor. Dünya güneşin etrafında dönüyor.” Gerçi yeni uzamaya başlayan dipleri daha koyu renkliydi ama çocuğun saçları uzaktan hâlâ altın sarısı görünüyordu. Dördüncü doğum gününe kalmadan, sarı saçlarının çoğu yok olacaktı. Asman üç tekerlekli bisikletinin üzerinde yokuş aşağı hücum ederken, çiçeklerle dolu Heath’e bahar gelmiş, güneş parlıyordu. “Bana bakın!” diye haykırdı Asman. “Çok hızlı gidiyorum!” Büyümüştü, telaffuzu oldukça düzelmişti ama pelerinlerin en parlağı, çocukluğun ışıltısı hâlâ üzerindeydi. Ona yetişmek içinkoşan annesinin uzun saçları geniş bir hasır şapkanın altında kıvrılarak uçuşuyordu. Deli dana hastalığının zirve yaptığı dönemde, mükemmel bir nisan günüydü. Kamuoyu yoklamalarında önde görünen hükümet aynı zamanda hiç sevilmiyor, başbakan Tony Ozymandias bu paradoksa çok şaşırmış görünüyordu: Ne, bizi sevmiyor musunuz? Ama karşınızdaki ***biziz,*** dostlar, biz iyilerden yanayız! Dostlar, dostlar: ***Ben*** geldim! Antik diyardan dönen bir seyyah, meşe ağacı kümesinin mahremiyetine gizlenip oğlunu seyreden Malik Solanka, siyah bir labradorun paçasını koklamasına şikâyet etmeden izin verdi. Solanka’mn amacına uygun olmadığına karar veren köpek, yoluna devam etti. Haklıydı köpek. Solanka şu anda pek a/ amaç için elverişli hissediyordu kendini. ***Hiçlrr şey kalmadı geriye.*** Morgen Franz koşmadı. “Koşturamazdı” o. Miyop gözleriyle tatlı tatlı bakan yayıncı, hantal adımlarla yokuş aşağı indi, bekleyen, kadınla çocuğun yanma ulaştı. “Beni gördün mü, Morgen? Çok iyi sürdüm bisikletimi, değil mi? Babam ne derdi acaba?” Asman’ın her zaman sesinin son perdesinden konuşma huyu sayesinde söyledikleri Solanka’nın gizlendiği köşeye kolayca ulaşıyordu. Malik, Franz’ın cevabını duyamadı ama ona replik yazmakta hiç zorluk çekmedi. “Müthiştin, Asman, dostum. Gerçekten harikaydın.” Eski hippi lafları. Çocuk, sonsuz saygı ve övgüyü hak eder bir tavırla kaşlarını çattı. “Ama babam ne derdi?” Solanka, içinde hafif bir babalık gururu dalgasının yükseldiğini hissetti. Aferin sana, evlat. O riyakâr Budist’e babanın kim olduğunu hatırlat.

Asman’ın Heath’i -ya da en azından Kenwood’ubüyülü ağaçlarla doluydu. Devrilmiş, devasa bir meşe ve onun kıvrılarak havaya yükselen kökleri bu büyülü yerlerden biriydi. Gövdesinin alt tarafındaki küçük kovuğuyla bir başka ağacın içinde masal yaratıkları yaşıyordu ve Asman ne zaman oradan geçse bu yaratıklarla sohbet etmeyi alışkanlık haline

getirmişti. Bir üçüncü ağaç da ayıcık Winnie Pooh'nun yuvasıydı. Kenwood Evi yakınlarında dallan iyice yayılmış bir ormangülü çalısı vardı ve bunun içinde de cadılar yaşıyordu; orada yere düşen bütün dallar büyülü değneklere dönüşüyordu. Hepworth heykeli kutsaldı, "Barbara Hepworth" sözcükleri ilk duyduğu günden beri Asman'm sözcük dağarcığında yer etmişti. Solanka, Eleanor'un tercih edeceği yolları ve küçük grubu fark edilmeden nasıl takip edebileceğini biliyordu. Fark edilmek istediğine, hayatına başlamaya hazır olduğuna emin değildi. Üç tekerlekli bisikletini yokuş yukarı sürmek istemeyen Asman, sonraki etabı kucakta aşmak konusunda ısrar ediyordu. Alışkanlığın sağlamlaştırdığı eski bir tembellikti bu. Eleanor'un sırtı zayıf olduğundan. Morgen çocuğu kaldırıp omzuna oturttu. Bu, Asman ve Solanka'nın paylaştığı özel şeylerden biriydi. "Omzuma çıkabilir miyim, baba?""Omzuna, Asman. 'Omuzlarına' de bakayım." "Omuzlarıma." İşte dünya üzerinde sevdiğim her şey elimden kayıp gidiyor, diye düşündü Solanka. Onu biraz seyredeyim. Burada durup birazcık seyredeyim onu.

Bir kez daha dünyadan çekilip içine kapanmıştı. Telefonuna gelen mesajları dinlemek bile zordu. Mila evlenmiş, Eleanor avukatlar hakkında gergin, mutsuz mesajlar bırakmıştı. Boşanma davası olup bitmiş sayılırdı. Solanka'nın günleri başlıyor, geçiyor, bitiyordu. New York'taki kiralık daireden ayrılmış, Claridge's'te bir süite geçmişti. Çoğu kez yalnızca temizlikçiler işlerini yapabilsin diye çıkıyordu otelden. Dostlarını aramıyor, iş görüşmelerine gitmiyor, gazete bile almıyordu. Erkenden yatıp faltaşı gibi açık gözleri ve kaskatı bedeniyle rahat yatağına uzanıyor, uzaklardaki öfkenin sesini dinliyor, Neela'nm susturulan sesini duymaya çalışıyordu. Noel günü ve yılbaşı gecesinde yemeğini odasına söyleyip aptal televizyon programlarını izledi. Taksiye atlayıp Kuzey Londra'ya düzenlediği bu sefer sayesinde, aylardan beri ilk defa dışarı çıkıp dolaşıyordu. Çocuğu görüp göremeyeceğini bile bilmiyordu, ama Asman ve Eleanor alışkanlıklarına sadıktılar, no yapacaklarını önceden tahmin etmek fazla zor olmamıştı.

Hafta sonu tatile denk geldiği için Healh'te küçük bir panayır kurulmuştu. Willow Caddesindeki -yakında şüphesiz satılığa çıkarılacakeve dönerken, Asman, Eleanor ve Morgen her zamanki panayır eğlenceliklerinin ve tezgâhların arasında dolaştılar. Solanka, Asman' ın FYanz'a ısınmaya başladığını fark etti. Onunla birlikte gülüyor, ona sorular soruyor, eli Morg Amca'nın kocaman, kıllı yumruğunun içinde kayboluyordu. Eleanor fotoğraflarını çekerken ikisi çarpışan arabalara

bindiler. Asman başını Morgen'ın spor montuna yaslayınca, Malik Solanka'nın kalbinde bir şey kopuverdi.

Eleanor onu görmüştü. Solanka top atışı tezgâhına yaslanmış duruyordu, Eleanor doğruca ona baktı ve kasıldı. Sonra başını hararetle sağa sola salladı, sessizce ama ısrarla dudaklarını kıpırdatarak “hayır” dedi. Hayır, zamanlama yanlıştı; uzun bir ayrılıktan sonra oğlan büyük bir şok yaşayacaktı. *Beni ara,* dedi dudaklarını kıpırdatarak, sessizce. Buluşmadan önce Asman'a nasıl, ne zaman, nerede ve ne söyleyeceklerini düşünmek gerekiyordu. Ufaklığı hazırlamak gerekiyordu. Solanka, Eleanor'un böyle davranacağını biliyordu. Başını çevirdi ve şişme zıplama kalesini gördü. Kale parlak maviydi, süsen mavisi, yan tarafında şişme bir merdiven vardı. Merdivenden tırmanıp bir çıkıntının kenarına geliyor, aşağı atlıyor ve geniş, şişme bir eğimden aşağı yuvarlanıyor, sonra da canınızın istediği kadar zıplıyor, zıplıyordunuz. Malik Solanka biletini aldı ve ayakkabılarını çıkardı. “'Dur bakalım,” diye haykırdı iriyarı bir kadın olan görevli. “Sadece çocuklar, patron. Yetişkinler binemez.” Ama Solanka kadından daha çevikti, uzun deri paltosu rüzgârda savrulurken sallanan merdivenlere sıçradı, şaşkın çocukları geride bırakarak tırmandı, merdivenlerin başında, sallanan çıkıntının üzerinde, panayıra tepeden bakarak durdu ve bir yandan zıplamaya, bir yandan avazı çıktığı kadar haykırmaya başladı. Gırtlağından çıkan ses korkunç ve sonsuzdu; Cehennem'den gelen bir gümbürtü, acı çekenlerin ve yitiklerin çığlığı. Ama heybetle ve yükseklere zıplıyordu; o küçük çocuk başını çevirip bakana kadar, iriyarı kadına, aşağıda biriken kalabalığa, dudaklarını sessizce kımıldatan anneye, çocuğun elini tu tan adama rağmen, hepsinden çok da bir altın şapkası olmamasına rağmen Asman Solanka'ya sesini duyurana, Asman dönüp babasını görene, tek gerçek babasının gökyüzünde yükseklere uçtuğunu, asraan'da, gökyüzünde uçtuğunu, yolunu şaşıran bütün sevgisini toplayıp paltosunun kolundan çıkardığı bir güvercin gibi havaya fırlattığını görene kadar zıplamaya devam edecek, haykırmaktan vazgeçmeyecekti. Tek gerçek babası, inanabildiği tek cennetin, gökyüzünün muazzam mavi kubbesinde yaşamak için bir kuş gibi kanatlanmış uçuyor. “Bana bak!” diye feryat etti Profesör Malik Solanka, deri paltosunun etekleri kuş kanatları gibi çırpınırken. “Bana bak, Asman! Ne güzel zıplıyorum! Yükseğe, daha yükseğe zıplıyorum!”